

Programma begroting 2026

Samen maken
we Papendrecht

PROGRAMMA BEGROTING 2026

Inhoudsopgave 1/2

Leeswijzer	5
Inleiding	8

1. Bestuur	13
1.1 Bestuur en Regio	16
1.2 Dienstverlening	20
1.3 Belastingen	21
1.4 Algemene baten en lasten	22
1.5 Bedrijfsvoering	23

2. Veiligheid	29
2.1 Veiligheid	34

3. Fysieke leefomgeving	39
3.1 Openbare ruimte en mobiliteit	44
3.2 Economie	47
3.3 Milieu en klimaat	50
3.4 Wonen, bouwen en duurzaamheid	51
3.5 Begraafplaatsen	55
3.6 Riolering en afval	55

4. Samenleving	61
4.1 Werk en Inkomen	66
4.2 Zorg 18+	67
4.3 Jeugdzorg	68
4.4 Welzijn	70
4.5 Onderwijs	72
4.6 Sport	73
4.7 Cultuur	75
4.8 Volksgezondheid	77

Themablad	81
------------------	-----------

PROGRAMMA BEGROTING 2026

Inhoudsopgave 2/2

Paragrafen	89
Weerstandsvermogen	90
Onderhoud Kapitaalgoederen	97
Financiering	111
Lokale Heffingen	116
Grondbeleid	131
Verbonden Partijen	134
Bedrijfsvoering	156
Openbaarheidsparagraaf	164
Financiële Begroting	165
1. Inleiding	166
2. Belangrijkste afwijkingen	169
3. Meerjarig overzicht	171
4. Specificatie Overhead	174
5. Opgenomen stelposten	175
6. Stand en verloop van de reserves	177
7. Financiële positie	179
8. Meerjarig overzicht baten en lasten per taakveld	195
Lijst van afkortingen	203

PROGRAMMA BEGROTING 2026

Leeswijzer

Lopende tekst Hoe lezen we de Begroting?

De Begroting 2026-2030 bestaat uit de Programmabegroting 2026 en de Financiële Begroting 2026 en bevat diverse onderdelen:

Inleiding

In de inleiding geeft het College van Burgemeester en Wethouders een vooruitblik op 2026. Hierin worden belangrijke verwachtingen in het komende jaar toegelicht.

Programmabegroting 2026

In de programmabegroting wordt per deelprogramma de doelstellingen en de daarbij horende maatregelen en activiteiten vastgelegd waar wij als gemeente in het komende jaar mee bezig zullen zijn. Bij de jaarrekening 2026 wordt over deze maatregelen en activiteiten verantwoording afgelegd.

Themablad

In de begroting zijn er ook overkoepelende onderwerpen die meerdere programma's raken. Via een themablad wordt extra aandacht gegeven aan deze onderwerpen.

Paragrafen

De opgenomen paragrafen zijn op grond van wetgeving een verplicht onderdeel van de begroting. Het gaat bij de paragrafen telkens om onderwerpen met een groot financieel belang. Door deze op een centrale plek in de Programmabegroting op te nemen wordt een goede informatievoorziening over deze onderwerpen gewaarborgd en is de informatie inzichtelijk.

Financiële begroting

Belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de lopende begroting

In dit onderdeel worden de nagekomen ontwikkelingen na de Perspectiefnota 2025-2030 benoemd en wordt een overzicht gegeven over de verschillende financiële ontwikkelingen sinds de Begroting 2025.

Meerjarig overzicht van baten en lasten per programma en mutaties reserves

Dit is een cijfermatig overzicht van de baten en lasten over de periode tot en met 2030. In dit overzicht is in één oogopslag te zien hoe de financiële begroting 2026-2030 eruitziet.

Specificatie Overhead

Hier wordt een overzicht gegeven van de verdeling van overheadkosten.

Opgenomen stelposten

In de begroting is een aantal stelposten opgenomen om bepaalde ontwikkelingen in de toekomst te kunnen dekken. Een stelpost is een boekhoudkundige term voor een apart gehouden budget om nog niet bekende kosten in de toekomst te kunnen dekken.

PROGRAMMA BEGROTING 2026

Leeswijzer

Stand en verloop van de reserves

In dit onderdeel wordt de stand en een geprognosticeerd verloop van de reserves van de gemeente weergegeven sinds de balansdatum 31 december 2025.

Financiële positie

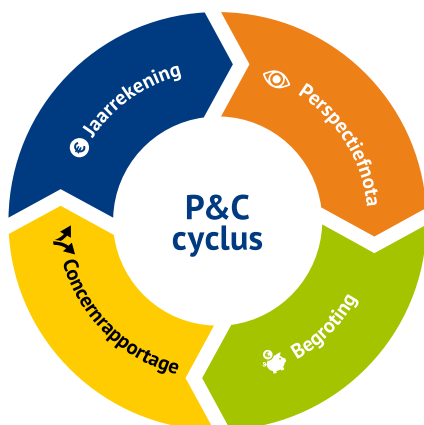
In dit onderdeel worden de onderdelen die de financiële positie van de gemeente Papendrecht kunnen beïnvloeden toegelicht.

Meerjarig overzicht baten en lasten per taakveld

Dit is een meer gedetailleerd overzicht van baten en lasten per taakveld op basis van de verplichte verantwoordingsmethode (IV3). Het gaat zowel om de begrote cijfers als om de gerealiseerde cijfers. In dit overzicht is in één oogopslag te zien waar de verschillen tussen de begroting en de werkelijkheid zitten.

PROGRAMMA BEGROTING 2026

Huishoudboekje Gemeente Papendrecht

De Planning en Control cyclus

De planning en control cyclus is een jaarlijks terugkerend proces waarin de gemeente vooruitkijkt en plannen maakt voor het komende jaar, de voortgang van het lopende jaar monitort en waar nodig bijstuurt. Gemeente Papendrecht doet dit door elk jaar diverse stukken samen te stellen en te bespreken over de gemeentelijke financiën. Dit zijn: de perspectiefnota, de begroting, de concernrapportage en de jaarrekening. Hierin wordt zowel naar de toekomst gekeken, als verantwoording afgelegd over het verleden.

PROGRAMMA BEGROTING 2026

Inleiding

Samen maken we Papendrecht

Papendrecht is een gemeente om trots op te zijn. In de afgelopen jaren hebben we samen veel bereikt. Veel plannen uit het bestuursakkoord zijn tot uitvoering gebracht. We hebben met toewijding gewerkt aan het versterken van onze gemeente, samen met de gemeenteraad, inwoners, bedrijven, en maatschappelijke organisaties. In een tijd van maatschappelijke veranderingen en financiële uitdagingen hebben we koers gehouden, met oog voor zowel stabiliteit als vernieuwing. Zo is er ingezet op het signaleren, voorkomen en aanpakken van ondermijning en cybercrime, is voor het voortgezet onderwijs besloten tot vernieuwing van de schoolgebouwen, is een Integrale Wijk Aanpak ontwikkeld, is de Routekaart Jeugdhulp opgesteld, heeft de ondertekening van de overeenkomst voor de Veerpromenade (Het Markthuis) plaatsgevonden en is de begroting meerjarig sluitend.

Deze resultaten weerspiegelen de ambities uit het collegeprogramma. We gaan richting het einde van deze bestuursperiode en zien dat onze gezamenlijke inzet resultaat heeft en bijdraagt aan een leefbare, duurzame en veilige gemeente, waar iedereen zich thuis voelt.

Veranderde wereld

De wereld om ons heen verandert in hoog tempo. Geopolitieke spanningen – zoals de oorlog in Oekraïne, het conflict in het Midden-Oosten en migratiedruk op Europa – hebben invloed op energieprijzen, handelsstromen, inflatie en leveringszekerheid. Dit raakt ook Papendrecht; grondstofprijzen en bouwkosten blijven onvoorspelbaar en ondernemers en inwoners ervaren de gevolgen in hun dagelijkse leven. Tegelijkertijd laat de Nederlandse economie volgens ramingen van het CPB in 2025 een bbp-groei van 1,6% zien, met een lichte daling van de werkloosheid.

Deze landelijke ontwikkelingen bieden ook lokaal perspectief. Door gericht te blijven investeren in goede voorzieningen, ruimte voor ondernemers en de samenwerking met het bedrijfsleven en het onderwijs, zorgen we voor economische groeikansen met bijbehorende banen (bron: CPB RAMING – Concept Macro Economische Verkenning 2025).

Tegelijkertijd staat met het oog op het meerjarenperspectief de financiële ruimte onder druk. De eerder aangekondigde afname van inkomsten uit het gemeentefonds, gecombineerd met stijgende kosten voor maatschappelijke voorzieningen, dwingt ons ook in 2026 tot zorgvuldige keuzes. Desondanks is de begroting voor 2026 en komende jaren sluitend.

De inflatie lijkt met gemiddeld circa 3,5% in stabielere vaarwater te komen, maar is in relatie tot het Europees gemiddelde hoog. Dat betekent dat de rente op spaarsaldi en ook de koopkracht onder druk staan. Tevens zal de roep om loonsverhogingen groot blijven, waardoor we het risico lopen dat onze producten te duur worden (bron: CBS).

Financieel meerjarig perspectief

Voor de komende jaren wordt een positief resultaat verwacht. Wel zien we een dip in de begroting 2028 doordat het Rijk maar voor drie jaar compensatie heeft gegeven voor de hoge jeugdzorgkosten. Naast een positief effect van de meicirculaire 2025 zijn de komende jaren sluitend door de ombuigingen die bij de perspectiefnota 2025 zijn doorgevoerd. We hebben de ombuigingen kunnen vinden zonder dat dit tot lokale grote maatschappelijke gevolgen leidt. Wel is het gevolg van de keuzes dat we meer op risico begroten.

Door de financiële druk op de sociale uitgaven, met name jeugd en ouderen, blijft de discussie met het Rijk ook het komende jaar bestaan om te komen tot een gedegen compensatie. Bij de meicirculaire 2025 zijn er extra middelen beschikbaar gesteld vanaf 2025. Recentelijk is door het Rijk ook aangegeven dat de gemeenten met terugwerkende kracht voor de jaren 2023 en 2024 worden gecompenseerd, maar de financiële spanning op de middelen blijft voorlopig bestaan. Om de kinderen en jongeren in onze gemeente zo goed mogelijk te helpen als zij ondersteuning nodig hebben, blijven we werken aan de betaalbaarheid en beschikbaarheid van de jeugdhulp. Dat doen we door middel van de (verdere) implementatie van het Verbeterprogramma Jeugdhulp en de Routekaart Jeugd in samenhang met de opgaven uit de landelijke Hervormingsagenda Jeugd.

In het afgelopen jaar zijn er grote besluiten genomen over de huisvesting VO-scholen en de ontwikkelingen in het Van der Palmgebied (sportvoorziening, MFA, parkeergarage en openbare ruimte). In de voorliggende begroting zijn deze investeringen op basis van de plannings die er nu liggen opgenomen. Dit geldt zowel voor de kapitaallasten als ook de lening portefeuille. De daaruit voortvloeiende lasten tot 2030 zijn opgenomen in de begroting.

Met alle investeringen is het gelukt om de lokale lasten voor onze inwoners stabiel te houden. Door zorgvuldig financieel beleid en het maken van bewuste keuzes hebben we belastingverhogingen kunnen beperken. Ook in het komende begrotingsjaar streven we ernaar om de lasten niet meer te laten stijgen dan het landelijk gemiddelde.

Het meerjarenperspectief ziet er financieel goed uit, al blijft vanaf 2028 de financiële ruimte beperkt en zullen we scherp aan de wind moeten blijven zeilen. De periode na 2030 is financieel onzeker voor gemeenten in Nederland. Dit vraagt om alertheid en flexibiliteit in ons beleid. Het structureel bijgewerkte meerjarenperspectief ziet er als volgt uit:

FINACIEEL MEERJAREN-PERSPECTIEF 2026-2023	2026	2027	2028	2029	2030
Stand Begroting 2026-2030	€ 1.634.000	€ 565.000	€ 33.000	€ 385.000	€ 781.000

Vooruitzichten en ambities voor 2026

Ook in 2026 blijven we investeren in een Papendrecht waarin het goed wonen, werken en samenleven is. Een aantal belangrijke projecten staat in de startblokken of bevindt zich in de afrondende fase. De uitvoering van de Strategische Visie 2025–2040 krijgt verder vorm met toekomstscenario's die in samenspraak met de gemeenteraad, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties verder worden uitgewerkt en geïmplementeerd.

We hechten grote waarde aan een actieve en betekenisvolle betrokkenheid van onze inwoners bij het vormgeven, uitvoeren en evalueren van beleid. In lijn met het vastgestelde participatiebeleid en de participatieverordening blijven we in 2026 investeren in participatie als vast onderdeel van de werkwijze binnen onze gemeente. De Papendrechtse IdeeënTafel (PIT) vervult hierbij ook een rol. Via de PIT krijgen inwoners en maatschappelijke partners de gelegenheid om ideeën aan te dragen en mee te denken over lokale vraagstukken. Deze aanpak draagt bij aan transparantie, versterkt het vertrouwen tussen gemeente en samenleving, en vergroot het draagvlak voor beleidskeuzes.

Maatschappelijke weerbaarheid en veiligheid blijven prioriteit. We zien dat maatschappelijke spanningen, polarisatie en ondermijning zich ook lokaal kunnen manifesteren. Daarom investeren we in preventie, sociale cohesie, zichtbaarheid van hulpverleners en samenwerking met veiligheidspartners. Ook cyberveiligheid vraagt blijvende aandacht. Door te investeren in informatieveiligheid en bewustwording bouwen we aan een weerbare organisatie en samenleving.

Vanuit onze integrale wijkaanpak blijven we werken aan de leefbaarheid en veiligheid in buurten. Samen met bewoners, maatschappelijke partners en wijkgerichte professionals geven we invulling aan de lokale samenwerking, met een focus op het versterken van de sociale basis.

Op het gebied van wonen en ruimtelijke ontwikkeling blijven we bouwen aan de toekomst. In 2026 worden onder meer 137 woningen in de Zorgzame Buurt opgeleverd. Ook projecten aan de Poldermolen (65 woningen), de voormalige Opel-locatie (ongeveer 80 appartementen), de Veerpromenade (36 appartementen), Toren M (37 appartementen) P.C. Hooftlaan (35 appartementen) en de flexwoningen aan de Noordhoek (80 woningen) zijn in volle gang. Deze projecten dragen bij aan het diverse woningaanbod in Papendrecht.

Tegelijkertijd geven we met de herinrichting van de begraafplaats aandacht aan de kwaliteit van onze openbare ruimte. In het centrum draagt het programma Centrum bij aan een toekomstbestendig dorpshart voor bewoners en bezoekers. Daarnaast richt het nieuwe horeca- en terrassenbeleid, als onderdeel van het bredere programma 'Detailhandel, Horeca & Terrassen' zich op het levendiger maken van Papendrecht.

De komende jaren staan ook in het teken van het sociaal domein. In 2026 zetten we de volgende stap in het vertalen van de Samenlevingsvisie naar concreet beleid. Papendrecht blijft bijdragen aan de opvang van mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld. Na de realisatie van de opvanglocatie voor Oekraïense vluchtelingen aan de Poldermolen en de locatie voor alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV) aan de Seringenstraat, wordt begin 2026 aan de Weteringsingel een opvanglocatie voor AMV'ers geopend. In nauwe samenwerking met inwoners, onderwijs, maatschappelijke organisaties en kerken zorgen we voor een warme en waardige ontvangst.

Andere belangrijke thema's zijn bereikbaarheid en mobiliteit. Ondanks de toenemende druk op het mobiliteitsnetwerk en het onderhoud aan bruggen en viaducten blijven wij ons, samen met regionale partners, inzetten voor goede verbindingen en openbaar vervoer. De afsluiting van de Papendrechtsebrug (Merwedeburg N3) is daarbij voor het komende jaar een belangrijk aandachtspunt.

Ook wordt in 2026 samen met ondernemers, onderwijs en regio verder gewerkt aan een sterk vestigingsklimaat, ruimte voor innovatie en duurzame werkgelegenheid. Daarbij spelen technologische ontwikkelingen en digitalisering een steeds grotere rol, ook binnen onze eigen organisatie. Door deelname in de Smart Delta Drechtsteden, de Regio Deal en de maritieme sectoragenda ontwikkelen we ons in een steeds meer innovatieve en concurrerende regio. We zetten daarbij in op de Regionale Investeringsagenda in 2026. Deze agenda geeft richting aan gezamenlijke investeringen in onder meer wonen, mobiliteit, energie en economie.

Blijvende aandacht voor sturing en regie op verbonden partijen is belangrijk. De gemeente werkt samen met diverse verbonden partijen om maatschappelijke opgaven effectief aan te pakken. Deze samenwerkingen zijn belangrijk, maar vragen ook om duidelijke sturing(sarrangementen). We zetten daarom samen met de (buur)gemeenten in de regio in op nauwe samenwerking in de sturing en grip en verbeteren de beleidsmatige, financiële en maatschappelijke sturing. Door heldere afspraken, actieve betrokkenheid en structurele monitoring houden we grip op prestaties, risico's en het publieke belang. Zo zorgen we dat de sturing op verbonden partijen wordt versterkt en dat zij bijdragen aan onze opgaven.

2026 is bovendien het laatste jaar van deze collegeperiode. Daarmee markeert het een natuurlijk moment voor reflectie: we evalueren het collegeprogramma, maken de balans op van wat is bereikt en bereiden ons voor op de gemeenteraadsverkiezingen.

Een toekomstbestendige organisatie

Na een aantal jaren van krapte op de arbeidsmarkt is nu sprake van enige stabilisatie. Dat biedt ruimte om binnen onze organisatie verder te bouwen aan een stabiele en toekomstgerichte ambtelijke werkomgeving. We zetten stevig in op het binden en boeien van medewerkers, met aandacht voor werkplezier, ontwikkelmogelijkheden en het behoud van kwaliteit. Een goed functionerende organisatie is immers een voorwaarde om onze toekomstige ambities voor de samenleving waar te maken.

Verbeteren kwaliteit begroting

Met deze begroting zetten we opnieuw een stap in de verbetering van kwaliteit en transparantie. We gaan van negen naar vier programma's, met scherpere focus en overzicht. De indicatoren zijn doorontwikkeld en vormen nu een vast onderdeel van elk programmaonderdeel. Zo wordt duidelijker wat we willen bereiken, wat we daarvoor doen en hoe we onze voortgang meten.

De Begroting 2026 is daarmee meer dan cijfers alleen. Het is een gezamenlijke routekaart voor de toekomst van Papendrecht – gedragen door trots op wat we samen hebben bereikt én met oog voor de opgaven die voor ons liggen.

HOOFDSTUK 1

Bestuur

HOOFDSTUK 1

Bestuur

Algemene introductie

We willen een bestuur zijn dat open en transparant is, vertrouwen geeft en communicatief en participatief is. Dit schept verplichtingen. Ideeën vanuit inwoners, bedrijven en instellingen nemen we serieus. We werken daarmee aan een open en betrouwbare cultuur met communicatie als permanente factor. Onze instrumenten voor participatie gebruiken we nog intensiever dan voorheen. Participatie moet vanzelfsprekend worden in ons denken en handelen.

Als bestuur staan we midden in de samenleving, die meedenkt, meedoet en waar het kan meebeslist. Wij dragen zorg voor betrouwbare gegevens, privacy en stabiele financiën. We werken samen in regionale verbanden. We behandelen elkaars rollen met respect en werken aan bestuurlijke vernieuwing.

Ontwikkelingen

In de aanloop naar de verkiezingen wordt veel aandacht besteed aan de afronding van het collegeprogramma. Hierbij zijn vragen aan de orde als: zijn alle zaken opgepakt, in gang gezet en/of afgerond? Maar ook de vraag welke taakelementen nog even een extra accent behoeven.

De uitkomst van de landelijke verkiezingen is van belang voor de gemeente. De samenstelling van de nieuwe coalitie en het bijbehorende regeerprogramma zullen consequenties hebben. Wij volgen dit proces dan ook nauwgezet.

Op de grens van 2025 en 2026 zal de strategische visie voor onze gemeente door de gemeenteraad zijn afgerond. Hierin zijn de ontwikkelingen uit de Samenlevingsvisie en de Omgevingsvisie opgenomen. Het is van belang dat deze strategische visie wordt vertaald in beleid en uitvoering.

Een derde belangrijke ontwikkeling is de afronding van de bij de Perspectiefnota 2025-2030 besloten ombuigingen. Afronding betreft hier het onverkort verwerken van de ombuigingen in de Begroting 2026. Het financiële meerjarenbeeld is op de kortere termijn positief. Hierbij is voor het jaar 2028 weer onduidelijk of, en in welke mate, het Rijk de gemeentelijke tekorten voldoende compenseert. We zullen scherp aan de wind moeten blijven varen met financieel beleid en financiële weerbaarheid. Aanvullend hierop is de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten van belang voor de mate waarin ombuigingen nodig zijn.

Het jaar 2026 is het eerste volle jaar dat de vernieuwde participatieverordening wordt toegepast. De essentie daarbij is dat we zorgvuldig omgaan met participatie en de vorm van participatie juist kiezen bij de vraag die voorligt. Hiermee krijgt participatie een duidelijkere plaats in de organisatie.

De Begroting 2026 wordt weergegeven via een nieuwe programmatische indeling met vier begrotingsprogramma's waarbij de samenhang tussen de programma's sterker naar voren komt. Er is een logische indeling ontstaan in vier identificeerbare programma's:

1. Bestuur
2. Veiligheid
3. Fysiek
4. Samenleving

Tegelijkertijd is het informatieniveau in de begroting gestegen door meer – standaard – informatie op te nemen.

Nieuw beleid

In 2026 zal een nieuwe nota risicomanagement worden aangeboden voor besluitvorming. Hierin staan richtlijnen hoe we moeten omgaan met het in beeld brengen van en sturen op onze risico's. We gaan aan de slag met de (implementatie van de) Nota verbonden partijen. Waarbij de inzichten van de Strategische Visie worden meegenomen.

Welke (beleidsmatige) risico's hebben we in dit programma?

Beleidsmatige risico's zijn in 2026 voornamelijk gerelateerd aan de ombuigingen die vooral in het programma Bestuur neerdalen. Op zich hebben de ombuigingen weinig tot geen maatschappelijke effecten, maar het begrotingsrisico wordt aanzienlijk groter. Dat betekent dat we nog meer frequent de uitputting van budgetten moeten volgen om eventueel zo snel mogelijk bij te kunnen sturen.

Ook kunnen de onderzoeken bij de verbonden partijen die in 2025 zijn gestart in 2026 beleidsmatige gevolgen hebben. Via beleidsmatige keuzes zijn immers de meest vergaande ombuigingen te genereren. Een belangrijk vraagstuk daarbij is ook in hoeverre de ondergrens voor samenwerking in de verbonden partijen wordt benaderd.

BBV-indicatoren

Op dit programma zijn geen verplichte BBV-indicatoren van toepassing. Niet-verplichte indicatoren zijn per programmaonderdeel opgenomen.

Met welke (verbonden) partijen werken we samen?

Binnen dit programma werkt de gemeente Papendrecht samen met een breed scala aan organisaties en instanties, hieronder worden enkele benoemd:

- Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid
- Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- GR Sociaal
- Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
- Bureau Openbare Verlichting Lek-Merwede
- Gevudo
- Stedin groep NV
- Bank Nederlandse Gemeenten NV
- Oasen NV
- Regionale Ontwikkelmaatschappij Drechtsteden
- Gemeente Papendrecht Slobbengors Beheer BV
- Recreatie en Cultuur holding BV

Relevante beleidsnota

De meest belangrijke beleidsnota's van de afgelopen twee jaar voor dit programma zijn:

Samenlevingsvisie

Deze visie beschrijft hoe we willen dat de samenleving er over 20 jaar uitziet.

[Link naar: raad.papendrecht.nl/Documenten/Samenlevingsvisie-Papendrecht-4.pdf](http://raad.papendrecht.nl/Documenten/Samenlevingsvisie-Papendrecht-4.pdf)

Omgevingsvisie 2.0

In deze visie zijn richtinggevende keuzes gemaakt voor de lange termijn. Het gaat hier om een periode van ongeveer 30 jaar.

[Link naar: zoek.officiëlebekeendmakingen.nl/gmb-2025-248107.html](http://zoek.officiëlebekeendmakingen.nl/gmb-2025-248107.html)

Strategische visie (verwachting is dat deze eind 2025 gereed is)

[Link naar: raad.papendrecht.nl/Documenten/RB-Strategische-visie.pdf](http://raad.papendrecht.nl/Documenten/RB-Strategische-visie.pdf)

Participatiebeleid en -verordening

In het participatiebeleid worden handvatten en kaders voor de participatie vanuit de gemeente geboden. In de verordening staan onder andere ook de kaders voor de gemeenteraad.

[Link naar: raad.papendrecht.nl/Documenten/Participatiebeleid-gemeente-Papendrecht-140125-VASTGESTELD-door-college.pdf](http://raad.papendrecht.nl/Documenten/Participatiebeleid-gemeente-Papendrecht-140125-VASTGESTELD-door-college.pdf)

[Link naar: raad.papendrecht.nl/Vergaderingen/Raadsvergadering-Papendrecht/2025/03-juli/20:00/Participatieverordening-gemeente-Papendrecht-Voorstel/RV-Participatieverordening-gemeente-Papendrecht-GETEKEND.pdf](http://raad.papendrecht.nl/Vergaderingen/Raadsvergadering-Papendrecht/2025/03-juli/20:00/Participatieverordening-gemeente-Papendrecht-Voorstel/RV-Participatieverordening-gemeente-Papendrecht-GETEKEND.pdf)

Communicatiebeleid

Het beleid geeft handvatten en kaders voor de communicatie.

[Link naar: raad.papendrecht.nl/Documenten/2-Communicatiebeleid-Gemeente-papendrecht-april-2024-1.pdf](http://raad.papendrecht.nl/Documenten/2-Communicatiebeleid-Gemeente-papendrecht-april-2024-1.pdf)

1.1 BESTUUR EN REGIO

Inwoners zijn tegenwoordig mondig, goed geïnformeerd en verwachten van de overheid transparantie, betrokkenheid en begrijpelijke communicatie. Tegelijkertijd worden vraagstukken complexer en nemen participatieverwachtingen toe. Inwoners willen steeds vaker meedenken en meebeslissen over ontwikkelingen in hun omgeving. Ook binnen de gemeente groeit het besef dat samenwerking met de samenleving essentieel is. Dit vraagt om een overheid die niet alleen uitlegt, maar ook luistert en samenwerkt. In deze context is communicatie veel meer dan het zenden van informatie. Communicatie wordt gezien als een strategisch middel om vertrouwen te versterken, beleid te verbinden met de samenleving en betrokkenheid mogelijk te maken. Communicatie en participatie vormen daarin een onlosmakelijk geheel.

Tegelijkertijd neemt de regionale samenwerking een steeds belangrijkere positie in. Gedeeltelijk omdat we niet alles alleen kunnen en samen sterker staan, maar ook omdat bepaalde vraagstukken regionaal spelen en daarmee gemeentegrens overschrijdend zijn. We beperken ons bij samenwerking niet alleen tot (Smart Delta) Drechtsteden, maar overleggen ook met Molenlanden, of breder de Alblasserwaard- Vijfheerenlanden en Zuid-Holland Zuid. Door de centrale ligging van Papendrecht kunnen wij een verbindende rol in de regio vervullen. Zelfstandig en samenwerkingsbereid vanuit een win-win gedachte.

COMMUNICATIE EN PARTICIPATIE

Wat willen we bereiken?

Participatie

Aansluitend bij de behoefte van de samenleving geven we de samenleving meer invloed bij beleidsbepaling en het maken van plannen. Dit doen we door specifieke doelgroepen actief te betrekken bij participatietrajecten. Daarnaast nemen wij als gemeente ook deel aan de plannen en ideeën van inwoners, bedrijven en instellingen. We luisteren naar elkaar en delen onze meningen. Goede communicatie is hierbij essentieel; door transparante, toegankelijke en open communicatie zorgen we ervoor dat iedereen goed geïnformeerd is en echt kan deelnemen aan het proces.

Communicatie is de motor van participatie, transparantie en betrokkenheid. Een middel dat bijdraagt aan het versterken van vertrouwen tussen gemeente en samenleving door duidelijke, toegankelijke en participatieve communicatie. De strategische opgaven zijn het versterken van een open en transparant bestuur. Communicatie maakt beleid zichtbaar en begrijpelijk; participatie heeft als doel samen te werken aan beleid.

Communicatie

Communicatie is een belangrijk instrument voor de gemeente. Iedereen binnen de gemeente communiceert. Communicatie is niet alleen vertellen, maar ook luisteren en aandacht geven. En luisteren hoort minstens zo sterk bij de dialoog als spreken.

Met een ambitieuze en positief realistische blik op de toekomst, zetten we stappen. Papendrecht is een gemeente waar het goed wonen, werken en leven is. Dat zijn onze communicatieprincipes. Deze principes zijn bepalend voor hoe wij met elkaar communiceren en naar de buitenwereld toe:

- We zijn toegankelijk. Dat wil zeggen dat we benaderbaar zijn voor inwoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen en anderen die contact met ons als college en als ambtelijk apparaat willen.
- We staan midden in de samenleving. We weten wat er leeft en houden daar rekening mee in onze communicatie.
- We werken samen. We bouwen met anderen aan Papendrecht, werken aan netwerken in Papendrecht en in de regio en zijn zichtbaar in de Drechtsteden/regio. We handelen in overeenstemming met de uitgangspunten van de participatieverordening; we betrekken inwoners en partners vroegtijdig, transparant en op een manier die past bij het onderwerp en de doelgroep.
- We zijn trots en dragen uit dat het bij ons goed wonen, werken, ondernemen en leven is.

We hebben hiervoor de communicatiefunctie vanuit ambitie geschreven. We bevinden ons daarbij op een groeipad. Om verder te komen gaan we voor het inzetten van essentiële kwaliteiten om communicatie en participatie te ondersteunen. Dit doen we middels het vergroten we onze advieskracht, co-creatievaardigheden en verbindend vermogen.

Wat gaan we ervoor doen?

Participatie

- Blijvend werken aan de uitvoering van het in 2025 vastgestelde participatiebeleid en de participatieverordening. Dit doen we onder meer door het aanbieden van een breed palet van ondersteunende middelen en het actief delen van kennis en ervaringen binnen de organisatie. Verder werken we communicatie bij participatie binnen het communicatieraamwerk verder uit.
- Uitvoering geven aan de Papendrechtse Ideeën Tafel (PIT). Inwoners en maatschappelijke partners dragen lokale ideeën aan voor dit platform en denken zo mee over lokale vraagstukken.
- Jongeren blijvend betrekken bij beleid en plannen. Na succesvolle eerste stappen met jongerenparticipatie bouwen we hierop voort. We zorgen dat participatie met jongeren structureel wordt opgenomen in onze werkwijze en agenda.
- Betrekken van adviesraden bij het ontwikkelen en uitvoeren van beleid (Adviesraad Sociaal Domein en Platform Maatschappelijke Verkenning).

Communicatie

- Uitvoering geven aan het communicatieraamwerk en het communicatiebeleid met uitvoering langs de zeven communicatielijnen:
 1. Dezelfde communicatiestijl (beleidslijn 1): Uitvoeren en bewaken van de huisstijl.
Het implementeren en monitoren van het Huisstijlhandboek. Blijvend investeren in opleiding en training zoals begrijpelijke taal en het schrijven van adviezen. Het aanbod is onderdeel van verschillende HRM-processen zoals onboarding, opleidingsplannen, het medewerkersprogramma en het herschrijven van begrijpbare brieven.
 2. Bestuurscommunicatie (beleidslijn 2): De bestuurscommunicatie laat zien hoe datgene dat bereikt is past bij de doelen van het college. Communiceren over belangrijke besluiten, college zichtbaar en toegankelijk/aanspreekbaar voor de inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Het promoten van Papendrecht als gemeente waar het fijn wonen, werken en leven is.
 3. Communicatie bij participatie (beleidslijn 3): Uitvoering geven aan het participatiebeleid.
 4. Interne communicatie (beleidslijn 4): Uitvoeren van het uitvoeringsplan, o.a. toepassen van het nieuwe woord- en beeldmerk van de organisatie, verbeteracties interne communicatie.
 5. Pers- en mediabeleid (beleidslijn 5): Uitvoeren van het beleid door o.a. twee keer per jaar organiseren informele bijeenkomst bestuur/pers, werkwijze persmailing en overzicht op website van activiteiten/werkbezoeken van het college.
 6. Gemeentelijke communicatiemediamedia en sociale media (beleidslijn 6): Uitvoeren van het beleid door o.a. implementatie nieuwe beheerplan website, webcare, beheer sociale mediakanalen, doorontwikkeling sociale media monitoring en vervanging van intranet (SID).
 7. Issue- en crisissamenwerking (beleidslijn 7): Uitvoering van beleid, deelname aan lokaal en regionaal crisisteam, uitvoeren van en adviseren van Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO).
- Het vanuit een eigenaarsrol van de gemeenteraad werken aan de uitvoering van de strategische visie voor Papendrecht, waarbij communicatie een belangrijk onderdeel is in de terugkoppeling aan de inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

REGIONALE SAMENWERKING

Wat willen we bereiken?

We werken daar waar nodig regionaal samen om de maatschappelijke opgaven aan te pakken. We streven bij (regionale) samenwerkingen naar een win-win situatie, waarbij we ons lokale belang versterken. Regionale samenwerking doen we via drie assen: Ruimtelijke Ontwikkeling, Sociaal & Bedrijfsvoering.

Wat gaan we ervoor doen?

We versterken de sturing en regie op verbonden partijen door nauw samen te werken.

Ruimtelijke Ontwikkeling (via SmartDelta)

- Deelnemen aan de samenwerking Smart Delta Drechtsteden (voorheen: Groeiagenda) en uitvoeren van het bijbehorende regionale uitvoeringsprogramma.
- Omvormen van de Groeiagenda tot een Regionale Investeringsagenda in 2026. Deze agenda geeft richting aan gezamenlijke investeringen in onder meer wonen, mobiliteit, energie en economie, en vormt de basis voor cofinanciering en gerichte lobby richting provincie, Rijk en EU.
- Versterken van de samenwerking met triple helix-partners (overheid, bedrijfsleven en onderwijs) om regionale innovatie, kennisdeling en arbeidsmarktaanpak te versnellen.
- Uitvoeren van de projecten uit de Regio Deal Drechtsteden–Gorinchem, waarbij Papendrecht participeert in: a) 'Impuls gezonde wijken en inwoners' en b) 'Groenblauwe verbindingen en rivieroeverontwikkeling Alblasserwaard'.
- Doorontwikkelen van de governance- en financieringsstructuur van de Drechtstedensamenwerking op basis van de aanbevelingen uit het rapport van Common Eye en de evaluatie van de Servicegemeente Dordrecht.
- Investeren in het versterken van strategische samenwerkingsrelaties met omliggende gemeenten buiten de Drechtstedelijke context.
- Vastleggen van Papendrechts overkoepelende ambitie en strategische focus in de regionale samenwerking via de op te stellen samenwerkingsagenda.

Sociaal domein (via Verbonden partijen):

- Versterken van de regionale afstemming en coördinatie via een intergemeentelijke regiegroep op bestuurlijk en ambtelijk niveau.
- Verbeteren van de beleidsmatige, financiële en maatschappelijke sturing op verbonden partijen.
- Versterken van het lokale accounthouderschap om de aansluiting bij gemeentelijke doelen en de informatiepositie van de raad te verbeteren.

Bedrijfsvoering (via Bedrijfsvoering Drechtsteden):

- Uitvoeren van bedrijfsvoeringstaken via de Bedrijfsvoering Drechtsteden (voorheen Servicegemeente Dordrecht), waaronder ICT, HRM, inkoop, financiën en juridische zaken.
- Harmoniseren en standaardiseren van processen om de kwaliteit, efficiency en continuïteit van de bedrijfsvoering te borgen.
- Doorontwikkelen van de samenwerking met de BD op basis van de evaluatie BD.

Waar staan we nu?

Oorspronkelijk was hier een tabel met indicator opgenomen. De indicator had betrekking op de samenwerking met inwoners en werd uitgedrukt in een waarderingsschaal tussen 1-10. De informatie die de waarde van deze indicator aangeeft is afkomstig uit 2018 en is daarmee niet meer representatief. Vandaar dat de tabel nu niet is opgenomen. Er worden passende nieuwe indicatoren ontwikkeld die aansluiten bij de hierboven omschreven ontwikkelingen, in afstemming met de gemeenteraad.

1.2 DIENSTVERLENING

Kwaliteit van dienstverlening is essentieel. Dat geldt ook voor de stabiliteit met betrekking tot gekwalificeerde bezetting van functies. Deze beide aspecten zorgen voor een kwalitatief goede dienstverlening die bestaat uit een aantal onderdelen.

Om inwoners aan de balie of aan de telefoon goed van dienst te kunnen zijn, zijn gemotiveerde en goed opgeleide medewerkers cruciaal. De registratie van gegevens moet hoogstaand zijn, voldoen aan informatieveiligheid en de privacy beschermen. De procedures die we gebruiken moeten slim en snel zijn, maar ook zaken voor de inwoner combineren. Waar nodig worden vraagstukken integraal aangepakt. We zetten waar mogelijk digitale middelen in. De verdergaande digitalisering is een doorlopend proces. Waar nodig zorgen we ook voor de inwoners die digitaal minder goed onderlegd zijn. We gebruiken traditionele (denk aan persoonlijk contact aan de balie) en nieuwe dienstverleningskanalen (digitaal en via de chat) om bereikbaar te zijn en te blijven voor onze inwoners, bedrijven en instellingen.

Wat willen we bereiken?

We streven ernaar om voor al onze inwoners toegankelijk en bereikbaar te zijn, zodat zij gemakkelijk toegang hebben tot onze producten en diensten. Dit doen we in een veilige werkomgeving voor zowel de medewerkers als de inwoners. Tegelijkertijd voldoen we aan de auditnormen van de basisregistratie personen en verantwoorden we ons over de staat van informatiebeveiliging middels ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit).

Wat gaan we ervoor doen?

- Voortzetten van de dienstverlening via alle beschikbare kanalen, zowel via direct contact als digitaal.
- Doorlopend verbeteren van het proces en de samenwerking met de vakteams, zodat het team telefonie/receptie in staat gesteld wordt om 80% van inkomende vragen direct en in één keer juist te beantwoorden. Dat doen we door kennis te delen binnen het eigen team en met de vakteams, zodat benodigde kennis en informatie op tijd voorhanden is voor het afhandelen van mogelijke vragen.
- Blijvend aandacht besteden aan de bereikbaarheid van de vakteams (denk aan openstellen agenda's en tijdig terugbellen van inwoners voor de overige vragen). Deze bereikbaarheid is essentieel voor de toegankelijkheid.
- Doorlopend zorgen voor een veilige werkomgeving door het opvolgen van maatregelen en adviezen die kunnen komen uit de risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E). Dat wordt bereikt door te trainen (denk aan agressie- conflictbeheersing/weerbaarheid) en het opvolgen van diverse beleidsregels (denk aan de beleidsregels Veilige Publieke Taak).
- Doorlopend blijven digitaliseren van onze dienstverlening door e-diensten te ontwikkelen en uit te rollen.

- Doorlopend zorgdragen voor eenvoudig leesbare, begrijpelijke teksten op de website en andere communicatie uitingen over onze producten en dienstverlening (B1-niveau).
- Leveren van maatwerk aan kwetsbare inwoners. Denk aan:
 - Aanvraagprocedure reisdocumenten bij hulpbehoevenden thuis.
 - Mondeling doornemen formulieren aan de balie met laaggeletterden.
 - Dienstverlening aan tafel in de wachtruimte voor inwoners in een rolstoel.
 - In samenwerking met de bibliotheek hulp bieden aan inwoners die digitaal minder onderlegd zijn.
- Dagelijkse controle op kwaliteit en het verbeteren van data waar nodig.
- In samenwerking met ketenpartners en afnemers onjuiste data, vermoedelijke fouten en signalen herkennen en aanpassen naar de werkelijkheid. Dit doen we onder andere door meldingen op te pakken via de WALAA (Webapplicatie Landelijke Aanpak Adreskwaliteit) en de TMV 2.0 (De Terugmeldvoorziening). Daarnaast nemen we deel aan lokale projecten ter voorkoming van ondermijning.

Waar staan we nu?

INDICATOR	EENHEID	WAARDE PAPENDRECHT	NEDERLAND	STREEFWAARDE
inwonersvragen per telefoon die direct zijn afgehandeld	Percentage inwonersvragen per telefoon die direct zijn afgehandeld en geen vervolgspraak nodig hebben gehad	83,32% (2024) <i>Bron: Eigen cijfers</i>	n.v.t.	≥80% (2030)

1.3 BELASTINGEN

Er zijn verschillende soorten belastingen. De algemene belastingen komen ten goede aan de algemene middelen van de gemeente. Denk hierbij aan de onroerendezaakbelastingen, de parkeerbelasting en de toeristenbelasting. Rechten zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang, bijvoorbeeld de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Retributies worden geheven van personen aan wie de gemeente een specifieke dienst verleent die voor die persoon een individueel voordeel oplevert, zoals bij een paspoort of een vergunning.

Wat willen we bereiken?

We streven ernaar om een evenwicht te bewaren tussen lokale lasten en het niveau van lokale voorzieningen. Dit realiseren we door het toepassen van reële en kostendekkende tarieven voor lokale lasten.

Wat gaan we ervoor doen?

- Behouden van de balans tussen het niveau van de voorzieningen en de hoogte van de lokale lasten.
- Lokale lasten niet verder dan tot het landelijk gemiddelde laten stijgen. Uitgaande van de cijfers zoals vastgesteld door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO).
- We streven naar efficiency in processen om de kosten zo laag mogelijk te houden.
- Jaarlijks actualiseren van de tariefberekeningen.

- Jaarlijks actualiseren van de tariefberekeningen.
- Bij nieuwe activiteiten in de afweging de Vennootschapsbelastingplicht (VpB-plicht) betrekken.

Waar staan we nu?

INDICATOR	EENHEID	WAARDE PAPENDRECHT	NEDERLAND	STREEFWAARDE
Belastingcapaciteit (b)	Percentage	81,8 (Begroting 2026)	101,6 (2025)	Maximaal tot het landelijk gemiddelde

1.4 ALGEMENE BATEN EN LASTEN

In de Gemeentewet is opgenomen dat de begroting en het financieel meerjarenperspectief 'structureel en reëel in evenwicht' moeten zijn. Het is verplicht een overzicht van incidentele baten en lasten in de begroting en de jaarrekening op te nemen. Met de bepaling in de wet wordt beoogd dat structurele lasten kunnen worden gedekt met structurele baten. Als in het betreffende begrotingsjaar structurele lasten gedekt zijn door structurele baten, is er sprake van structureel evenwicht.

Wat willen we bereiken?

We willen de schuldpositie en het renterisico beheersbaar houden. Door te sturen op ons financieel meerjarenperspectief willen we de invloed van fluctuaties in de algemene uitkering op ons gemeentelijk beleid beperken.

Een gezond financieel beleid vormt de basis van onze aanpak, gebaseerd op een realistische meerjarenbegroting. We blijven sturen op een realistische reservepositie, acceptabel solvabiliteitsniveau en voldoende weerstandsvermogen.

Belangrijk is dat onze begroting sluitend is voor het lopende begrotingsjaar. Dit alles stelt ons in staat om financieel gezond te blijven en onze verplichtingen na te komen, terwijl we tegelijkertijd streven naar het optimaliseren van onze dienstverlening aan de lokale gemeenschap.

Wat gaan we ervoor doen?

- Monitoren economische ontwikkelingen en marktontwikkelingen.
- Opereren binnen de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) en het kader van de gemeenteraad.
- Monitoren van ontwikkelingen in de circulaire.
- Herverdelingseffecten actief volgen en waar mogelijk (regionale) initiatieven ondersteunen.
- We maken volumeontwikkelingen en loon- en prijscompensatie inzichtelijk.
- Focus op de lange termijn, vanuit een gezond meerjarenperspectief.
- Sparen voor grote uitgaven daar waar dat kan, gezien de financiële positie.
- Meevallers zetten we in om te sparen voor toekomstige investeringen.
- Het weerstandsvermogen moet zoveel als mogelijk in balans zijn met de risico's.
- Gedegen financieel beleid op basis van ingecalculeerde risico's.

- Volgen rijksbeleid bekostiging (nieuwe) gemeentelijke taken.
- Tijdig bijsturen met structurele maatregelen wanneer nodig (ombuigingen).
- Actiever gebruik maken van ken- en stuurgetallen.
- Het optimaliseren van de P&C-cyclus.

Waar staan we nu?

INDICATOR	EENHEID	WAARDE PAPENDRECHT	NEDERLAND	STREEFWAARDE
Netto schuldquote (correctie)	Percentage	78,4% (Begroting 2026)	55,5 (2025)	< 130%
Solvabiliteit (b)	Percentage	37,9% (Begroting 2026)	34,9 (2025)	> 20%
Structurele exploitatieruimte (b)	Percentage	1,1% (Begroting 2026)	1,4 (2025)	> 0%

1.5 BEDRIJFSVOERING

In Papendrecht ontwikkelen we ons tot een organisatie die wendbaar en flexibel is. Zodat we kunnen inspelen op wat de samenleving ons vraagt. Dit kent verschillende taken en verantwoordelijkheden, waaronder het beheer van overige gebouwen en gronden, personeel en organisatie, geografische informatie en informatie- en communicatietechnologie. De afgelopen jaren zijn er belangrijke stappen gezet in de structuur van de organisatie. Met deze basis op orde verschuift de focus nadrukkelijk naar het versterken van de organisatiecultuur en het verder vormgeven van de ingezette koers van organisatieontwikkeling. HRM dient hierop goed aan te sluiten.

BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN

Wat willen we bereiken?

We willen gemeentelijk vastgoed beheren op basis van actieve sturing, die leidt tot een duurzaam en effectief accommodatiebeheer. Dat doen we in lijn met het vastgestelde vastgoed- en accommodatiebeleid en het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2023-2030.

Wat gaan we ervoor doen?

- Op grond van het vastgestelde meerjaren onderhoudsplan (MJOP) het op orde brengen van het gemeentelijk vastgoed.
- Op basis van de nieuwe afspraken met de Recreatie en Cultuurholding de verhuurdersrol uitvoeren.
- Met ondersteuning van een externe partij uitwerken van een Strategische Visie en beleid op vastgoed en hierbij een analyse voor uitvoering en rolverdeling binnen team vastgoed uit laten voeren.
- De dispositiepannen (slooppannen i.v.m. de nieuwe MFA en sporthal) na besluitvorming voor de resterende gebruiksduur conform instandhoudingsonderhoud in gebruik houden.
- Vanuit het vastgoed- en accommodatiebeleid zoeken naar slimme oplossingen voor multifunctioneel gebruik van accommodaties.

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Wat willen we bereiken?

In 2026 ligt de focus op het verder ontwikkelen van een wendbare en toekomst bestendige organisatie die effectief inspeelt op de maatschappelijke opgaven en bestuurlijke ambities. Er wordt gebouwd aan een stevige basis waarin flexibiliteit en stabiliteit hand in hand gaan. Een gezonde, veilige en inclusieve werkomgeving staat daarbij centraal, waarin medewerkers zich gehoord en gewaardeerd voelen. Op het gebied van huisvesting & hybride werken, worden de nodige maatregelen doorgevoerd om ervoor te zorgen dat de werkomgeving toekomstbestendig wordt. Daarbij gaat het om in aanvulling op het huisvestingsconcept toevoegen van ruimtes om via MS Teams in overleg te gaan.

Er wordt verder gewerkt aan een cultuur van openheid en professionele tegenspraak, waarin ruimte is voor dialoog, reflectie en continue verbetering. Daarnaast wordt ingezet op duurzame inzetbaarheid en vitaliteit, zodat medewerkers met energie en betrokkenheid kunnen blijven bijdragen aan de organisatie doelen. Op deze manier wordt gewerkt aan een organisatie die niet alleen effectief en efficiënt is, maar ook mensgericht en toekomstbestendig.

Wat gaan we ervoor doen?

- De komende jaren ligt de nadruk op het bevorderen van een ontwikkel- en leercultuur binnen de organisatie. Door gerichte opleidingsmogelijkheden te bieden en te monitoren, wordt ingezet op het versterken van de inzetbaarheid, doorgroei en professionele groei van medewerkers.
- Intensivering van strategische sturing en effectief toepassen van Strategische Personeelsplanning. Hierbij wordt een betere koppeling gelegd met de opleidingsplannen van medewerkers en de HRM-gesprekscyclus, afgestemd op de inhoudelijke opgaven.
- Er wordt actief geïnvesteerd in lokale arbeidsmarktcommunicatie om de zichtbaarheid en aantrekkelijkheid van de organisatie als werkgever te vergroten. Dit draagt bij aan het aantrekken van talentvolle en gemotiveerde professionals.
- Door het structureel monitoren en transparant maken van verzuimgegevens, kan tijdige en passende begeleiding worden geboden. Er wordt gewerkt met een jaarlijkse verzuimaanpak. Dit bevordert het welzijn van medewerkers en draagt bij aan hogere productiviteit en werkplezier.
- Uitvoering geven aan het terugdringen van het percentage externe inhuur naar de landelijk gemiddelde norm voor middelgrote gemeenten (%).
- De wervingsstrategie richt zich op het aantrekken van breed inzetbare professionals met actuele kennis en vaardigheden die aansluiten bij maatschappelijke en arbeidsmarktontwikkelingen. Diversiteit en inclusie vormen hierbij een belangrijk uitgangspunt.
- Het actueel houden van de bestaande Risico-Inventarisatie en -Evaluaties bij gewijzigde werkomstandigheden of nieuwe inzichten (o.a. stand van de wetenschap, advisering professionele dienstverlening).
- Uitvoering geven aan de integrale aanpak toekomstbestendige werkomgeving. Op basis van de gedane onderzoeken worden de nodige maatregelen doorgevoerd.
- Het bieden van een optimale balans tussen werk en privé in combinatie met thuiswerken versus op kantoor werken (hybride werken).
- De mogelijkheden voor een nieuw functiewaarderingssysteem worden onderzocht, met aandacht voor actuele arbeidsmarktontwikkelingen en relevante trends binnen het gemeentelijk domein.

- Structureel worden er metingen uitgevoerd gericht op werkplezier, werkdruk en aanvullende factoren die van invloed zijn op het functioneren binnen de organisatie.
- We geven op een doelgerichte wijze sturing aan de organisatie, dit doen we aan de hand van de A3-methodiek. Hierin staat het formuleren van richting, resultaten en uitvoering centraal.
- We richten ons op het voorkomen, beperken en afhandelen van agressie en geweld tegen werknemers door toepassing van het programma Veilige Publieke Taak (VPT).

GEOGRAFISCHE INFORMATIE (GEO)

Wat willen we bereiken?

We zorgen ervoor dat de gemeente Papendrecht voldoet aan de auditnormen en kwaliteitseisen die gesteld worden aan de wettelijke basisregistraties, waaronder Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO). We versterken datagedreven werken door het faciliteren daarvan en geo-informatie(producten) beschikbaar te stellen voor interne en externe afnemers. Ook wordt het beheersysteem voor de openbare ruimte (BOR) verder uitgebreid, zodat alle gemeentelijke eigendommen en assets hierin volledig zijn opgenomen.

Wat gaan we ervoor doen?

- Wij bouwen verder aan het datafundament en verbeteren de datakwaliteit van onze geo-registraties. Naast de wettelijke basisregistraties omvat dit ook kernregistraties, waaronder alle gegevens over de openbare ruimte zoals wegen, groenvoorzieningen, riolering, speeltoestellen en bomen. Dit alles is onderdeel van de ontwikkeling van een samenhangend geo-ICT-voorzieningslandschap, waarin data automatisch op geplande tijden wordt verversd via Feature Manipulation Engine scripts (FME-scripts). We hanteren hierbij het principe van 'benaderen vanuit de bron'. Gegevens worden éénmalig vastgelegd en meervoudig gebruikt. Dit wordt ook wel Common Ground genoemd.
- Geo beweegt naar een meer solide organisatie die in staat is de wensen van de inwoner optimaal in te vullen. Dit gaat gepaard met de professionalisering van geo. Zowel in de dienstverlening als in de ontwikkeling van medewerkers. We transformeren van een beheerafdeling naar een expertisecentrum met als missie 'van data naar geo-informatie'. We leveren grote toegevoegde waarde door betrouwbare geo-informatie te verschaffen, zodat deelnemende teams de juiste beslissingen kunnen nemen op operationeel, tactisch en strategisch niveau. Dit willen we bewerkstelligen volgens de volgende pijlers:
 - Kwaliteit: we stellen geo-informatie van hoge kwaliteit op een laagdrempelige manier beschikbaar. Met behulp van geautomatiseerde scripts vergelijken we verschillende basisregistraties om inconsistenties op te sporen en de datakwaliteit te verbeteren. Daarnaast verkennen we de inzet van artificiële intelligentie (AI) om patronen te herkennen, afwijkingen te signaleren en processen verder te optimaliseren.
 - Professionalisering: het optimaliseren van middelen en processen zodat geo-informatie nog toegankelijker wordt, gecombineerd met medewerkers die over gedegen kennis en kunde beschikken.
- We organiseren trainingen en workshops voor medewerkers. Deze trainingen en workshops gaan onder andere in op het mobiel gebruik van geo-data, het gebruik van GIS-software online (ArcGIS), de meerwaarde van geo-informatie en datagedreven werken.

- In 2025 is de applicatie Drechtmaps vervangen. Met deze applicatie heeft de organisatie altijd en direct toegang tot de juiste geo-informatie. Van de nieuwe kaartviewer (Mapgear) wordt onder andere verwacht dat deze openbaar kan worden opengesteld, zodat burgers zelf bepaalde geo-informatie kunnen opvragen. Beide applicaties zetten we in 2026 verder uit.
- We gaan onderzoeken of het beheersysteem Geografisch Informatie Systeem voor Integraal Beheer (GISIB) per april 2026 vervangen of verlengd moet worden. Een extern bureau heeft een marktconsultatie afgerond. We onderzoeken nu welke optie het best aansluit bij de wensen en behoeften van de organisatie. Ook het contract van de applicatie Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) van Cadac Group loopt af in mei 2026 en zal vervangen of verlengd moeten worden.
- We willen het geo-portaal verder uitbreiden en vanuit hier alle data richting collega's ontsluiten.
- Dit geo-portaal Papendrecht is voor iedere collega vanuit de Gemeentelijke Regionale Infrastructuur Drechtsteden (GRID) benaderbaar. Op het portaal worden datasets, kaartmateriaal en informatieproducten per thema en team gebundeld. Het portaal bevat ook koppelingen naar documenten en externe bronnen en websites.
- We volgen de beleidsvisie 'Zicht op Nederland' van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties. Zij werken aan een gezamenlijk geo-datafundament in 2D en 3D (het federatieve datastelsel) en programma's zoals 3D DTFL-NL (digitale tweeling fysieke leefomgeving Nederland) en '3D basisinfrastructuur op orde'. We sluiten waar mogelijk aan op deze visie, dit in samenhang met onze eigen geovisie en het actieplan geo-informatie.

INFORMATIE EN COMMUNICATIETECHNOLOGIE (ICT)

Wat willen we bereiken?

We werken aan de realisatie van het informatiebeleidsplan 2025-2029 waarbij we invulling geven aan zeven beleidspaden: Informatiehuishouding en procesmanagement, toekomstbestendige ICT-kennis & vaardigheden, informatiebeveiliging, privacy, compliance, transformatie dienstverlening en datagedreven werken & AI. Activiteiten in deze sporen vinden parallel plaats waarbij we op alle terreinen voortgang willen bewerkstelligen. Het voldoen aan (nieuwe) wetgeving is daarbij uiteraard een gegeven. Een deel van de informatievoorzieningsprojecten wordt gerealiseerd in nauwe samenwerking met Bedrijfsvoering Drechtsteden.

Wat gaan we ervoor doen?

- Verder inzichtelijk maken en optimaliseren van kritische gemeentelijke processen inclusief informatievoorziening, eigenaarschap, taken en verantwoordelijkheden.
- Verbeteren van de ondersteuning van het financiële proces waarbij zowel wordt gekeken naar korte termijn verbeteringen als een structurele lange termijn oplossing.
- Opzetten van procesmanagement om de sturing op gemeentelijke processen te verbeteren.
- Verkrijgen van duidelijkheid in de regionale governance: taken en verantwoordelijkheden in samenwerking met Bedrijfsvoering Drechtsteden.
- Organiseren van bijeenkomsten en leerlijnen om het bewustzijn en de kennis van AI en datagedreven werken en ICT in het algemeen te verhogen.
- Implementeren maatregelen informatiebeveiliging en privacy.

- Implementeren van een WOO-publicatietool in samenwerking met Bedrijfsvoering Drechtsteden om de actieve publicatie van documenten te vergemakkelijken.
- Opzetten van AI-experimenten en stimuleren van datagedreven werken om de (interne en externe) dienstverlening te verbeteren.
- Verzorgen fat clients¹ in het gemeentehuis en devices voor de nieuwe raad en college in samenwerking met facilitaire zaken.

Waar staan we nu?

INDICATOR	EENHEID	WAARDE PAPENDRECHT	NEDERLAND	STREEFWAARDE
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	6,37 (Begroting 2026) Bron: eigen cijfers	7,73 (2024) Bron: A&O Fonds	n.v.t.
Bezetting	Personen per 1.000 inwoners	5,72 (2025) Bron: eigen cijfers	7,6 (2024) Bron: A&O Fonds	n.v.t.
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	25,0% (2025) Bron: eigen cijfers	18,8 Bron: A&O Fonds	20% (2030)
Apparaatskosten	Kosten per inwoner in euro	€ 733 (Begroting 2026)	Geen gegevens beschikbaar	n.v.t.
Overhead	% van totale lasten	21,2 % (Begroting 2026)	Geen gegevens beschikbaar	n.v.t.

¹ Een fat client is een computer die zelf veel taken uitvoert en niet voortdurend afhankelijk is van een centrale server.

WAT MAG HET KOSTEN?

	OMSCHRIJVING (-/- = NADELIG)	REALISATIE 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Bestuur (lasten)	26.254	48.221	18.636	19.567	19.160	20.009	20.579
1.1	Bestuur en Regio	4.383	3.854	3.415	3.253	3.146	3.146	3.146
1.2	Dienstverlening	1.288	1.118	1.213	1.173	1.173	1.173	1.173
1.3	Belastingen	463	314	314	314	314	314	314
1.4	Algemene baten en lasten	5.489	31.050	2.320	2.840	2.507	2.803	3.176
1.5	Bedrijfsvoering	14.631	11.885	11.374	11.987	12.020	12.573	12.770
	Bestuur (baten)	82.751	114.377	85.070	84.571	85.301	88.244	90.531
1.1	Bestuur en Regio	0	0	0	0	0	0	0
1.2	Dienstverlening	704	390	409	415	362	362	362
1.3	Belastingen	9.106	9.317	9.687	10.071	10.471	10.887	11.319
1.4	Algemene baten en lasten	72.318	104.526	74.830	74.007	74.390	76.917	78.772
1.5	Bedrijfsvoering	623	144	144	78	78	78	78
	Saldo	56.497	66.156	66.434	65.004	66.141	68.235	69.952

Bedragen (x € 1.000)

MUTATIE RESERVE(S) ZIE OOK BESTUUR	REALISATIE 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Storting in reserve (lasten)	3.425	29.700	0	0	0	0	0
Reserve bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	0	0
Algemene reserve	0	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve duurzame inzetbaarheid	0	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve kapitaal- lasten Progr. 1	3.425	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsres. kapitaallasten toekomstige invest.	0	27.000	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Onderhoud Gebouwen	0	2.700	0	0	0	0	0
Onttrekking uit reserve (baten)	4.346	33.704	2.736	495	477	467	387
Reserve bedrijfsvoering	27	27	27	27	27	27	27
Algemene reserve	1.224	30.607	1.838	98	80	80	0
Bestemmingsreserve duurzame inzetbaarheid	6	35	35	35	35	35	35
Bestemmingsreserve kapitaal- lasten Progr. 1	39	335	335	335	335	325	325
Bestemmingsres. kapitaallasten toekomstige invest.	3.050	2.700	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Onderhoud Gebouwen	0	0	501	0	0	0	0
Saldo	921	4.004	2.736	495	477	467	387

Bedragen (x € 1.000)

HOOFDSTUK 2

Veiligheid

HOOFDSTUK 2

Veiligheid

Algemene introductie

Veiligheid is essentieel voor de leefbaarheid en het welzijn van onze inwoners.

In Papendrecht zetten we ons in voor een veilige en leefbare gemeente, waarin bewoners zich beschermd en zeker voelen. Dit doen we door samen te werken met onze partners in het veiligheidsdomein. Ons beleid richt zich niet alleen op het handhaven van de openbare orde, maar ook op het voorkomen van criminaliteit, het aanpakken van ondermijnende criminaliteit en het bevorderen van veiligheid in de openbare ruimte.

In het Integrale Veiligheidsplan (vastgesteld in 2023) zijn drie prioriteiten vastgesteld: verkeersveiligheid, integrale wijkaanpak en ondermijning. Ook thema's als agressie tegen publieke dienstverleners, sociale problematiek en veranderende wetgeving blijven onze aandacht houden. Een groot deel van het werk bestaat uit niet-planbare inzet, zoals acute incidenten, maatschappelijke spanningen of crises die plotseling capaciteit vragen. Onze boa's spelen hierin een belangrijke rol. Zij zijn zichtbaar in alle wijken, houden toezicht, zijn aanspreekpunt voor bewoners en signaleren vroegtijdig problemen.

Ontwikkelingen

Ondermijning

De gemeente Papendrecht zet zich samen met inwoners, ondernemers en veiligheidspartners in om ondermijnende criminaliteit te signaleren, te voorkomen en aan te pakken. Deze vorm van criminaliteit is vaak goed verborgen en verweven met de samenleving, waardoor het lastig kan zijn om te herkennen. Het lukt dan ook niet altijd om ondermijning tijdig of volledig op te sporen. Alertheid in de samenleving helpt bij het eerder opmerken en herkennen van signalen van ondermijning.

We hebben als gemeente een belangrijke rol in de aanpak van ondermijning. De gemeente Papendrecht richt de aanpak van ondermijning op vijf pijlers: bewustwording, weerbaarheid, informatiepositie, samenwerking en bestrijding. Jaarlijks worden actiepunten beoordeeld op actualiteit en vervolgens uitgevoerd in een actieplan om alle vormen van ondermijning preventief, repressief en proactief aan te pakken. In 2024 en Q1 en Q2 van 2025 was een stijging van het aantal signalen van ondermijning zichtbaar. Dit komt mede door verbeterde interne en externe bewustwording, een kwaliteitsslag in het operationele proces en intensivering van controles. De verwachting is dat deze trend zich ook in 2026 zal doorzetten. In 2026 wordt een nieuw Plan van aanpak ondermijning geschreven. De huidige aanpak aan de hand van de vijf pijlers is effectief. In 2026 zal deze aanpak doorgezet worden.

Door inspanningen op het gebied van bewustwording binnen gemeente, maar ook bij inwoners en ondernemers, is het aantal signalen van ondermijning tussen 2024 en 2025 explosief gestegen. In 2025 is de informatiepositie in de woonwijken en op bedrijventerreinen aanzien van ondermijning sterk gestegen. In heel 2024 waren ruim 100 signalen van ondermijning verdeeld over ruim 20 casussen. Op 22-08-2025 lag dit aantal op ruim 400

meldingen verdeeld over ruim 180 casussen. Naast bewustwording is ook het aantal controles geïntensiveerd. Daarbij intensiveren we ook het aantal controles in woningen waarbij vooraf informatie is over misstanden zoals onjuiste inschrijvingen of leegstand of daadwerkelijk signalen van ondermijning.

Uit analyses door partners zoals het RIEC blijkt dat ondermijnende criminaliteit steeds meer verschuift van bedrijventerreinen naar woonwijken. Dit is ook in Papendrecht het geval. Alle signalen van ondermijning worden beoordeeld door de regisseur ondermijning en de ondersteuner. Door de explosieve stijging van meldingen en casussen moet er geprioriteerd worden. De casussen worden ook steeds complexer met vaker een regionale, landelijke en zelfs internationale criminele schakel. Ook regionaal is een stijging te zien van het aantal grotere vondsten van harddrugs en geweldsincidenten die verband houden met het criminele milieu. Daarnaast vinden criminelen nieuwe verdienmodellen in andere branches die een nog meer verhullend karakter hebben. Denk aan zorgcriminaliteit, milieucriminaliteit, mensenhandel en vastgoedcriminaliteit. De verwachting is dat deze trends en ontwikkelingen zullen doorzetten. Grip houden op de aanpak van ondermijning met de huidige formatie wordt daarom steeds lastiger.

Zorg en veiligheid

Op het gebied van jeugd en veiligheid zijn verschillende onderwerpen (regionaal) in ontwikkeling. Onderwerpen als criminele jeugdgroepen, drillrap en jeugdcriminaliteit vragen extra aandacht en het opzetten van een (structurele) aanpak. Ook moet aandacht zijn voor jonge aanwas en het versterken van de weerbaarheid van jongeren. Daarnaast is de focus op schoolveiligheid noodzakelijk, omdat scholen de vindplaats zijn van signalen.

Tevens is aandacht nodig voor de inzet van het model Aanpak Voorkoming Escalatie (hierna AVE-model). Het AVE-model is nodig omdat het helpt bij het voorkomen en beheersen van complexe situaties waarbij de veiligheid of het welzijn van mensen in het geding is. Het model biedt een gestructureerde aanpak, waarbij duidelijk wordt wie welke verantwoordelijkheid heeft en hoe er op- en afgeschaald moet worden bij escalatie. Dit zorgt voor meer duidelijkheid en effectiviteit in de samenwerking tussen verschillende organisaties, zoals gemeenten, zorginstellingen en veiligheidspartners.

Crisis- en risicobeheersing

De risico's waar we als samenleving voor staan worden steeds complexer, langduriger en meer ontwrichtend. De toenemende geopolitieke spanningen en hybride dreigingen onderstrepen dat we als overheid beter voorbereid moeten zijn op ernstige verstoringen.

Het kabinet werkt aan nieuwe landelijke kaders voor crisisbeheersing en maatschappelijke weerbaarheid. Gemeenten krijgen hierin een expliciete rol en verantwoordelijkheid. Deze opgave is niet vrijblijvend; het betekent dat we helderheid moeten hebben hoe we ons voorbereiden op langdurige verstoringen, wie welke rol vervult in crisissituaties, met wie we samenwerken en hoe we inwoners handelingsperspectief kunnen bieden. Het vraagt om bestuurlijke betrokkenheid, duidelijke mandaten, inzet op scholing en het (her) inrichten van processen en samenwerking.

In 2026 bereiden we ons hier actief op voor in samenwerking met de Veiligheidsregio Zuid Holland Zuid. We oefenen met realistische scenario's en brengen concreet in beeld wie welke taak en verantwoordelijkheid heeft bij langdurige crises. Daarbij leggen we de verbinding tussen veiligheid, zorg, sociaal domein en communicatie. Het vraagt om eigenaarschap, samenwerking en een organisatie brede inzet. Alleen zo kunnen we inwoners en partners bijstaan in tijden van echte ontwrichting.

In 2026 start de uitvoering van het Beleidsplan VRZHZ 2026-2029. De prioriteiten liggen bij de toekomstbestendige brandweezorg, versterking van crisisbeheersing en het vergroten van maatschappelijke weerbaarheid. Daarbij zet de Veiligheidsregio in op flexibele inzetstructuren, samenwerking met Rotterdam-Rijnmond, en investeren in soft skills en oefencapaciteit.

Boa's

Ook in 2026 zullen boa's zich richten op het aanpakken van onder andere parkeeroverlast bij scholen en in de woonwijken, zwerfaval, jeugdoverlast en nog meer aanspreekbaar zijn in de wijken met als doel het bevorderen van leefbare wijken. Daarnaast voeren de boa's integrale controles op bedrijventerreinen en BRP-controles in woonwijken uit om de leefbaarheid en eerlijk ondernemersklimaat te verbeteren.

Er is sprake van stijging van het aantal meldingen bij de reguliere taken van de boa's. Daarnaast spelen zij ook een belangrijke rol in de stijging van het aantal constatering van signalen van ondermijning en meldingen van inwoners uit de wijk over dit onderwerp. Tijdens controles en surveillance stuiten de boa's op meer en complexere constatering van ondermijning. Door de zichtbare aanwezigheid in de wijk verkrijgen de boa's ook steeds meer informatie van inwoners over diverse vormen van ondermijnende criminaliteit. De rol van de gemeente ten aanzien van de aanpak en voorkoming van ondermijning wordt steeds groter. Ook de rol van de boa's wordt hier steeds belangrijker in.

De boa's zijn naast andere toezichthouders de voelsprietten van de ondermijningafdeling. Door de opgebouwde informatie positie in de wijken en contacten met inwoners, stijgt het aantal meldingen van ondermijning sterk. Daarnaast zijn de boa's vaardiger geworden in het herkennen van en acteren op signalen van ondermijning. Op dit moment komt 1 op 6 signalen van ondermijning van de boa's. Deze rol zal in de toekomst alleen maar belangrijker worden om Papendrecht weerbaar te maken tegen alle vormen van ondermijnende criminaliteit. Naast reguliere taken en het aandeel in de aanpak van ondermijning, stijgen de vraag en behoefte naar de inzet van de boa's snel. Denk hierbij aan aanwezigheid bij evenementen, inzet bij overlast, jeugdproblematiek, incidenten etc. De huidige formatie boa's is niet in staat deze stroom aan taken en meldingen adequaat op te kunnen pakken. Daarom wordt steeds meer met prioriteiten gewerkt.

Welke (beleidsmatige) risico's hebben we in dit programma?

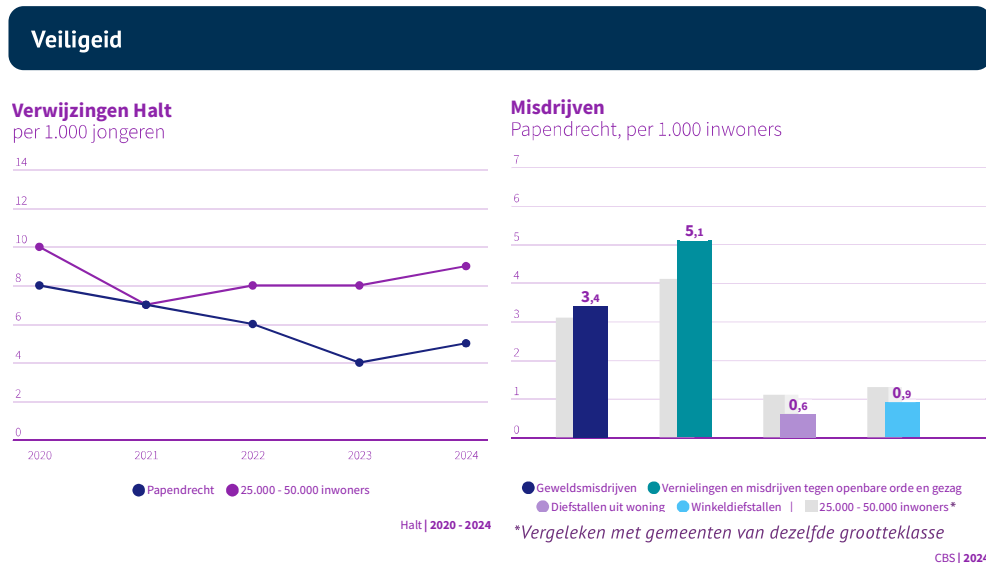
Ondermijning

Er komen meer meldingen/onderzoeken van ondermijning binnen door gefocuste inzet. Daardoor bestaat de kans dat niet (alle) meldingen/onderzoeken worden opgepakt.

BBV-indicatoren

Hieronder staan de BBV-indicatoren op het gebied van veiligheid.

Met welke (verbonden) partijen werken we samen?

Binnen dit programma werkt de gemeente Papendrecht samen met een breed scala aan organisaties en instanties, hieronder worden enkele toegelicht.

- Politie.
- Brandweer.
- Openbaar Ministerie.
- Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.
- Woningcorporatie.
- Scholen en andere onderwijsinstellingen.
- Zorginstellingen.
- Ondernemersverenigingen.
- Buurt- en wijkverenigingen.

Relevante beleidsnota

De meest belangrijke beleidsnota's van de afgelopen twee jaar voor het programma fysieke leefomgeving zijn:

Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2022-2026 (februari 2023):

Dit plan biedt een kader voor het lokale veiligheidsbeleid en ondersteunt de gemeente in haar regierol op het gebied van veiligheid.

[Link naar: raad.papendrecht.nl/Documenten/Bijlage-1-Integraal-Veiligheidsplan-PPD-def.pdf](https://raad.papendrecht.nl/Documenten/Bijlage-1-Integraal-Veiligheidsplan-PPD-def.pdf)

VTH-beleidsplan 2023-2027 (juli 2023):

Dit plan schetst het beleid voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VVTH) binnen het Omgevingsrecht, met uitzondering van milieutaken die zijn uitbesteed aan de Omgevingsdienst.

[Link naar: lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR699269/1](https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR699269/1)

Plan van aanpak ondermijning 2024-2026 (december 2023):

Dit plan beschrijft de aanpak van ondermijning binnen de gemeente, met als doel een optimale weerbaarheid tegen ondermijnende criminaliteit te bereiken.

[Link naar: raad.papendrecht.nl/Documenten/Raadsinformatiebrief/D19-20231220-RIB-Plan-van-aanpak-ondermijning-2024-2026.pdf](https://raad.papendrecht.nl/Documenten/Raadsinformatiebrief/D19-20231220-RIB-Plan-van-aanpak-ondermijning-2024-2026.pdf)

Integrale wijkaanpak (februari 2025)

[Link naar: raad.papendrecht.nl/Documenten/Integrale-Wijkaanpak-presentatie-beeldvormende-raad-6-februari-2025.pdf](https://raad.papendrecht.nl/Documenten/Integrale-Wijkaanpak-presentatie-beeldvormende-raad-6-februari-2025.pdf)

Regionaal Risico Profiel (2025-2029)

[Link naar: zhzveilig.nl/nieuws/regionaal-risicoprofiel-2025-2028-vastgesteld](https://zhzveilig.nl/nieuws/regionaal-risicoprofiel-2025-2028-vastgesteld)

Welke investeringen zitten in het programma?

Zorg en veiligheid

In 2026 zal het zaakstelsel Atlas in gebruik genomen worden voor de juiste verwerking van casuïstiek op het gebied van zorg en veiligheid. Deze investering is noodzakelijk om te voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Daarnaast draagt het bij aan het registreren en monitoren van interventies bij complexe casuïstiek. Het pakket Atlas ondersteunt bij het correct, veilig en transparant verwerken van persoonsgegevens, wat belangrijk is voor handhavingsactiviteiten waarbij privacygevoelige informatie wordt gebruikt. Het zaakstelsel wordt ook al gebruikt bij ondermijning en de BOA's.

2.1 VEILIGHEID

De inzet op openbare orde en veiligheid (OOV) en crisisbeheersing bestaat naast reguliere (planbare) werkzaamheden voor een behoorlijk deel uit niet planbare inzet. Crises en (sociale) calamiteiten laten zich niet plannen. Externe factoren zoals een vluchtelingencrisis of een acute crisissituatie in de lokale gemeenschap, zoals een explosie, leggen een fors beslag op de beschikbare capaciteit. Daarnaast leggen andere niet planbare incidenten zoals sluitingen van panden, veranderende wetgeving, inzet op criminele jeugdgroepen, geëscaleerde sociale problematiek en onverwachte situaties bij evenementen een behoorlijk beslag op de beschikbare capaciteit.

In 2025 is door de aanpak van ondermijnende criminaliteit het aantal signalen en onderzoeken gestegen. Dit komt mede door de verbeterde interne en externe bewustwording, een verbeterde informatiepositie, kwaliteitsslag tijdens de controles en verslaglegging. De verwachting is dat deze trend in 2026 zal doorzetten en het aantal bestuurlijke maatregelen zal toenemen. In 2025 is het Bibob beleid geactualiseerd. De verwachting is dat het aantal Bibob onderzoeken hierdoor zal stijgen en dit inzet vraagt van de ambtelijke organisatie.

In het begin 2023 vastgestelde Integrale Veiligheidsplan is een drietal prioriteiten benoemd:

1. Verkeersveiligheid
2. Integrale wijkaanpak
3. Ondermijning

Naast deze prioriteiten krijgen diverse strategische thema's blijvend aandacht binnen de werkvelden OOV en Crisisbeheersing. Ook is er aandacht voor de aanpak van agressie, geweld en intimidatie tegen medewerkers (Veilige Publieke Taak).

Tenslotte zijn binnen diverse regionale samenwerkingsverbanden verschillende prioriteiten geformuleerd waaruit projecten en activiteiten voortvloeien die door de gemeente moeten worden uitgevoerd. Voor 2026 wordt een verdere toename van (sub)regionale samenwerkingsverbanden verwacht.

De Buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) zien erop toe dat de buitenruimte schoon, heel en veilig is. De boa's zijn in alle wijken van de gemeente Papendrecht aanwezig. De focus ligt op het controleren of iedereen zich aan de regels houdt en afspraken nakomt. Daarnaast zijn de boa's ook de ambassadeurs van de gemeente, aanspreekpunt voor bewoners in de wijken en hebben zij een antennefunctie.

Wat willen we bereiken?

We streven naar een veilige en veerkrachtige samenleving, waarin zowel inwoners, ondernemers als bezoekers zich veilig voelen. We werken aan het beperken en bestrijden van criminaliteit en we investeren in een adequate en goed uitgeruste rampen- en crisisbeheersingsorganisatie.

Wat gaan we ervoor doen?

- We nemen deel aan de landelijke Week van de Veiligheid, Week tegen de georganiseerde ondermijnende criminaliteit, maand tegen de mensenhandel en organiseren publiekscampagnes over diverse veiligheidsonderwerpen.
- We geven uitvoering aan de jaarplannen voor de integrale wijkaanpak. Dit houdt in dat we intensief samenwerken met interne en externe partners om (sociale) overlast in de wijk te voorkomen en de leefbaarheid te bevorderen. Daarnaast treffen we maatregelen voor gedragsbeïnvloeding en/of fysieke aanpassingen in relatie tot verkeersveiligheid. Ook monitoren we de resultaten via de indicatoren in het plan van aanpak en presenteren we de bereikte resultaten van de Integrale Wijkaanpak.
- We houden periodiek en thematisch toezicht op leefbaarheid en veiligheid.
- We voeren integrale controles uit bij bedrijven om ondermijning te bestrijden, een eerlijk en veilig ondernemersklimaat te creëren en om criminele structuren te verstoren.
- We voeren BRP-controles uit in woningen om de leefbaarheid van wijken en veiligheid van onze inwoners te vergroten. Hierbij letten we op persoonlijke leefomstandigheden en signalen van mensenhandel.
- We verkennen het nieuwe fenomeen zorgfraude- en criminaliteit en werken toe naar een doeltreffende gemeentelijke aanpak.
- We werken regionaal samen in de aanpak van ondermijning.
- We pakken casuïstiek op het gebied van zorg en veiligheid op een passende wijze op. We implementeren de AVE-methodiek, zorgen dat onze partners hier ook mee gaan werken en werken zo toe naar een nog meer effectieve samenwerking bij complexe casuïstiek. We passen onze inzet, rollen en taken in de eigen organisatie hierop aan.
- We pakken casuïstiek op het gebied van jeugd en veiligheid op een passende wijze op. We implementeren de AVE-methodiek, zorgen dat onze partners hier ook mee gaan werken en werken toe naar een nog meer effectieve samenwerking bij complexe casuïstiek. We passen onze inzet, rollen en taken in de eigen organisatie hierop aan.
- De inzet op de AVE wordt gemonitord en geëvalueerd.
- We spelen in op niet-planbare gebeurtenissen en casuïstiek zoals huisverboden, incidenten openbare orde en veiligheid en maatschappelijke onrust.
- In samenwerking met de VRZHZ, het waterschap en beheerders van maatschappelijk vastgoed verkennen wij de mogelijkheden voor schuilplekken en brengen we deze in kaart. Het betreft een multidisciplinair proces, gezien de betrokkenheid van meerdere partners en uiteenlopende scenario's waarmee rekening mee moet worden gehouden.
- We communiceren actief met onze inwoners en ondernemers over verschillende vormen van criminaliteit en wat zij zelf kunnen doen om het risico op slachtofferschap te verkleinen.
- We vergroten de bewustwording bij zowel interne medewerkers, inwoners, ondernemers en externe partners op het gebied van ondermijning om de meldingsbereidheid te verhogen. We sluiten daar waar mogelijk aan bij regionale en landelijke campagnes.
- We geven uitvoering aan het jaarplan ondermijning.

- In 2026 wordt vanuit de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid een bestuurlijke oefening aangeboden.
- In 2026 krijgt elke medewerker in de regionale crisisorganisatie minimaal twee oefenmomenten aangeboden.
- In 2026 zijn twee momenten gepland waarop de regionale crisisorganisatie een ketenoefening aangeboden krijgt.
- In 2026 is de bijdrage met personele capaciteit aan de regionale crisisorganisatie 100%; er zijn geen langdurig openstaande vacatures.
- We nemen actief deel aan de regionale werkgroep evacuatie.
- We richten ons op het voorbereiden van onze organisatie en partners op hun rol, taak en verantwoordelijkheid bij langdurige crisis.
- De boa's nemen deel aan integrale controles.
- De boa's controleren op kamerverhuur.
- De boa's controleren op de Alcoholwet en voeren mysteryshopping controles uit.
- De boa's voeren in samenwerking met de politiecontroles uit bij scholen op parkeeroverlast.
- De boa's voeren controles uit in kader van het Digitale Opkopers Loket en Digitale Opkopers Register.
- De boa's handhaven op overlast in de buitenruimte (hondenpoep, afval, overlast parkeren en andere overlast zaken).
- De boa's geven uitvoering aan de Integrale Wijkaanpak (IWA).
- De boa's houden toezicht bij evenementen.
- De boa's houden toezicht op overlast vuurwerk.
- De boa's streven ernaar om het aantal afvalmeldingen met 25% te verminderen.

Waar staan we nu?

INDICATOR	EENHEID	WAARDE PAPENDRECHT	NEDERLAND	STREEFWAARDE
Veilige woonbuurt	Rapportcijfer 1-10	7,5 (2023) <i>Bron: Veiligheidsmonitor</i>	7,5 (2021)	≥7,8 (2026)
Leefbaarheid woonbuurt	Rapportcijfer 1-10	7,4 (2023) <i>Bron: Veiligheidsmonitor</i>	7,6 (2021)	≥7,8 (2026)
Politieregistraties overlast jeugd	Aantal politieregistraties overlast jeugd, per 10.000 inwoners	71,79 (2024) <i>Bron: WSJG</i>	49,99 (2024)	< 67,37 (2026)

Let wel, dit zijn politiecijfers waar wij meestal als gemeente geen directe relatie mee hebben. Ook zullen mogelijk de streefwaarden en indicatoren wijzigen n.a.v. de veiligheidsmonitor 2026, om deze reden is nu slechts de streefwaarde voor 2026 aangegeven.

WAT MAG HET KOSTEN?

TV	OMSCHRIJVING (-/ = NADELIG)	REALISATIE 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
2.	Veiligheid							
	Lasten	4.483	5.220	5.393	5.383	5.445	5.495	5.505
2.1	Veiligheid	4.483	5.220	5.393	5.383	5.445	5.495	5.505
	Baten	80	0	0	0	0	0	0
2.1	Veiligheid	80	0	0	0	0	0	0
	Saldo	-4.403	-5.220	-5.393	-5.383	-5.445	-5.495	-5.505

Bedragen (x € 1.000)

MUTATIE RESERVE(S) ZIE OOK BESTUUR	REALISATIE 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Storting in reserve (Lasten)	0	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve kapitaallas- ten Programma 2	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking uit reserve (Baten)	0	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve kapitaallas- ten Programma 2	0	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0	0

Bedragen (x € 1.000)

HOOFDSTUK 2 VEILIGHEID

HOOFDSTUK 3

Fysieke leefomgeving

HOOFDSTUK 3

Fysieke leefomgeving

Algemene introductie

De gemeente Papendrecht is groots in verscheidenheid, ook in de fysieke leefomgeving. In de gemeente liggen belangrijke bedrijventerreinen waar meerdere multinationals gevestigd zijn. Daarnaast ligt Papendrecht op een strategische locatie, omsloten door diverse hoofdwegen zoals de A15 en de N3. Ook de goederenspoorlijn Betuweroute en de rivieren de Beneden Merwede en de Noord lopen langs de gemeente. Dit alles binnen één van de kleinste gemeenten van Nederland: Papendrecht is op zes gemeenten na qua landoppervlakte de kleinste gemeente in omvang.

Het programma 'fysieke leefomgeving' richt zich op het zo aangenaam mogelijk maken en/of houden van onze leefomgeving. Hierbij streven we naar een groene, natuurinclusieve en veilige omgeving van de gemeente Papendrecht. We behouden en onderhouden de openbare ruimtes, bevorderen veilige en efficiënte verkeersstromen, stimuleren de lokale economie, dragen bij aan een schone en milieuvriendelijke leefomgeving en geven klimaatadaptatie een impuls. Daarnaast bevorderen we duurzame en betaalbare huisvesting, beheren en onderhouden we begraafplaatsen en zorgen we voor efficiënt beheer van riolering en afvalverwerking.

Dit doen we door ons in te zetten op onder andere de volgende deelprogramma's vanuit de Omgevingswet: openbare ruimte, verkeer, economie, milieu en klimaat, wonen en bouwen, begraafplaatsen en riolering en afval.

Ontwikkelingen

Programma parkeren

De gemeente Papendrecht heeft een nieuwe Omgevingsvisie. In deze visie is een aantal prioriteiten opgenomen voor fiets- en autoparkeren binnen Papendrecht. Deze prioriteiten zijn afkomstig uit de Parkeerstrategie Papendrecht 2035 en verwerkt in de Omgevingsvisie. Om de prioriteiten tot uitvoering te kunnen brengen, vinden uitwerkingen plaats. Binnen de uitwerking is gestart met het opstellen van de Nota parkeernormen. Deze nota bevat de eisen die in Papendrecht gaan gelden voor parkeren in nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. De Nota parkeernormen Papendrecht gaat de huidige Parkeernormennota Papendrecht 2018 vervangen.

Programma laden

Als uitwerking van de omgevingsvisie staat verduurzaming op de agenda. Om hieraan invulling te geven via mobiliteit stellen we een programma laden op. Hierin wordt de recente keuze van het college om deel te nemen aan de concessie Zuidwest verder concreet gemaakt en praktisch uitgewerkt.

Programma Centrum

Papendrecht bouwt aan een toekomstbestendig dorpshart door het levendiger en groener te maken. Een plek waar winkelen, ontmoeten, werken en recreëren in balans zijn en

waar ruimte is voor vernieuwing zonder de eigen identiteit te verliezen. We koesteren de sterke punten van het centrum: het dorpse karakter, de menselijke schaal, de ruimte en het ondernemende karakter, en versterken deze met nieuwe ontwikkelingen die inspelen op de behoeften van vandaag én morgen. Het programma Centrum vormt het integrale kader voor de ontwikkeling van het centrum richting 2050 en biedt handvatten voor keuzes op het gebied van stedenbouw, wonen, mobiliteit, economie, milieu en de energietransitie. Dit programma Centrum wordt uiteindelijk vertaald naar acties en maatregelen, waarmee we concrete stappen zetten om onze ambities werkelijkheid te maken.

Programma Groenblauw Netwerk

Het programma Groenblauw Netwerk beoogt een robuust en toekomstbestendig groenblauw netwerk te ontwikkelen als ruggengraat voor duurzame stedelijke ontwikkeling, klimaatadaptatie, biodiversiteit en een gezonde leefomgeving in Papendrecht. Het actualiseert de verouderde visie uit 2013 en werkt de Omgevingsvisie 2.0 uit, met vier ambities en ruim 150 prioriteiten. Het programma concretiseert duurzaamheidsdoelen, versterkt de ruimtelijke kwaliteit van hoofd- en secundaire groenstructuren, ondersteunt de mobiliteitstransitie en bevordert beweging in de openbare ruimte.

Nota Omgevingskwaliteit

De Nota Omgevingskwaliteit is een beleidsstuk dat deel uitmaakt van de planvorming onder de Omgevingswet (ingevoerd in 2024). Hierin worden richtlijnen vastgelegd voor een aantrekkelijke, functionele en veilige fysieke leefomgeving, met focus op stedenbouw, architectuur, landschap en duurzaamheid. De nota vervangt de bestaande Welstandsnota, waardoor een modern kader wordt geboden voor de esthetische en functionele inrichting van onze gemeente. De voorbereidingen zijn onlangs gestart.

Programma detailhandel en horeca

Het programma Detailhandel en horeca Papendrecht omvat de actualisatie en bundeling van het horecabeleid en detailhandelsbeleid. Het programma werkt de in de omgevingsvisie beschreven ambities op deze onderwerpen uit en koppelt deze aan een duidelijke bundeling van beleidsuitgangspunten, beleidsregels en acties. Ook het terrassenbeleid maakt onderdeel uit van dit programma. Bundeling van deze onderwerpen heeft tot voordeel dat ambitie, regels en acties gebundeld te vinden zijn. Het versimpelen van beleidsregels maakt onderdeel uit van het programma.

Oneigenlijk grondgebruik

Voor lange tijd heeft het tegengaan van oneigenlijk grondgebruik geen hoge prioriteit gehad. Daardoor dreigt gevaar van verlies van gemeentegrond door verjaring en openbare ruimte die niet effectief beheerd dan wel ingezet kan worden. Tevens is oneigenlijk grondgebruik oneerlijk tegenover inwoners die betalen voor gebruik van gemeentegrond. Als we onze ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving willen openhouden, moet het aanpakken van oneigenlijk grondgebruik prioriteit krijgen.

Programma Openbare Ruimte

Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in Papendrecht is grotendeels vastgelegd in het Beheerplan Openbare Ruimte (vastgesteld in 2022). Het beheerplan was bedoeld als een eerste bouwsteen voor een Programma Openbare Ruimte, maar is inmiddels verouderd,

HOOFDSTUK 3 FYSIEKE LEEFOMGEVING

o.a. vanwege de Omgevingsvisie 2.0. en het komende Collegeprogramma. Vanuit de Provincie is een actueel plan noodzakelijk als onderbouwing van de begroting van de budgetten voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Het opstellen van het programma openbare ruimte wordt in 2026 opgestart en bevat twee bouwstenen, 'een beheerplan' en de 'leidraad inrichting openbare ruimte'.

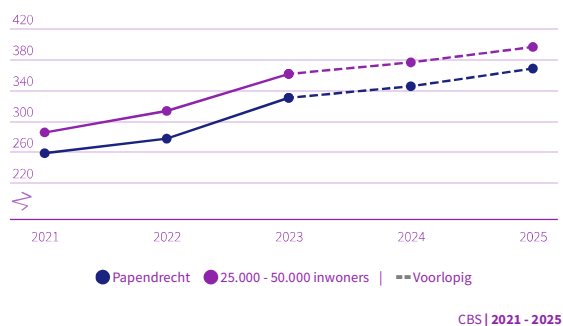
BBV-indicatoren

Hieronder staan de BBV-indicatoren op het gebied van de fysieke leefomgeving.

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ-waarde

x €1.000

Nieuw gebouwde woningen

per 1.000 woningen

0,1

Papendrecht

7,3

25.000 - 50.000 inwoners

BAG/ABF | 2024

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

€ 973

Papendrecht

€ 957

25.000 - 50.000 inwoners

COELO | 2025

Demografische druk

Papendrecht

25.000 - 50.000 inwoners

CBS - ABF | 2025

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

€ 1.086

Papendrecht

€ 1.046

25.000 - 50.000 inwoners

COELO | 2025

Volksgezondheid en Milieu

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

8,4%

Papendrecht

49,3%

25.000 - 50.000 inwoners

berekening | 2022

Funciemenging

52,8%

Papendrecht

50,6%

25.000 - 50.000 inwone

Meerdere bronnen | 2023

Vestigingen (van bedrijven)

per 1.000 inw.15 t/m 64jr

128,9

Papendrecht

174,2

25.000 - 50.000 inwone

LISA | 2023

Met welke (verbonden) partijen werken we samen?

- Waterschap Rivierenland.
- Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ).
- Gemeenten in de polder Alblasserwaard-Vijfheerenlanden.
- Rijkswaterstaat.
- Provincie.
- Drechtsteden.

Relevante beleidsnota

De meest belangrijke beleidsnota's van de afgelopen twee jaar voor het programma fysieke leefomgeving zijn:

Omgevingsvisie Papendrecht 2.0 (februari 2025):

Deze visie schetst de lange termijn ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving van Papendrecht voor de komende 20 tot 30 jaar.

[Link naar: Bijlage-1-Omgevingsvisie-2-0-Papendrecht-250228-1.pdf](#)

Actieplan Geluid 2024-2029 (oktober 2024):

Dit plan beschrijft maatregelen om geluidsoverlast door wegverkeer te verminderen, waaronder het aanbrengen van stiller asfalt op diverse locaties.

[Link naar: Actieplan Geluid 2024-2029](#)

Wijziging Omgevingsplan - Thema Bodem (december 2024):

Deze wijziging in het omgevingsplan adresseert hiaten in de bodemregelgeving onder de Omgevingswet.

[Link naar: https://raad.papendrecht.nl/Documenten/Bijlage-A-Besluitdocument-omgevingsplan-Papendrecht-thema-bodem-d-d-3-juli-2025.pdf](https://raad.papendrecht.nl/Documenten/Bijlage-A-Besluitdocument-omgevingsplan-Papendrecht-thema-bodem-d-d-3-juli-2025.pdf)

Mobiliteitsplan Papendrecht 2035 (september 2023):

Dit plan, goedgekeurd door de gemeenteraad op 2 november 2023, richt zich op het bevorderen van duurzame mobiliteit, met nadruk op fietsers, voetgangers en openbaar vervoer, terwijl de bereikbaarheid en veiligheid van de gemeente gewaarborgd blijven.

[Link naar: Mobiliteitsplan Papendrecht 2035](#)

Beleidskader Participatie onder de Omgevingswet (december 2023):

Dit kader, vastgesteld op 29 december 2023, beschrijft hoe de gemeente participatie vormgeeft bij het opstellen van de omgevingsvisie en het omgevingsplan, in lijn met de Omgevingswet die op 1 januari 2024 in werking trad.

[Link naar: Beleidskader participatie onder de Omgevingswet Papendrecht: Programma's en vergunningen | Lokale wet- en regelgeving](#)

Programma Klimaatadaptatie 2025-2029

In 2025 is het programma Klimaatadaptatie door het college vastgesteld. In dit programma is de structurele aanpak voor het onderdeel klimaatadaptatie opgenomen, waarin is aangesloten bij de huidige actualiteit en landelijke doelstellingen. Het programma sluit aan op de Strategie Klimaatadaptatie Papendrecht, waarbij de thema's hitte, droogte en gezondheid in de woon- en leefomgeving verder zijn verdiept en een actueel uitvoeringprogramma is opgenomen.

[Link naar: omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/documenten/akn-nl-act-gm0590-2025-000010-akn-nl-bill-gm0590-2025-000010/overzicht](https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/documenten/akn-nl-act-gm0590-2025-000010-akn-nl-bill-gm0590-2025-000010/overzicht)

3.1 OPENBARE RUIMTE EN MOBILITEIT

Dit deelprogramma gaat over het voorbereiden en uitvoeren van beleid met betrekking tot wegen, straten en pleinen, verkeer en vervoer, openbaar groen en water. Dit noemen we de openbare ruimte en is de grootste gemeenschappelijke deler in de gemeente. Het is van ons allemaal.

Als gemeente hebben we het grootste gedeelte van de openbare ruimte in eigendom en beheer. Daarmee zijn we verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van deze ruimte. Denk aan parken, speeltuinen, wegen en pleinen. Hierbij kijken we ook naar noodzakelijke aanpassingen vanwege het veranderende klimaat. We streven naar een samenleving waaraan iedereen kan deelnemen en waarbij je zo lang mogelijk zelfstandig kan wonen en verplaatsen. Hierom streven we ook naar een openbare ruimte die toegankelijk is zodat voorzieningen voor iedereen bereikbaar en bruikbaar zijn. Ook realiseren we parkeervoorzieningen. Veiligheid staat bij alles voorop.

VERKEER EN VERVOER

Wat willen we bereiken?

We houden de kwaliteit en functionaliteit van wegen en civiele objecten in stand. Dit doen we met integrale vervangingsprojecten en regulier onderhoud. Daarbij geven we invulling aan het Mobiliteitsplan Papendrecht 2035, het Beheerplan Openbare Ruimte en vastgestelde meerjarenplannen.

Een belangrijk aspect van ons beleid op het gebied van mobiliteit is het bevorderen van verkeersveiligheid en de positieve beleving daarvan door alle weggebruikers. We streven er tevens naar om de bereikbaarheid te verbeteren. We zetten in op het stimuleren van lopen, fietsen, OV en elektrische mobiliteit als onderdeel van onze (duurzaamheids)doelstellingen.

Wat gaan we ervoor doen?

- Het beheer en onderhoud van de civiele objecten voeren we uit vanuit het Beheerplan Openbare Ruimte. Het beheerplan geeft inzicht in 'hoe' en 'tegen welke kosten' de openbare ruimte wordt beheerd om de kwaliteit en functie in stand te houden.
- Het uitvoeren van integrale vervangingsprojecten. Bij deze reconstructieprojecten is de meerjarenplanning vanuit het Water- en Rioleringsprogramma leidend. Bij reconstructieprojecten vindt een meer integrale en daarmee effectievere invulling plaats, zoals het vergroenen van de openbare ruimte en het toepassen van klimaatadaptieve maatregelen.
- Het voorbereiden en uitwerken van de maatregelen vanuit het vastgestelde Programma Klimaatadaptatie 2025-2029.
- Met het uitvoeren van grootschalig onderhoud (elementenverharding/vervanging asfaltdeklaag) handhaven we het vastgestelde kwaliteitsniveau en borgen we de veiligheid van de weggebruiker.
- Met klein onderhoud voeren we plaatselijke en kleinschalige reparaties uit aan de wegen en civiele objecten.
- We voeren de projectmatige vervanging uit van de openbare verlichting, waarbij conventionele verlichting wordt aangepast naar duurzame Ledverlichting (eind 2024 was al 68% aangepast).

- We stellen jaarlijks een uitvoeringsprogramma Mobiliteit op en voeren dit uit.
- Verkeersveiligheid vormt het overkoepelende thema en is hiermee een randvoorwaarde voor alle te treffen maatregelen en/of te realiseren aanpassingen.
- Hanteren van en ontwerpen via het STOMP-principe. STOMP is de basis voor de ruimtelijke inpassing van mobiliteit. Het gaat uit van de volgende prioriteit voor de vervoerswijzen:
 - Stappen; lopen
 - Trappen; fietsen
 - Openbaar vervoer
 - Mobility as a Service (MaaS)
 - Privé of Particuliere auto
- Er is sprake van een behoorlijke onderhoudsopgave binnen Zuid-Holland. Rijkswaterstaat voert de komende jaren werkzaamheden uit aan veel bruggen (zoals de Papendrechtsebrug over de rivier de Beneden-Merwede) en tunnels binnen de regio. Dit leidt tot overlast en onbereikbaarheid. Wij voeren gesprekken met Rijkswaterstaat, provincie en regiogemeenten over het beperken van de overlast met als doel Papendrecht iets minder onbereikbaar te maken via een breed mitigerend maatregelenpakket. De hiervoor aangegeven maatregelen hebben reeds door de jaren heen hun positieve effecten gehad en dat zal ook de komende jaren het geval zijn.

PARKEREN

Wat willen we bereiken?

We optimaliseren het gebruik van parkeervoorzieningen en hiermee vinden we aansluiting bij de andere ambities onder andere op het gebied van klimaat, groen en duurzaamheid. Tevens omvat dit het monitoren en beheren van de bezetting van parkeerplaatsen en parkeergarages, overdekte fietsenstallingen en de blauwe zones binnen onze gemeente.

Wat gaan we ervoor doen?

- We ronden het programma parkeren Papendrecht af. Dit parkeerprogramma bevat de uitwerking van de Nota parkeernormen en het maatregelenprogramma als basis voor (toekomstige) omgevingsplannen.

OPENBAAR VERVOER

Wat willen we bereiken?

We verbeteren de bereikbaarheid van onze gemeente door een betere aansluiting op en ontsluiting via het openbaar vervoer te realiseren.

Wat gaan we ervoor doen?

- Als gemeente gaan wij niet direct over het openbaar vervoer. We blijven echter gesprekken voeren met onder andere de provincie over de gewenste upgrade van het openbaar vervoer over zowel de weg als het water. Hierbij zoeken we nadrukkelijk aansluiting bij de regionale aanpak OV zodat we meer impact kunnen maken.
- In het kader van de wegwerkzaamheden die de komende jaren op ons af komen zoeken we nadrukkelijk aansluiting bij het openbaar vervoer als onderdeel van het mitigerende maatregelenpakket.
- We voeren regulier onderhoud uit aan de haltes aan het water binnen Papendrecht. Deze werkzaamheden worden regionaal afgestemd.

OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE

Wat willen we bereiken?

We werken aan een groene, ecologisch verantwoorde omgeving die klimaatadaptief en natuurinclusief is. Dit omvat het bevorderen van biodiversiteit en het creëren van groene ruimtes die goed zijn aangepast aan veranderingen in het klimaat. Tegelijkertijd richten we ons op het speel- en beweegvriendelijk inrichten van deze groene omgeving om de recreatieve functie te versterken.

Dit doen we bijvoorbeeld door speel- en sportmogelijkheden te integreren in groen. Door te investeren in een groene, speel- en beweegvriendelijke omgeving bevorderen we niet alleen het welzijn en de gezondheid van onze gemeenschap, maar dragen we ook bij aan een duurzame en veerkrachtige leefomgeving voor de toekomst.

Wat gaan we ervoor doen?

- Het beheer en onderhoud van het groen voeren we uit vanuit het Beheerplan Openbare Ruimte. Belangrijk uitgangspunt bij het groenbeheer is Papendrecht aantrekkelijk maken en houden voor mens, dier en natuur. Gemiddeld realiseren we een beeldkwaliteit B, met uitzondering van een deel van het centrum en de begraafplaats. Hier realiseren we gemiddeld beeldkwaliteitsniveau A.
- Het hanteren van een programmatische aanpak voor het versterken van de groene en ecologische structuren. Deze structuren worden verrijkt door extra aanplant van bomen en groen. Bestaande bomen kunnen groter en ouder worden door standplaatsen robuuster in te richten. In het kader van klimaatadaptatie zetten we in op het vasthouden van water. Ook beperken we hittestress door o.a. het creëren van schaduw door plaatsing van bomen.
- Via natuurvriendelijk maaibeheer wordt de biodiversiteit verder versterkt. Zo zorgen we voor diverser flora en voor voedsel, schuilgelegenheid en huisvesting voor fauna.
- Samen met inwoners en maatschappelijke partners werken aan een natuurinclusief Papendrecht. Dit doen we onder andere door (communicatie en participatie) activiteiten (zoals de jaarlijkse MeerBomenNu zaailingen acties i.s.m. de Ruiltuinen van Papendrecht). We versterken - en geven ruimte aan - maatschappelijk initiatief op het gebied van biodiversiteit en groene klimaatadaptatie op particulier terrein en in openbaar gebied. Voorbeelden hiervan zijn het ter adoptie aanbieden van boomspiegels, het mogelijk maken van groenadoptie & geveltuintjes en citizen science (icoonsoorten). Daarnaast verkent de gemeente samen met scholen hoe de gemeente het vergroenen van schoolpleinen kan ondersteunen.
- Het in stand houden van een veelzijdig speelaanbod. We laten buitenspeelruimtes inspecteren en onderhouden. We vervangen waar nodig speeltoestellen. Ook schenken we aandacht aan andere vormen van buiten spelen zoals natuurlijk spelen en andere speelaanleidingen dan speeltoestellen. We hebben bij aanpassingen van speelplekken oog voor het bieden van mogelijkheden aan kinderen met- en zonder beperkingen om samen te spelen, bijvoorbeeld door het toepassen van inclusieve speeltoestellen.
- Met betrekking tot de beweegvriendelijke omgeving informeren we inwoners over het huidige aanbod zoals wandelgroepen en fysieke voorzieningen. Verder betrekken we de beweegvriendelijke omgeving zoals sport, spelen en bewegen bij het toetsen van initiatieven (o.a. omgevingstafel en vitaliteitsakkoord) en bij integrale afwegingen m.b.t. (herontwikkelings-) projecten.

- Het programma 'Groenblauw netwerk' opstellen. Waarin groenblauwe duurzaamheidsdoelstellingen en ruimtelijke kaders worden geconcretiseerd. Het programma benoemt op hoofdlijnen maatregelen en projecten voor groen in de openbare ruimte.

Niet al deze maatregelen zijn nieuw, maar we willen dit successievelijk naar de komende jaren uitrollen.

Waar staan we nu?

INDICATOR	EENHEID	WAARDE PAPENDRECHT	NEDERLAND	STREEFWAARDE
Verkeers- ongevallen - materiële schade	Percentage van totaal aantal verkeersongevallen	76,0 (2023) <i>Bron: WSJG</i>	82,2	In alle gevallen streven we naar verlaging van het percentage.
Verkeersonge- vallen - opname ziekenhuis	Percentage van totaal aantal verkeersongevallen	23,6 (2023) <i>Bron: WSJG</i>	17,4	
Verkeers- ongevallen - Dodelijke afloop	Percentage van totaal aantal verkeersongevallen	0,4 (2023) <i>Bron: WSJG</i>	0,4	
Aantal (semi) publieke laad- punten voor elektrische auto's	Aantal stuks (1 laadpaal = 2 laadpunten)	230 (2024) <i>Bron: RVO</i>	Onbekend	>442 (2030)

3.2 ECONOMIE

We hebben functionele en aantrekkelijke winkelcentra en diverse bedrijventerreinen. Via het ondernemersloket en de gemeentelijke accountmanagers staat de gemeente in direct contact met ondernemers. Hiermee versterken we het lokaal en regionaal ondernemersklimaat en benutten kansen voor samenwerkingsprojecten.

De gemeente heeft op relatief weinig oppervlak een aantal significante bedrijventerreinen die een flink aantal arbeidsplaatsen vertegenwoordigen. Naast de zakelijke dienstverlening zijn de maritieme sector, vliegtuigindustrie en bouwnijverheid grote werkgevers. Dit onderscheidt het Papendrechts bedrijfsleven in de regio en maakt dit gebied toonaangevend binnen Nederland.

De directe of indirecte koppeling met het water is essentieel voor een deel van de bedrijvigheid bijvoorbeeld op bedrijventerrein Oosteind. Dit is niet alleen het grootste bedrijventerrein van Papendrecht, het is één van de belangrijkste watergebonden bedrijventerreinen. Tezamen zijn de bedrijventerreinen in de Drechtsteden één van de grootste maritieme hotspots van Nederland. Ook op kleinere schaal in de wijk en aan huis zijn talrijke en diverse ondernemingen gehuisvest. De ondernemers- en winkeliersverenigingen zorgen voor onderlinge verbinding en maatschappelijke betrokkenheid. Ieder bedrijf heeft zijn eigen verhaal, zijn eigen passie. Dat maakt ondernemend Papendrecht verrassend, boeiend en dynamisch.

We versterken de regionale en lokale economie door samenwerking met (buur)gemeenten. Door deelname in de Smart Delta Drechtsteden, de Regio Deal en de maritieme sectoragenda ontwikkelen we ons in een steeds meer innovatieve en concurrerende regio.

HAVENS

Wat willen we bereiken?

De havens in de gemeente spelen een belangrijke rol in de maritieme sector, zowel landelijk (baggeren) als regionaal (scheepsreparatie). Onderhoud is noodzakelijk voor de bedrijvigheid en toegankelijkheid van de havens. We houden de Jachthaven, de Kooyhaven, Ketelhaven en Schaarhaven bereikbaar en in een goede staat.

Wat gaan we ervoor doen?

- Uitvoeren van het onderhoud van de haven (baggeren, verwijderen drijfvuil) in samenwerking met de gemeente Dordrecht (de Johannahaven is een particuliere haven).
- De afronding van de vervanging van de kademuur bij de Loswal in de Kooyhaven.
- Onderzoeken of we vervolgstappen kunnen zetten ten aanzien van het haalbaarheidsonderzoek voor vervanging en uitbreiding walstroom en laadinfrastructuur in de Kooyhaven.
- De uitvoering van baggerwerkzaamheden in de Jachthaven. Deze werkzaamheden vinden plaats in samenwerking met Dordrecht.

ECONOMISCHE STRUCTUUR

Wat willen we bereiken?

We zetten ons in voor het stimuleren van een bloeiend lokaal ondernemersklimaat en het bevorderen van het bedrijfsleven in Papendrecht. Dit doen we door nauwe samenwerking binnen Smart Delta Drechtsteden, waardoor we de regionale en lokale economie versterken en gezamenlijke kansen benutten. Een belangrijk aspect is het verbinden van het bedrijfsleven aan onderwijs- en arbeidsmarktprojecten en programma's. Daarnaast is ons doel het hebben van aantrekkelijke bedrijvenlocaties en bieden we ondersteuning via ons ondernemersloket. We promoten ook het succesvolle en verrassende bedrijfsleven van Papendrecht.

Wat gaan we ervoor doen?

Dienstverlening Bedrijven

- Het voeren van accountmanagement ten behoeve van de dienstverlening aan bedrijven door het afleggen van bedrijvenbezoeken, het beantwoorden van ondernemersvragen en het informeren van ondernemers over relevante ontwikkelingen en thema's.
- Deelname aan het digitale Ondernemersplein onder regie van de Kamer van Koophandel ten behoeve van dienstverlening bedrijven.
- Het koppelen van thema gerelateerde vraagstukken van lokale bedrijven aan regionale en landelijke loketten waaronder het Regionaal Werkcentrum.
- Via Smart Delta Drechtsteden input leveren aan de regionale lobby op economisch relevante thema's.
- We faciliteren ondernemers op bedrijventerreinen om een energietoöperatie op te zetten. Zo kunnen zij onderling hun lokale energievoorziening organiseren door energieopwekking, -opslag en -verbruik slim op elkaar af te stemmen.

Economische Promotie Papendrecht

- Opdrachtgeverschap Papendrecht Verrast en Papendrecht Verrast in business ter promotie van het bedrijfsleven van Papendrecht.
- De organisatie van de jaarlijkse ondernemersborrel Business & Bites, gekoppeld aan de dag van de ondernemer en de uitreiking van lokale ondernemersprijzen door Papendrecht Verrast.

Lokaal economisch beleid

- Het opstellen van een Beleidsprogramma economie.
- Uitvoering geven aan economie gerelateerde projecten uit diverse programma's waaronder programma Centrum en Programma Detailhandel & Horeca.
- Deelname aan werklocatie versterkende initiatieven zoals de BIZ Centrum Papendrecht en de Keurmerken Veilig Ondernemen op de diverse winkelcentra.
- Stimuleren en faciliteren van duurzame en innovatieve ontwikkelingen voor ondernemers, zoals duurzame en/of circulaire economie en sociaal maatschappelijk verantwoord ondernemen. We faciliteren de oprichting en samenwerking in een lokale energie coöperatie van en voor ondernemers om netcongestie te beperken.
- Faciliteren van activiteiten en projecten ten behoeve van bedrijfsleven en voortgezet onderwijs (Onderwijsroute en Netwerkevent). In 2026 verkent de gemeente met scholen en bedrijfsleven de wederzijdse behoeften.
- Lokaal uitvoering geven aan activiteiten uit de regionale Human Capital Agenda Drechtsteden, waaronder de mogelijkheid om samen te werken met de stichting Maatschappelijk Betrokken Ondernemen Drechtsteden en Smart Campus Leerpark (SCALE).
- Verkennen van de mogelijkheden om een gemeentebreed ondernemersfonds op te richten.

Regionale economische samenwerking

- Stimuleren, promoten en faciliteren van projecten uit het regionale uitvoeringsprogramma Smart Delta Drechtsteden. Voorbeelden hiervan zijn het project Zero-emission Dredging (emissievrij baggeren), de Werf van de Toekomst en de Refit Alliantie (verduurzamen van de binnenvaart).
- Opdrachtgeverschap en samenwerking uitvoeringsorganisatie Smart Delta en Partners ter bevordering van werkgelegenheid, promotie, gebiedsontwikkeling en innovatie.
- Aandeelhouderschap verbonden partij ROM-D ten behoeve van economische gebiedsontwikkeling op bedrijventerreinen.

Waar staan we nu?

INDICATOR	EENHEID	WAARDE PAPENDRECHT	NEDERLAND	STREEFWAARDE
Vestigingen bedrijven	Aantal vestigingen per 10.000 inwoners	1.105 (2024) <i>Bron: KvK</i>	1.406 (2024)	≥1.105 (2030)
Banen	Aantal banen per 1.000 inwoners van 15-74 jaar	694,9 (2023) <i>Bron: WSJG</i>	714,7	≥694,9 (2030)

3.3 MILIEU EN KLIMAAT

Papendrecht ligt in een verstedelijkte regio. De ligging aan grote transportassen is gunstig voor onze inwoners en ondernemers. Tegelijkertijd ondervinden we hiervan de nadelen, zoals geluidsoverlast en fijnstof. We vinden het belangrijk het milieu te verbeteren en daarmee bij te dragen aan een gezonde leefomgeving voor onze inwoners. Dit doen we samen met de onze partners in de regio.

Wat willen we bereiken?

We zetten in op een gezonde omgeving om in te wonen, werken en leven.

Wat gaan we ervoor doen?

- Regie voeren op de uitvoering van 'Jaarprogramma 2026 uitvoering milieutaken door OZHZ', waarin is aangegeven hoe invulling wordt gegeven aan de milieutaken die namens de gemeente worden uitgevoerd. Dit betreft onder meer de raming van het aantal te behandelen milieuklachten, uit te voeren milieucontroles, te verlenen milieuvergunningen, meldingen van asbestsloop, bodemsanering, enzovoort. Ook de advisering valt hieronder, zoals deelname aan de omgevingstafel, het actueel houden van de bodemkaart, het beheer van zones rond industrieterreinen, het duurzaamheidsbeleid, de aanpak van ondermijning en de E-agenda.
- Advisering over de vergunningverlening aan Chemours/DuPont. De nadruk ligt op het verlagen en waar mogelijk volledig terugbrengen van emissies naar lucht, water en bodem. Daarnaast ligt de nadruk ook op de aanpak van de gevolgen van eerdere emissies, die vooral tot uiting komen in de bodem.
- Binnen het Chemours/PFAS-dossier werken we samen met de gemeenten Dordrecht, Molenlanden en Sliedrecht aan het procesmanagement rondom de aanpak van moestuinen en de zwemplas Merwelanden.
- Als gemeente nemen we deel aan het Schone Lucht Akkoord (SLA). Dit is een akkoord tussen het Rijk, alle provincies en meer dan 120 gemeenten en gaat uit van de ambitie om de luchtkwaliteit in Nederland permanent te verbeteren. Papendrecht is door de ligging langs autowegen en rivieren vanuit het SLA een aandachtsgebied en heeft daarom de verplichting jaarlijks de luchtkwaliteit te monitoren en hierover te rapporteren aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Ook voeren wij de maatregelen uit het Schone Lucht Akkoord (SLA) uit. Deze omvatten acties op het gebied van communicatie over houtstook, mobiliteit en inkoop.
- Implementatie en uitvoering van de Omgevingswet op milieuthema's, o.a. ten behoeve van het omgevingsplan, projectontwikkelingen en woningbouwopgaven. De milieuthema's geluid en lichthinder worden afgerond; externe veiligheid wordt als volgend thema opgepakt.
- Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het zo veilig mogelijk inrichten van de gemeente ten aanzien van risicobronnen. Hierbij kunt u bijvoorbeeld denken aan gasleidingen, routes voor gevaarlijke stoffen en het opslaan van gevaarlijke stoffen.
- Papendrecht ligt binnen het onderzoeksgebied van het ministerie van Economische Zaken met betrekking tot de aanleg van een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding door TenneT. De ontwikkelingen van het onderzoek naar een geschikt tracé worden in de gaten gehouden, om zo de belangen van Papendrecht goed te kunnen behartigen bij het project van het ministerie.

- Uitvoering geven aan het Actieplan Geluid. Het Actieplan Geluid is een verplicht programma onder de Omgevingswet. Het plan gaat over geluidsoverlast als gevolg van wegverkeer en de maatregelen die we als gemeente kunnen nemen. In het kader hiervan wordt op natuurlijke momenten, zoals bij onderhoud en vervanging van wegdek, een stiller wegdek aangebracht op gemeentelijke wegen.

Waar staan we nu?

INDICATOR	EENHEID	WAARDE PAPENDRECHT	NEDERLAND	STREEFWAARDE
Fijnstof (lange termijn PM10)	µg/m ³	Gemiddeld 17,9 µg/m ³ (2022) <i>Bron: RIVM</i>	17,4 µg/m ³ (2022)	Op alle meet/rekenpunten: <15 µg/m ³ (2030)

3.4 WONEN, BOUWEN EN DUURZAAMHEID

In Papendrecht streven we naar een leefomgeving die zowel aantrekkelijk als toekomstbestendig is. Onze focus ligt op het realiseren van woningbouwprojecten, waarbij we zorgvuldig omgaan met de schaarse ruimte. Grondexploitatie speelt hierbij een belangrijke rol, waarbij we gericht investeren in locaties met de juiste potentie voor wonen. De ontwikkelingen zijn met zorg afgestemd op de omgeving. We zetten in op compacte nieuwbouw en kiezen voor duurzame, klimaatadaptieve en natuurinclusieve bouwmethoden.

RUIMTELIJKE ORDENING

Wat willen we bereiken?

In navolging van de Omgevingsvisie 2.0 gaan wij stappen zetten in de implementatie en borging van de visie. Zo moet een definitief omgevingsplan zijn vastgesteld op uiterlijk 1 januari 2032 en worden verschillende programma's opgesteld.

Daarnaast is per 1 januari 2024 een gedeelte van de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) ingevoerd. Een volgende fase van de invoering van de Wkb is tot nader order door de minister uitgesteld. We zetten in op een goede toedeling van functies aan locaties binnen de fysieke leefomgeving. We bouwen en dragen bij aan de bouw van voldoende, kwalitatief hoogwaardige woningen conform het Woonplan 2020-2030 voor zoveel mogelijk doelgroepen.

Wat gaan we ervoor doen?

- Toewerken naar een definitief omgevingsplan waarbij wordt gestreefd naar de vaststelling van een wijziging van het omgevingsplan in het tweede kwartaal van 2026. Hierbij wordt de huidige veegbeheersverordening, inclusief de verordeningen op het gebied van de fysieke leefomgeving, omgezet naar het definitieve omgevingsplan.
- De vergunningverlening, toezicht en handhaving op basis van het vastgestelde VTH beleidsplan 2023-2027 en de daarin vastgestelde prioritering zijn zorgvuldig en consequent.
- Door middel van monitoring en evaluatie worden eventuele verbeterpunten in kaart gebracht.
- Gezorgd wordt voor borging van de vergunningsprocessen met betrekking tot de Omgevingswet en de Wkb in de lijnorganisatie. Zowel organisatorisch als op het gebied van ICT.

- Voor wat betreft de ICT dient een Europees aanbestedingsproces te worden doorlopen voor de VTH-software. Hierbij wordt intensief samengewerkt met de regio.
- Vanwege de complexiteit van de Omgevingswet worden onze inwoners en bedrijven geïnformeerd en geadviseerd bij (vergunning)aanvragen. Daarnaast wordt de mogelijkheid geboden om langs te komen op het spreekuur en wordt er gewerkt met een intake- en omgevingstafel voor integrale advisering. Eén en ander al volgens een eerder vastgestelde werkmethode.
- Bij complexe projecten in de fysieke leefomgeving wordt op verzoek van de initiatiefnemer, ondersteuning aangeboden. Zoals nog gaande of gerealiseerd bij de projecten Rembrandtlaan, Veerweg-Vondellaan, Poldermolen en flexwonen.
- Bij wijzigingen van het omgevingsplan, in het kader van ontwikkellocaties, en in gevallen waarin de raad bindend adviesrecht heeft, wordt de raad conform de gemaakte werkafspraken betrokken.
- Opstellen van het uitvoeringsprogramma centrum.
- Integreren van de Omgevingswet binnen beleid (van visies naar programma's).
- Verbreden en borgen van de werkzaamheden voortkomend uit de Omgevingswet en Omgevingsvisie 2.0.
- Er wordt een integrale aanpak opgesteld voor de vrijkomende locaties, om uitvoering te geven aan de motie: "Vaart maken met herontwikkeling van vrijkomende locaties".

GRONDEXPLOITATIE (NIET-BEDRIJVENTERREINEN)

Wat willen we bereiken?

We zetten ons in voor de verbetering van zowel de ruimtelijke structuur als de kwaliteit en het functioneren van het centrum.

Wat gaan we ervoor doen?

- Gunning en ontwerp ten behoeve van de bouw van P.C. Hooftlaan 180.
- Gunning en ontwerp ten behoeve van de bouw van de Veerpromenade.
- Uitvoeren van een studie naar de structuur van het Marktpllein op basis van de uitgangspunten van het programma Centrum.
- Maken van keuzes en/of uitvoeren van de plannen voor het Marktpllein om het plein beter te laten functioneren en te vergroenen op basis van de uitgangspunten van het programma Centrum.

WONEN EN BOUWEN

Wat willen we bereiken?

We willen dat iedereen met plezier woont in Papendrecht en kiezen voor een duurzame ontwikkeling van Papendrecht met meer aandacht voor elkaar en voor de leefomgeving. Goed wonen betekent veilig, duurzaam en met alle benodigde faciliteiten voor inwoners van jong tot oud. We zetten in op bouwen voor alle doelgroepen. We bevorderen doorstroming, om langs die weg starterswoningen te creëren. We dragen bij aan de bouw van voldoende kwalitatief hoogwaardige woningen conform het Woonplan 2020-2030.

Wat gaan we ervoor doen?

- We voeren het Papendrechts Woonplan 2020-2030 uit met aandacht voor alternatieve samenlevingsvormen.
- We voeren de Samenwerkingsafspraken Lange Termijn (SALT) met Woonkracht10 en de Combiraad 2026-2027 uit.
- Het participeren in de verdere ontwikkeling van Kraaihoek. We geven ook uitvoering aan de Agenda huisvesting kwetsbare groepen (mensen die niet vallen onder de reguliere urgentieregeling), onder andere via de woontraining en de herstelwoning.
- We werken via de Actieagenda Wonen en zorg voor senioren samen met partners aan maatregelen die onder meer sturen op voldoende geschikte woningen voor senioren.
- We onderzoeken waar kansen liggen voor verantwoord verdichten/herontwikkelen met als doel het toevoegen van kwaliteit in de leefomgeving en onderscheidende woonmilieus.
- We gaan door met het aanbieden van de starterslening voor starters op de woningmarkt.
- We geven uitvoering aan de huisvestingsverordening.
- We implementeren het programma woonwag- en standplaatsen en voeren die, samen met onder meer Woonkracht10, uit.
- We starten samen met Woonkracht10 met werkzaamheden voor het realiseren van flexwoningen op de locatie de voormalige Wieken aan de Noordhoek. Deze flexwoningen vallen binnen het reguliere toewijzingsbeleid van WK10.
- We geven de raad één keer per jaar een update van de stand van zaken van de woningbouwontwikkelingen (harde en zachte plannen).
- We werken regionaal aan een gezamenlijke koers voor wonen en volkshuisvesting. Dit moet een gemeenschappelijke richting bieden voor afstemming tussen gemeenten, en de samenwerking met partners.
- We werken vanuit de regionale behoefte naar een evenwichtiger verdeling van het aandeel sociale huur en betaalbare woningen over de regio. Op (lange) termijn streeft iedere gemeente ernaar om 30% sociale huur in de totale nieuwbouw te realiseren.
- We werken vanuit Papendrecht, als partner binnen Smart Delta Drechtsteden, samen richting de provincie en het Rijk. Hierbij wordt de Ruimtelijke Strategie “De gezonde maritieme delta 2050” als leidraad gebruikt.
- We voeren overleg met Woonkracht10 om de achterstand op de taakstelling voor de huisvesting van statushouders te verminderen.

DUURZAAMHEID

Wat willen we bereiken?

We werken de komende decennia toe naar een duurzaam Papendrecht zonder CO₂ uitstoot. Uitgangspunt is een betaalbare warmtetransitie met voldoende draagvlak. We gaan voor minder energieverbruik en meer duurzaam opgewekte energie. We gaan energiearmoede tegen en helpen onze inwoners met het besparen van energie. Een toekomstbestendig Papendrecht waar we duurzaam en met oog voor het klimaat en de natuur bouwen. We maken tempo met de energie- en warmtetransitie, maar toenemende netcongestie² vraagt om een ander perspectief. Vanuit dit perspectief gaan we met een gebiedsgerichte strategie toewerken naar een gelaagder en lokaler energiesysteem waarin we o.a. energie zoveel mogelijk op lokaal niveau op de juiste plek en het juiste moment uitwisselen.

² Netcongestie is een situatie waarin het elektriciteitsnet vol zit, waardoor er geen ruimte is voor extra stroomverbruik of -opwekking (bron: <https://www.rvo.nl/>).

Wat gaan we ervoor doen?

- We gaan de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 herijken, omdat de RES 1.0 niet meer voldoende kaders biedt voor het veranderde perspectief i.v.m. netcongestie.
- We faciliteren ondernemers op bedrijventerreinen om een energiecoöperatie op te zetten.
- Zo kunnen zij onderling hun lokale energievoorziening organiseren door energieopwekking, -opslag en -verbruik slim op elkaar af te stemmen.
- We werken aan een verduurzamingsplan om het gemeentelijk vastgoed op natuurlijke momenten te verduurzamen.
- We zetten in op het toekomstbestendig bouwen van woningen conform de Omgevingsvisie.
- Dat doen we door de richtlijnen van Toekomstbestendig bouwen van de Provincie Zuid-Holland door te vertalen in omgevingsprogramma's en hier bij projecten op uit te vragen.
- We bieden onze inwoners en het MKB met het Platform Duurzaam Drechtsteden-Papendrecht handelingsperspectief om energie te besparen en verder te verduurzamen.
- We geven uitvoering aan het warmteprogramma, waarin de planning van de warmtetransitie voor buurten (of clusters van buurten) voor de langere termijn vastligt. Voor de buurten waar we de komende tien jaar willen starten met het CO₂ neutraal maken van woningen stellen we 'uitvoeringsplannen aardgasvrij' op. Dit doen we samen met Woonkracht10, HVC en Stedin.
- We zetten in op sociale duurzaamheid, ook via de op te stellen 'uitvoeringsplannen aardgasvrij'.
- We gaan door met het Meerjarige Collectieve Ontzorgingsprogramma voor de isolatie van grondgebonden koopwoningen. We willen hiermee de komende drie jaar 750 woningen beter isoleren om op termijn klaar te zijn voor de overstap op een duurzame warmtebron en het verlagen van de energierekening.
- We voeren het SoortenManagementPlan (SMP) uit, zodat geen individueel ecologisch onderzoek nodig is bij het isoleren van een woning.
- We gaan actief de voortgang van de warmtetransitie, met name het isoleren tot CO₂ neutraal, monitoren en waar nodig bijsturen.

Waar staan we nu?

INDICATOR	EENHEID	WAARDE PAPENDRECHT	NEDERLAND	STREEFWAARDE
Passend gehuisveste huishoudens (corporatie)	Percentage	70,6% (2022) <i>Bron: WSJG</i>	70.3% (2022)	≥ 81,9% (2030)
Huurquote, corporatie woning	Percentage – deel van het netto besteedbaar inkomen dat een huishouden uitgeeft aan de netto huur	20,8% (2022) <i>Bron: WSJG</i>	24,7% (2024)	< 20,8% (2030)
Hernieuwbare energie	Percentage	5,5% (2023) <i>Bron: WSJG *</i>	11,9% (2021)	50% in 2035

* Het beleid in Papendrecht maakt grootschalige opwek onmogelijk.

3.5 BEGRAAFPLAATSEN

De begraafplaats is een belangrijke voorziening binnen Papendrecht. Het biedt een plek voor rouw en herinneringen en is daarmee van belang voor het welzijn van de gemeenschap. De gemeente zorgt voor het beheer en onderhoud van begraafplaats, met aandacht voor een respectvolle en zorgvuldige invulling van deze ruimtes.

Wat willen we bereiken?

Ons streven is om een gepaste beleving te bieden aan bezoekers van de begraafplaats, in een parkachtige en rustige sfeer. Dit omvat onder andere kwalitatief goed onderhoud, met als doel een respectvolle en rustige ambiance te bieden aan bezoekers die hun dierbaren komen herdenken.

Wat gaan we ervoor doen?

- Het op A-niveau onderhouden van het groen op de begraafplaats.
- Het onderhouden van de zitgelegenheden en paden.
- Het voorzien van delen van de begraafplaats van drainage en waar nodig het ophogen van (delen van) de begraafplaats.
- Het vernieuwen van het gebouw.
- Het herinrichten van de voorzijde van de begraafplaats.
- Er is extra inzet gevraagd om te starten met het herinrichten van de begraafplaats.
- Het opstellen en vaststellen van een meerjarenonderhoudsplan.

Waar staan we nu?

INDICATOR	EENHEID	WAARDE PAPENDRECHT	NEDERLAND	STREEFWAARDE
Onderhoudsniveau groen op de begraafplaats	Schaal A t/m D	A (2025) <i>Bron: eigen gegevens</i>	Niet beschikbaar	= A (2030)

3.6 RIOLERING EN AFVAL

Het beheer van riolering en afval is van groot belang voor het behoud van een schone en veilige leefomgeving in Papendrecht. De gemeente is verantwoordelijk voor het efficiënt afvoeren van afvalwater en het beheer van het rioolstelsel, met aandacht voor klimaatadaptieve maatregelen bij vernieuwingen en reconstructies.

Daarnaast zorgt de gemeente voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval, waarbij steeds meer wordt ingezet op gescheiden afvalstromen om het percentage recycling te verhogen. Het principe 'de vervuiler betaalt' blijft hierbij centraal staan, terwijl er ook wordt gekeken naar mogelijkheden voor verdere digitalisering, zoals de digitale afvalpas. Dit alles draagt bij aan een efficiënt en duurzaam afvalbeheer, wat bijdraagt aan een schone en leefbare gemeente.

RIOLERING

Wat willen we bereiken?

Het bevorderen van de volksgezondheid binnen de gemeente door te voldoen aan de wettelijke zorgplichten. Dit omvat het zorgvuldig inzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater, het beheren van de grondwaterstand, het efficiënt inzamelen en verwerken van hemelwater en het zorgdragen voor de kwaliteit en het onderhoud van stedelijk oppervlaktewater. Daarnaast richten we ons op klimaatadaptatie om de gevolgen van klimaatverandering te minimaliseren.

Door deze doelen nauwgezet uit te voeren, zorgen we voor een gezonde leefomgeving en dragen we bij aan het welzijn van onze inwoners.

Wat gaan we ervoor doen?

- Om te voldoen aan de wettelijke zorgplichten, zoals vastgelegd in het Water- en Rioleringsprogramma (WRP), treffen we diverse maatregelen. De riolering wordt zowel preventief als correctief geïnspecteerd, onderhouden en gereinigd. Preventieve acties worden uitgevoerd op basis van inspecties, terwijl correctieve maatregelen worden genomen naar aanleiding van meldingen, verstoppingen of calamiteiten. Daarnaast worden ook de drainages regelmatig gereinigd en onderhouden, om een goede werking en een stabiele grondwaterstand te waarborgen.
- De vervanging van riolering wordt integraal opgepakt samen met vervanging van wegen, groen en het toepassen van klimaatadaptieve maatregelen. De aanleg wordt afgestemd op de werkzaamheden van nutsbedrijven en het warmtenet. Bij de reconstructieprojecten wordt het regenwater afgekoppeld en opgevangen in waterbergende funderingen en groenvoorzieningen. Vervolgens wordt het vertraagd geloosd naar het oppervlaktewater en grondwater. Daarnaast wordt extra groen aangebracht om meer schaduw en verkoeling te creëren.
- De rioolgemalen worden preventief onderhouden en geïnspecteerd. Maatregelen voeren we uit naar aanleiding van de resultaten van de inspecties en op basis van meldingen en calamiteiten. De vervanging van de rioolgemalen en haar onderdelen vindt kwaliteit gestuurd plaats.
- Met het WRP zijn financiële wijzigingen doorgevoerd die de kostendekkendheid van de rioolheffing waarborgen. Hiermee zorgen we voor een goede aansluiting op het huidige tariefniveau en kunnen we richting de toekomst een gematigde tariefstijging nastreven binnen de planperiodes. Daarnaast investeren we in plaats van €2,5 miljoen nu €3,5 miljoen in reconstructieprojecten om in te spelen op de stijgende kosten als gevolg van indexering. Hiermee blijven we in staat om werkzaamheden op het gewenste kwaliteitsniveau uit te voeren.
- Vanaf 2026 wordt de heffingsgrondslag van de rioolheffing gebaseerd op de WOZ-waarde in klassen voor zowel woningen als niet-woningen. Deze wijziging draagt bij aan een eerlijkere verdeling van de lasten en sluit beter aan bij de werkelijke zorgplichten van de gemeente op het gebied van riool- en waterbeheer.

- Bij nieuwbouwwontwikkelingen verplichten we om maatregelen te treffen waarmee minimaal 40 mm regenwater per m² op eigen terrein wordt geborgen. Dit doen we in lijn met ons WRP en het programma Klimaatadaptatie en de landelijke 'Maatlat groene klimaatadaptieve gebouwde omgeving'.
- Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma vanuit het Programma Klimaatadaptatie 2025-2029.
- Het waarborgen van de doorstroming door het baggeren en onderhouden van de watergangen.
- In samenwerking met Sportvisserij Zuidwest Nederland zetten we in op het verbeteren van de visstand om de ervaring voor sportvissers te verrijken.
- Het monitoren van de uitgezette graskarpers in de wijk Molenvliet. Met specifieke aandacht voor de impact op biodiversiteit en waterkwaliteit.
- Samen met het Waterschap wordt een quickscan uitgevoerd naar de watergangen. Met deze quickscan worden knelpunten en kwetsbaarheden in de watergangen in beeld gebracht.
- In 2026 worden de klimaatprojecten afgerond, die met subsidie uit de impulsregeling van het Rijk zijn gestart. Met deze klimaatprojecten wordt een aantal hemelwaterrioleringen, uitstroomvoorzieningen en een waterbergende fundering gerealiseerd. Met deze maatregelen worden meerdere locaties, waar in de toekomst wateroverlast kan ontstaan, opgepakt.
- We stimuleren bewoners, in samenwerking met partners als Woonkracht10 en andere organisaties, om klimaatadaptieve maatregelen te nemen. Onze activiteiten richten zich op voorlichting, het bevorderen van vergroening van tuinen (zoals het gratis ophalen van tegels), zuinig omgaan met water, het afkoppelen van daken en het geven van het goede voorbeeld in de openbare ruimte.

AFVAL

Wat willen we bereiken?

Het op een goede wijze vervullen van onze wettelijke taak, het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Hierbij bevorderen we de inzameling van een goede kwaliteit grondstoffen en het verminderen van de hoeveelheid restafval. Inzet is te voldoen aan de VANG-doelstellingen (van Afval naar Grondstof) van maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar en minimaal 75% afvalscheiding. Dit omvat het stimuleren van scheiding aan de bron en het aanbieden van gescheiden inzamelingssystemen voor verschillende soorten afval, zoals plastic, papier, textiel, luiers, glas, GFT en restafval.

Wat gaan we ervoor doen?

- Het laten inzamelen van huisvuil bij de bewoners aan huis met minicontainers, of in de wijken in ondergrondse en bovengrondse containers. Aanvullend het laten inzamelen van grof huishoudelijk afval bij het afvalbrengstation.
- Het aan huis of dicht aan huis laten inzamelen van goed gescheiden en herbruikbare grondstoffen om bij te dragen aan de circulaire economie. Dit betreft groente, fruit, tuinafval en etensresten, plastic, blik- en drinkpakken en oud papier en karton.
- Het in de buurt laten inzamelen van goed gescheiden herbruikbare grondstoffen textiel, luiers en glasverpakking in bovengrondse en ondergrondse containers om bij te dragen aan de circulaire economie.
- Het hanteren van een recycletarief voor het fijn huishoudelijk restafval, waarbij de bewoners per aanbieding een bedrag betalen. Dit wordt ondersteund met:

- Het monitoren van de afvalstromen, het gericht handhaven op aanbiedgedrag en het verwijderen van verkeerd aanbieden van afval.
- Toezicht en handhaving met aanvullende aandacht voor hotspots voor verkeerd aangeboden afval zijn onderdeel van deze taak.
- Het verbeteren van de kwaliteit van grondstoffenstromen is een belangrijk aandachtspunt. Vervuiling van deze grondstoffen bemoeilijkt recycling en leidt tot hogere kosten.
- Het stimuleren en ondersteunen van de bewoners met hulp van onder andere afvalcoaches, publieksacties zoals compostdag, landelijke opschoon dag en kleinere acties als afvalles op basisscholen, aan groepen in de bibliotheek, in wijkteams of op locatie bij de bewoners aan de deur. Maar ook het faciliteren van opruimacties bij appartementencomplexen maakt deel uit van deze taak.
- Onderhouden, beheren en vervangen van de inzamelvoorzieningen.
- Uitvoeren van de gemeentelijke afvaltaak en andere daarmee samenhangende taken, zoals straatreiniging en rattenbestrijding.
- Deze taken worden waar mogelijk regionaal afgestemd met gemeenten en afvalverwerkers.

Belangrijke ontwikkelingen afval in 2026

- Nieuwe overeenkomst VNG – Verpact voor Plastic, Blik en Drinkpakken (PBD). Vanaf 1 januari 2026 treedt de nieuwe landelijke overeenkomst tussen de VNG en Verpact in werking voor de inzameling en verwerking van plastic verpakkingen, blik en drinkpakken (PBD). Deze overeenkomst bevat aangescherpte kwaliteitseisen en een aangepaste inzamelwijze. In 2026 werken we aspecten verder uit naar onze lokale situatie, onder andere via gerichte communicatie, aanpassing van inzamelmiddelen en handhaving.
- Betere toegangscontrole afvalbrengstation. We voeren op het afvalbrengstation een toegangscontrole in waarbij de gemeentelijke bewoners met een afvalpas toegang krijgen.
- Nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) afvalinzameling met HVC vanaf 2026. Hierbij wordt intensief samengewerkt met de Drechtsteden-gemeenten Dordrecht, Zwijndrecht, Hendrik-Ido-Ambacht en Alblasserdam, op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau. Met als doel het 4-jarenplan uit de DVO gezamenlijk verder vorm te geven.
- De gemeente wordt eigenaar van de ondergrondse betonbakken, die als behuizing dienen voor de ondergrondse afvalcontainers waar HVC eigenaar van blijft. Dit biedt de gemeente flexibiliteit bij reconstructies en aanpassingen in de openbare ruimte. De gemeente behoudt de regie en voert de participatie met bewoners. De gemeenteraad ontvangt een kredietvoorstel voor deze wijziging. Voor de bewoners worden geen meerkosten voorzien.
- Ontwerp en voorbereiding afvalinzameling bij woningbouwlocaties. Voor een goed werkend afvalregime in en rond de woningbouwlocaties is het nodig om tijdig voldoende ruimte voor afvalinzameling te reserveren vanaf de eerste ontwerpfase. Een bijzonder aandachtspunt hierbij zijn de inpassing van voorzieningen voor afvalinzameling op de begane grond van gebouwen. De afvalinzameling voor nieuwe bewoners wordt hierbij geïmplementeerd in het bestaande inzamelsysteem van Papendrecht. Nieuwe bewoners worden duidelijk geïnformeerd over hoe de afvalinzameling in Papendrecht werkt, zodat zij direct goed kunnen meedoen.

Waar staan we nu?

INDICATOR	EENHEID	WAARDE PAPENDRECHT	NEDERLAND	STREEFWAARDE
Huishoudelijk restafval	Kg per inwoner	107 kg (2024) <i>Bron: jaarrapportage 2024 HVC</i>	177 kg (2023). Bron: CBS	<100 kg (2026)
Hergebruik grondstoffen	Bronscheidingspercentage	77% (2024) <i>Bron: jaarrapportage 2024 HVC</i>	Steden uit klasse B 61% (2024) Bron: CBS (voorlopig)	75% (2026)
Totale hoeveelheid huishoudelijk afval	Kg huishoudelijk afval totaal	462 kg (2024) <i>Bron: jaarrapportage 2024 HVC</i>	Gemeentelijk afval 459 kg (2024). Bron: CBS (voorlopig)	450 kg (2026)

WAT MAG HET KOSTEN?

TV	OMSCHRIJVING (-/- = NADELIG)	REALISATIE 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
2.	Fysieke leefomgeving							
	Lasten	30.799	30.630	28.924	27.442	27.398	27.414	27.509
3.1	Openbare Ruimte	10.691	11.914	10.751	10.703	10.743	10.800	10.900
3.2	Economie	3.047	2.174	1.899	2.015	1.950	1.921	1.900
3.3	Milieu en Klimaat	1.715	2.551	2.385	2.247	2.160	2.185	2.185
3.4	Wonen en Bouwen	8.062	6.379	6.104	4.689	4.652	4.612	4.612
3.5	Begraafplaatsen	485	509	433	429	429	429	429
3.6	Riolering en Afval	6.799	7.103	7.352	7.359	7.464	7.467	7.483
	Baten	21.866	17.408	17.393	16.021	15.650	15.373	15.316
3.1	Openbare Ruimte	2.293	957	1.073	1.070	1.066	946	946
3.2	Economie	3.243	2.131	1.916	1.877	1.832	1.777	1.720
3.3	Milieu en Klimaat	340	845	755	700	600	600	600
3.4	Wonen en Bouwen	7.013	3.821	3.775	2.446	2.110	2.110	2.110
3.5	Begraafplaatsen	356	408	408	408	408	408	408
3.6	Riolering en Afval	8.621	9.246	9.466	9.520	9.634	9.532	9.532
	Saldo	-8.933	-13.222	-11.531	-11.421	-11.748	-12.041	-12.193

Bedragen (x € 1.000)

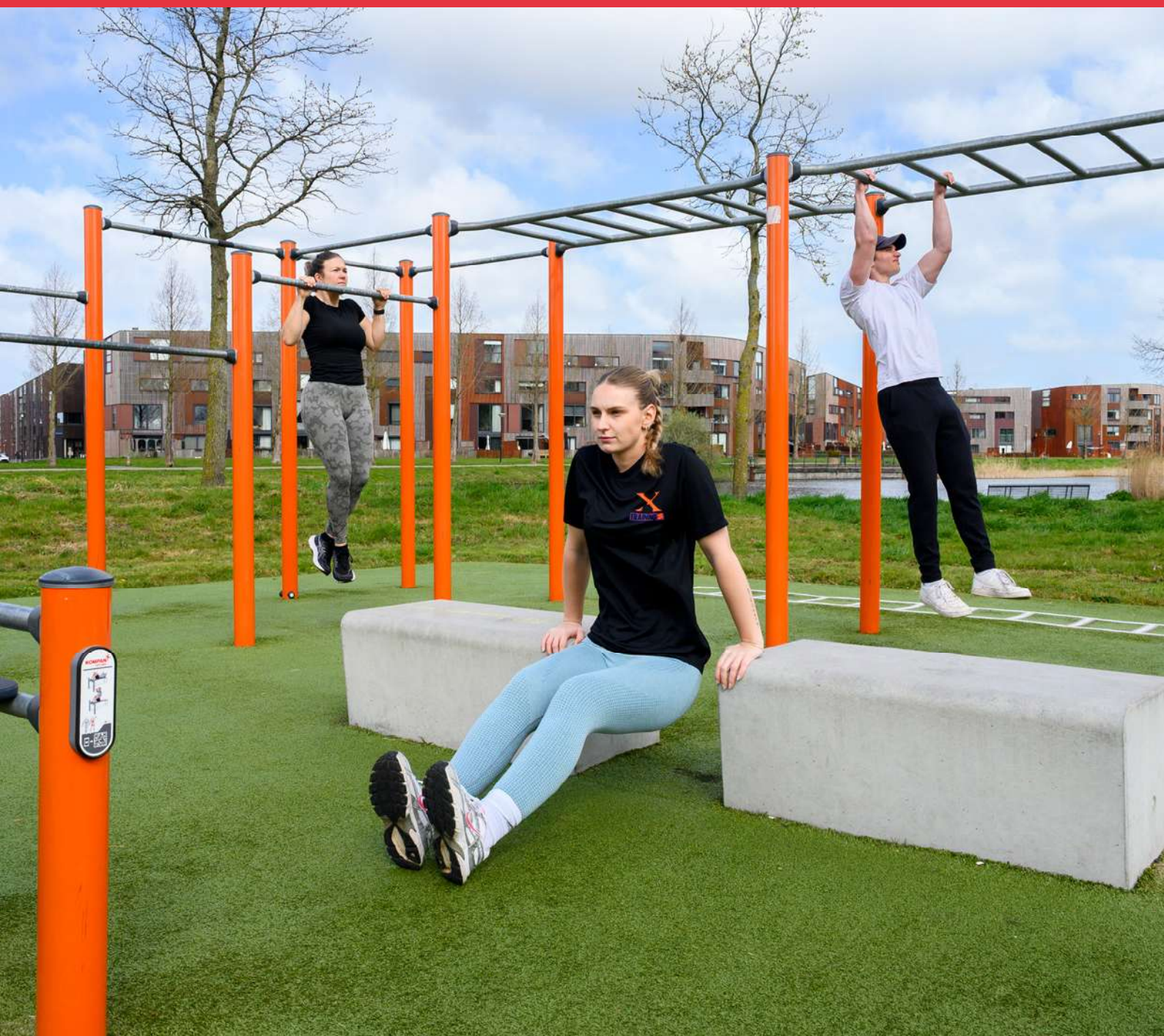
MUTATIE RESERVE(S) ZIE OOK BESTUUR	REALISATIE 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Storting in reserve (Lasten)	0	450	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve grafrechten	0	0	0	0	0	0	0
Reserve stedelijke vernieuwing	0	0	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning	0	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve kapitaallasten Programma 3	0	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Land van Matena		450					
Onttrekking uit reserve (Baten)	17	156	230	235	235	235	235
Egalisatiereserve grafrechten	0	0	0	0	0	0	0
Reserve stedelijke vernieuwing	0	0	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning	0	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve kapitaallasten Programma 3	17	156	230	235	235	235	235
Saldo	17	-294	230	235	235	235	235

Bedragen (x € 1.000)

HOOFDSTUK 4

Samenleving

HOOFDSTUK 4

Samenleving

Algemene introductie

Het sociaal domein is dynamisch en altijd in beweging. Dat neemt niet weg dat de aandachtspunten en de kernboodschap door de jaren heen stabiel zijn gebleven. In Papendrecht willen we dat het goed gaat met onze inwoners en dat iedereen mee kan doen in de samenleving. Een veilig gevoel is daarbij belangrijk voor inwoners. Een dak boven het hoofd en voldoende inkomen zijn essentieel. Gezondheid en fitheid zijn ook zaken waar we aan werken. Het voorgaande maakt dat mensen zich op een betekenisvolle wijze onderdeel van de samenleving voelen. En er ook kunnen zijn voor anderen.

Ontwikkelingen

Onze gemeentelijke inzet is de komende jaren gericht op drie ontwikkellijnen:

1. Inwoners vormen de samenleving: Mensen redden zich goed en helpen elkaar waar nodig. We zetten ons in om dat te behouden, versterken en vergroten.
2. We voorkomen problematiek: We richten ons op de kernproblemen van inwoners. Door onderliggende oorzaken aan te pakken, voorkomen we dat intensievere ondersteuningsvragen ontstaan en doorbreken we kansenongelijkheid.
3. Ondersteuning bieden we zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig: We maken een omslag naar meer groepsgerichte, lichtere hulpverlening in plaats van intensieve specialistische inzet. We zetten individuele specialistische hulpverlening alleen in als het eigen netwerk of alternatieve vormen van hulp niet mogelijk zijn.

Uiteraard doen we dat niet alleen. We werken nauw samen met veel partners, waaronder onze regionale samenwerkingen en lokale partners.

Daarnaast levert de gemeente Papendrecht een actieve bijdrage aan de opvang van vluchtelingen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld. Volgens de vastgestelde langetermijnvisie Huisvesting en integratie asielzoekers en vluchtelingen richt de gemeente zich in eerste instantie op de opvang van amv's en Oekraïners.

We werken binnen de door de raad unaniem vastgestelde Langetermijnvisie Huisvesting en integratie asielzoekers en vluchtelingen. Binnen onze aanpak staat het bieden van een veilige, menswaardige opvang centraal, met oog voor draagvlak onder inwoners en zorgvuldige uitvoering. Een aanpak die past bij de schaal van onze gemeenschap en bij de draagkracht van onze gemeente en ketenpartners. Deze aanpak biedt ons richting in dit dynamische thema. Waarbij we te maken hebben met bezorgdheid in de samenleving en de landelijke politieke druk om onze opvang te intensiveren in tijden van crisis.

Dit vertaalt zich in de opvang op drie locaties in Papendrecht. Aan de Seringenstraat bevindt zich een opvang voor 50 amv's, waarvoor de huidige bestuursovereenkomst doorloopt tot april 2026. Daarnaast opent in 2026 aan de Weteringsingel een opvang voor 80 amv's. Onze opgave voor de Spreidingswet bedraagt 130 amv plaatsen en aanvullend nog eens 34 reguliere asielzoekers. Wij voldoen niet aan het verdeelbesluit van de minister. Uiterlijk 1-2-2026 (eens per 2 jaar) zal de minister een nieuw verdeelbesluit nemen met de (extra) opgave per provincie/gemeente.

Aan de Poldermolen loopt tot medio 2026 een overeenkomst voor de opvang van 55 Oekraïners. Met de provincie en de regio zijn verplichte afspraken gemaakt met betrekking tot de omvang over de opvang Oekraïners.

Nieuw beleid

De onlangs vastgestelde Samenlevingsvisie (2025) is de basis voor wat we doen en de keuzes die we maken. Samen met inwoners en partners bouwen we aan een samenleving waarin het goed gaat met iedereen en iedereen mee kan doen. In 2026 werken we de Samenlevingsvisie uit. De werkelijkheid is dynamisch en complex. Daarom hanteren we het afwegingskader uit de Samenlevingsvisie bij het maken van keuzes over het uitvoeren van projecten of ondersteunen van initiatieven.

Naast de Samenlevingsvisie zijn ook de Omgevingsvisie 2.0 en de Strategische Visie koersbepalende documenten. Opgave is deze visies op elkaar af te stemmen, waarbij de belangrijkste opdracht bij de strategische visie ligt.

In de Hervormingsagenda Jeugd hebben de samenwerkende partijen (cliëntenorganisaties, professionals, jeugdzorginstellingen, gemeenten en het rijk) een groot pakket afspraken gemaakt, zodat de jeugdzorg verbetert en te zorgen dat het financieel betaalbaar blijft. Via de Routekaart jeugd geven we hier lokaal gericht invulling aan. Eind 2025, begin 2026 zijn de uitkomsten van het rekenkameronderzoek naar de effectiviteit van het (preventieve) jeugdbeleid bekend. Afhankelijk van de keuzes van het college en de gemeenteraad daarin, worden de aanbevelingen geïmplementeerd. Regionaal wordt gewerkt aan het verbeterprogramma “beschikbare en betaalbare jeugdhulp”.

Ook speelt in 2026 de ‘Speelveldverkenning sociaal domein’ een belangrijke rol. Deze is aangekondigd in de Perspectiefnota 2025-2030.

Financiële impact

Eén van de belangrijkste vraagstukken in het sociaal domein is de betaalbaarheid (van de zorg). Samen met de GR DG&J en GR Sociaal is gekeken waar scherper aan de wind gezeild kan worden. Beide organisaties hebben de bestuursopdrachten afgerond. Het blijkt dat de keuzes die regionaal gemaakt worden, niet afdoende zijn voor onze lokale vraagstukken. Ook leiden de regionale keuzes tot een verschuiving van taken naar de lokale teams. Deze extra taken kan ons lokale team niet volledig opvangen binnen de bestaande capaciteit. Dit brengt risico's met zich mee. Daarom bevat deze begroting 2026 enkele voorstellen om lokaal te investeren.

Naast lokaal investeren in preventie en lichtere vormen van ondersteuning (in plaats van zwaardere maatwerkvoorzieningen) blijven we met onze partners in gesprek over de verandering die nodig is om grip op het hulpaanbod te houden. Conform de Samenlevingsvisie zoeken we dit onder meer in het vaker een beroep doen op de sociale basis, het scherper definiëren van wat hulp is en het inzetten van groepsinterventies in plaats van individuele trajecten.

We ontvangen van het Rijk geld via een SPUK (specifieke uitkering) voor diverse interventies. Het Rijk heeft de SPUKS ter discussie gesteld waardoor het vervolg onduidelijk is. Sommige middelen vervallen of verminderen al in 2026. We voeren analyses uit om te bepalen hoe we

onze huidige inzet kunnen vertalen in duurzaam effect en wat daarvoor (blijvend) nodig is. Uitgangspunt daarbij is wel dat bezuinigingen van het Rijk niet automatisch gecompenseerd worden door inzet van lokale middelen.

BBV-indicatoren

Sociaal domein

Banen

per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

823,8

Papendrecht

738,4

25.000 - 50.000 inwoners

Meerdere bronnen | 2023

Lopende re-integratievoorzieningen

per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

136,7

Papendrecht

207,1

25.000 - 50.000 inwoners

CBS | 2024

Jongeren met een delict voor de rechter

1%

Papendrecht

1%

25.000 - 50.000 inwoners

CBS | 2023

Jongeren met jeugdhulp

% van alle jongeren tot 18 jaar

Papendrecht

13,7

25.000 - 50.000 inwoners

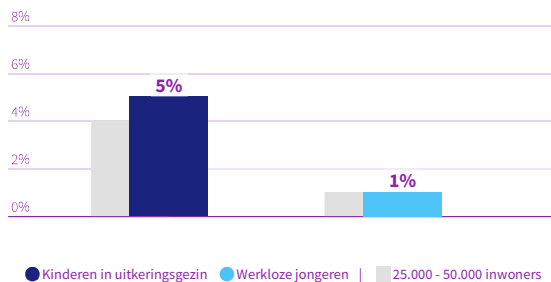
13,9

Voorlopig

CBS | 2024

Achterstand onder jeugd

Papendrecht

CBS | 2023

Jongeren met jeugdbescherming

1,3% *

Papendrecht

1,0% *

25.000 - 50.000 inwoners

CBS | 2024 | *Voorlopig

Netto arbeidsparticipatie

74,3%

Papendrecht

73,5%

25.000 - 50.000 inwoners

CBS | 2024

Jongeren met jeugdreclassering

0,4% *

Papendrecht

0,3% *

25.000 - 50.000 inwoners

CBS | 2024 | *Voorlopig

Personen met een bijstandsuitkering

per 10.000 inwoners

Papendrecht

253,4

25.000 - 50.000 inwoners

232,1

Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo

per 10.000 inwoners

810

Papendrecht

711

25.000 - 50.000 inwoners

CBS GMSD Wmo | 2024

CBS | 2024

Onderwijs

Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen

1,1

Papendrecht

5,6

25.000 - 50.000 inwo...

DUO/Ingrado | 2024

Relatief verzuim per 1.000 leerlingen

9

Papendrecht

25

25.000 - 50.000 inwo...

DUO/Ingrado | 2024

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

52,7%

Papendrecht

44,7%

25.000 - 50.000 inwoners

Gezondheidsmonitor | 2024

Met welke (verbonden) partijen werken we samen?

- GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid.
- GR Veiligheidsregio ZHZ.
- GR Sociaal.
- Recreatie en Cultuur holding BV.

Relevante beleidsnota

De meest belangrijke, door de gemeenteraad vastgestelde, beleidsnota's van de afgelopen twee jaar voor het programma samenleving zijn:

Samenlevingsvisie

Deze visie beschrijft hoe we willen dat de samenleving er over 20 jaar uitziet.

[Link naar: Samenlevingsvisie-Papendrecht-4.pdf](#)

Routekaart jeugd

In de Routekaart Jeugd zijn kaders gesteld om meer grip te krijgen op de jeugdhulp en het ontstaan van jeugdhulpproblematiek fundamenteel aan te pakken.

[Link naar: bijlage-1-13513-A4-Rapport-Routekaart-Jeugd.pdf](#)

Lange termijnvisie huisvesting en integratie vluchtelingen juli 2024

De visie beschrijft de ambitie, strategie en doelen van Papendrecht ten aanzien van de huisvesting en integratie van asielzoekers en vluchtelingen.

[Link naar: papendrecht.nl/dsresource?objectid=593c763d-8beb-450a-a18f-87c0709cf76e&type=PDF](#)

Visie wonen en zorg voor senioren 2023 – 2030

De visie stelt de kaders en koers om Papendrechtse senioren (zoveel als mogelijk) in hun eigen vertrouwde omgeving (zelfstandig) oud te laten worden met een goede kwaliteit van leven.

[Link naar: Bijlage-1-Visie-wonen-en-zorg-ouderen-V07092023Def-1.pdf](#)

Beleidsplan schuldhulpverlening Drechtsteden 2025 - 2028

Het beleidsplan legt de nadruk op effectieve schuldpreventie en geeft prioriteiten voor de begeleiding bij het duurzaam oplossen of beheersbaar maken van schulden.

[Link naar: Beleidsplan-Schuldhulpverlening-2025-2028-Samen-sterker-door-effectieve-schuldenpreventie-4.pdf](#)

4.1 WERK EN INKOMEN

Binnen het sociaal domein vervult de gemeente Papendrecht een belangrijke rol in het bieden van ondersteuning aan inwoners die tijdelijk of langdurig niet zelfstandig kunnen voorzien in hun inkomen. In een samenleving waarin bestaanszekerheid onder druk staat, is het van belang dat er een toegankelijk vangnet bestaat en dat mensen de hulp krijgen die past bij hun persoonlijke situatie. Als gemeente stimuleren we (betaald) werk. Werk zorgt voor belangrijke basisbehoeftes: het zeker zijn van inkomsten, voor een gevoel van ertoe doen en het opbouwen van contacten.

Wat willen we bereiken?

We willen voorkomen dat mensen in een situatie van problematische schulden terechtkomen en streven naar een situatie waarin alle inwoners in staat zijn om zelfstandig hun financiële huishouding te beheren. Wij versterken de bestaanszekerheid van onze inwoners door het voorkomen en bestrijden van problematische schulden. Daarbij zorgen we dat onze minimaregelingen bekend en begrijpelijk zijn.

We bieden ondersteuning aan inwoners met een algemene bijstandsuitkering om hen te helpen de stap naar werk te zetten en/of te participeren op een manier die past bij hun capaciteiten en mogelijkheden. Op deze manier dragen we bij aan het vergroten van de bestaanszekerheid en het welzijn van onze inwoners.

Wat gaan we ervoor doen?

- We zorgen voor een robuust sociaal vangnet door het uitvoeren van de Participatiewet en aanverwante minimaregelingen.
- We voeren, samen met onze maatschappelijke partners, het nieuwe uitvoeringsplan op armoede uit.
- We zorgen met een sluitende schuldhulproute voor vroegsignalering van inwoners met schulden, een passend hulpaanbod en nazorg.
- We voorkomen huisuitzettingen vanwege betalingsachterstanden via afspraken met Woonkracht10 en Sterk Papendrecht.
- We begeleiden, via de GR Sociaal, zoveel mogelijk mensen naar een passende (werk-)plek.
- We ronden de herijking ("Participatiewet in Balans") van het beleid Werk en Inkomen, die we in 2025 hebben ingezet, af met een wijziging van de Verordening Werk en Inkomen in 2026.
- We sluiten daarbij het lokale maatschappelijke participatieaanbod beter aan op het regionale aanbod.
- We bieden lokaal participatieplekken om inwoners te activeren.
- We begeleiden inburgeraars via een brede intake, het aanbieden van een leerroute, ontwikkelen naar werk en maatschappelijke begeleiding.
- We voeren een pilot uit om in een vroeg stadium (al in de regionale asielzoekerscentra) te starten met de inburgering van statushouders.

Waar staan we nu?

INDICATOR	EENHEID	WAARDE PAPENDRECHT	NEDERLAND	STREEFWAARDE
Heeft moeite met rondkomen	Percentage van 19 jaar en ouder	13% (2024) Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen, Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid	13% (2024)	≤ 11% (2028)
Bijstand en bijstand gerelateerde uitkering	per 1000 inwoners	25 (2024) Bron: Re-integratie, CBS	34 (2024)	≤ 24 (2027)

4.2 ZORG 18+

In de zorg voor volwassen inwoners staat een benadering centraal die uitgaat van eigen regie, nabijheid en samenhang. Hulp en ondersteuning moeten zoveel als mogelijk aansluiten op de leefwereld van mensen en rekening houden met hun persoonlijke omstandigheden en mogelijkheden. Daarbij speelt samenwerking tussen lokale en regionale partners een grote rol, zodat inwoners op tijd passende zorg kunnen ontvangen. De zorgstructuur is voortdurend in ontwikkeling, waarbij de nadruk steeds meer komt te liggen op ondersteuning dichtbij huis, in de eigen omgeving en met aandacht voor de kracht van het sociale netwerk.

Wat willen we bereiken?

Ons streven is dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en actief deelnemen aan het maatschappelijk leven. Dat betekent dat we voor inwoners met een beperking zorgen voor voorzieningen die hen hierbij helpen. We hebben hierbij specifiek aandacht voor senioren. In regionaal verband zorgen we voor voldoende plekken voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen, en we maken de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis.

Wat gaan we ervoor doen?

- We zetten in op de verdere implementatie van de Integrale Klantroute waarbij de Sociale Dienst Drechtsteden en Sterk Papendrecht samenwerken om hulp en ondersteuning meer integraal en vraaggericht op alle leefgebieden te bieden aan inwoners. In de ondersteuningsaanpak is aandacht voor de eigen kracht van inwoners en hun netwerk. We helpen inwoners zo veel mogelijk met het collectief aanbod.
- We bieden, met het uitvoeren van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) door de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD), op maat geïndiceerde hulp en ondersteuning, gericht op het zelfredzaam kunnen deelnemen aan het dagelijks leven en het voeren van een huishouden.
- Gezien de groeiende vraag, de oplopende kosten en het schaarse personeel, kijken we hoe we Wmo-voorzieningen slimmer en/of efficiënter kunnen aanbieden.

- We werken via de 'Actieagenda Wonen en Zorg' voor senioren samen met partners aan maatregelen die sturen op voldoende geschikte woningen voor senioren, een voor hen geschikte leefomgeving, vitale zelfredzame senioren en passende ondersteuning zodra dat nodig is.
- Ondanks dat de doordecentralisatie van beschermd wonen wederom met een jaar is uitgesteld, werken we toe naar een nieuwe situatie vanuit beschermd wonen naar een beschermd thuis. De regiovisie bouwt voort op landelijke en regionale ontwikkelingen rondom de doordecentralisatie. De visie verbindt lopende trajecten zoals 'Van opvang naar wonen', de agenda Huisvesting Kwetsbare Groepen en lokale woon- en zorgvisies.
- We zetten de wijk-GGD in voor het vroeg signaleren van psychische problematiek en het bevorderen van langer thuis wonen door passende hulp en ondersteuning tijdig in te zetten.

Waar staan we nu?

INDICATOR	EENHEID	WAARDE PAPENDRECHT	NEDERLAND	STREEFWAARDE
Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkvoorziening is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.	810 (2024) <i>Bron: CBS</i>	720	≤ 810 (2027)

4.3 JEUGDZORG (JEUGDHULP)

De jeugdhulp is erop gericht om kinderen, jongeren en de gezinnen waar zij deel van uitmaken zo goed mogelijk te ondersteunen in hun ontwikkeling. Daarbij wordt ingezet op preventie, zodat problemen vroegtijdigesignaleerd en aangepakt kunnen worden. Wanneer zwaardere zorg noodzakelijk is, zorgen we ervoor dat deze hulp dichtbij, op maat en met een geïntegreerde aanpak wordt geboden. Met als uitgangspunt dat een veilige leefomgeving essentieel is voor ieder kind!

In de Hervormingsagenda Jeugd is een aantal programmalijnen opgenomen dat moet leiden tot een forse afname van de kosten. In lijn hiermee worden de rijksbijdragen sterk afgebouwd. Als het niet lukt de kosten te laten dalen, ontstaat er een groot tekort tussen rijksbijdragen en kosten jeugdhulp. In 2026 worden de maatregelen die, regionaal en lokaal, voortkomen uit de Hervormingsagenda Jeugd en het Verbeterprogramma 'Beschikbare en Betaalbare Jeugdhulp' geïmplementeerd. Doel hiervan is jeugdhulp beschikbaar te houden voor gezinnen die dit nodig hebben en de kosten te beperken.

Wat willen we bereiken?

We streven ernaar dat problemen in het opgroeien en/of opvoeden zoveel mogelijk worden aangepakt en opgelost binnen het eigen gezin en netwerk. Daarnaast wordt zo veel mogelijk een beroep gedaan op voorliggende voorzieningen en het algemeen toegankelijk aanbod,

bijvoorbeeld bij het jongerenwerk of in de scholen. We streven ernaar dat deze werkwijze bij alle toeleiders naar jeugdhulp wordt gehanteerd. We zorgen dat jeugdigen die hulp nodig hebben van kwalitatief goede hulp gebruik kunnen maken, gericht op het duurzaam voorkomen en/of oplossen van problemen.

Het voorkomen van problemen bij het opgroeien en opvoeden krijgt prioriteit. In samenwerking met maatschappelijke organisaties (zowel professioneel als vrijwillig) werken we aan een lokaal pedagogisch pact om kinderen en hun ouders hierin te ondersteunen.

Het is belangrijk dat kinderen en jongeren zich in een veilige omgeving kunnen ontwikkelen. We zetten als gemeente enerzijds in op voorkoming van escalaties. Waar escalatie niet voorkomen kan worden, wordt het kind uit de onveilige situatie gehaald. Daarbij blijven we tegelijkertijd intensief werken aan ondersteuning en herstel binnen het gezin.

Wat gaan we ervoor doen?

- We treffen voorzieningen voor tijdige en passende ondersteuning voor kinderen, jongeren en hun ouders via onder andere Suppod, het Jeugdteam van Sterk Papendrecht, JongJGZ en de ingekochte diensten via de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ.
- We zetten in op het verbeteren van de kwaliteit van het jeugdhulpaanbod via de maatregelen zoals beschreven in de routekaart Jeugd.
- We zetten in op preventie en schrijven hiervoor een uitvoeringsplan en we gaan met maatschappelijke organisaties een pedagogisch pact aan o.b.v. de Samenlevingsvisie.
- We werken, data-gedreven, verder aan de kwaliteit van het jeugdteam en de geboden zorg, met als doel meer grip op kwaliteit en kosten te krijgen.
- We bestrijden via het plan van aanpak 'Huiselijk Geweld en Kindermishandeling' (de oorzaken van) onveiligheid in gezinnen. Een belangrijk onderdeel hiervan is het verbeteren van de samenwerking in de jeugdbeschermingsketen (in het kader van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming).

Waar staan we nu?

INDICATOR	EENHEID	WAARDE PAPENDRECHT	NEDERLAND	STREEFWAARDE
Jeugdhulp in natura (exclusief PGB)	Percentage tot 18 jaar	14% (voorlopige cijfers 2024) <i>Bron: Indicatoren jeugdzorg in natura, CBS</i>	14% (voorlopige cijfers 2024)	≤ 12% (2027)

4.4 WELZIJN

Welzijn in Papendrecht draait om het versterken van de sociale basis en het bevorderen van een gemeenschap waarin inwoners zich ondersteund voelen en actief bijdragen aan hun omgeving. Het is belangrijk dat mensen zich met elkaar verbonden voelen en ruimte hebben om zelf initiatief te nemen, zowel op het gebied van zorg als in het versterken van sociale netwerken. Door te focussen op zelfredzaamheid, burgerparticipatie en het bevorderen van onderlinge solidariteit, zorgt de gemeente ervoor dat Papendrecht een gezonde, veilige en inclusieve plek blijft, waar iedereen zijn of haar plek kan vinden.

SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE

Wat willen we bereiken?

Wijkgericht werken vormt een essentieel onderdeel van onze aanpak om de woon- en leefomgeving te verbeteren, met een sterke nadruk op verbondenheid en gemeenschapszin. Wijkgericht werken richt zich op het bevorderen van ontmoetingen in de wijk en het versterken van de zelfredzaamheid van een brede doelgroep zonder specifieke zorgbehoeften.

Eén van de belangrijke doelstellingen hierbij is om het percentage zelfredzame inwoners, die in staat zijn om elkaar te helpen binnen de buurt, zo hoog mogelijk te houden. Dit doen we door te verbinden, te ondersteunen, drempels te verlagen en te stimuleren. We willen goede ideeën ophalen en initiatieven ondersteunen die de leefbaarheid vergroten en sociale samenhang versterken in de wijken. Op deze manier dragen we bij aan de zelfredzaamheid van onze inwoners en creëren we een veerkrachtige en hechte gemeenschap.

Wat gaan we ervoor doen?

- We zorgen voor verbinding en ontmoeting in wijken, buurten en straten.
- We ondersteunen inwoners met het organiseren van activiteiten.
- We stimuleren initiatieven die bijdragen aan versterking van een fijne woonomgeving op een duurzame manier, denk aan Lief & Leedstraten, samen koken, samen eten of de buurtkastjes.
- We ondersteunen lokale initiatieven die inzetten op meedoen, erbij horen en naar elkaar omzien.
- We stimuleren sociale binding en eigen initiatief van inwoners onder meer via het platform PuurPapendrecht en de Papendrechtse Ideeën Tafel.
- We starten een onderzoek naar de dekking van ontmoetingsruimtes over heel Papendrecht.

DE SOCIALE BASIS

Wat willen we bereiken?

In Papendrecht willen we dat het goed gaat met onze inwoners, dat inwoners naar elkaar omzien en dat iedereen mee kan doen in de samenleving. We willen als gemeente, met onze partners, de persoonlijke en gemeenschappelijke sociale basis van inwoners versterken. Via onze maatregelen willen we dat we daarnaast laagdrempelig, en waar mogelijk in de buurt, te benaderen zijn. We focussen ons op de kernproblemen (onderliggende oorzaken of aanleidingen voor andere problemen) van inwoners en willen zo een blijvend en duurzaam effect bereiken. Met als doel een veerkrachtige, sociale en inclusieve samenleving.

Wat gaan we ervoor doen?

- We maken bij het opstellen van beleid en in het hulpaanbod gebruik van ervaringsdeskundigheid, bijvoorbeeld via het netwerk aan ervaringsdeskundigen bij Sterk Papendrecht.
- We blijven Sterk Papendrecht positioneren als centrale toegang voor inwoners in alle leeftijdsgroepen met een ondersteuningsvraag ongeacht welk levensdomein. We maken prestatiegerichte (subsidie)afspraken met Sterk Papendrecht, gericht op het behalen van onze beleidsdoelstellingen. We hebben regelmatig overleg met Sterk Papendrecht over de voortgang van deze afspraken.
- We hebben extra aandacht voor het versterken van de sociale basis via de Integrale Wijkaanpak in de wijken Kraaihoek en Middenpolder, onder meer met de inzet van buurtwerk.
- We ondersteunen en nemen deel aan het project 'Zorgzame Buurt Kraaihoek-Zuid', waarbij we de inzet waar mogelijk afstemmen met en verbinden aan de Integrale Wijkaanpak.
- We ondersteunen en nemen deel aan het project 'De Buurt als Ecosysteem' in de wijk Westpolder.
- We waarderen en ondersteunen mantelzorgers via de activiteiten van de mantelzorgconsulent en met de pilot 'Respijtzorg'.
- We waarderen en stimuleren vrijwilligerswerk, vooral onder jongeren en ouderen, via het Vrijwilligerspunt Papendrecht.
- We maken van het tegengaan van eenzaamheid een prioriteit zoals beschreven in de 'Uitvoeringsagenda Eenzaamheid'. Hierbij wordt ingezet op bewezen initiatieven voor het terugdringen van eenzaamheid, zoals Join-Us (met name voor jongeren) en ANWB Automaatje (met name voor ouderen).
- We geven uitvoering aan de Lokale Inclusie Agenda.

Waar staan we nu?

INDICATOR	EENHEID	WAARDE PAPENDRECHT	NEDERLAND	STREEFWAARDE
Is nu jonge mantelzorger	Percentage 13- en 15-jarigen	18% (2023) <i>Bron: Gezondheidsmonitor Jeugd, Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid</i>	21% (2023)	≤ 18% (2027)
Doet vrijwilligerswerk	Percentage van 19 jaar en ouder	27% (2024) <i>Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen, Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid</i>	26% (2024)	≥ 28% (2028)
Buurtkastjes	Buurtkastjes zijn kastjes die de gemeente beschikbaar stelt om spullen te ruilen en te delen.	21 (2025) <i>Bron: eigen cijfers</i>	n.v.t.	= 23 (2030)
Lief & Leedstraten	In een lief & leedstraat besteden inwoners extra aandacht aan elkaar middels beschikbaar gestelde financiële middelen door de gemeente.	47 (2024) <i>Bron: eigen cijfers</i>	n.v.t.	≥ 75 (2030)

4.5 ONDERWIJS

Onderwijs is onmisbaar voor de ontwikkeling van elk kind. Hierbij staat het bevorderen van gelijke onderwijskansen voorop, zodat alle leerlingen in staat worden gesteld hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen. In de gemeente Papendrecht spelen we hierin een belangrijke rol. Zo ondersteunen we onderwijsinstellingen, zorgen we voor geschikte onderwijshuisvesting en verbeteren we de aansluiting tussen onderwijs en de arbeidsmarkt.

Wat willen we bereiken?

We voeren onze wettelijke taken uit met betrekking tot de continuïteit van het primair en voortgezet onderwijs en passende onderwijshuisvesting. Daarnaast streven we ernaar om gelijke kansen te bieden aan alle leerlingen, zodat zij hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen. Een ander aspect van ons beleid is het stimuleren en faciliteren van een betere aansluiting tussen onderwijs en de arbeidsmarkt. We participeren in regionale aanpak van Laaggeletterdheid en verbeteren Basisvaardigheden.

Wat gaan we ervoor doen?

- Wettelijk toezicht houden op het openbaar primair en voortgezet onderwijs gericht op de continuïteit van het onderwijs door het beoordelen van statutenwijziging en het benoemen van de leden van de Raad van Toezicht.
- Uitvoering geven aan de projecten uit het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) 2023-2032 aan de hand van het faseringsplan en de afsprakenbrieven die hiervoor zijn opgesteld.
- In 2023 is een voorlopig stedenbouwkundig ontwerp voor het realiseren van duurzame toekomstbestendige huisvesting van het voortgezet onderwijs opgesteld.
De structuurontwerpen voor de nieuwbouw De Lage Waard en Willem de Zwijger College zijn in 2024 afgerond. In 2026 worden het voorlopig- en definitief ontwerp opgesteld.
Ook wordt het omgevingsplan opgesteld en de aanbesteding ten behoeve van de realisatie wordt voorbereid.
- Het aanpassen van de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs na verwachte wijzigingen in onderwijswetgeving en naar aanleiding van de specifieke afspraken uit het IHP.
- Uitvoering geven aan de wettelijke taken van het Onderwijsachterstandenbeleid via de 'Aanpak Onderwijsachterstanden 2025-2028' (een uitvoeringsplan onder de Samenlevingsvisie).
- Uitvoering geven aan de wettelijke taken op het gebied van Integratie, Segregatie en Toegankelijkheid van het Onderwijs.
- Uitvoering geven aan de wettelijke taak Toezicht op de veiligheid en kwaliteit van de kinderopvang.
- Uitvoering geven aan de wettelijke taken op het gebied van leerlingenvervoer.
- Uitvoering geven aan de wettelijke taken op het gebied van leerplicht en voortijdig schoolverlaten. Regionaal heeft de bestuursopdracht plaatsgevonden, en op het niveau van het samenwerkingsverband wordt actief gezocht naar meer lokale samenwerking.
- Uitvoeren van de regionale aanpak laaggeletterdheid om inwoners die moeite hebben met basisvaardigheden (taal, rekenen, digitale vaardigheden) te ondersteunen door middel van les- en leeractiviteiten.
- Versterken van de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp via het uitvoeringsprogramma Routekaart Jeugd.

- Aanpak (jeugd)werkloosheid vanuit het regionaal programma Arbeidsmarkt Drechtsteden, onder meer door de inzet van matchmakers (van opleiding naar werk voor mensen zonder startkwalificatie tot en met MBO2) en via de Sociale Dienst Drechtsteden. De gemeente Papendrecht zal uitvoering geven aan de wet Van school naar duurzaam werk, door samen te werken met onderwijs en doorstroompunten en jongeren tot 27 jaar extra te ondersteunen bij hun overgang naar werk. Dit in samenwerking met sociale partners.
- Vanuit de Wet Educatie en Beroepsonderwijs werken we regionaal aan het verstevigen van de basisvaardigheden van de inwoners van de Drechtsteden gemeenten.
- Het monitoren, evalueren en verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs van nieuwkomers.

Waar staan we nu?

INDICATOR	EENHEID	WAARDE PAPENDRECHT	NEDERLAND	STREEFWAARDE
Jongeren zonder werk en onderwijs	Aantal jongeren van 15-27 jaar zonder werk en onderwijs per 10.000 inwoners	688 (voorlopige cijfers 2022) <i>Bron: WSJG</i>	806	≤ 680 (2030)
Relatief verzuim	Relatief verzuim per 1.000 leerlingen	9 (2024) <i>Bron: WSJG</i>	28	≤ 9 (2030)

4.6 SPORT

Sport en beweging spelen een cruciale rol in het bevorderen van gezondheid. De gemeente zet zich in voor een stimulerende sportieve omgeving waarin inwoners van alle leeftijden en achtergronden de kans krijgen om actief deel te nemen. Of het nu gaat om recreatieve activiteiten, sociale interactie of het verbeteren van de fysieke gezondheid, sport biedt een breed scala aan voordelen. De gemeente werkt samen met lokale en regionale partners om sportmogelijkheden te behouden, te verbeteren en af te stemmen op de behoeften van de gemeenschap.

Wat willen we bereiken?

We bevorderen een gezonde en sportieve leefomgeving waarin alle doelgroepen de mogelijkheid hebben om actief deel te nemen aan sport en lichaamsbeweging. Door middel van sport willen we bijdragen aan een gezonde levensstijl en de sociale ontwikkeling bevorderen. Om deze doelen te bereiken, behouden we bestaande sportvoorzieningen en streven we naar versterking waar nodig.

Wat gaan we ervoor doen?

- Met betrekking tot de beweegvriendelijke omgeving informeren we inwoners over het huidige aanbod zoals wandelgroepen en fysieke voorzieningen. Verder betrekken we de beweegvriendelijk omgeving zoals sport, spelen en bewegen bij het toetsen van initiatieven (o.a. omgevingstafel en vitaliteitsakkoord) en bij integrale afwegingen m.b.t. (herontwikkelings) projecten.
- Vanuit het plan van aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) in de gemeente Papendrecht, zetten we in op bevordering van bewegen, zodat meer inwoners (gaan)

- voldoen aan de Beweegrichtlijnen. Dat doen we door uitvoering te geven aan het Vitaliteitsakkoord, vanuit de stuurgroep met een coördinator en de Brede Regeling Combinatiefuncties. Dit akkoord loopt eind 2026 af en wordt opgevolgd door het Aanvullend Zorg- en Welzijns Akkoord (AZWA). Deze ontwikkelingen houden we in de gaten.
- We faciliteren sportaanbieders bij hun educatieve taak om zoveel mogelijk inwoners met sport en bewegen in aanraking te brengen. Dat doen we door verenigingsondersteuning met een verenigingsadviseur, het organiseren van sportcafé's met aangedragen thema's en thema's uit het Sportakkoord en het stimuleren van de organisatie van sportactiviteiten door verenigingen door uitvoering te geven aan de regeling jeugdsportsubsidie.
 - We geven uitvoering aan de interventie 'Stapjefitter': activeren van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en statushouders door middel van sport en bewegen, leefstijl-coaching, budget-coaching en diëtik.
 - We hebben regelmatig overleg met sportaanbieders/sportverenigingen ('vinger aan de pols').
 - We nemen een actieve rol in het regionaal plan inclusief sporten – Uniek Sporten. Lokaal is de buurtsportcoach actief voor sportaanbieders, inwoners en bij het speciaal onderwijs.
 - We gaan verder met de uitwerking van de realisatie van het sportcluster in het Van der Palmgebied en de sportaccommodatie bij de Lage Waard in samenwerking met de beoogde gebruikers.
 - We brengen via een verkenning de huidige situatie van sportaccommodaties in beeld. Dit vanuit demografische ontwikkelingen en ontwikkelingen binnen de verenigingen zelf.

Waar staan we nu?

INDICATOR	EENHEID	WAARDE PAPENDRECHT	NEDERLAND	STREEFWAARDE
Beweegt dagelijks minstens 1 uur	Percentage 13- en 15-jarigen	14% (2023) <i>Bron: Gezondheidsmonitor Jeugd, Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid</i>	15% (2023)	≥ 15% (2027)
Voldoet aan beweegrichtlijn: matig intensieve inspanning + bot- en spierversterkende oefeningen	Percentage van 19 jaar en ouder	38% (2024) <i>Bron: Gezondheidsmonitor Jeugd, Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid</i>	49% (2024)	≥ 39% (2028)
Beweegvriendelijke omgeving	Geeft aan in hoeverre de openbare ruimte geschikt is om in te sporten en bewegen Score 1-100	79 (2024) <i>Bron: Mulier Instituut</i>	68 (2024)	≥ 80 (2028)

4.7 CULTUUR

Cultuur is een fundamenteel onderdeel van de identiteit van een gemeenschap en speelt een belangrijke rol in het welzijn en de sociale en persoonlijke ontwikkeling van inwoners. Cultuurparticipatie, het actief meedoen aan culturele activiteiten, biedt bovendien kansen voor sociale integratie, persoonlijke verrijking en het bevorderen van een gezond maatschappelijk klimaat. Cultuureducatie vormt de basis voor het ontwikkelen van culturele competenties bij jongere generaties. Het stimuleert creatief en kritisch denken, vergroot empathie en bevordert het respect voor diversiteit. Door kunst en cultuur toegankelijk te maken voor alle inwoners zorgt de gemeente Papendrecht ervoor dat iedereen de kans krijgt om zijn of haar culturele horizon te verbreden. Dit versterkt niet alleen de sociale cohesie, maar zorgt ook voor een inclusieve samenleving waarin iedereen zich gehoord en gewaardeerd voelt. Het koesteren van cultureel erfgoed draagt bij aan het behouden van de lokale identiteit en vertelt toekomstige generaties het verhaal van Papendrecht.

CULTUUR EN MUSEA

Wat willen we bereiken?

We bevorderen onderlinge samenwerking van de cultuurpartners. We versterken de rol van cultuur als het gaat om het bevorderen van sociale cohesie en verbinden cultuur met andere domeinen (onder andere positieve gezondheid). We zoeken in het cultuuraanbod de balans tussen ontspanning, zelfontplooiing en talentontwikkeling. We laten inwoners ontdekken wat cultuur voor hen kan betekenen.

Wat gaan we ervoor doen?

- Het voortzetten van het proces om te komen tot de realisatie van de MFA in het Van der Palmgebied in samenwerking met de beoogde gebruikers.
- Intensiveren van de samenwerking tussen cultuuraanbieders (onder andere via het Cultuurplatform) om te komen tot een gezamenlijk cultureel aanbod dat aansluit bij de wensen en behoeften van inwoners.
- Cultuur(uitingen) gebruiken ter ondersteuning van het behalen van maatschappelijke doelen binnen het sociaal domein.
- Verbeteren van de inclusiviteit van het cultuuraanbod door onder andere betaalbaarheid en fysieke toegankelijkheid voor alle inwoners te bewerkstelligen.
- Voortzetten van kennismaking met cultuur via het Cultuurmenu op de Papendrechtse basisscholen.
- Zorgvuldig beheer van de collectie moderne kunst uit voormalig Museum De Rietgors.
- Regionale samenwerking op cultuurgebied intensiveren.
- Uitwerking en afronding evenementenbeleid.

BIBLIOTHEEKVOORZIENING EN MEDIA

Wat willen we bereiken?

We blijven de bibliotheek in het gemeentehuis van Papendrecht mogelijk maken als een plek voor ontmoeting binnen onze gemeente. Een plek waar mensen samenkomen, leren en zichzelf ontwikkelen. We geven uitvoering aan de wettelijke taak om een lokale publieke omroep te faciliteren.

Wat gaan we ervoor doen?

- In samenwerking met de bibliotheekorganisatie verdere invulling geven aan de vijf maatschappelijke functies van de bibliotheek: kennis en informatie beschikbaar stellen, mogelijkheden bieden voor ontwikkeling en educatie, stimuleren om te lezen, ontmoetingen en debatten organiseren en mensen laten kennismaken met kunst en cultuur.
- Intensiveren samenwerking tussen de bibliotheek en andere partners uit het cultureel en sociaal domein met een faciliterende rol vanuit de gemeente.
- Voorbereiden op de uitvoering van de wettelijke zorgplicht tot het hebben van een volwaardige bibliotheekfunctie.
- Uitvoeren van de wettelijke taak om een lokale publieke omroep te faciliteren.
- Deelname aan regionale beleidsontwikkeling Regionale Omroep Drechtsteden en Ridderkerk (Streek 56).

CULTUREEL ERFGOED

Wat willen we bereiken?

We vertellen het verhaal van Papendrecht aan onze inwoners en andere geïnteresseerden. We versterken zowel het materiele als immateriële cultureel erfgoed in onze gemeente.

Wat gaan we ervoor doen?

- Borgen en bewaken van de kwaliteit van de historische structuren bij initiatieven van derden en herinrichting van delen van het dijklint.
- Bewaken behoud cultuurhistorische identiteit van het dijklint bij ontwikkelingen rond waterveiligheid, onder andere in verband met mogelijke toekomstige dijkversterkingen.
- Deelnemen in regionale en provinciale samenwerkingsverbanden om cultureel erfgoed te behouden en te versterken.
- Onderzoeken mogelijkheden invulling cultuurhistorisch evenement bij uitwerking van het evenementenbeleid.
- Intensiveren deelname aan de Open Monumenten Dagen.

Waar staan we nu?

INDICATOR	EENHEID	WAARDE PAPENDRECHT	NEDERLAND	STREEFWAARDE
Aantal bibliotheekabonnementen	Exact aantal	8.850 (2024) <i>Bron: Cijfers Bibliotheek AanZet</i>	n.v.t.	9.000 (2030)
Percentage jeugdigen t/m 18 jaar dat het afgelopen jaar activiteiten in het kader van cultuureducatie gedaan heeft	Percentage	54,4% (2024) <i>Bron: SOC (Samen Ontwikkelen door Cultuur)</i>	Niet bekend	54,4% (2030)
Percentage inwoners dat het afgelopen jaar aan beoefening van een vorm van kunst, cultuur of erfgoed gedaan heeft	Percentage	Nog geen data voor Papendrecht beschikbaar, beschikbaar vanaf 2027	64% (2022)	64% (2030)
Percentage inwoners dat het afgelopen jaar een culturele activiteit bezocht heeft	Percentage	Nog geen data voor Papendrecht beschikbaar, beschikbaar vanaf 2027	87% (2022)	87% (2030)

4.8 VOLKSGEZONDHEID

Volksgesondheid beschermt, bewaakt en ondersteunt gezond leven. Dit doen we door in te zetten op preventieve maatregelen, voorlichting en het bieden van ondersteuning die onze inwoners helpt bij het maken van gezonde keuzes en het verminderen van gezondheidsrisico's. Hierbij ligt de focus zowel op het verbeteren van de algemene gezondheid als het creëren van een omgeving waarin een gezonde levensstijl makkelijk te integreren is. We streven ernaar een inclusieve en gezonde samenleving te bouwen, waar iedereen kan profiteren van de mogelijkheden om actief en gezond te leven.

Wat willen we bereiken?

We bevorderen de gezondheid van onze inwoners en verkleinen gezondheidsverschillen als gevolg van sociaaleconomische factoren. We richten ons onder andere op preventieve maatregelen, voorlichting en ondersteuning om gezonde leefstijlkeuzes te bevorderen en gezondheidsrisico's te verminderen.

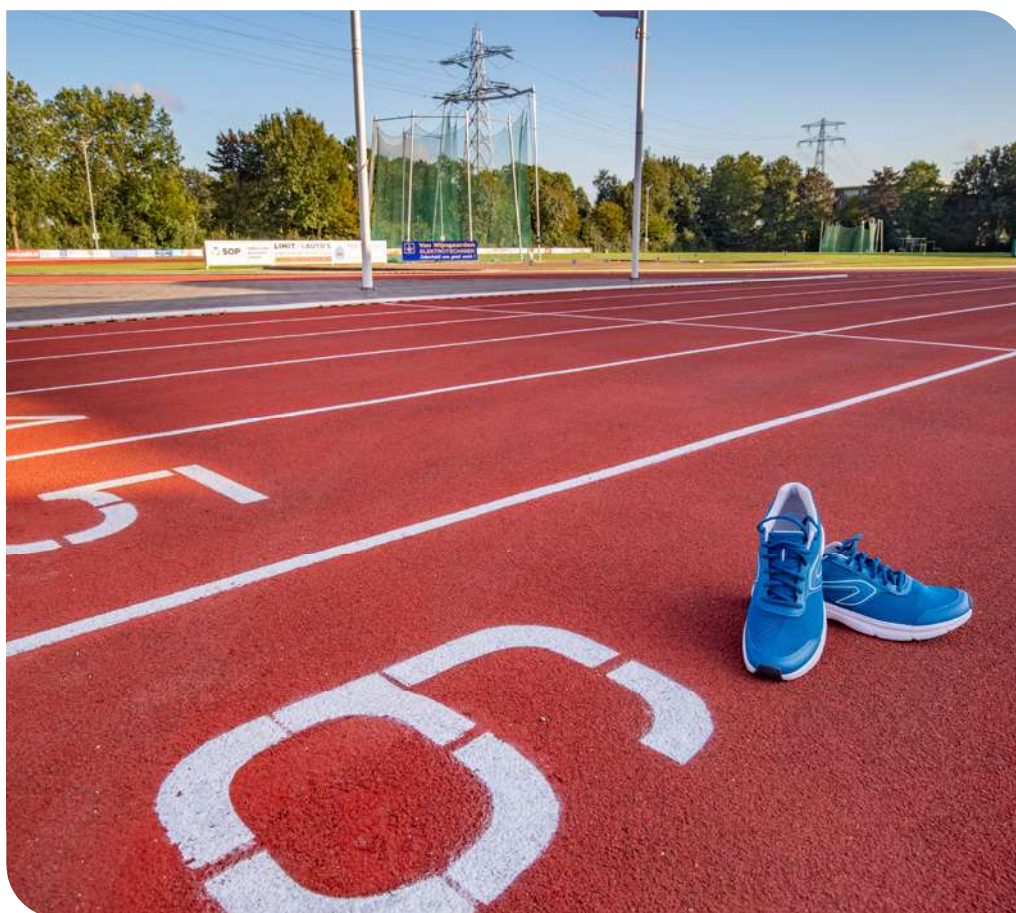
Wat gaan we ervoor doen?

- We voeren de wettelijke taak Suicidepreventie uit. Dit doen we in regionaal verband, via de GGD Zuid-Holland Zuid (GR DG&J).
- We herijken in 2026 het lokaal gezondheidsbeleid op basis van de nieuwe landelijke nota die in 2025 verschijnt.
- We ontwikkelen in regionaal verband, via de GGD Zuid-Holland Zuid (GR DG&J) een preventieve aanpak voor de mentale gezondheid van jongeren.
- We voeren het herziene Vitaliteitsakkoord uit.
- We voeren het plan van aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) Papendrecht uit, met als doel onder andere het terugdringen van gezondheidsachterstanden en het bevorderen van een gezonde leefstijl bij onze inwoners. Denk hierbij aan Kansrijke Start, Jongeren Op Gezond Gewicht-aanpak (JOGG) en aanpak valpreventie.
- We analyseren het effect van de tijdelijke interventies van GALA en het Vitaliteitsakkoord.
- We dragen bij aan de uitvoering van het Integraal Zorgakkoord (IZA). Voor de regio Waardenland (Drechtsteden en Alblasserwaard-Vijfheerenlanden) is in het regioplan vastgelegd wat gezamenlijk met voorrang wordt opgepakt. Binnen Papendrecht zijn 'Welzijn op recept' en de extra inzet praktijkondersteuner huisarts Jeugd GGZ maatregelen die we vanuit dit plan inzetten.
- We monitoren de ontwikkelingen van het landelijk Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Zodra een definitief akkoord is gesloten, vertalen we dit naar onze lokale aanpak.
- Via de Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) werken we mee aan de aanpak van de Rijksoverheid om de vaccinatiegraden van het Rijksvaccinatieprogramma te verhogen. Onderdelen in de landelijk aanpak zijn onder andere het fijnmaziger vaccineren en een wijkgerichte aanpak. Het Rijk moet hiervoor nog structurele middelen beschikbaar stellen.
- We stimuleren een gezonde en beweegvriendelijke leefomgeving en een actieve vrijetijdsbesteding, conform de doelstellingen in de Omgevingsvisie 2.0.
- We voeren het lokaal hitteplan uit.

Waar staan we nu?

INDICATOR	EENHEID	WAARDE PAPENDRECHT	NEDERLAND	STREEFWAARDE
Voelt zich meestal (zeer) gelukkig	Percentage 13- en 15-jarigen	71% (2023) <i>Bron: Gezondheidsmonitor Jeugd, Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid</i>	77% (2023)	≥ 72% (2027)
Heeft zich in de afgelopen maand soms tot altijd eenzaam gevoeld	Percentage 13- en 15-jarigen	33% (2023) <i>Bron: Gezondheidsmonitor Jeugd, Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid</i>	29% (2023)	≤ 30% (2027)
Is (zeer) ernstig eenzaam	Percentage van 19 jaar en ouder	16% (2024) <i>Bron: Gezondheidsmonitor Jeugd, Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid</i>	13% (2024)	≤ 13% (2028)

WAT MAG HET KOSTEN?

TV	OMSCHRIJVING (-/- = NADELIG)	REALISATIE 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
2.	Samenleving							
	Lasten	58.936	61.715	63.432	61.681	62.374	64.194	65.818
4.1	Werk en Inkomen	17.557	18.540	18.077	17.836	17.718	17.625	17.615
4.2	Zorg 18+	10.272	11.585	11.700	11.316	11.340	11.168	11.168
4.3	Jeugdzorg	11.101	10.446	12.354	12.335	12.331	12.331	12.331
4.4	Welzijn	8.168	8.245	8.440	7.825	7.725	7.724	7.692
4.5	Onderwijs	4.101	4.572	4.304	4.614	5.427	7.306	8.357
4.6	Sport	3.411	3.798	3.823	3.407	3.525	3.503	3.813
4.7	Cultuur	2.481	2.632	2.709	2.524	2.488	2.722	3.031
4.8	Volksgezondheid	1.845	1.897	2.025	1.824	1.820	1.815	1.811
	Baten	15.774	14.001	13.921	13.482	13.424	13.494	13.563
4.1	Werk en Inkomen	9.457	9.535	9.700	9.749	9.926	10.038	10.148
4.2	Zorg 18+	1.290	620	560	590	440	410	380
4.3	Jeugdzorg	0	0	0	0	0	0	0
4.4	Welzijn	2.427	1.020	1.062	848	774	774	774
4.5	Onderwijs	945	1.193	1.097	1.115	1.115	1.115	1.115
4.6	Sport	1.033	1.073	1.007	826	826	826	826
4.7	Cultuur	146	109	111	111	111	111	111
4.8	Volksgezondheid	476	451	384	243	232	220	209
	Saldo	-43.162	-47.714	-49.511	-48.199	-48.950	-50.700	-52.255

Bedragen (x € 1.000)

MUTATIE RESERVE(S) ZIE OOK BESTUUR	REALISATIE 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Storting in reserve (Lasten)	0	0	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties	0	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve kapitaallas- ten Programma 4	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking uit reserve (Baten)	1.078	967	950	564	564	464	914
Egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties	920	643	526	140	140	40	40
Bestemmingsreserve kapitaallas- ten Programma 4	158	324	424	424	424	424	874
Saldo	1.078	967	950	564	564	464	914

Bedragen (x € 1.000)

PROGRAMMA BEGROTING 2026

Themablad

PROGRAMMA BEGROTING 2026

Themablade

Maatregelen op specifieke thema's, zoals duurzaamheid, zijn door de gehele beleidsbegroting verspreid. Dit omdat we ons moeten houden aan de indeling van de begroting. Een themablade biedt een overzicht van maatregelen binnen een bepaald thema met als doel de samenhang op dit specifieke thema te begrijpen. In Papendrecht gaat het om het thema duurzaamheid.

THEMABLAD

Duurzaamheid

Algemene introductie

De maatschappelijke opgave is te werken aan een duurzame samenleving waarin we voldoen aan de nationale doelstellingen en onze huizenbestanden zo duurzaam mogelijk maken.

De opgave is ook te voldoen aan de warmtetransitie. Dit doen we middels het programma duurzaamheid. Dat is opgebouwd aan de hand van de drie landelijke ambities en heeft een Papendrechtse uitwerking gekregen:

1. De inclusieve energietransitie
2. Een klimaatbestendig Papendrecht
3. Circulair grondstoffengebruik

Relevante beleidskaders

De meest belangrijke beleidskaders voor dit programma zijn:

Regionale Energiestrategie (RES) 1.0

De Nederlandse politiek heeft een doel vastgesteld: in 2030 stoten we in Nederland bijna de helft (49%) minder broeikasgassen uit dan we in 1990 deden. De maatregelen die we de komende jaren nemen om dit doel te halen staan in het Nationaal Klimaatakkoord. Dertig energieregio's zijn verantwoordelijk voor een deel van de landelijke opgave: de verduurzaming van de warmtevraag in de gebouwde omgeving en de duurzame opwekking van elektriciteit op land. De strategie voor deze energieopgave is vastgelegd in de Regionale Energiestrategie Drechtsteden 1.0 (RES 1.0)

[Link naar: raad.papendrecht.nl/themas/Regionale-Energiestrategie](https://raad.papendrecht.nl/themas/Regionale-Energiestrategie)

Programma Duurzaamheid 2024 – 2030

Het doel van het Programma Duurzaamheid is om de duurzaamheidsambities van Papendrecht te vertalen in projecten en maatregelen. Dat kan door projecten op te starten of richting te geven aan andere projecten. Het is een programma op hoofdlijnen dat houvast biedt tot 2030.

[Link naar: Programma-duurzaamheid-2024.pdf](#)

Strategie klimaatadaptatie Papendrecht

Klimaatverandering is een bedreiging, maar ook een kans. Een kans om onze leefomgeving te verbeteren, om de sociale contacten te vergroten en een veerkrachtigere gemeenschap te vormen. De Strategie Klimaatadaptatie geeft handvaten om ons aan te passen aan het veranderende klimaat en laat tegelijkertijd de kansen zien om onze gemeente leuker te maken.

[Link naar: Strategie-klimaatadaptatie-Papendrecht.pdf](#)

Omgevingsvisie Papendrecht 2025

De Omgevingsvisie Papendrecht schetst de langetermijnambitie voor een duurzame, leefbare en toekomstbestendige gemeente. Centraal staat het streven naar een evenwichtige balans tussen wonen, werken, mobiliteit, natuur en gezondheid, binnen de beperkte ruimte van een compacte gemeente.

[Link naar: www.papendrecht.nl/dsresource?objectid=d784805f-ca95-4e63-95a3-1392208d5903](https://www.papendrecht.nl/dsresource?objectid=d784805f-ca95-4e63-95a3-1392208d5903)

Welke partijen werken we mee samen?

- Smart Delta Drechtsteden.
- Duurzaam Drechtsteden.
- Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZH).
- Stedin.
- Woonkracht10.
- Inwoners en maatschappelijke organisaties.
- Rijksoverheid en provincie Zuid-Holland, voor financiële regelingen, kennisdeling en beleidskaders.

Wat willen we bereiken?

Energietransitie

De inclusieve energietransitie houdt de overgang van fossiele brandstoffen naar hernieuwbare energiebronnen in. Een grote transitie, waarin het van belang is dat iedere Papendrechtster mee kan doen. We geven daarmee navolging aan het Nationale Klimaatakkoord, wat aanstuurt op een volledige overgang naar hernieuwbare energiebronnen en CO₂-neutraliteit in 2050.

In 2030 willen we:

- 20% minder energiegebruik in de gebouwde omgeving ten opzichte van 2020
- 1 op de 5 woningen aangesloten hebben op een hernieuwbare energiebron
- Op weg zijn naar een energieneutrale gebouwde omgeving in 2035

Klimaatadaptatie

Ook in Papendrecht zullen hittegolven en droge periodes vaker voorkomen én langer aanhouden, met gevolgen voor de natuur en de gezondheid van inwoners. De combinatie van meer wateroverlast en droogte betekent dat we moeten zorgen voor een systeem waar regenwater goed wordt vastgehouden in de bodem, terwijl overtollig water goed weg kan stromen. Deze ontwikkelingen kunnen alleen het hoofd geboden worden door Papendrecht klimaatbestendiger in te richten. Hierbij krijgt biodiversiteit ook aandacht.

In 2030 willen we:

- Klimaatadaptatie integreren in de openbare ruimte en in onze manier van werken
- Klimaatadaptief bouwen
- De meest hittestressgevoelige plekken aangepakt hebben

Circulair grondstoffengebruik

Ons gebruik van grondstoffen en materialen draagt significant bij aan de uitstoot van broeikasgassen en heeft grote impact op het klimaat. Het efficiënt en duurzaam omgaan met materialen en grondstoffen is dan ook een cruciaal. De transitie naar een circulaire economie omvat veel onderwerpen. Zo raakt het onder andere aan de eigen bedrijfsvoering van de gemeente, de industrie en de omgang met afval en recycling.

In 2030 willen we:

- Maximaal 100 kilo restafval en grof vuil per inwoner per jaar
- Minimaal de helft van onze woningen circulair bouwen (er wordt nu al veelal gebouwd met behulp van circulaire onderdelen)
- Als organisatie 50% circulair zijn

Wat doen we ervoor?

VINDPLAATS BEGROTING:	MAATREGEL:
1.5	Op grond van het vastgestelde meerjaren onderhoudsplan (MJOP) het op orde brengen van het gemeentelijk vastgoed.
3.1	Het uitvoeren van integrale vervangingsprojecten. Bij deze reconstructieprojecten is de meerjarenplanning vanuit het Water- en Rioleringsprogramma leidend. Bij reconstructieprojecten vindt een effectievere invulling plaats, zoals het vergroenen van de openbare ruimte en het toepassen van klimaatadaptieve maatregelen.
3.1	Het voorbereiden en uitwerken van de maatregelen vanuit het vastgestelde Programma Klimaatadaptatie 2025-2029.
3.1	Het hanteren van een programmatische aanpak voor het versterken van de groene- en ecologische structuren. Deze structuren worden verrijkt door extra aanplant van bomen en groen. Bestaande bomen kunnen groter en ouder worden door standplaatsen robuuster in te richten. In het kader van klimaatadaptatie zetten we in op het vasthouden van water. Ook beperken we hittestress door o.a. het creëren van schaduw door plaatsing van bomen.
3.1	Via natuurvriendelijk maaibeheer wordt de biodiversiteit verder versterkt. Zo zorgen we voor diverser flora en voor voedsel, schuilgelegenheid en huisvesting voor fauna.
3.1	Samen met inwoners en maatschappelijke partners werken aan een natuurinclusief Papendrecht. Dit doen we onder andere door (communicatie en participatie) activiteiten (zoals de jaarlijkse MeerBomenNu zaailingen acties i.s.m. de Ruiltuinen van Papendrecht). We versterken - en geven ruimte aan - maatschappelijk initiatief op het gebied van biodiversiteit en groene klimaatadaptatie op particulier terrein en in openbaar gebied. Voorbeelden hiervan zijn het ter adoptie aanbieden van boomspiegels, het mogelijk maken van groenadoptie en geveltuinjes, citizen science (icoonsoorten). Daarnaast verkent de gemeente samen met scholen hoe de gemeente het vergroenen van schoolpleinen kan ondersteunen.
3.1	Het programma 'Groenblauw netwerk' opstellen. Waarin groenblauwe duurzaamheidsdoelstellingen en ruimtelijke kaders worden geconcretiseerd. Het programma benoemt op hoofdlijnen maatregelen en projecten voor groen in de openbare ruimte.
3.2	We faciliteren ondernemers op bedrijventerreinen om een energiecoöperatie op te zetten en zo onderling hun lokale energievoorziening te organiseren door opwek, opslag en verbruik van energie slim op elkaar af te stemmen.
3.3	Regie voeren op de uitvoering van 'Jaarprogramma 2026 uitvoering milieutaken door OZHZ', waarin is aangegeven hoe invulling wordt gegeven aan de milieutaken die namens de gemeente worden uitgevoerd. Dit betreft onder meer de raming van het aantal te behandelen milieuklachten, uit te voeren milieucontroles, te verlenen milieuvergunningen, meldingen van asbestsloop, bodemsanering, enzovoort. Ook de advisering valt hieronder, zoals deelname aan de omgevingstafel, het actueel houden van de bodemkaart, het beheer van zones rond industrieterreinen, het duurzaamheidsbeleid, de aanpak van ondermijning en de E-agenda.
3.4	We gaan de RES 1.0 herijken, daar de RES 1.0 niet meer voldoende kaders biedt voor het veranderde perspectief i.v.m. netcongestie.
3.4	We werken aan een verduurzamingsplan om het gemeentelijk vastgoed op natuurlijke momenten te verduurzamen.
3.4	We zetten in op het toekomstbestendig bouwen van woningen, conform de omgevingsvisie. Dat doen we door de richtlijnen van Toekomstbestendig bouwen van de Provincie Zuid-Holland door te vertalen in omgevingsprogramma's en hier bij projecten op uit te vragen.

3.4	We bieden onze inwoners en het MKB met het Platform Duurzaam Drechtsteden- Papendrecht handelingsperspectief om energie te besparen en verder te verduurzamen.
3.4	We geven uitvoering aan het warmteprogramma, waarin de planning van de warmtetransitie voor buurten (of clusters van buurten) voor de langere termijn vastligt. Voor de buurten waar we de komende tien jaar willen starten met het aardgasvrij maken van woningen stellen we 'uitvoeringsplannen aardgasvrij' op. Dit doen we samen met WK10, HVC en Stedin.
3.4	We zetten in op sociale duurzaamheid via de op te stellen 'uitvoeringsplannen aardgasvrij'.
3.4	We gaan door met het Meerjarige Collectieve Ontzorgingsprogramma voor de isolatie van grondgebonden koopwoningen. We willen hiermee de komende drie jaar 750 woningen beter isoleren om op termijn klaar te zijn voor de overstap op een duurzame warmtebron en het verlagen van de energierekening.
3.4	We voeren het SoortenManagementPlan (SMP) uit, zodat geen individueel ecologisch onderzoek nodig is bij het isoleren van een woning.
3.4	We gaan actief de voortgang van de warmtetransitie, met name het isoleren tot aardgasvrij ready, monitoren en waar nodig bijsturen.
3.4	Maken van keuzes t.a.v. het Marktplaatsplein om het plein beter te laten functioneren en te vergroenen.
3.4	We onderzoeken waar kansen liggen voor verantwoord verdichten/ herontwikkelen met als doel het toevoegen van kwaliteit in de leefomgeving en onderscheidende woonmilieus.
3.6	Het aan huis of dicht aan huis laten inzamelen van goed gescheiden en herbruikbare grondstoffen om bij te dragen aan circulaire economie. Dit betreft groente, fruit, tuinafval en etensresten, plastic, blik- en drinkpakken en oud papier en karton.
3.6	Het in de buurt laten inzamelen van goed gescheiden herbruikbare grondstoffen textiel, luiers en glasverpakking in bovengrondse en ondergrondse containers om bij te dragen aan de circulaire economie.
3.6	De vervanging van riolering wordt integraal opgepakt samen met vervanging van wegen, groen en het toepassen van klimaatadaptieve maatregelen. De aanleg wordt afgestemd met de werkzaamheden van nutsbedrijven en het warmtenet. Bij de reconstructieprojecten wordt het regenwater afgevoerd door het af te koppelen, op te vangen in waterbergende funderingen en groenvoorzieningen en vervolgens vertraagd te lozen naar oppervlaktewater en grondwater. Daarnaast wordt extra groen aangebracht om meer schaduw en verkoeling te creëren.
3.6	Met de besluitvorming over het nieuwe WRP en het programma Klimaatadaptatie wordt invulling gegeven aan klimaatadaptieve maatregelen in nieuwbouwontwikkelingen. Een belangrijke maatregel is de eis om minimaal 40 mm regenwater per m ² op eigen terrein te bergen. Deze eis sluit aan bij de landelijke richtlijn zoals vastgelegd in de 'Maatlat groene klimaatadaptieve gebouwde omgeving'.
3.6	Uitvoering van het uitvoeringsprogramma vanuit het Programma Klimaatadaptatie 2025-2029.
4.8	We voeren het lokaal hitteplan uit.

Daarnaast gebeurt er nog veel meer. Zo is in SALT (Samenwerkingsafspraken Lange Termijn) met Woonkracht10 een pilot opgenomen waarbij het opnieuw verhuren van de woning de tuin eerst vergroend wordt. Ook onderhouden we het [duurzaamheidsdashboard](#) van Papendrecht. Het duurzaamheidsdashboard geeft inzicht in verschillende thema's van duurzaamheid en hoe deze zich ontwikkelen binnen Papendrecht.

WAT MAG HET KOSTEN?

Bij duurzaamheid is sprake van verschillende type geldstromen. Er is een structureel jaarlijks budget van € 20.000 op het thema Duurzaamheid, deze middelen zijn inzetbaar voor het thema Duurzaamheid in brede zin. Voor de meeste duurzaamheidsmaatregelen is ons doel om de budgetten zo veel mogelijk binnen de desbetreffende werkzaamheden te verwerken. Zo is de begroting voor het omgevingsprogramma Klimaatbestendig Papendrecht onderdeel van het WRP (Water Riolerings Plan). Ook zijn er vanuit het Rijk voor duurzaamheid verschillende SPUK-regelingen (Specifieke Uitkering) die bedoeld zijn voor specifieke doeleinden. Zo ontvangen we tot en met 2030 een structureel bedrag per jaar aan CDOKE-middelen (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid) voor capaciteit voor de uitvoering van het klimaatakkoord. Deze gelden zijn niet in te zetten voor klimaatadaptatie. Daarnaast zijn er verschillende SPUK-regelingen voor het verhelpen van energiearmoede, het Nationaal Isolatieprogramma en de ontwikkeling van het SoortenManagementPlan (plan dat wordt opgesteld om de bescherming van dier- en plantensoorten in het bewoonde gebied van Papendrecht te waarborgen).

PROGRAMMABEGROTING 2026

Paragrafen

PARAGRAFEN

Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

In deze paragraaf worden de gemeentelijke risico's financieel vertaald en afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit om risico's af te kunnen dekken. De weerstandscapaciteit wordt afgestemd op het risicoprofiel van de gemeente, waarbij door de gemeenteraad vastgesteld dat de ratio voor het weerstandsvermogen minimaal 1,0 moet zijn.

Top 5 risico's

Elk jaar wordt het risicoprofiel van de gemeente geactualiseerd en de top 5 van de risico's worden opgenomen in deze paragraaf.

1. Begroting Jeugdzorg (structureel risico)

Bij de Perspectiefnota 2025-2030 is voor de begroting van de Dienst Gezondheid & Jeugd rekening gehouden met een lagere begroting voor jeugdzorg, doordat via de Routekaart Jeugd vanaf 2024 middelen beschikbaar zijn gesteld om maatregelen te treffen om de kosten van jeugdzorg te verlagen. Dit bij elkaar zal de komende jaren moeten leiden tot het terugdringen van intensieve interventies in de jeugdzorg. Gezien het financiële- en maatschappelijke effect van de genomen maatregelen niet direct zichtbaar zijn, is dit als risico meegenomen.

2. Renterisico toekomstige financiering (structureel risico)

Bij toekomstige financiering loopt de gemeente een renterisico. Dit is het risico dat de marktrente waartegen wordt geleend hoger uitvalt dan eerder is geraamd. Tevens bestaat er een renterisico op het moment van renteherziening bij een lopende lening. Een stijging van de rentetarieven ten opzichte van de begroting leidt namelijk tot hogere rentelasten. Bij het berekenen van de benodigde weerstandscapaciteit wordt er vanuit gegaan dat een structurele rentestijging van 2% ten opzichte van de verwachtingen moet kunnen worden opgevangen.

3. Herijking jeugdzorg (structureel risico)

Jeugdzorg is een open-einde-regeling waardoor overschrijdingen tot de risico behoort. Door sterke kostenstijging als gevolg van een gemiddeld gestegen inzet per jeugdige en/of hogere instroom in de jeugdzorg kan in de begroting opgenomen kostenreductie (door het Rijk) niet of gedeeltelijk worden gerealiseerd. Eén van de maatregelen is een strakke monitoring en sturing op de inzet per jeugdige, inkoop en contractmanagement en casemanagement bij jeugdteams.

4. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (structureel risico)

In de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning blijven de netto kosten toenemen en zal de vraag ook in 2025 hoger zijn. Deels komt dat door de zogenoemde 'dubbele vergrijzing': de groep ouderen in de bevolking neemt toe en de gemiddelde leeftijd komt steeds hoger te liggen. Ook in Papendrecht is sprake van deze 'dubbele vergrijzing', waardoor de vraag van Wmo-voorzieningen toeneemt. Het CPB berekent tot en met 2026 een toename in kosten van 1,5% per jaar. De invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage per 1 januari 2027 kan gaan leiden tot enige terugdringing van de kosten. Na invoering zal blijken of deze terugdringen ook daadwerkelijk plaats zal gaan vinden.

5. Bijstandsontwikkeling & inkomensondersteuning (structureel risico)

In de begroting van de GR Sociaal is als doelstelling opgenomen dat het aantal bijstandsgerechtigde 2,5% lager is dan de landelijke prognose van het Centraal Plan Bureau (CPB). Die doelstelling is de afgelopen jaren minder goed gehaald, dan verwacht. Dit leidt tot een hoger vertrekpunt voor het aantal inwoners en een toename van de daarmee samenhangende kosten. Voor de komende jaren wordt het behalen van deze ambitie, alsmede de verwachte besparing nog steeds haalbaar geacht. Hiervoor wordt o.a. extra ingezet op het werk-fit maken van inwoners die langer dan twee jaar in de bijstand zijn, wordt meer ingezet op parttime werk en loopt een pilot voor het breder inzetten van loonkostensubsidie (LKS). Wel wordt de consequentie van het bijstellen van deze ambitie als risico opgenomen.

Toelichting weerstandsvermogen

Het risicoprofiel voor de begroting 2026 is tot stand gekomen door voor alle organisatieonderdelen de risico's in het betreffende werkveld te bepalen. Omdat niet alle risico's zich maximaal en/of gelijktijdig zullen voordoen is aan elke risicovolle gebeurtenis een kans en een financiële waarde toegekend. Daarmee is berekend hoe groot de weerstandscapaciteit minimaal nodig is om de gevolgen van zich eventueel voordoende risico's af te kunnen dekken. In onderstaande tabel is per vakje het aantal risico's geclassificeerd naar risicobedrag en de kans dat een risico zich zal voordoen. Hierbij wordt opgemerkt dat het risicoprofiel een momentopname is.

RISICOBEDRAG	NETTO				
Groter dan € 1.000.000	0	0	2	5	0
Van € 500.000 tot € 1.000.000	1	5	2	3	0
Van 100.000 tot € 500.000	6	0	5	7	0
Van € 50.000 tot € 100.000	2	1	6	2	1
Kleiner dan € 50.000	5	2	4	0	0
Kans:	"Zeet klein (1%)"	"Klein (10%)"	"Matig (25%)"	"Groot (50%)"	"Zeet groot 75%"

Benodigde weerstandscapaciteit

Indien alle geïdentificeerde gemeentelijke risico's zich gelijktijdig en in maximale omvang voor zouden doen, is een bedrag van € 72,3 miljoen nodig. Dit zal in de praktijk echter nauwelijks voorkomen. De risicoberekening toont aan dat met een waarschijnlijkheid een bedrag van € 20,7 miljoen voldoende is om de geïdentificeerde risico's in financiële zin te kunnen dekken (= benodigde weerstandscapaciteit).

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit middelen waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, te dekken zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende componenten:

A. De vrij aanwendbare algemene reserve (incidenteel karakter)

Algemene reserves zijn reserves waaraan geen bestemming is gegeven. De algemene reserve is het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente Papendrecht. Tekorten/overschotten op de jaarrekening worden ten laste/ten gunste van de algemene reserve gebracht.

VRIJ AANWENDBAAR ALGEMENE RESERVE	
Algemene reserve	21.898.000
Risicoreserve Grondexploitatie	100.000
Beschikbare reserves	21.998.000

B. De vrij aanwendbare bestemmingsreserves (incidenteel karakter)

Bestemmingsreserves zijn vrij aanwendbaar voor zover deze niet zijn belast met verplichtingen aan derden, respectievelijk wanneer zij niet de functie hebben van een egaliseringsreserve. Indien een risicogebeurtenis zicht voordoet heeft de gemeenteraad de mogelijkheid om de bestemming van de reserve te wijzigen ter dekking van het risico. Gezien de bestemmingsreserve kapitaallasten toekomstige investeringen (nog) niet belast is met een verplichting wordt deze als vrij aanwendbaar aangeduid:

VRIJ AANWENDBARE BESTEMMINGSRERESVES	
Bestemmingsreserve Kapitaallasten toekomstige investeringen	7.635.000
Beschikbare reserves	7.635.000

C. De onbenutte belastingcapaciteit (structureel karakter)

De onbenutte belastingcapaciteit is het verschil tussen de werkelijk opgelegde en maximaal (120%) te heffen Onroerend Zaak Belasting (OZB) ten opzichte van landelijk gemiddelde 2025. De raad heeft de mogelijkheid om in geval van een calamiteit de financiële gevolgen te dekken met een verhoging van de OZB. Op langer termijn is berekenend dat als er sprake is van een artikel 12 status de gemeente het onbenutte belastingcapaciteit van maximaal 120% kan verhogen met circa € 3,7 miljoen. In de berekening van de weerstandscapaciteit is rekening gehouden met 100% van het gemiddeld landelijk tarief en dit bedraagt circa € 1,7 miljoen.

D. De post Onvoorzien in de programmabegroting (structureel karakter)

De post onvoorzien staat structureel in de begroting 2026 en hiervoor is jaarlijks € 10.000 beschikbaar. Dit bedrag wordt ook als weerstandscapaciteit aangemerkt, omdat tegenover deze begrotingspost geen directe uitgaven geraamd staan en alleen wordt ingezet bij onvoorziene, incidentele tegenvallers.

De beschikbare weerstandscapaciteit ziet er voor de gemeente Papendrecht per 1 januari 2026 als volgt uit:

	BEGROTING 2025	JAARREKENING 2025	BEGROTING 2026
Structureel karakter			
Onbenutte belastingcapaciteit bij 100% gemiddeld landelijk tarief	€ 758.513	€ -	€ 1.700.000
Post onvoorzien	€ 25.000	€ -	€ 10.000
Incidenteel karakter			
Vrij aanwendbaar Algemene Reserve	€ 23.836.000	€ -	€ 21.998.000
Vrij aanwendbaar Bestemmingsreserves	€ 7.635.000	€ -	€ 7.635.000
Totaal weerstandscapaciteit	€ 32.254.513	€ -	€ 31.343.000

Beoordeling weerstandsvermogen

Het direct beschikbaar weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in de volgende ratio en bedraagt per 1 januari 2026:

WEERSTANDSRATIO	
Beschikbaar weerstandscapaciteit	29.643.000
Benodigde weerstandsvermogen	21.361.217
Ratio weerstandsvermogen	1,39

Voor de beoordeling van de weerstandscapaciteit gaat het om een beoordeling van de relatie tussen het beschikbare weerstandsvermogen en het, aan de risico's gerelateerde, benodigde weerstandsvermogen. Voor de hoogte en samenstelling van het weerstandsvermogen zijn geen landelijke normen en richtlijnen vastgesteld. Een gangbare norm is het hanteren van een beoogde weerstandsratio (= weerstandsvermogen gedeeld door risico's) van tussen de 1 en 1,5. Met een weerstandsratio van 2 of hoger is het weerstandsvermogen goed tot uitstekend te noemen. De norm voor het weerstandsvermogen is door de raad vastgesteld op 1. De gemeentelijke weerstandsratio komt voor in de begroting 2026 uit op 1,39. De stand van de vrij besteedbare reserves is hiermee voldoende om de risico's op te vangen.

De belangrijkste wijzigingen in de risico's ten opzichte van de jaarrekening 2024 zijn:

- Het risico over de begroting Jeugdzorg is met de begroting 2026 neerwaarts bijgesteld. In de meerjarenbegroting was een daling van het aantal jeugdigen (volumeontwikkeling) financieel verwerkt. Deze afname blijkt onrealistisch te zijn en is deels conform de meerjarenbegroting 2026-2030 van SOJ structureel bijgesteld. Het risico is hiermee ook neerwaarts bijgesteld.
- In de begroting 2026 is een nieuw risico opgenomen. Dit betreft de renterisico die de gemeente loopt bij toekomstige financiering, waarbij de marktrente waartegen wordt geleend hoger uitvalt dan eerder is geraamd. Een stijging van de rentetarieven ten opzichte van de begroting leidt namelijk tot hogere rentelasten. Gezien grote investeringen op de planning staan wordt er vanuit gegaan dat een structurele rentestijging van 2% ten opzichte van de verwachtingen moet kunnen worden opgevangen.

Kengetallen

Het besluit tot wijziging van het BBV is in mei 2024 aangepast vastgesteld. Er dienen kengetallen opgenomen te worden in de paragraaf weerstandsvormogen en risicobebearsing (artikel 11 BBV). Het betreft:

- Netto schuldquote & netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- Solvabiliteitsratio;
- Grondexploitatie;
- Structurele exploitatieruimte;
- Belastingcapaciteit.

Het Gemeenschappelijk financieel Toezichtkader (GTK) is een provinciaal toezichtkader waarin signaleringswaarden staan hoe de in deze paragraaf genoemde kengetallen te interpreteren zijn. Het betreft geen normering, de invoering van de set van vijf kengetallen is voornamelijk bedoeld om de financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken.

De kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die de raad in de beoordeling van de financiële positie kan betrekken. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van de gemeente.

Signaleringswaarden financiële kengetallen (GTK 2020 gemeenten)

WAARDERINGSCIJFER	MINST RISICOVOL (A)	NEUTRAAL (B)	MEEST RISICOVOL (C)
Netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	< 90%	90% - 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% - 50%	< 20%
Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
Structurele exploitatieruimte	> 0,00%	0,00%	< 0,00%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

Beoordeling kengetallen Papendrecht

PAPENDRECHT	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028	BEGROTING 2029
Netto schuldquote	101,1%	120,4%	155,1%	186,7%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	78,4%	99,1%	135,5%	169,1%
Solvabiliteitsratio	37,9%	33,9%	28,5%	24,3%
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	1,1%	0,7%	0,1%	0,3%
Belastingcapaciteit	81,8%	81,8%	81,8%	81,8%

■ Voldoende ■ Neutraal ■ Onvoldoende

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft de hoogte van de schulden aan in relatie tot de jaarlijkse inkomsten en geeft hierdoor een indicatie van de flexibiliteit van de begroting.

Signaal: Het provinciaal toezichtkader laat zien dat als de signaalwaarde tussen de 90% en 130% uitkomt, de indicator als 'neutraal' wordt gezien. In Papendrecht is dit voor de begroting 2026 en 2027 nog steeds het geval. Vanaf 2028 zal de schuldenquote, door realisatie van grote investeringen, boven de 130% uitkomen. De Provinciale toezichthouder is hier van op de hoogte en geeft aan dit blijvend te monitoren. Voorgenomen investeringen worden in Papendrecht scherp beoordeeld op duurzaamheid en realisme in uitvoering en ambities. Oplevering van een (geactualiseerde) Meerjaren Investeringsprogramma (MJP) staat begin 2026 gepland. Hiermee wordt beoogd scherp te houden in de investeringsopgave door gebiedsgerichte en integrale projecten meer te programmeren door onder andere (verder) vooruit te kijken. Ook wordt onderzocht of de instelling van een kapitaallastenplafond (of investeringsplafond) in de toekomst bijdraagt aan het in balans brengen van onze schulden in relatie tot onze jaarlijkse inkomsten.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen het eigen en vreemd vermogen aan. Het geeft daarmee een indicatie of een gemeente haar bezit zeer zwaar belast met schuld.

Signaal: Het provinciaal toezichtkader geeft aan dat als de signaalwaarde hoger is dan 50% dat het als 'minst risicovol' wordt gezien een signaalwaarde tussen 20% en 50% is 'neutraal'. Binnen Papendrecht is dit (meerjarig) neutraal.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan in hoeverre structurele lasten ook gedekt worden met structurele baten.

Signaal: Het provinciaal toezichtkader geeft aan dat een kengetal boven 0% als 'minst risicovol' kan worden gezien. In Papendrecht is dit op begrotingsbasis meerjarig boven de 0%. Dat houdt in dat de gemeente Papendrecht een structureel sluitende meerjarenbegroting heeft.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (waarde van de grond) is ten opzichte van de totale geraamde baten. Het is lastig om een norm te bepalen voor dit kengetal. Wel geeft het aan of een gemeente veel geld heeft gestopt in haar grondexploitatie. Dit geld dient namelijk nog wel terugverdiend te worden.

Signaal: Wanneer dit kengetal kleiner is dan 20% dan wordt dit vanuit het provinciaal toezichtkader gezien als 'minst risicovol'. In Papendrecht zit zeer weinig middelen in grondexploitaties.

Belastingcapaciteit

De woonlasten zijn voor de gemeente de belangrijkste eigen belastinginkomst. De hoogte van deze woonlasten geeft aan in hoeverre de gemeente relatief hoog zit met de woonlasten ten opzichte van de WOZ-waarden in vergelijking met andere gemeenten.

Signaal: het provinciaal toezichtkader geeft aan dat een percentage tussen 95% en 105% als 'neutraal' (matig) kan worden gezien. In Papendrecht bedraagt het percentage voor het begrotingsjaar 2026 en verder 81,8%. Dit betekent dat deze onder het landelijke gemiddelde ligt en als 'minst risicovol' wordt gezien. De prognose van 2026 wordt gebaseerd op het gemiddelde OZB-tarief artikel 12-norm van COELO 2025. Voor de jaren 2027 en verder is deze prognose aangehouden, aangezien er geen actuele prognoses voor de komende jaren beschikbaar zijn.

Conclusie

De kengetallen tonen in totaliteit een goede financiële positie met een enkel risico. In het kader van het kengetal "netto schuldenquote" worden voorgenumen investeringen binnen Papendrecht reeds scherp beoordeeld op duurzaamheid en realisme in uitvoering en ambities. De opstelling van een MJP zal daar ondersteunend in zijn.

PARAGRAFEN

Onderhoud kapitaalgoederen

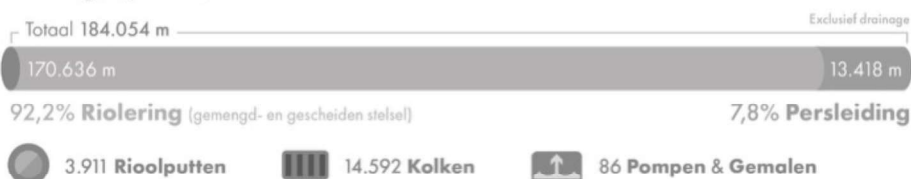
INLEIDING

In deze paragraaf is aangegeven hoe wordt omgegaan met de gemeentelijke kapitaalgoederen. De gemeente heeft op haar grondgebied kapitaalgoederen in de vorm van wegen, civiele constructies, riolering, openbare verlichting, water, groen, speelruimten, sportvelden en vastgoed. Deze kapitaalgoederen zijn van belang voor de volksgezondheid, handel, verkeer & vervoer, ecologie en recreatie. De gemeente Papendrecht wil haar kapitaalgoederen vanuit haar zorgplicht goed onderhouden en in een goede staat houden. Deze paragraaf geeft inzicht in de wijze van onderhoud & vervanging en de hiervoor benodigde financiële middelen. Papendrecht gaat zorgvuldig om met alle kapitaalgoederen, waarbij de voorzieningen binnen een goed rentmeesterschap worden beheerd. De kernboodschap is en blijft dat we verantwoordelijkheid nemen om de kapitaalgoederen in een goede technische staat houden.

Het beheer, onderhoud en vervanging van de kapitaalgoederen is vastgelegd in programma's, beleids-/beheerplannen en/of meerjarige onderhoudsplannen. Naast functievervulling is hierbij aandacht voor de energietransitie, klimaatadaptatie, verminderen afvalproductie, duurzaamheid en circulariteit. Voor de riolering heeft het college het Water- en Rioleringsprogramma 2025-2029 vastgesteld. Voor civiel en groen is dit opgenomen in het vastgestelde Beheerplan Openbare Ruimte.

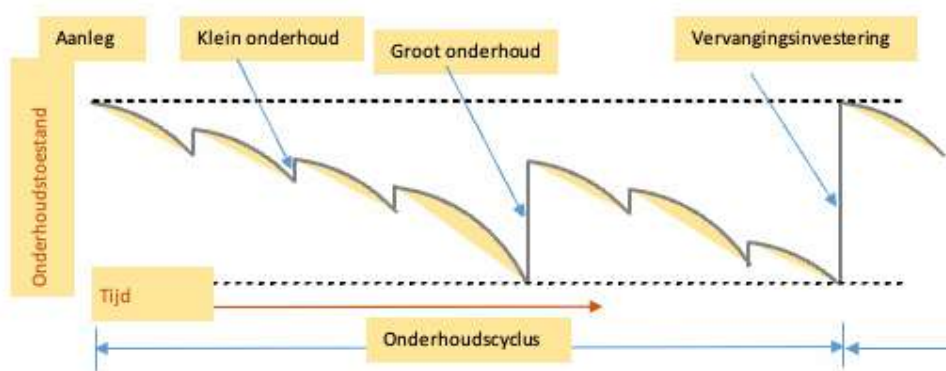
Verdeling beheerareaal (in m²)

Riolering (lengte in meter)

Sport en spelen (aantallen x1)**Bomen en straatmeubilair** (aantallen x1)**Beheervisie**

De werkwijze in de openbare ruimte vindt plaats vanuit integraal beheer en onderhoud. Belangrijk is dat het effectief financieel beheer en gebruik van de maatregelen bij klein onderhoud, groot onderhoud en vervanging in onderlinge samenhang worden uitgevoerd. Dit proces is, aan de hand van de levenscyclus van de weg, onderstaand in beeld gebracht.

Figuur 1: Onderhoudscyclus

Onder beheer verstaan we alle maatregelen die erop gericht zijn de openbare ruimte in stand te houden.. Deze maatregelen bestaan uit onderhoud, vervanging of aanpassing van de openbare ruimte. Naast het uitvoeren van deze fysieke onderhoudsmaatregelen, betekent dit de beleidsontwikkeling, de bedrijfsvoering, maar ook (functie) aanpassing door nieuwe ontwikkelingen.

Het fysieke onderhoud onderscheiden we in twee richtingen:

- Verzorging van de openbare ruimte: bijvoorbeeld het verwijderen van onkruid, het vegen van het straatwerk of het verwijderen van zwerfvuil.
- Technisch onderhoud van de objecten: bijvoorbeeld het repareren van bruggen, het herstellen van storingen aan de verlichting of het herstraten van wegen.

Belangrijk hierbij is dat, zowel het klein onderhoud als het planmatig groot onderhoud of vervanging bijdragen aan een goede technische staat. Dit gedurende de technische levensduur van een voorziening.

BELEIDSKADERS

Algemeen

- Omgevingsvisie Papendrecht 2.0: Een duurzame toekomst met een krachtige gemeenschap
- Perspectiefnota 2025-2030
- Begroting 2026
- Beheerplan Openbare Ruimte

In 2025 is de herziene Omgevingsvisie Papendrecht 'Een duurzame toekomst met een krachtige gemeenschap' vastgesteld door de gemeenteraad van Papendrecht. Samen met de door de gemeenteraad vastgestelde kaders (o.a. Perspectiefnota en de begroting 2026) en het bestuursakkoord vormt dit het kader voor het beheer van de openbare ruimte.

Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in Papendrecht is vastgelegd in meerdere beleidsdocumenten, beheer- en uitvoeringsplannen. In het kader van de Omgevingswet is één Beheerplan Openbare Ruimte door het college vastgesteld. Het beheerplan wordt in 2026 geactualiseerd vanwege de Omgevingsvisie 2.0. Om ook het nieuwe collegeprogramma hierin te verwerken wordt in 2026 het traject opgestart om het beheerplan openbare ruimte te herzien naar een programma openbare ruimte.

Riolering

Beleidskader

- Water- en Rioleringsprogramma 2025-2029
- Gemeentelijke begroting 2026
- Perspectiefnota 2025-2030
- Programma Klimaatadaptatie Papendrecht 2025-2029

Vanuit de riolering richten we ons op het bevorderen van de volksgezondheid binnen de gemeente door te voldoen aan onze wettelijke zorgplichten. Dit omvat het zorgvuldig inzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater, het beheren van de grondwaterstand, het efficiënt inzamelen en verwerken van hemelwater en het zorgdragen voor de kwaliteit en het onderhoud van stedelijk oppervlaktewater. Daarnaast richten we ons op klimaatadaptatie om de gevolgen van klimaatverandering te minimaliseren.

In het kader van de Omgevingswet heeft het college in 2025 het Water- en Rioleringsprogramma 2025-2029 vastgesteld. Dit programma is essentieel om richting te geven aan de uitvoering van de wettelijke zorgplichten, het vaststellen van de benodigde financiële middelen en de wijze waarop deze worden gedekt. Daarnaast vormt het WRP de basis voor de onderbouwing van de

rioolheffing, de ontwikkeling van beleid en de meerjarenplanning voor rioolreconstructies. Per 2026 zijn via de Perspectiefnota 2025-2030 vanwege indexatie € 1 miljoen aan extra financiële middelen beschikbaar gesteld voor rioolreconstructies.

Met ingang van 2026 wordt de rioolheffing voor zowel woningen als niet-woningen geïnd op basis van de WOZ-waarde van een pand. Deze alternatieve heffingsgrondslag sluit beter aan bij het gedachtegoed achter de rioolheffing en de wettelijke zorgplichten van de gemeente en zorgt voor een eerlijkere verdeling van de tarieven.

Klimaatadaptatie

Beleidskader

- Programma Klimaatadaptatie Papendrecht 2025-2029
- Gemeentelijke begroting 2026

In Nederland merken we steeds meer de gevolgen van klimaatverandering. Voorbeelden zijn extreme buien en hittegolven. Maar ook langdurige weersveranderingen, zoals een drogere lente en zomer of nattere herfst en winter. Het is belangrijk om ons daarop voor te bereiden om de gevolgen, voor zowel bewoners, economie als flora & fauna, te beperken. Met de Deltabeslissing Ruimtelijke adaptatie heeft Nederland in 2015 besloten dat het Rijk, de provincies, gemeenten en waterschappen samen zorgen dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht. Kabinetsbrieven roepen decentrale overheden op om de ontwikkelplekken nauwkeurig te kiezen (water- en bodemsturend). Ook wordt gevraagd om klimaatadaptieve eisen voor nieuwbouw (Maatlat klimaatadaptief bouwen) en bestaand gebied te borgen binnen eigen organisatie.

Een structurele aanpak voor het omgaan met klimaatverandering is verwoord in het programma Klimaatadaptatie 2025-2029. Het programma is in 2025 door het college vastgesteld, waarbij het thema Klimaatadaptatie voldoet aan de huidige actualiteit en landelijke doelstellingen. Bij nieuwbouwprojecten wordt 40 mm water opgevangen, gebaseerd op het gehele plangebied. Minimaal 50% van de neerslag wordt op eigen terrein in het groen en de bodem verwerkt. Dit naast het creëren van minimaal 30% schaduw. Vanuit het thema hitte worden lichtere kleuren bestrating toegepast, wordt het parkeren op grasbetontegels uitgebreid en wordt meer groen aangelegd (beplanting en bomen).

Bij vervanging van de riolering wordt een apart hemelwaterstelsel aangebracht, waarbij het regenwater indirect wordt afgevoerd naar het oppervlaktewater, of via infiltratie in de bodem. Daarbij besteden we aandacht aan mogelijkheden voor extra waterberging in het groen en/of in een waterbergende fundering. Bewoners en bedrijven worden gestimuleerd om hun tuin klimaatbestendig in te richten en/of groene daken aan te leggen. Deze maatregelen zijn bedoeld om op particulier terrein het water vast te houden. Bij appartementencomplexen en woningen wordt ingezet op het afkoppelen van hemelwaterafvoer.

Wegen

- Beheerplan openbare ruimte
- Gemeentelijke begroting 2026
- Perspectiefnota 2025-2030

In 2022 is het Beheerplan openbare ruimte voor de jaren 2023 en verder door het college vastgesteld. Het beheerplan openbare ruimte concretiseert de ambities met betrekking tot de openbare ruimte vanuit de Omgevingsvisie. Als basis gelden de huidige kaders die zijn vastgesteld binnen de gemeente. Het beheerplan openbare ruimte maakt inzichtelijk hoe, waar, wanneer en tegen welke kosten de verschillende beheeronderdelen in Papendrecht worden beheerd en onderhouden om de kwaliteit en functie in stand te houden.

Het uitgangspunt is om de leefomgeving voor de inwoners van Papendrecht aantrekkelijk te houden en waar mogelijk te verbeteren. Bij grootschalige projecten worden de bewoners uitgenodigd om actief mee te doen, en mee te denken. Vervanging van de wegen wordt afgestemd met de planning vanuit het Water- en Rioleringsprogramma.

Komende jaren vindt de aanleg plaats vanuit het warmtenetwerk (HVC), maar ook de aanleg van trafo's vanwege de verzwaring van het elektriciteitsnetwerk. Om deze onderhoudskosten op te vangen, wordt de degeneratievergoeding ingezet om herstelwerkzaamheden uit te voeren.

De openbare ruimte wordt ingericht conform kaders vanuit de principes van Duurzaam Veilig en de gemeentelijke Leidraad Inrichting Openbare Ruimte. Voor de wegen voeren we jaarlijks planmatig het beheer, (groot)onderhoud en vervanging uit. Het jaarlijkse asfaltonderhoud wordt zoveel mogelijk gebundeld en wordt uitgevoerd rond de zomerperiode. Het regulier onderhoud aan belijning en figuraties op het wegoppervlak wordt jaarlijks uitgevoerd vanuit de reguliere begroting.

Binnen de begroting is voor straatmeubilair een investeringskrediet beschikbaar. Met deze financiële middelen wordt het straatmeubilair op basis van technische einde levensduur vervangen.

Groen

Beleidskader

- Omgevingsvisie
- Visie op het groenblauwe netwerk
- Gemeentelijke begroting 2026
- Perspectiefnota 2025 – 2030
- Bomenverordening
- Beheerplan openbare ruimte

De Omgevingsvisie, de Visie op het Groenblauwe Netwerk en het hierop gebaseerde Beheerplan Openbare Ruimte, vormen het kompas voor het beheer, het onderhoud en de investeringen in het groen en blauw binnen de gemeente Papendrecht. Het onderhoud van bosplantsoenen is nader uitgewerkt in het meerjarig onderhoudsplan bosplantsoenen. In 2026 wordt een Omgevingsprogramma Groenblauw Netwerk opgesteld. Dit programma is een uitwerking van de Omgevingsvisie voor het groenblauwe netwerk t.b.v. duurzame stedelijke ontwikkeling, biodiversiteit en een gezonde leefomgeving. Het programma concretiseert deze duurzaamheidsdoelen en de versterking van groenblauwe structuren.

In 2017 is de Bomenverordening vastgesteld door de gemeenteraad heeft het college het Handboek Groen en de vernieuwde Groene Kaart vastgesteld. De Bomenverordening vormt

het kader voor de bescherming van gemeentelijke en particuliere bomen. De bescherming van Bomen is nader uitgewerkt in de Groene Kaart en het Handboek Groen.

Papendrecht hecht veel waarde aan duurzaamheid en streeft ernaar een aantrekkelijke leefomgeving te zijn voor mens, dier en natuur. Dit wordt gedaan door te werken aan een natuurinclusief Papendrecht. De kwaliteit van het stedelijk ecosysteem is belangrijk voor biodiversiteit en voor het leveren van ecosysteemdiensten. Het beheer richt zich op het langer vasthouden van regenwater, voldoende verkoeling door schaduw en voldoende ruimte voor een verscheidenheid aan dieren en planten. Binnen projecten wordt invulling gegeven aan een inrichting die rekening houdt met wat belangrijk is voor mens en natuur door belanghebbenden en houdt rekening met de eisen van iconsoorten.

We hanteren een programmatische aanpak voor het versterken van de groene- en ecologische structuren. Waar geen reconstructieproject plaatsvindt, vindt vervanging plaats vanuit het investeringskrediet vervangen beplanting/heesters. Hierin wordt ook ingezet op de groeiplaatsverbetering voor bomen, zodat deze groter en ouder kunnen worden. In het kader van klimaatadaptatie zetten we in op het vasthouden van water en beperken van hittestress door o.a. het creëren van schaduwrijke routes.

Openbare verlichting

Beleidskader

- Beheerplan openbare ruimte
- Vervangingsplan Openbare Verlichting 2024-2033
- Gemeentelijke begroting 2026
- Perspectiefnota 2025-2030

De openbare verlichting vervult een belangrijke functie op het gebied van sociale veiligheid, verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid. Bij nieuwbouw en projectmatige vervanging wordt LED- verlichting aangebracht. Dit vanwege het lage energieverbruik door lage vermogens van de lichtbronnen. De Richtlijn voor Openbare Verlichting (NPR 13201) is hierin het richtsnoer.

De gemeente Papendrecht heeft samen met vijf andere gemeenten in de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden een Gemeenschappelijke Regeling met een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur ingericht voor het dagelijks beheer en onderhoud. Door één gezamenlijke aannemer worden de werkzaamheden vanuit het onderhouds- en projectenbestek aan de openbare verlichting uitgevoerd.

De vervanging van armaturen en lichtmasten wordt met een investeringskrediet bekostigd. Het meerjarige vervangingsplan openbare verlichting geeft aan op welke locaties in de komende jaren vervangingen noodzakelijk zijn. De meerjarenplanning voorziet in de komende jaren een toename van de vervanging van de armaturen. De projectmatige vervanging en het beheer binnen de gemeente wordt door Papendrecht aangestuurd. Uitvoering van de werkzaamheden wordt door onze regionale aannemer uitgevoerd, waarbij de leverantie van armaturen en lichtmasten vanuit een raamovereenkomst wordt geleverd.

Civiele constructies

Beleidskader

- Beheerplan openbare ruimte
- Perspectiefnota 2025-2030
- Gemeentelijke begroting 2026

Civiele kunstwerken, zoals bruggen, vis- en loopsteigers, duikers, tunnels, viaducten, geluidsschermen en damwanden, zijn belangrijke elementen binnen de openbare ruimte. Het zijn onvermijdelijke verbindingen in de hoofdstructuren in de wijken, afschermende constructies en recreatieve elementen in de wijken. Naast functionaliteit is constructieve veiligheid een belangrijk aspect bij het beheer en onderhoud van de civiele kunstwerken. Vanuit het investeringskrediet civiel kunstwerken vindt in 2026 (gedeeltelijke) vervanging plaats van de fiets-/voetgangersbruggen.

Speelplaatsen

Beleidskader

- Beheerplan openbare ruimte
- Perspectiefnota 2025-2030
- Gemeentelijke begroting 2026

Papendrecht telt een groot aantal speelplekken. Er is een groeiende vraag naar andere speelmogelijkheden. Het gaat steeds minder om de toestellen zelf, maar veel meer om de bespeelbaarheid van de openbare buitenruimte. Verkeersveilige buurten met voldoende speelaanleidingen en mogelijkheden voor 'natuurlijk spelen' zijn hiervoor belangrijk. Wanneer op basis van technische beoordeling vervanging nodig is, zoeken we samen met inwoners naar nieuwe, creatieve mogelijkheden voor een goed bespeelbare leefomgeving.

De veiligheid van de openbare speelvoorzieningen is een belangrijk uitgangspunt. Als uit inspectie blijkt dat een speelelement onveilig is of wordt, wordt dat toestel hersteld, vervangen (evt. door andere speelaanleiding) of verwijderd. De inspecties worden gedaan aan de hand van de eisen uit het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen en de Europese normen 1176 en 1177. We houden een veelzijdig speelaanbod in stand waarbij we ook oog hebben voor het bieden van mogelijkheden aan kinderen met en zonder beperkingen om samen te spelen, bijvoorbeeld door het toepassen van inclusieve speeltoestellen.

Sportvelden

Beleidskader

- Meerjarenplan Sportvelden 2019-2038
- Perspectiefnota 2026-2030
- Gemeentelijke begroting 2026

In 2019 is het meerjarenplan Sportvelden 2019-2038 door het college vastgesteld en in de begroting verwerkt. Op basis van de meerjarenplanning vindt de renovatie aan de verschillende sportvelden plaats op basis van kwaliteit. Aan de hand van de uitgevoerde kwaliteitsinspectie in de tweede helft van 2025 wordt de meerjarenplanning in 2026 geactualiseerd. Hierbij wordt de verbinding gezocht met de verenigingen en worden de resultaten verwerkt in de Perspectiefnota 2026-2030. Met de verenigingen vindt afstemming plaats over groot onderhoud

en vervanging van de sportvelden, waarbij de nieuwe constructie zo goed mogelijk wordt afgestemd op het gewenste gebruik. Het meerjarenplan is hierin het vertrekpunt.

Afval

Beleidskader

- Gemeentelijke begroting 2026
- Perspectiefnota 2026-2030

Met ingang van 2026 start de nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) met afvalinzamelaars en verwerker HVC. De gemeente wordt eigenaar van de ondergrondse betonbakken, die als behuizing dienen voor de ondergrondse afvalcontainers waar HVC eigenaar van blijft. Dit biedt de gemeente flexibiliteit bij reconstructies en aanpassingen in de openbare ruimte. De gemeente behoudt de regie en voert de participatie met bewoners.

Baggeren

Beleidskader

- Meerjarenplan vijvers en watergangen 2021-2026 (met doorkijk naar 2033)
- Water- en Rioleringsprogramma
- Gemeentelijke begroting 2025
- Perspectiefnota 2025-2030

Door bladval en aangroei van baggerslib, groeien de watergangen langzaam dicht.

Door te baggeren worden de watergangen op diepte gehouden. Het beheer- en onderhoudsplan vijvers en watergangen geeft inzicht in de trajecten die projectmatig gebaggerd wordt, zo nodig gecombineerd met het vervangen van de beschoeiing. In 2026 worden trajecten in de Westpolder en Tiendzone gebaggerd.

De plaatselijke herstelwerkzaamheden aan beschoeiing of lokale baggerwerkzaamheden worden uitgevoerd vanuit de reguliere begroting.

Parkeergarages

Beleidskaders

- Voorzieningen Parkeergarages
- Notitie Parkeerbeleid
- Nota Hoofdlijnen Parkeerbeleid Centrum
- Parkeergarages De Meent en De Overtoom –Technisch beheerplan 2023-2028
- Perspectiefnota 2025-2030
- Gemeentelijke begroting 2026

Parkeergarage De Meent

Voor parkeergarage De Meent wordt in 2026 de afwerkingslaag van de vloeren bijgewerkt. Daarnaast wordt ook de asfalt toplaag en de belijning bijgewerkt uit de voorziening groot onderhoud.

Parkeergarage De Overtoom

Voor parkeergarage Overtoom worden twee elektrische schuifdeuren voor de publiekstoegang vervangen uit de voorziening groot onderhoud.

GEBOUWEN

Wat gaan we doen (uitvoering)?

In onderstaand bijgewerkt overzicht is de gemeentelijke vastgoedportefeuille weergegeven waarin de portefeuille is verdeeld in de volgende categorieën;

- maatschappelijk vastgoed: t.b.v. het realiseren van gemeentelijke/maatschappelijke doelen;
- strategisch vastgoed: panden verworven voor een strategisch doel zoals herontwikkeling of gebruik voor toekomstige maatschappelijke doeleinden;
- niet strategische strategisch vastgoed: verkopen wanneer mogelijk;
- woningen: historisch ontstaan bezit en verkoop bij einde huidig gebruik;

Gemeentelijk vastgoed – stand per augustus 2025

ADRES:	GEBRUIKER:	CATEGORIE
Sportaccommodaties		
Burgemeester Keizerweg 110	Sportcentrum	maatschappelijk
Pieter Zeemanlaan 39	Gymzaal De Kooy	maatschappelijk
Parkweg 9	Gebouw ijsclub	maatschappelijk
Stellingmolen 182	Gymzaal Molenvliet	maatschappelijk
Cultuurpanden		
Veerweg 125, 135 en 139 (Den Briel)	Commerciële Plint Den Briel	maatschappelijk
Van der Palmstraat 4	Theater De Willem	maatschappelijk
Eigen gebruik		
Admiraal de Ruyterweg 23 (poortgebouw)	Gemeente, begraafplaats beheer	maatschappelijk
Markt 22	Gemeentehuis	maatschappelijk
Willem Dreeslaan 4	Gemeentewerf	maatschappelijk
Huren		
Veerpromenade 104	Overdekte fietsenstalling	maatschappelijk
Overig		
Albert Schweitzerstraat 115	Gemiva	maatschappelijk
Admiraal de Ruyterweg 1A	Kinderboerderij	maatschappelijk
Boeieraak 1	Support	maatschappelijk
Brederodelaan tussen 5 en 7	Roltrappen	maatschappelijk
Duivenstraat 68	Oranje Nassau School	als onderwijsgebouw overgedragen
Duivenstraat 70	Oranje Nassau School	als onderwijsgebouw overgedragen
Goudenregenstraat 15-17	WASKO en seniorenbond de Ertepeller	maatschappelijk
Johannes Vermeerstraat 1	Gemiva	maatschappelijk
Jachthavenweg 3	Jachthaven	maatschappelijk
Park Noordhoekse Wiel 1	Drechtwerk	maatschappelijk
De Overtoom 96	Parkeergarage	maatschappelijk
P.J. Troelstrastraat 100	Vervangende leslokalen Oranje Nassauschool	maatschappelijk
Pieter Zeemanlaan 37A	De Kooyker	maatschappelijk
Rembrandtlaan 206	Muziekvereniging Excelsior	maatschappelijk
Vondelpark 1	Pompgemaal	maatschappelijk
Schoorweg 4	Dagopvang ouderen	maatschappelijk
Schoorweg 6-6A	Dalton college/vluchtelingenonderwijs	maatschappelijk
Stellingmolen 174, 176, en 184	Sterk Papendrecht, Yulius en diverse losse verhuur	maatschappelijk
Vondellaan 158	VU en Jeu de boules vereniging	maatschappelijk
Weteringsingel 8	Parkeergarage	maatschappelijk

ADRES:	GEBRUIKER:	CATEGORIE
Overig		
Zuidkil 51	Peuterspeelzaal Kajuit	maatschappelijk
Zuidkil 55	Kinderdagverblijf Trossen Los	maatschappelijk
Zuidkil 59	Wijkverwarming (belendend aan school)	strategisch
Duindoornhof 1-7	Samenwerkingsverband passend onderwijs	maatschappelijk
Burgemeester Keijzerweg 13, 17	2x Woningen	niet-strategisch (sloopvergunning verleend, onderzoek Flora & Fauna)
Den Briel 2 en 4	Parkeergarage	niet-strategisch
Badhuisstraat 2 (De Waalburcht)	Parkeergarage	niet-strategisch
De Meent 5	Parkeergarage	strategisch
Kraaihoek 18	Huurwoning	woning (verkopen na einde gebruik)
Visschersbuurt 110	Huurwoning	woning in verkoop
Randweg 2, 6 en 8	3 sanitaire units	t.b.v. woningen

Continu wordt het overzicht geactualiseerd op het feitelijk gebruik en het (toekomst) perspectief van de panden.

Meerjaren onderhoudsplan (MJOP)

Met de vaststelling van het nieuwe MJOP is planmatig onderhoud voor het gemeentelijk vastgoed de komende vier jaar (2026-2030) in de begroting opgenomen. Hierdoor kan het onderhoud worden uitgevoerd als onderdeel van de zorgplicht, zolang het object eigendom is van de gemeente Papendrecht. De veiligheid van personen, eigendommen en het milieu staan hier centraal. Inclusief de gebouwen die worden verhuurd aan de RCH, is voor 2026 in de begroting een bedrag van € 501.397 opgenomen.

Daarnaast zijn er nog dispositiepanden (voorgenomen sloop of verkoop na realisatie en ingebruikname MFA en nieuwe sporthal). Hiervoor wordt een apart collegevoorstel opgesteld voor instandhoudingsonderhoud voor de resterende gebruiksduur van de panden.

Gebouw Veerweg

Vanuit het accommodatiebeleid wordt voor de vrijgekomen ruimte van de voormalige bibliotheek een plan uitgewerkt. Een deel van de vrijgekomen ruimte is aan twee particuliere huurders verhuurd. Voor de resterende ruimte wordt vanuit de wens van Sterk Papendrecht en de SDD een concept uitgewerkt voor centralisatie van maatschappelijk-sociale dienstverlening binnen Papendrecht. Centraal in dit concept staan multifunctioneel gebruik en kruisbestuiving van hulpverleningsaspecten met meerdere partijen.

Regionale samenwerking

Voor de samenwerking geldt dat we in Papendrecht lokaal doen wat lokaal kan.

Waar mogelijk (en bij meerwaarde) vindt samenwerking plaats in de Drechtsteden en in de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden.

In de regio Drechtsteden vindt vanuit Papendrecht samenwerking en kennisuitwisseling plaats. Voor de openbare ruimte gaat het hierbij op zowel uitvoeringniveau (o.a.

samenwerking met uitvoeringbestekken) tot op beheersmatig niveau, zoals de energietransitie. Voor de klimaatadaptatie wordt samengewerkt als onderdeel van de regionale groeiagenda. Op operationeel/ inhoudelijk niveau wordt efficiënt samengewerkt op inhoud door gezamenlijk uitvoeringsbestekken voor te bereiden, aan te besteden en uit te laten voeren. Voorbeelden hiervan zijn het bestek beschoeiingen, leveren bomen en beplanting, en samenwerking met betrekking tot de flora & fauna.

Ook wordt op het gebied van riolering, zuivering en openbare verlichting (BOVL) samengewerkt met de Drechtsteden gemeenten en de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. Daarbij is de samenwerking met partners als provincie, waterschap, omgevingsdienst, veiligheidsregio, Woonkracht10 en de GGD belangrijk.

In samenwerking met zeven gemeenten, twee provincies en het waterschap is de Regionale klimaat Adaptatie Strategie Alblasserwaard- Vijfheerenlanden (RAS A5H) vastgesteld. Aansluitend is een gemeenschappelijk uitvoeringsplan klimaatadaptatie voor de periode 2023- 2027 opgesteld. Met het uitvoeringsplan zijn vanuit het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld voor uitvoering van lokale en regionale klimaatadaptatieprojecten. Deze projecten worden in 2026 afgerond. De gemeentelijke financiering van de projecten die voortkomen uit het uitvoeringsplan zijn hoofdzakelijk opgenomen in de meerjarenplanning van het GRP.

In de Drechtsteden gemeenten en Gorinchem vindt samenwerking plaats om de kracht en kansen van onze regio te versterken. Dit vindt plaats vanuit de Regio Deals, waarin het Rijk investeert met een financiële impuls voor projecten die gericht zijn op het wonen, werken en leven in de regio. Met de deelprojecten vindt vanuit de organisatie inzet plaats om deze doelstellingen te benutten. Het traject heeft een doorlooptijd tot en met 2028.

Financiering van werken

De BBV schrijft voor dat vervangingswerken met maatschappelijk en/of economisch nut geactiveerd moeten worden. Dit betekent dat de volgende werken in de openbare ruimte met investeringskredieten gefinancierd worden:

- Riolering
- Pompen en gemalen
- Asfaltwegen
- Geluidsschermen
- Civiele kunstwerken
- Openbare verlichting
- Bomen
- Speelplaatsen
- Sportvelden

Voor groot onderhoud waarbij sprake is van in standhouden van kapitaalgoederen zonder verlening van levensduur, schrijft de BBV voor dat een voorziening gevormd kan worden om de kosten te egaliseren over de looptijd van een onderhoudscyclus.

Groot onderhoudswerkzaamheden waar een voorziening voor gevormd is zijn:

- Waterbuspontons, met een onderhoudscyclus van 5 jaar en een jaarlijkse dotatie van € 9.000.
- Baggeren havens, met een onderhoudscyclus van 16 jaar en een jaarlijkse dotatie van € 62.500.
- Baggeren vijvers en watergangen, met een onderhoudscyclus van 12 jaar en een jaarlijkse dotatie van € 228.000.
- Parkeergarages, met een onderhoudscyclus variërend van 1 tot 60 jaar (conform MJOP) en een jaarlijkse dotatie van € 51.000.

Geplande werkzaamheden jaarschijven 2026 t/m 2030

Met de hieronder genoemde activiteiten en bedragen voor de jaren 2026 t/m 2030 wordt bij de reconstructies rekening gehouden met de meerjarenplanning vanuit het Water- en Rioleringsprogramma. Omdat onder andere de ontwikkeling van Kraaihoek, de voortgezet onderwijs scholen, de prijsindexatie en de uitrol van het warmtenet in de komende jaren bepalende factoren zijn in deze meerjarenplanning, kunnen er in de onderstaande jaarschijven mogelijke bijstellingen ontstaan in de financiën en de planning van de projecten.

Integrale vervanging riolering, wegen en groen

PROJECTNAAM	2026	2027	2028	2029	2030
Persleiding Vrijheerlaan van Eslaen					
Trasmolen					
Elzenzoom fase 1					
De Genestetstraat					
Uitvoeringsplan klimaatadaptatie Watermolen					
Oosteind + Matena (aanleg HWA)					
Bosch (aanleg HWA)					
Hoofdstraat		Fase 1	Fase 1	Fase 2	Fase 2
Elzenzoom fase 2 + 3			Fase 2	Fase 2	Fase 3
Lage Molen					
Kraaihoek Oost					
Kraaihoek Midden Fase 1					
Relinen Stamriolen 2025-2030 Jan Steenlaan					
Totale krediet integrale vervanging	€ 3.500.000	€ 3.500.000	€ 3.500.000	€ 3.500.000	€ 3.500.000

Voor de integrale vervanging van riolering, wegen en groen is binnen het Water- en Rioleringsprogramma jaarlijks 3,5 miljoen euro beschikbaar voor uitvoering van de reconstructiewerkzaamheden. Binnen dit budget voeren we jaarlijks de vervangingsprojecten uit. Het genoemde bedrag betreft de integrale kostprijs. De aangegeven projectjaren is de uitvoeringsperiode. Op deze wijze is meer flexibiliteit mogelijk tussen de onderliggende projecten.

Projectmatige vervanging asfaltconstructie

ASFALTWEGEN	2026	2027	2028	2029	2030
Oosteind (resterend)	€ 490.000				
Bosch		€ 700.000			
Matena		€ 110.000			
BL-Weg, J.R. Thorbeckesingel (delen fietspad)		€ 100.000			
Onderslag			€ 165.000		
Tiendsweg-Oost			€ 270.000		
Burgemeester Keijzerweg (Kennylaan t/m Kluifrotonde)			€ 525.000		
Veerweg (BK-weg - Wieklaan)			€ 175.000		
Cypressenlaan				€ 150.000	
Veerweg / Weteringsingel					€ 435.000
Beukenlaan					€ 266.500
Andoornlaan					€ 145.000
Totaal	€ 490.000	€ 910.000	€ 1.135.000	€ 150.000	€ 846.500

Overige geplande werkzaamheden jaarschijven 2026 t/m 2030

ASFALTWEGEN		2026	2027	2028	2029	2030
Civiele kunstwerken	Vervanging van civiel technische objecten	€ 180.000	€ 235.000	€ 228.000	€ 270.000	€ 545.000
Openbare verlichting	Openbare verlichting Projectmatige vervanging van armaturen	€ 155.000	€ 155.000	€ 185.000	€ 185.000	€ 185.000
Baggeren vijvers en watergangen	Baggeren vijvers en watergangen Baggeren vijvers en watergangen (wijkgericht)	€ 195.000	€ 224.000	€ 160.000	€ 267.000	€ 230.000
Speelplaatsen	Speelplaatsen Projectmatige vervanging speelvoorzieningen	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
speeltoestellen	Speeltoestellen Projectmatige vervanging speelvoorzieningen	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000
sportvelden	Sportvelden Projectmatige vervanging sportvelden	€ -	€ 520.000	€ 500.000	€ -	€ -
vervanging bomen/heesters	Vervanging bomen/heesters Vervanging en aanplanten van bomen/heesters	€ 215.000	€ 215.000	€ 215.000	€ 215.000	€ 215.000
vervanging pompen riolering	Vervanging pompen riolering Projectmatige vervanging van pompen	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
vervanging straatmeubilair	Vervanging straatmeubilair Vervanging straatmeubilair	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
baggeren Havens	Baggeren Havens Projectmatig baggeren van de havens	€ 245.000	€ -	€ -	€ 27.500	€ 245.000
Parkeergarages	Parkeergarages Projectmatig onderhoud van parkeergarages	€ 120.000	€ 140.000	€ 65.000	€ 51.500	€ 11.000

PARAGRAFEN

Financiering

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de gemeente. Dit zijn risicobeheer (met name rente- en kredietrisico), de financierings- en schuldpositie, het kasbeheer en de informatievoorziening.

Algemeen

Het Financieringsstatuut vormt het kader voor beleid en uitvoering van de treasuryfunctie. Afhankelijk van de hoogte en de verwachte duur van het liquiditeitsstekort of –overschot, wordt vermogen tijdelijk of langdurig aangetrokken of uitgezet (vnl. Schatkist). Het uitgangspunt bij het aantrekken van vermogen is dat de kasgeldlimiet optimaal benut wordt en zoveel mogelijk kort vermogen wordt aangetrokken. Benadrukt wordt dat de financieringsfunctie van de gemeente Papendrecht uitsluitend de publieke taak dient en dat een prudent beleid gevoerd wordt binnen de kaders die zijn gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido).

Binnen de financiële functie van de gemeente is het van belang om onderscheid te maken tussen de treasury- en de controlfunctie.

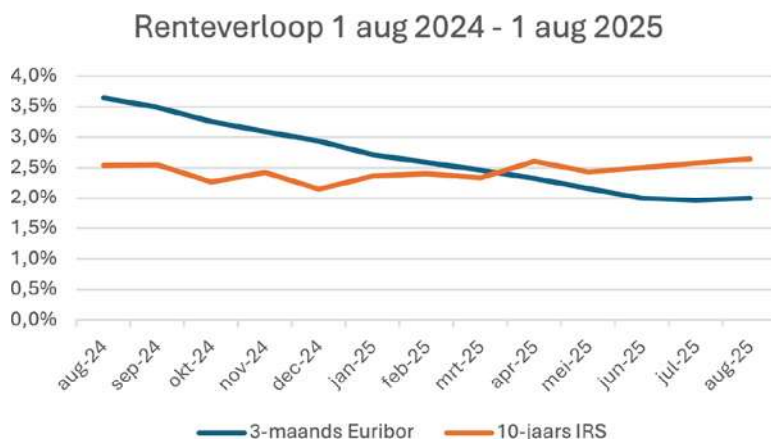
Treasury zorgt voor de beschikbaarheid van geldmiddelen; de controlfunctie is belast met het toezicht en de bewaking van de aanwending ervan. Vanuit deze rollen is de focus bij treasury gericht op feitelijke in- en uitgaande kasstromen, terwijl de controlfunctie veelal redeneert in termen van baten en lasten. In deze paragraaf staan voornamelijk de feitelijke kas- en financieringsstromen centraal.

Rente ontwikkelingen

De tarieven op de geldmarkt (kortlopende leningen) volgen de tarieven die de ECB hanteert met haar depositorente. Na enkele jaren van stijgingen is dit tarief in stappen van een kwart procentpunt verlaagd tot 2% op dit moment. De verwachting is dat er nog 0 tot 2 rentestappen van een kwart procentpunt zullen volgen dit jaar waardoor het tarief per ultimo 2025 tussen de 1,50% en 2% zal uitkomen.

Het rentetarief op langlopende gemeenteleningen is de laatste maanden gestegen. De duurste leningen op dit moment zijn 30- tot 50-jarige aflossingsvrije leningen waarvan het tarief circa 3,65% is inclusief een liquiditeitsopslag van circa 90 basispunten. Kortere looptijden zoals 5 jaar met lineaire aflossing zijn een stuk goedkoper met een rentetarief van circa 2,45% inclusief een liquiditeitsopslag van circa 20 basispunten. De liquiditeitsopslagen zijn historisch gezien erg ruim. Een mogelijke verklaring is de toenemende overheidsschuld wereldwijd waardoor er veel vraag is naar financiering. Daarnaast bouwt de ECB zijn portefeuille staatsobligaties af.

Het afgelopen jaar heeft de rente zich als volgt ontwikkeld:

Financieringspositie

Interne rente

De BBV-notitie rente verplicht in de financieringsparagraaf inzicht te geven in de rentelasten, de aan taakvelden, grondexploitaties toe te rekenen rente en het renteresultaat. In onderstaande tabel is dit samengevat. Uit deze berekening komt een omslagrente van afgerond 0,5%.

	RENTESHEMA	2026		
a1.	De externe rentelasten over de lange financiering			€ 1.676
a2.	De externe rentelasten over de korte financiering			€ -
b.	De externe rentebaten		-/-	€ 1.130
	Saldo rentelasten en rentebaten			€ 546
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	€ -	
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	€ 946	
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	€ 1.129	
				€ 183
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente			€ 729
d1.	Rente over eigen vermogen			€ -
d2.	Rente over voorzieningen			€ -
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente			€ 729
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)			€ 664
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury		-/-	€ 65
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente			€ 729
	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)			€ 723
	Verschil (absoluut)			€ 6
	Verschil (procentueel)			0,8%

Bedragen (x € 1.000)

Renterisico's

Renterisico's kunnen vanuit Wet fido-optiek worden gezien op de korte en op de langere termijn.

Renterisico op korte schuld: de kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de Wet fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de gemeente haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd <1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal.

Voor 2026 kan de kasgeldlimiet als volgt worden bepaald:

BEREKENING KASGELDLIMIET 2026				
Begrotingstotaal	€ 114.751			
Relevant percentage	8,5%			
Kasgeldlimiet	€ 9.754			
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Gemiddeld netto vlottende schuld (+) of	€ 15.000	€ 10.000	€ 6.000	€ 10.000
gemiddelde netto vlottend overschot (-)	€ 9.754	€ 9.754	€ 9.754	€ 9.754
Kasgeldlimiet				
Overschrijding kasgeldlimiet	€ 5.246	€ 246		€ 246
Ruimte onder kasgeldlimiet			€ 3.754	

Bedragen (x € 1.000)

De gemeente Papendrecht verwacht volgens de actuele liquiditeitenplanning in 2026 de kasgeldlimiet te overschrijden. Om binnen de norm van de wet Fido (max 3 kwartalen overschrijding van de kasgeldlimiet) te blijven wordt verwacht dat medio 2026 een langlopende lening benodigd is ad € 5 miljoen. In 2027 wordt een langlopende lening van € 4 miljoen verwacht.

In de liquiditeitenplanning is tot en met 2031 ook rekening gehouden met het aantrekken van langlopende leningen voor de bouw van de VO-scholen en ontwikkelingen Van der Palmgebied voor een totaalbedrag van € 157,8 miljoen. Indien incidenteel behoefte is aan kortlopende financiering, dan worden daarvoor 1-maands kasgeldleningen gebruikt.

Renterisico op langlopende schuld: de renterisiconorm

De Wet fido definieert vaste schuld als opgenomen geldleningen met een rente typische looptijd groter of gelijk aan 1 jaar. Met de renterisiconorm biedt de Wet fido een richtsnoer om renteaanpassingen van financieringen en beleggingen goed in de tijd te spreiden. Het doel van deze norm is het voorkomen van een overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één bepaald jaar. Om dat te bereiken mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen op grond van deze norm per jaar niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Conform voorschrift van de Wet fido wordt het renterisico in de navolgende tabel voor de komende vier jaren bepaald, terwijl de renterisiconorm alleen betrekking heeft op het totaal van de begroting van het komende jaar.

Uit onderstaande tabel blijkt dat de renterisiconorm van de gemeente Papendrecht voor 2026 circa € 22,9 miljoen bedraagt, zijnde 20% van het begrotingstotaal.

RENTERISICONORM	2026	2027	2028	2029
Renterisico's				
Renteherzieningen	€ -	€ -	€ -	€ -
Aflossingen	€ 4.572	€ 4.837	€ 2.802	€ 2.818
Renterisico	€ 4.572	€ 4.837	€ 2.802	€ 2.818
Berekening renterisiconorm				
Begrotingstotaal	€ 114.751	€ 113.508	€ 114.444	€ 116.727
Percentage cf. regeling	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	€ 22.950	€ 22.702	€ 22.889	€ 23.345
Toesting renterisico aan norm				
Renterisiconorm	€ 22.950			
Renterisico 2026	€ 4.572			
Ruimte onder de norm	€ 18.378			

Bedragen (x € 1.000)

Uit deze opstelling blijkt dat de gemeente Papendrecht binnen de grenzen van de renterisiconorm opereert.

Kredietrisico's

Kredietrisico's kunnen worden gelopen vanuit uitzettingen (verstrekte geldleningen en beleggingen) of uit verstrekte garanties.

Verstrekte geldleningen

De gemeente heeft per 1 januari 2026 voor een totaalbedrag van circa € 27,1 miljoen aan leningen verstrekt. Dit kan als volgt worden gespecificeerd naar risicocategorie:

CATEGORIE	VERWACHTE STAND PER		
	1/1/2026	31/12/2026	% VERDELING PER EIND 2026
Gemeente / Provincies	€ -	€ -	0,0%
Overheidsbanken	€ -	€ -	0,0%
Woningcorporaties met garantie WSW	€ -	€ -	0,0%
Semi-overheidsinstellingen	€ -	€ -	0,0%
Financiële instellingen (A en hoger)	€ -	€ -	0,0%
Overige toegestane instellingen volgens Treasurystatuut	€ 27.111	€ 25.567	100,0%
Niet-toegestane instellingen volgens Treasurystatuut	€ -	€ -	0,0%
Totaal	€ 27.111	€ 25.567	100,0%

Bedragen (x € 1.000)

De per jaar ultimo vermelde bedragen betreffen:

Toegestane instellingen volgens Treasurystatuut

- Rivas (€ 6,6 miljoen)
- Fabriek Slobbengors CV (€ 11,1 miljoen)
- Hoofdkantoor Slobbengors CV (€ 7,7 miljoen)
- Intens BV (€ 100.000)

Verleende garanties

De borgstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd naar risicogroep:

CATEGORIE	RISICOPROFIEL	VERWACHTE STAND PER		
		1/1/2026	31/12/2026	% VERDELING PER EIND 2026
Directe borgstelling (m.b.t. lokale instellingen, verenigingen, e.d.)	Middel/Hoog	€ 5.849	€ 5.792	6,0%
Achtereenvolgende positie in waarborgfondsen (bijv. WSW)	Laag	€ 98.786	€ 90.534	94,0%
Totaal		€ 104.635	€ 96.326	100%

Bedragen (x € 1.000)

Schatkistbankieren

Bij het verplicht schatkistbankieren mag de gemeente een bedrag van 2% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden.

Wanneer de gemeente het drempelbedrag overschrijdt, dient het meerdere afgestort te worden in 's Rijks Schatkist. Over dit saldo wordt medio 2025 rente vergoed van ongeveer 1,90%. Dit tarief beweegt mee met de depositorente van de ECB en kan in een tijdsbestek van maanden sterk stijgen of dalen.

Het drempelbedrag voor de gemeente Papendrecht voor 2026 kan als volgt worden berekend:

BEREKENING DREMPELBEDRAG SKB 2026	
Begrotingstotaal	€ 114.751
Relevante percentage	2%
Drempelbedrag (afgerond)	€ 2.295

Bedragen (x € 1.000)

Informatievoorziening

Enkele keren per jaar vindt een overleg plaats met de Bedrijfsvoering Drechtsteden (BD) voorheen Servicegemeente Dordrecht over de voortgang en uitvoering van de treasuryzaken. Indien daartoe vanuit de gemeente of vanuit BD behoefte dan wel noodzaak wordt gevoeld, vindt daarnaast ook contact op incidentele basis plaats.

Voor zover relevant zullen door BD rapportages worden opgeleverd voor in- of extern gebruik.

PARAGRAFEN

Lokale heffingen

Lokale heffingen kunnen we onderscheiden in gebonden en ongebonden heffingen. Gebonden wil zeggen dat de besteding gerelateerd is aan een direct aanwijsbare tegenprestatie van de gemeente. Dit zijn retributies (bijvoorbeeld leges, marktgeld) of bestemmingsheffingen (bijvoorbeeld afvalstoffen-heffing, rioolheffing). Deze heffingen worden verantwoord op de desbetreffende gemeentelijke programma's en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Ongebonden lokale heffingen zijn zogenaamde zuivere belastingen. De opbrengsten hieruit kunnen door de gemeente-raad vrijelijk binnen het werkkerrein van de gemeente worden ingezet. Het gaat hierbij om de onroerende-zaakbelastingen (OZB), hondenbelasting en precariobelasting. Deze heffingen zijn niet verbonden aan een inhoudelijk programma en behoren tot de algemene dekkingsmiddelen.

Deze paragraaf heeft betrekking op beide heffingen. In het vervolg gaan wij achtereenvolgens in op:

- Ontwikkelingen en rijksbeleid
- Overzicht opbrengst gemeentelijke heffingen
- Heffingen woonlasten (lokale lastendruk)
- Overige lokale heffingen
- Kwijtscheldingen

Ontwikkelingen

Lokaal beleid

Bij de besluitvorming van de Perspectiefnota 2023-2028 van 6 juli 2023 is de motie "Eerlijke tarieven rioolheffing" aangenomen. Op dat moment gold één tarief voor de rioolheffing. In 2025 is onderzoek gedaan naar mogelijkheden om de rioolheffing op een alternatieve wijze te heffen. Daarbij is onderzocht naar mogelijkheden om onderscheid te maken tussen woningen en bedrijven (grote lozers), en woningen te differentiëren op basis van één- of meerpersoonshuishoudens, WOZ-waarde, of drinkwaterverbruik. Op 22 mei 2025 is het voorstel voor een stelselwijziging van rioolheffing aangenomen door de gemeenteraad. Met de introductie van de nieuwe rioolheffingssystematiek streeft de gemeente Papendrecht naar een heffing die beter aansluit bij het gedachtegoed achter de rioolheffing, zoals bedoeld door de wetgever en bij de zorgplichten van de gemeente op het gebied van afval-, hemel- en grondwater. Daarnaast draagt de nieuwe heffingssystematiek bij aan een eerlijkere verdeling van de tarieven, zodat de lasten op een evenwichtiger manier worden verdeeld over de inwoners en bedrijven van Papendrecht.

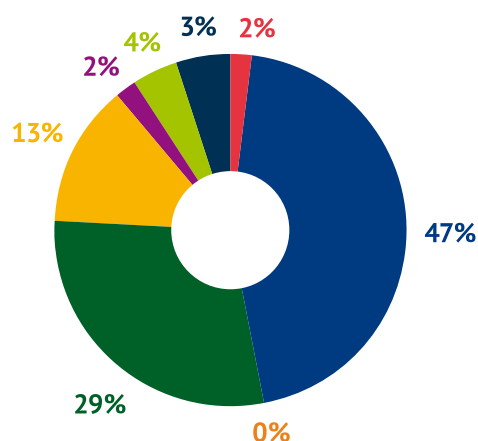
Overzicht gemeentelijke belastingopbrengsten (x € 1.000)

Onderstaande tabel geeft een overzicht, ingedeeld naar algemene dekkingsmiddelen en gebonden heffingen, met de geraamde opbrengst voor 2026 en 2025, evenals de verantwoorde opbrengsten over 2024. Wij merken op dat de verschillen tussen 2026 ten opzichte van 2025 geen indicatie geven van de stijging of daling van de tarieven, maar een mutatie van de totale opbrengst weergeeft

HEFFINGSOORT	REKENING 2024	BEGROTING NA WIJZ. 2025	BEGROTING 2026	MUTATIE 2025 T.O.V. 2024
Algemene dekkingsmiddelen (ongebonden heffingen)				
Onroerende-zaakbelasting	9.085	9.247	9.617	370
Toeristenheffing / Logiesheffing	58	56	66	10
Subtotaal	9.143	9.303	9.683	380
Gebonden heffingen				
Afvalstoffenheffing	5.014	5.664	5.863	199
Rioolheffing	2.559	2.642	2.753	111
Lijkbezorgingsrechten	356	408	408	-
Bouwleges	1.557	860	860	-
Overige leges	560	591	610	19
Bedrijven Investeringszone	322	335	335	-
Subtotaal	10.368	10.500	10.829	329
TOTAAL	19.511	19.803	20.512	709

PROCENTUEEL AANDEEL PER BELASTINGSOORT BEGROTING 2025

- Bedrijven Investeringszone 2%
- Onroerendezaakbelasting 47%
- Toeristenheffing / Logiesheffing 0%
- Afvalstoffenheffing 29%
- Rioolheffing 13%
- Lijkbezorgingsrechten 2%
- Bouwleges 4%
- Overige leges 3%

Figuur 1

In het begrotingsjaar 2026 is circa 12,71% van de inkomsten van de gemeente Papendrecht afkomstig uit lokale heffingen. De lokale heffingen vormen daarom een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente.

Heffingen woonlasten (lokale lastendruk)

Tot de lokale woonlasten worden gerekend de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Deze heffingen bepalen het leeuwendeel van de gemeentelijke opbrengsten en bepalen daarmee ook grotendeels de lokale lastendruk.

In onderstaande tabellen worden de ontwikkeling van gemiddelde WOZ-waarde (= de basis voor het berekenen van de OZB-aanslag) <van alle woningen samen en die van koopwoningen> en de woon-lasten gemiddelde huishoudens in euro's weergegeven over de laatste vier jaren. Hier zijn

voor de afvalstoffen- en de rioolheffing de gemiddelden opgenomen. De gemiddelde woonlast OZB is berekend door de gemiddelde WOZ-waarde te vermenigvuldigen met het geldende tariefpercentage.

- De gemiddelde woonlast OZB is berekend door de gemiddelde WOZ-waarde te vermenigvuldigen met het geldende tariefpercentage.
- Voor de afvalstoffenheffing is het gemiddelde van de drie basistarieven voor afvalstoffenheffing gebruikt. Sinds 2024 is de Diftar ingesteld waarin ook een tarief voor het ontgrendelen van de ondergrondse afvalcontainers in rekening worden gebracht. Hierin wordt een bepaalde aanname gedaan voor het aantal klepbewegingen. Voor 2024 geldt een gemiddelde van 25 klepbewegingen per inwoner, voor 2025 16 klepbewegingen per inwoner en voor 2026 11 klepbewegingen per inwoner. Daarnaast is het kleptarief van 2025 eenmalig via een amendement verlaagd van € 1,90 naar € 1,50, waardoor de gemiddelde afvalstoffenheffing van € 417 naar € 402 is gedaald.
- Voor de rioolheffing is het geldende tarief voor 2026 gebruikt voor woningeigenaren met een WOZ-waarde van minimaal € 75.000 gehanteerd.

Ook zijn de woonlasten opgenomen voor huurders. Huurders betalen geen OZB en rioolheffing eigenaar.

In de kolom 2025 zijn de gevolgen van de belastingvoorstellen verwerkt.

Eigenaren-bewoners met woningen met een gemiddelde WOZ-waarde

	2022	2023	2024	2025	2026 *
Gemiddelde WOZ-waarde	278.000	331.000	345.000	377.000	413.000
OZB-eigenaar*	349,44	383,29	391,92	410,38	426,80
Afvalstoffenheffing	354,00	367,00	406,92	402,00	416,00
Rioolheffing eigenaar	161,00	165,00	169,00	174,00	165,00
Ontwikkeling lastendruk	864	915	968	986	1.008
% stijging t.o.v. vorig jaar		5,9%	5,7%	1,9%	2,2%

*De OZB is bepaald op basis van verwachte waarden. Definitieve cijfers en tarieven worden gebruikt bij het vaststellen van de belastingverordeningen op basis van definitieve vaststellingen van de WOZ-waarden door het CBS.

Huurders

	2022	2023	2024	2025	2026
Afvalstoffenheffing	354,00	367,00	406,92	402,00	416,00
Ontwikkeling lastendruk	354	367	407	402	416
% stijging t.o.v. vorig jaar		3,7%	10,9%	-1,2%	3,5%

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de gemiddelde woonlasten in Papendrecht in 2026 tussen de 2,2% en 3,5% zullen stijgen ten opzichte van het jaar ervoor.

Hieronder treft u per heffing een toelichting aan.

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De onroerende zaakbelastingen (OZB) genereren vanuit het grootste deel van de gemeentelijke belastingopbrengst. De OZB bestaat uit drie verschillende belastingen: een eigenarenbelasting voor woningen en niet-woningen en een gebruikersbelasting voor niet-woningen. De opbrengst vloeit naar de algemene middelen van de gemeente. De raad bepaalt met het vaststellen van de begroting de totale opbrengst van deze heffing.

Tot en met 2019 gold als enige restrictie voor de opbrengst OZB de macronorm. Deze is vervangen door de benchmark lokale lasten. Deze treft u verderop aan in de paragraaf.

De heffingsgrondslag voor de OZB is de totale WOZ-waarde van de onroerende zaken, oftewel de WOZ-capaciteit. Deze wordt vastgesteld volgens de regels van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ). Voor 2026 gelden de WOZ-waarden met als waardepeildatum 1 januari 2025. Door de geraamde opbrengst te delen door de WOZ-capaciteit ontstaat het tarief en daarmee het bedrag dat de belastingplichtigen moeten betalen.

De OZB wordt berekend naar een percentage van de WOZ-waarde van de onroerende zaak.

De WOZ-waardeontwikkeling van peildatum 1 januari 2024 naar 1 januari 2025 is voorlopig verwacht op 9,5%. Rekening houdend met de gewenste (meer)opbrengst en de waardeontwikkeling leidt dit voor 2026 tot de volgende tarieven. Om de ontwikkeling van de tarieven te laten zien zijn ook de tarieven over eerdere jaren opgenomen.

	2022	2023	2024	2025	2026 *
Eigenaar woning	0,1257	0,1158	0,1136	1,0880	0,1033
Eigenaar niet-woning	0,3038	0,3198	0,3261	0,3359	0,3493
Gebruiker niet-woning	0,2255	0,2371	0,2438	0,2334	0,2427

** De tarieven voor 2026 voor de OZB zijn gebaseerd op de verwachte WOZ-waarden. Wanneer de definitieve cijfers van het CBS bekend zijn worden de nieuwe tarieven opgenomen bij de belastingverordening 2026.*

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven ter dekking van de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Wettelijk uitgangspunt is dat de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten ter zake.

De tarieven van de afvalstoffenheffing zijn op basis van de begroting van HVC berekend. Bij de toepassing van de tariefdifferentiatie wordt onderscheid gemaakt tussen een vast tarief (basis) en een kleptarief (variabel). Beide componenten zijn aan loon- en prijsontwikkeling onderhevig. Daarnaast wordt het kleptarief ook nog beïnvloed door de hoeveelheid restafval die wordt aangeboden. Aangezien de afvalstoffenheffing een gesloten systeem is, alle uitgaven worden gedekt door heffing, zal bij de burger nooit meer in rekening worden gebracht dan nodig is. De kosten van de afvalstoffenheffing stijgen, maar er is sprake van minder meerkosten. Als we de oude lijn hadden voortgezet was het aanbieden van meer restafval hoger geweest.

In Papendrecht gebeurt dit wel kostendekkend. Dit blijkt uit onderstaande berekening.

BEREKENING KOSTENDEKKENDHEID		BEDRAGEN (X € 1.000)	
kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	€ 4.893		
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen +/-	€ 309		
Netto kosten taakveld		€ 4.584	
Overige toe te rekenen kosten:			
Kwijtschelding	€ 220		
Overhead incl. (omslag)rente	€ 144		
BTW	€ 911		
Totaal overige kosten		€ 1.275	
Totale kosten (a)		€ 5.859	
Opbrengsten heffingen (b)	€ 5.863		
Dekking (b/a x 100%)			100%

De basistarieven hebben zich in de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld (x € 1):

	2022	2023	2024	2025	2026
Eenpersoons	300,00	309,00	290,00	309,00	328,00
Tweepersoons	342,00	360,00	312,00	339,00	360,00
Meerpersoons	420,00	432,00	360,00	394,00	417,00
% stijging t.o.v. vorig jaar		3,7%	-12,6%	8,3%	6,0%

Papendrecht heeft met ingang van 2024 het recycle-tarief (diftar) ingevoerd. Inwoners betalen vanaf dan een vast bedrag afhankelijk van gezinssamenstelling en een variabel bedrag voor restafval per ontgrendeling van de verzamelcontainer en/of lediging van een minicontainer. Deze tarieven per ontgrendeling/lediging bedragen:

	2025	2026
Ontgrendeling 30 liter	0,75	0,90
Ontgrendeling 60 liter	1,50	1,80
Minicontainer 140 liter	3,50	4,20
Minicontainer 240 liter	6,00	7,20
% stijging t.o.v. vorig jaar		20,0%

In 2025 is via een amendement het tarief voor het ontgrendelen van de verzamelcontainer incidenteel verlaagd van € 1,90 naar € 1,50.

Rioolheffing

Met ingang van 2010 is het rioolrecht ex artikel 229 van de Gemeentewet vervangen door de rioolheffing ex artikel 228a van diezelfde wet. Dit is het gevolg van de inwerkingtreding van de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken. Hiermee hebben gemeenten de mogelijkheid gekregen om naast de kosten van zorgplicht voor het afvalwater ook de kosten van de zorg voor het hemel- en grondwater te verhalen via de rioolheffing. Wettelijk uitgangspunt is dat de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten ter zake. Welke kosten via de rioolheffing worden verhaald dient met het Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan (WRP) te zijn vastgesteld.

In Papendrecht gebeurt dit wel kostendekkend. Dit blijkt uit onderstaande berekening.

BEREKENING KOSTENDEKKENDHEID		BEDRAGEN (X € 1.000)	
kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	€ 2.459		
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen -/-	€ 541		
Netto kosten taakveld		€ 1.918	
Overige toe te rekenen kosten:			
Baggeren watergangen	€ 188		
Overhead incl. (omslag)rente	€ 400		
BTW	€ 259		
Totaal overige kosten		€ 847	
Totale kosten (a)		€ 2.765	
Opbrengsten heffingen (b)	€ 2.753		
Dekking (b/a x 100%)			100%

De basistarieven voor woningeigenaren hebben zich in de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld (x € 1):

	2022	2023	2024	2025	2026
Rioolheffing eigendom	161,00	165,00	169,00	174,00	165,00
% stijging t.o.v. vorig jaar		2,5%	2,4%	3,0%	-5,2%

In 2026 introduceert de gemeente Papendrecht een nieuwe rioolheffingssystematiek. Er wordt gestreefd naar een heffing die beter aansluit bij het gedachtegoed achter de rioolheffing, zoals bedoeld door de wetgever en bij de zorgplichten van de gemeente op het gebied van afval-, hemel- en grondwater. Daarnaast draagt de nieuwe heffingssystematiek bij aan een eerlijkere verdeling van de tarieven, zodat de lasten op een evenwichtiger manier worden verdeeld over de inwoners en bedrijven van Papendrecht. De specifieke tarieven voor rioolheffing ziet als volgt uit:

WOZ-WAARDE WONINGEN	TARIEF
€ 1 tot € 75.000	€ 33,00
€ 75.000 of meer	€ 165,00
Woningen in aanbouw	€ 165,00

WOZ-WAARDE NIET-WONINGEN	TARIEF
€ 1 tot € 75.000	€ 33,00
€ 75.001 tot € 300.000	€ 165,00
€ 300.000 tot € 500.000	€ 275,00
€ 500.001 tot € 900.000	€ 605,00
€ 900.001 tot € 1.400.000	€ 1.100,00
€ 1.400.001 tot € 2.000.000	€ 1.705,00
€ 2.000.001 of meer	€ 2.401,00

Vergelijking andere gemeenten

Om inzicht te krijgen in het algemene verloop van de hoogte van de woonlasten (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing) is het goed een vergelijking met andere gemeenten te maken. Ook het landelijk gemiddelde is hierin opgenomen.

Vergelijking van woonlasten kan worden gemaakt met de Drechtstedengemeenten. Deze is gebaseerd op de actuele gegevens van de Digitale Atlas van de lokale lasten 2025 op www.coelo.nl en geeft de woonlasten van een meerpersoonshuishouden voor zowel eigenaren-bewoners als huurders weer. Voor eigenaar-bewoners is de OZB berekend op basis van de gemiddelde WOZ-waarde van een koopwoning. Huurders betalen geen OZB en rioolheffing eigenaar. De woonlasten in 2025 in Alblasterdam, Dordrecht, Hardinxveld Giessendam, Hendrik Ido Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht laten zich samenvatten in onderstaande schema's (x € 1).

Eigenaar bewoners

GEMEENTE	GEMIDDELTE WOZ-WAARDE"	% OZBE WONINGEN	OZB EIGENAAR	RIOOLHEFFING EIG./GEBR.	AFVALSTOFFEN- HEFFING	TEGEMOET- KOMING	TOTAAL	RANGNR.
Dordrecht	407.000	0,0905	344	238	364	-	946	73
Sliedrecht	107.000	0,0736	299	305	375	-	979	110
Papendrecht	425.000	0,1088	410	174	402	-	986	116
Hendrik-Ido-Ambacht	494.000	0,0883	436	224	414	-32	1.042	184
Alblasserdam	418.000	0,1032	431	185	497	-40	1.073	214
Hardinxveld-G'dam	425.000	0,1077	457	221	413	-	1.091	230
Zwijndrecht	415.000	0,0924	356	334	408	-	1.098	236
Landelijk gemiddelde	506.000	0,0909	453	235	364	-	1.052	

De indicatie in de laatste kolom hoe lager het rangnummer, hoe lager de woonlasten.

Huurders

GEMEENTE	RIOOLHEFFING GEBRUIK	AFVALSTOFFEN- HEFFING	TEGEMOET KOMING	TOTAAL	RANGNR.
Papendrecht	-	402	-	402	131
Hendrik-Ido-Ambacht	71	414	-32	453	147
Alblasserdam	-	497	-40	457	150
Dordrecht	112	364	-	476	165
Sliedrecht	103	375	-	478	167
Hardinxveld-G'dam	207	344	-	551	249
Zwijndrecht	334	408	-	742	335
Landelijk gemiddelde	115	346	-	480	

De indicatie in de laatste kolom hoe lager de rangnummer, hoe lager de woonlasten.

Benchmark lokale lasten

Tot en met 2019 gold de zogenoemde 'macronorm'. Dit was een afspraak tussen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Rijksoverheid over de maximale stijging van de landelijke opbrengst onroerendezaakbelastingen (OZB).

Deze macronorm bepaalde de maximale jaarlijkse stijging van de ozb-opbrengsten van alle gemeenten samen en stamde uit 2007.

In 2014 is uit onderzoek gebleken dat de macronorm geen effectief instrument is, omdat de norm niet heeft bijgedragen aan de gematigde lastenontwikkeling, daar de besluitvorming over tarieven in gemeenten in de eerste plaats gaat om lokale afwegingen.

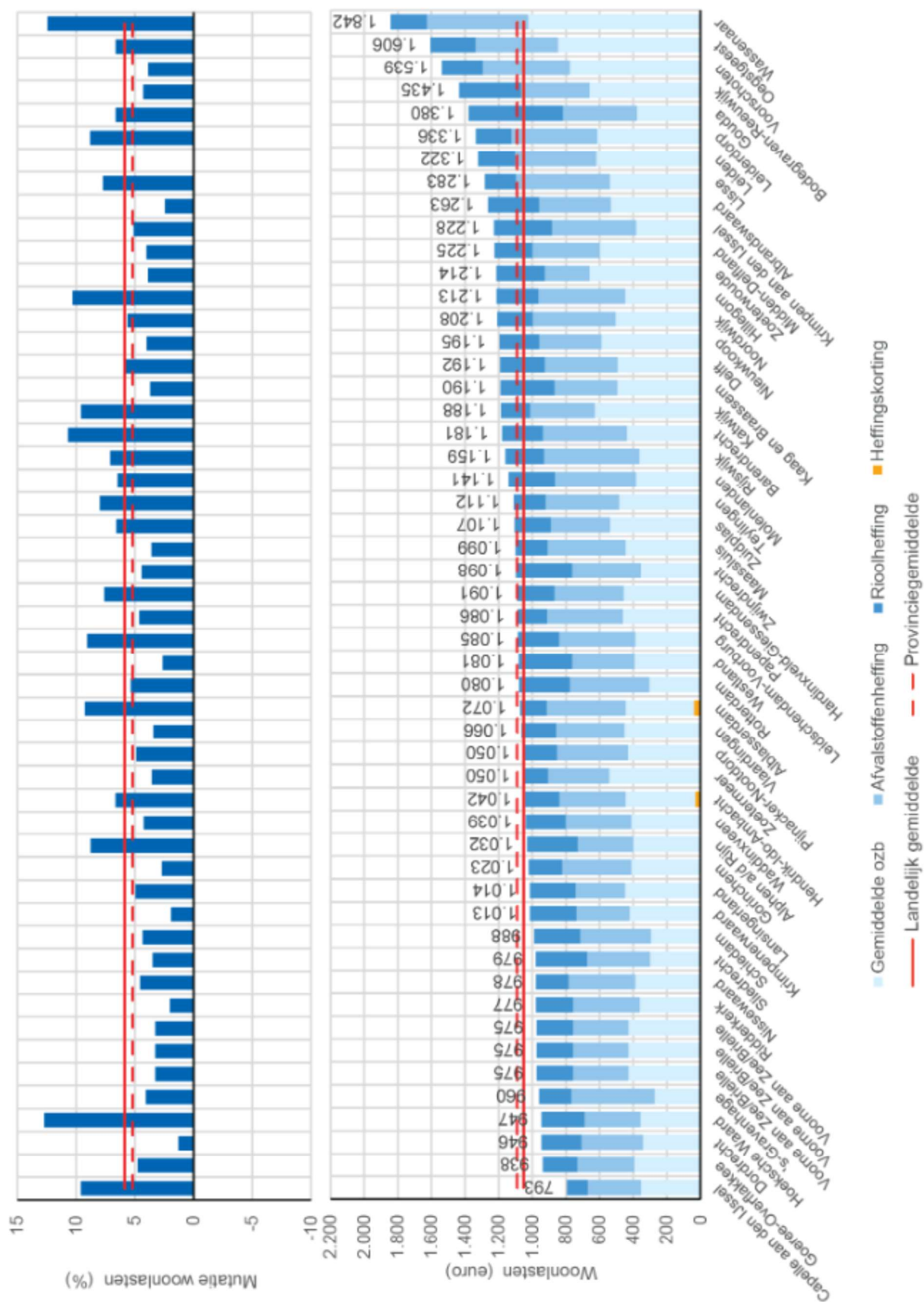
Sinds die tijd is de vergelijking van de lokale lasten, OZB, afvalstoffen- en rioolheffing, tussen gemeenten volgens het Rijk beter mogelijk geworden. Onder meer door de jaarlijkse Atlas van de lokale lasten van het COELO en de wettelijke verplichting om in de gemeentebegroting de ontwikkelingen toe te lichten.

Vanaf 2020 is de macronorm vervangen door de jaarlijkse benchmark, waarin naast de ozb ook de riool- en afvalstoffenheffing worden vergeleken.

De benchmark beoogt door middel van meer vergelijking, de informatievoorziening over de ontwikkeling van de lokale lasten te bevorderen. De benchmark vergelijkt voor alle gemeenten binnen een provincie de hoogte van de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens met een koopwoning. De woonlasten zijn de som van de gemiddeld betaalde ozb, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing minus een eventuele heffingskorting.

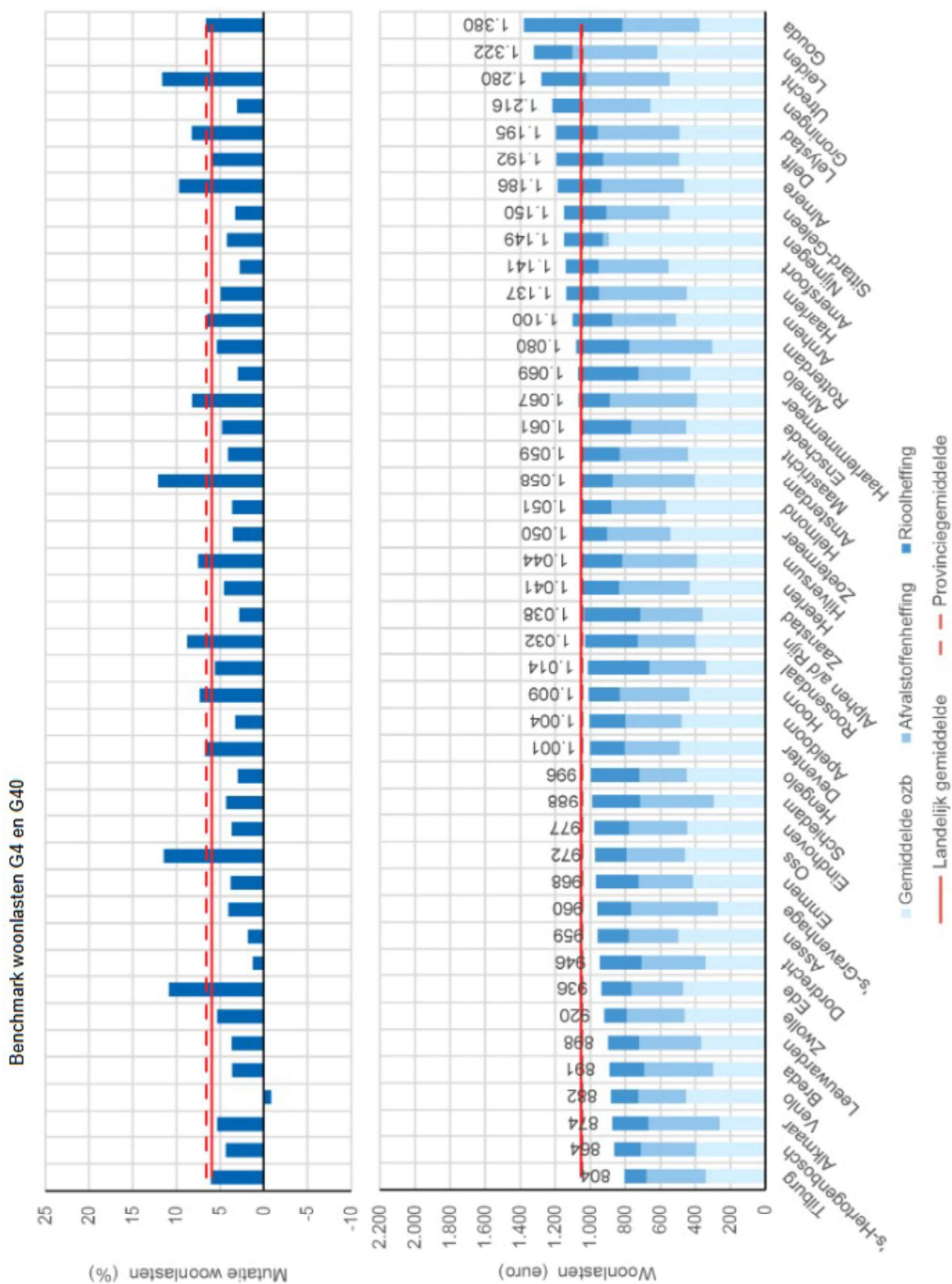
In de benchmark voor 2025, opgenomen in de Coelo atlas 2025 vanaf pagina 184, wordt een vergelijking van de gemeentelijke woonlasten en de gemeentelijke tariefontwikkeling per provincie gegeven, net als de landelijke en provinciale gemiddelden. Middels de (grafische) vergelijking voor Zuid-Holland op pagina 193 worden de onderlinge verschillen tussen gemeenten inzichtelijk gemaakt. Het overzicht vergelijkt binnen de provincie het cumulatief bedrag van de drie heffingen per gemeente, minus de tegemoetkoming in de woonlasten (heffingskorting) voor 2025 en de mutatie van de woonlasten per gemeente ten opzichte van 2024.

Benchmark woonlasten Zuid-Holland

De figuren bieden de mogelijkheid om de gemeenten op verschillende punten te vergelijken. De positie op de x-as (hoe ver naar rechts staat de gemeente?) geeft informatie over de hoogte van de gemeentelijke woonlasten in vergelijking met die van de andere gemeenten in de provincie. De horizontale rode lijnen laten zien in hoeverre de gemeentelijke woonlasten en de mutatie afwijken van het gemiddelde in Nederland (doorgetrokken rode lijn) en de provincie (gestippelde rode lijn). Het gemiddelde voor Nederland bedraagt € 1.052 en voor Zuid-Holland is dit € 1.090. Het stijgingspercentage ten opzichte van 2024 bedraagt landelijk 5,9% en voor Zuid-Holland 5%. Verder kan de hoogte van de ozb, afvalstoffenheffing en rioolheffing worden vergeleken. Enkele gemeenten hanteren een korting op de totale aanslag (heffingskorting). De hoogte van de heffingskorting wordt weergegeven met een oranje balkje. Het bedrag van de heffingskorting is verrekend met de gemiddeld betaalde ozb, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing in de gemeente door het gekorte bedrag te delen door drie en dit in mindering te brengen op de drie betaalde bedragen.

Naast de vergelijking per provincie wordt ook een overzicht op G40-G4niveau gepresenteerd.

In de [beantwoording van Kamervragen over de stijging van de gemeentelijke belastingen in 2021](#) door de voormalige minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, mevrouw Kajsa Ollongren is aangegeven dat evaluatie van de benchmark gepland staat voor 2025. Ook zal gekeken worden naar de relatie tussen de afschaffing van de macronorm en de ontwikkeling van de lokale woonlasten. In het [Regeerprogramma kabinet-Schoof](#) is opgenomen: 'We gaan met gemeenten in gesprek en onderzoeken met hen of en hoe we de stijging van de gemeentelijke woonlasten (OZB) kunnen maximeren.'

Overige lokale heffingen

- BIZ (Bedrijven InvesteringsZones)

Zowel ondernemers als gemeenten hebben belang bij investeringen in de bedrijfsomgeving. Voor het bedrijfsleven is de kwaliteit en veiligheid van de bedrijfsomgeving een belangrijke factor voor de aantrekkelijkheid van een onderneming voor hun klanten. Voor de lokale overheid is een veilige en leefbare openbare ruimte van belang om bedrijven (werkgelegenheid) en bezoekers aan te trekken. Een leefbare bedrijfsomgeving heeft invloed op de leefbaarheid van het omliggende gebied; burgers willen een veilige en leefbare omgeving om in te werken, te wonen en te winkelen. Het collectieve belang van de ondernemers valt op deze punten samen met het algemene belang van een kwalitatief hoogwaardige bedrijfsomgeving. Gezamenlijke investeringen liggen voor de hand omdat dit synergievoordelen oplevert en het effect van de investeringen groter wordt.

Gemeenten hebben met de Wet op de bedrijveninvesteringszones (Wet BIZ) de bevoegdheid om een gebied aan te wijzen (de bedrijveninvesteringszone (BIZ)) waarbinnen een bestemmingsbelasting (de BIZ-bijdrage) mag worden geheven ter financiering van door een meerderheid van de bijdrageplichtigen gewenste extra voorzieningen. De voorzieningen dienen zowel het gezamenlijk belang van de ondernemers als het algemeen belang. De BIZ kan echter niet worden ingezet voor de financiering van concrete verantwoordelijkheden die de wetgeving exclusief aan de gemeente opdraagt. De BIZ is alleen bedoeld om een hogere kwaliteit aan voorzieningen tot stand te brengen die de gemeente op grond van een optimale verdeling van de beschikbare middelen zelf niet kan en hoeft te realiseren.

Papendrecht kent sinds 2018 deze heffing voor Centrum Papendrecht. Het doel van deze BIZ is om de concurrentiekracht van het winkelgebied te vergroten.

Deze bijdrage wordt geheven van eigenaren en gebruikers van onroerende zaken in het centrum, zijnde de niet-woningen. Gebruikers van de panden betalen een vast bedrag, eigenaren betalen een percentage van de WOZ-waarde.

Deze BIZ liep in 2022 af en is inmiddels met vijf jaar verlengd, tot en met 2027.

- Lijkbezorgingsrecht

BEREKENING KOSTENDEKKENDHEID		BEDRAGEN (X € 1.000)	
kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	€ 433		
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen -/-	€ -		
Netto kosten taakveld		€ 433	
Overige toe te rekenen kosten:			
Overhead incl. (omslag)rente	€ 231		
BTW	€ -		
Totaal overige kosten		€ 231	
Totale kosten (a)		€ 664	
Opbrengsten heffingen (b)	€ 408		
Dekking (b/a x 100%)			61%

- Leges omgevingsvergunningen

BEREKENING KOSTENDEKKENDHEID		BEDRAGEN (X € 1.000)	
kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	€ 375		
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen -/-	€ -		
Netto kosten taakveld		€ 375	
Overige toe te rekenen kosten:			
Overhead incl. (omslag)rente	€ -		
BTW	€ 483		
Totaal overige kosten		€ 483	
Totale kosten (a)		€ 858	
Opbrengsten heffingen (b)	€ 860		
Dekking (b/a x 100%)			100%

- Overige leges

BEREKENING KOSTENDEKKENDHEID		BEDRAGEN (X € 1.000)	
kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	€ 621		
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen -/-	€ -		
Netto kosten taakveld		€ 621	
Overige toe te rekenen kosten:			
Overhead incl. (omslag)rente	€ 550		
BTW	€ -		
Totaal overige kosten		€ 550	
Totale kosten (a)		€ 1.171	
Opbrengsten heffingen (b)	€ 1.011		
Dekking (b/a x 100%)			86%

Kwijtschelding

Als een belastingplichtige als gevolg van financiële omstandigheden niet in staat is een belasting-aanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, kan gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. De regels voor het toekennen worden bepaald door de rijksoverheid. Deze regels komen erop neer dat kwijtschelding mag worden verleend aan belastingplichtigen die een inkomen hebben dat niet hoger ligt dan 90% van de bijstandsnorm. Gemeenten mogen hier in die zin van afwijken, dat deze inkomensgrens wordt verruimd naar 100% van de bijstandsnorm. Onze gemeente hanteert de zogeheten 100%-norm, wat betekent dat inwoners met een inkomen op bijstandsniveau in beginsel voor kwijtschelding in aanmerking komen. Tevens vindt een vermogenstoets plaats. Onlangs is de wettelijke vermogensnorm verhoogd. Ook hier geldt dat de gemeente de ruimste norm toepast.

Een groot deel van de kwijtscheldingen wordt geautomatiseerd getoetst. Het doel hiervan is om zo de administratieve lasten voor de burger te verminderen.

Gemeenten mogen zelf bepalen voor welke belastingen kwijtschelding wordt verleend. Er kan kwijtschelding worden verleend voor:

- Afvalstoffenheffing
- Leges gereserveerde invalidenparkeerplaats

Naar verwachting wordt in 2026 voor de volgende bedragen kwijtschelding verleend:

KWIJTSCHELDING	WERKELIJK 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026
Afvalstoffenheffing	206	210	210

Bedragen x € 1.000

PARAGRAFEN

Grondbeleid

Algemeen

Het grondbeleid van de gemeente Papendrecht is ondersteunend aan het ruimtelijk beleid zoals dat onder andere in de Structuurvisie, Dijkvisie, Visie op het Groen-Blauwe Netwerk en diverse andere regionale en lokale sectorale visies wordt benoemd. Papendrecht kent sinds de actualisatie van haar beleid een actief situationeel grondbeleid om de doelstellingen uit deze visies te realiseren. In de praktijk is sturing via grond in Papendrecht beperkt. Vrijwel de gehele gemeente is volgebouwd en er is nog slechts één, relatief kleine, uitleglocatie in ontwikkeling. De gemeente heeft in vergelijking met andere gemeenten relatief weinig grond in eigendom en er wordt nauwelijks actief aangekocht. Een randvoorwaarde bij het grondbeleid is namelijk, dat er geen onaanvaardbaar maatschappelijk en/of economisch risico gelopen wordt. In praktijk wordt hierdoor met verwerving zeer terughoudend omgegaan.

Ruimtelijke ontwikkelingen in Papendrecht vinden hoofdzakelijk plaats binnen bestaand stedelijk gebied. Dat betekent automatisch dat er veel meer spelers zijn met een grote diversiteit aan belangen. Ontwikkelingen zijn daardoor complex, duren lang, vragen relatief veel (ambtelijke) inzet en de uitkomsten kennen een hoge mate van onzekerheid.

De woningmarkt kenmerkt zich momenteel door een stevige vraag vanuit de markt, met name van mensen die voor het eerst een huis willen kopen. Hoge bouwkosten vormen echter nog steeds een risico. In de huurmarkt is de vraag naar betaalbare huurwoningen aanhoudend groot.

De beperkte hoeveelheid grond in eigendom maakt dat de financiële risico's in omvang beperkt zijn. Deze financiële risico's in grondexploitaties zijn bij de twee lopende complexen Centrum en het Land van Matena in aflopende mate aanwezig.

Werkwijze

De afgelopen jaren zijn de taken bij het voeren van de grondexploitatie over meerdere personen verdeeld. De uitvoering en control zijn van elkaar gescheiden. Voor alle projecten worden aparte dossiers opgesteld, waarin alle relevante financiële gegevens, taxaties, ramingen en onderliggende contracten verzameld zijn. Deze werkwijze zal in 2026 voortgezet worden.

Afronding projecten

In 2026 is de verwachting dat de grondexploitatie Centrum kan worden afgesloten. Naar de huidige inzichten zal gronduitgifte van de PC Hooftlaan geschieden in april 2026 en van de Veerpromenade rond de zomer. Resterende activiteiten zoals de herinrichting van het parkeerterrein achter het gemeentehuis, zijn zodanig beperkt van omvang dat deze kunnen worden ondergebracht in een restplan.

Nieuwe ontwikkelingen

Een aantal ruimtelijke (her)ontwikkelingen kunnen leiden tot actieve grondexploitatie complexen. Het betreffen de locatie aan de Douwes Dekkerlaan en de schoollocaties. Andere ontwikkelingen zijn op dit moment te prematuur om deze conclusie te kunnen trekken.

Voor de woningbouwontwikkeling bereiden we een omgevingsplan en/of BoPa (buitenplanse omgevingsplanactiviteit) voor om de ontwikkeling mogelijk te maken. In 2026 zijn we voornemens om de procedure te starten. Met Woonkracht 10 verwachten we in de 1e helft van 2026 tot een overeenkomst te komen voor de realisatie van de sociale woningbouw. Verder selecteren we in 2026 een marktpartij voor de realisatie van de overige woningen.

In 2025 zijn een aantal belangrijke besluiten genomen voor de ontwikkeling van het Van der Palmgebied. Dit betreft de investeringen voor de nieuwbouw VO-scholen, de nieuwbouw van de MFA en de parkeervoorziening. Er is ook een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Resteert de investeringsbedragen voor o.a. de openbare ruimte en verwerving in het gebied. Voor de integrale ontwikkeling verwachten we in 2026 een grondexploitatie op te stellen en door de raad vast te laten stellen.

Meerjarenperspectief Grondexploitaties

De exploitatieberekeningen worden jaarlijks bij de jaarstukken herzien. Enerzijds wordt daarbij teruggeblikt op de daadwerkelijke inkomsten en uitgaven ten opzichte van de ramingen, anderzijds wordt vooruitgekeken. Door middel van (her)taxaties worden de ingeschatte opbrengsten opnieuw gewaardeerd en de ramingen voor de nog uit te voeren werkzaamheden worden geactualiseerd. Zo nodig worden de fasering en de looptijd van het project aangepast en de parameters voor rente en inflatie opnieuw beoordeeld. Voor de berekening van de financieringslasten wordt vanaf 2025 uitgegaan van een omslagrentepercentage van 0,5% bij zowel een positieve boekwaarde (inkomsten groter dan de uitgaven) als bij een negatieve boekwaarde (uitgaven groter dan inkomsten). De geraamde kosten voor latere jaren vanaf 2025 zijn gecorrigeerd met 2% kostenstijging.

Niet in exploitatie genomen gronden

De strategische grondposities zijn opgenomen onder de materiële vaste activa en vallen onder de zogenaamde warme gronden. Dit zijn gronden die door de gemeente zijn aangeschaft met het oog op ontwikkeling op afzienbare termijn, maar die nu nog niet in een operationele grondexploitatie zijn opgenomen. Het betreft percelen ten noorden van de A15 en een perceel ter hoogte van de Douwes Dekkerlaan.

In exploitatie genomen gronden

Jaarlijks worden de exploitatieberekeningen van complexen geactualiseerd. Voor complexen waar een tekort wordt verwacht, wordt een voorziening gevormd. Omdat het enige complex (Centrum) verliesgevend is, is hiervoor een verliesvoorziening voor gevormd.

Winstneming

Winsten op grondexploitaties worden tussentijds genomen of bij afsluiting van een complex. Dit is, afhankelijk van de grootte van het complex, per deelgebied of voor het hele complex. Bij winstneming wordt het behaalde resultaat verrekend met de risicoreserve grondexploitaties. Winstneming geschiedt volgens de voorschriften van het BBV volgens de poc (naar rato van realisatie) methode.

Risicoreserve grondexploitatie

De risicoreserve grondexploitaties vormt het weerstandsvermogen voor grondexploitaties en is bedoeld om financiële risico's op te kunnen vangen en tekorten op lopende grondexploitaties af

te dekken. Komt de risicoreserve boven of onder het gewenste niveau, dan zal dit in lijn met het gemeentelijk beleid worden geëgaliseerd.

Risicobepaling grondexploitaties

In lijn met de nota grondbeleid worden risico's in de grondexploitatie per complex geïnventariseerd. Van deze risico's wordt een inschatting gemaakt hoe groot de kans is dat een bepaald risico zich voordoet. Uitgangspunt bij het bijstellen van exploitatieberekening is, dat risico's waarvan de kans dat het zich voordoet groter dan of gelijk is aan 50% volledig worden verwerkt in de exploitatieopzet van betreffend complex. Risico's worden situationeel beoordeeld, en afhankelijk van het ingeschatte risico, voorzien van een wegingsfactor. Voor deze wegingsfactor wordt 10%, 20%, 30% en 40% gehanteerd. Het totaal gewogen risico (risicobedrag x kans) is berekend op € 200.000.

Meerjarenbegroting 2025 – 2026

Budgetten van de grondexploitatie zijn onderdeel van de gemeentebegroting. In onderstaande tabel uit het MPG 24 is een specificatie opgenomen per kostensoort van de verwacht uitgaven en inkomsten. Actualisatie van de begrotingscijfers vindt steeds plaats bij herziening van het MPG als onderdeel van het jaarrekening proces.

Totaal grondexploitaties per 01-01-2025

KOSTENSOORT	BEGROOT 2025	BEGROOT 2026
Exploitatielasten	-	-
Rentekosten	137.662	138.433
Plankosten en VTU	129.954	113.210
Verwervingen	-	-
Sloop	-	-
Milieukosten	-	-
Bouw- en Woonrijpmaken	518.744	448.203
Tijdelijk beheer	5.000	-
Overige	-	-
Winstneming	-	-
Kostenstijging	12.946	28.266
Totaal uitgaven	804.306	728.112
Woningbouw	650.000	680.400
Bedrijventerrein	-	-
Kantoren	-	-
Winkels en horeca	-	-
Voorzieningen	-	-
Bijdragen	-	-
Rente en exploitatiebaten	-	-
Opbrengstenstijging	-	6.770
Totaal inkomsten	650.000	687.170
Totaal saldo	154.306	40.942

PARAGRAFEN

Verbonden Partijen

Inleiding

De uitvoering van een aantal gemeentelijke taken is overgedragen aan verbonden partijen. De gemeente ervaart een duidelijke meerwaarde van samenwerking met deze partijen. Met behoud van eigen karakter en identiteit zal continuering van regionale samenwerking plaatsvinden. Hoewel de gemeente de bij verbonden partijen belegde taken niet meer zelf uitvoert, blijft zij hiervoor wel verantwoordelijk.

Uitgangspunt is dat verbonden partijen een bijdrage leveren aan het gemeentelijk beleid. Waar verbonden partijen betrokken zijn bij de uitvoering van de speerpunten uit het bestuursakkoord wordt hier extra op toegezien. Uiteraard wordt hierbij wel gekeken naar de mate van invloed. Waar de gemeente relatief weinig invloed heeft wordt minder gestuurd. Hierdoor kan de (ambtelijke) capaciteit gericht worden ingezet op verbonden partijen waar invloed groter is. De gewenste sturing per verbonden partij is geïnventariseerd en in deze paragraaf opgenomen (paragraaf 6.1).

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Het financiële belang bestaat uit de middelen die aan de verbonden partij beschikbaar zijn gesteld en die niet verhaalbaar zijn bij een faillissement van de verbonden partij, dan wel uit een bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Het bestuurlijk belang verwijst naar hetzij de zeggenschap uit hoofde van vertegenwoordiging in bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Hieronder wordt een opsomming gegeven van deze samenwerkingsverbanden.

Gemeenschappelijke regelingen

1. GR Sociaal
2. GR Dienst Gezondheid & Jeugd
Zuid-Holland Zuid
3. GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
4. GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
5. GR Bureau Openbare Verlichting Lek-Merwede
6. GR Gevudo

Vennootschappen en coöperaties

7. Stedin groep N.V.
8. Bank Nederlandse Gemeenten N.V.
9. Oasen N.V.
10. Regionale OntwikkelingsMaatschappij
Drechtsteden (ROM-D)
11. Gemeente Papendrecht Slobbengors Beheer B.V.
12. Recreatie en Cultuur holding B.V.

In deze paragraaf kijken we vooruit op de door verbonden partijen uit te voeren taken en processen, bestuurlijke- en financiële ontwikkelingen en overige noemenswaardige trends voor 2026 en mogelijk verder.

Inzicht in de ontwikkelingen, zowel de bestuurlijke als de financiële, zijn voor de gemeente Papendrecht belangrijk. Het maakt het mogelijk om effectiever te sturen op onze verbonden partijen. Voor de beleidsmatige ontwikkelingen wordt verwezen naar de betreffende programma's.

6.1 ALGEMENE ONTWIKKELINGEN

Op 1 juli 2022 is de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) ingegaan voor samenwerkingen van provincies, gemeente en waterschappen. Met deze wetswijziging worden de mogelijkheden van volksvertegenwoordigers om de eigen controlerende- en kaderstellende rol bij gemeenschappelijke regelingen te versterken aangepast en uitgebreid. Ook wordt de democratische legitimatie van de besluitvorming binnen zo'n samenwerkingsverband vergroot. In 2026 wordt de Nota Verbonden Partijen geactualiseerd.

6.2 RISICOPROFIEL

Per verbonden partij wordt volgens de stoplichtenmethode in beeld gebracht welke risico's de gemeente loopt in haar financiële, informatieverstrekken en bestuurlijke relatie met de verbonden partij. Ook algemene omstandigheden, bijvoorbeeld 'jonge' regeling, worden meegewogen. De wijze van risicobepaling is gebaseerd op basis van de Nota Verbonden Partijen 2017. Indien het bestuurlijk en/of financieel risico beperkt is, is het stoplicht groen. Kunnen enkele opmerkingen gemaakt worden, kleurt het stoplicht oranje. Mocht de relatie met de verbonden partij risicovol zijn dan is het stoplicht rood. De risico's van de verbonden partijen zijn (nader) toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

In tabel 1 is een overzicht opgenomen van de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen. De tabel geeft ook inzicht in de overige verbonden partijen en het in het boekjaar ontvangen dividend.

Gemeenschappelijke regelingen	Relatie met programma	Vertegenwoordiging	Begroting 2026 (prim) x € 1.000	Rekening 2024 x € 1.000	Kleur stoplicht
1. Sociaal	4	AB/DB	28.607	26.565	Actief
2. Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland-Zuid	4	AB	14.556	13.023	Actief
3. Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid	3	AB	827	694	Maatwerk
4. Veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid	2	AB	3.250	2.980	Actief
5. Bureau Openbare Verlichting Lek-Merwede	3	AB	81	81	Maatwerk
6. Gevudo	3	AB	-80	-87	Passief
Totaal			47.241	43.256	
Vennootschappen en coöperaties	Relatie met programma	Vertegenwoordiging	Geïnvesteed vermogen x € 1.000	Dividend in 2024 x € 1.000	Kleur stoplicht
7. Stedin Groep N.V.	1	AVA	3.570	413	Maatwerk
8. Bank Nederlandse Gemeenten N.V.	1	AVA	14	12	Passief
9. Oasen N.V.	1	AVA	13	0	Passief
10. ROM-D Holding	1, 3	AVA	150	0	Passief
ROM-D CV KIL III	1, 3	AVA	194	0	Passief
11. Gemeente Papendrecht Slobbengors Beheer B.V.	1, 3	Extern	18	0	Passief
12. Recreatie en Cultuur holding B.V.	4	AVA	450	0	Actief

Tabel 1: Overzicht bijdragen verbonden partijen

1. GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING SOCIAAL

Vestigingsplaats	Dordrecht		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Onderdelen	Sociale Dienst Drechtsteden (SDD): Dordrecht; Sinds 01-01-2023 valt Drechtwerk onder het bestuur en leiding van de GRS.		
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.		
Website	www.socialedienstrechtsteden.nl		
Doel(en)	1. De GRS heeft tot doel, binnen de kaders als genoemd in en voortvloeiend uit deze Regeling, bij te dragen aan de beleidsontwikkeling van de gemeenten op de gebieden van het sociaal domein en sociale werkvoorziening en uitvoering te geven aan het op deze gebieden vastgestelde beleid. 2. Ter verwezenlijking van de in het eerste lid genoemde doelstelling behartigt de GRS de gemeenschappelijke regionale belangen op de terreinen van sociaaleconomische versterking, sociaal domein en sociale werkvoorziening.		
Programma	4. Samenleving		
Belang	<i>Openbaar</i> Het in algemene zin behartigen van regionale belangen op het terrein van de sociale zekerheid en – ontwikkeling en de sociale werkvoorziening. <i>Financieel</i> De gemeente betaalt jaarlijks een gemeentelijke bijdrage. Verwezen wordt naar de in de inleiding opgenomen bijdragen gemeenschappelijke regelingen en de onderverdeling binnen de GRS (tabel 1). <i>Bestuurlijk</i> Vertegenwoordiging in het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur door wethouder J.L. van Erk.		
Kerncijfers	Jaarresultaat 2024	€ 700.000	
		31-12-2024	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 250.000	€ 250.000
	Vreemd vermogen	€ 56.639.000	€ 56.639.000
	Begrotingsresultaat 2026	€ - na resultaatbestemming	€ - voor resultaatbestemming
	Eigen vermogen 2026	€ -	Ultimo 2026
	Vreemd vermogen 2026	€ 34.347.000	Ultimo 2026

Vooruitblik 2026

Op alle beleidsterreinen stijgen de gemeentelijke lasten, zo ook in het sociaal domein. De financiële positie van gemeenten komt hiermee verder onder druk. De stijging van de begroting van de GR Sociaal wordt grotendeels veroorzaakt door moeilijk te beïnvloeden autonome groei van klantenaantallen en de ontwikkeling van loon- en prijsindexaties.

De deelnemende gemeenten werken gezamenlijk met de GR Sociaal verder aan voorstellen om het sociale domein verder te optimaliseren en verder te bouwen aan een 'toekomstbestendig sociaal domein'. De GR Sociaal blijft daarbij werken aan een zo efficiënt mogelijke uitvoering en bedrijfsvoering, waarbij de gemeenten de primaire verantwoordelijkheid dragen voor het maken van inhoudelijke beleidskeuzes.

Daarnaast zijn er komend jaar een aantal ontwikkelingen die zowel meer vragen van de uitvoering, maar die ook kansen bieden. Voorbeelden hiervan zijn de Participatiewet in Balans, de Wet van School naar Werk, de transformatie van Drechtwerk tot Sociaal Mensontwikkelbedrijf, het uitwerken van aanpassing van bestaand beleid en nieuwe voorstellen om lichtere vormen van ondersteuning te kunnen bieden, die de vraag naar duurder maatwerk kan dempen.

Deze ontwikkelingen vragen wijzigingen in beleid. Een deel wordt opgelegd door het Rijk, maar op andere punten zit hierin keuzevrijheid voor de gemeenteraad. De voorbereiding hiervan op alle drie de opgaven van de GR Sociaal zijn in 2025 ingezet. In 2026 zullen deze via wijziging van de verordening(en) of via aparte voorstellen, naar de raad toekomen.

Stoplicht

Rood

Sturingsarrangement

Actief

2. GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING DIENST GEZONDHEID & JEUGD ZUID-HOLLAND-ZUID

Vestigingsplaats	Dordrecht		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Onderdelen	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuid-Holland Zuid (GGD), Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten (BLVS), Serviceorganisatie Jeugd (SOJ), Regionale Ambulancevoorziening.		
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.		
Website	www.dienstgezondheidjeugd.nl		
Doel(en)	Het samenwerkingsverband heeft tot taak, vanuit het beginsel van verlengd lokaal bestuur, en met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, een bijdrage te leveren aan het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten, teneinde een evenwichtige en voorspoedige ontwikkeling in het gebied te bevorderen. De behartiging van belangen geschiedt door het bepalen van de hoofdlijnen van gewenste ontwikkelingen door middel van sturing, ordening, integratie en in voorkomende gevallen uitvoering ter zake van de taakvelden publieke gezondheid, onderwijs en jeugd.		
Programma	4. Samenleving		
Belang	<i>Openbaar</i> Het in algemene zin behartigen van belangen op het terrein van volksgezondheid, jeugdgezondheidszorg, jeugdhulp, veilig thuis, onderwijs en welzijn. <i>Financieel</i> Voor de bijdrage in de gemeenschappelijke regeling wordt verwezen naar het overzicht in de inleiding: Bijdragen gemeenschappelijke regelingen (tabel 1). <i>Bestuurlijk</i> Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur door wethouder J.D. van der Borg.		
Kerncijfers	Jaarresultaat 2024	€ 1.128.000	
		31-12-2024	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 3.989.000	€ 2.676.000
	Vreemd vermogen	€ 29.357.000	€ 30.454.000
	Begrotingsresultaat 2026	€ - na resultaatbestemming	€ - voor resultaatbestemming
	Eigen vermogen 2026	€ 3.031.000	Ultimo 2026
	Vreemd vermogen 2026	€ 29.194.000	Ultimo 2026

Vooruitblik 2026

- De GR DG&J wordt geconfronteerd met druk op de budgetten. Tegelijkertijd neemt het beroep op verschillende diensten toe. Dit is een forse uitdaging. Het gevolg is dat DG&J de dienstverlening heeft afgeschaald.
- De financiële risico's van de GR DG&J richten zich vooral op de ontwikkeling van de kosten van jeugdhulp in relatie tot de begroting en de sterke daling van de rijksbijdragen voor jeugdhulp met ingang van 2026. In 2024 is het gebruik van jeugdhulp, na twee eerdere jaren van stabilisatie voor het eerst weer sterk gestegen.
- Er lopen verschillende bestuursopdrachten en andere trajecten om meer grip te krijgen op de kosten. Onder andere werkt GR D&J samen met gemeenten aan het Verbeterprogramma betaalbare en beschikbare jeugdhulp. Gemeenten en Serviceorganisatie nemen de uitvoering van de maatregelen gezamenlijk ter hand.
- Het uitvoeringsprogramma en de begroting worden geactualiseerd zodra de uitkomsten van de lopende bestuurlijke opdrachten en andere trajecten bekend zijn.
- Gezien de financiële context richt de GR vooral focus op het borgen van de basis-dienstverlening aan gemeenten en inwoners. Daarnaast wordt gekeken hoe kleine stappen gezet kunnen worden om het voorveld te versterken en de impact te vergroten.

Stoplicht	Rood
Sturingsarrangement	Actief

3. GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING OMGEVINGSDIENST ZUID-HOLLAND-ZUID

Vestigingsplaats	Dordrecht		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Onderdelen	-		
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht en de provincie Zuid-Holland.		
Website	www.ozhz.nl		
Doel(en)	De regeling wordt getroffen ter ondersteuning van de bestuursorganen van de gemeenten in Zuid-Holland zuid en de provincie Zuid-Holland bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht en andere opgedragen taken.		
Programma	3. Fysieke Leefomgeving		
Belang	<i>Openbaar</i> Veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en leefbaarheid. <i>Financieel</i> Voor de bijdrage in de gemeenschappelijke regeling wordt verwezen naar het overzicht in de inleiding: Bijdragen gemeenschappelijke regelingen (tabel 1). <i>Bestuurlijk</i> Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur door wethouder A.J. Kosten		
Kerncijfers	Jaarresultaat 2024	€ 604.106	
		31-12-2024	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 988.399	€ 654.962
	Vreemd vermogen	€ 13.240.152	€ 7.896.055
	Begrotingsresultaat 2026	€ 73.689 na resultaatbestemming	€ 73.689 voor resultaatbestemming
		€ 0	€ 0
	Eigen vermogen 2026	€ 1.172.211	Ultimo 2026
	Vreemd vermogen 2026	€ 12.808.365	Ultimo 2026

Vooruitblik 2026

Inhoudelijke werkzaamheden: zie Programma 3 Fysieke leefomgeving. Te bespreken onderwerpen in het algemeen bestuur zullen in ieder geval zijn de gebruikelijke punten: begrotingsrichtlijnen 2027, vaststelling jaarrekening 2025, begroting 2027 en de BURAP 2026. Ook is gepland dat een nieuwe bedrijfsvoeringsnota wordt besproken en de voortang van de in 2025 afgesproken ombuigingen van ca. 4%

Stoplicht	Oranje
Sturingsarrangement	Maatwerk

4. GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING VEILIGHEIDSREGIO ZUID-HOLLAND-ZUID

Vestigingsplaats	Dordrecht		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Onderdelen	Regionale brandweer Zuid-Holland-Zuid Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio		
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.		
Website	www.zhzveilig.nl		
Doel(en)	Het openbaar lichaam heeft tot doel de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen met behoud van lokale verankering bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau te organiseren en uit te voeren. Uitgangpunten hierbij zijn: doelmatig, slagvaardig en een gecoördineerde voorbereiding op de taken.		
Programma	2. Veiligheid		
Belang	<i>Openbaar</i> Het behartigen van de belangen op het terrein van: regionale brandweer, de meldkamer, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen en openbare orde en veiligheid. <i>Financieel</i> Voor de bijdrage in de gemeenschappelijke regeling wordt verwezen naar het overzicht in de inleiding: Bijdragen gemeenschappelijke regelingen (tabel 1). <i>Bestuurlijk</i> Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur door burgemeester M. van Driel.		
Kerncijfers	Jaarresultaat 2024	000	
		31-12-2024	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 9.673.172	€ 10.356.465
	Vreemd vermogen	€ 91.467.885	€ 86.755.137
	Begrotingsresultaat 2026	€ - na resultaatbestemming	€ -51.000 voor resultaatbestemming
	Eigen vermogen 2026	€ 6.165.000	Ultimo 2026
	Vreemd vermogen 2026	€ 112.869.000	Ultimo 2026

Vooruitblik 2026

In 2026 start de uitvoering van het Beleidsplan VRZHZ 2026-2029. De prioriteiten liggen bij de toekomstbestendige brandweezorg, versterking van crisisbeheersing en het vergroten van maatschappelijke weerbaarheid. Daarbij zet de Veiligheidsregio in op flexibele inzetstructuren, samenwerking met Rotterdam-Rijnmond, en investeren in soft skills en oefencapaciteit.

De begroting 2026 richt zich op het op peil houden van de operationele basis, het uitvoeren van vakbekwaamheidstrajecten en het inspelen op externe opgaven zoals grootschalig RWS-onderhoud en klimaat gerelateerde risico's. Extra inzet is nodig voor regionale afstemming over crisiscommunicatie, het organiseren van bereikbaarheid bij infrastructurele werkzaamheden, en het benutten van landelijke middelen voor maatschappelijke weerbaarheid. Tegelijkertijd blijft de druk op personele capaciteit en middelen voelbaar. Binnen de begroting wordt gestuurd op prioritering, samenwerking en slimme inzet van bestaande structuren om de ambities uitvoerbaar en betaalbaar te houden.

Bestuursopdracht VRZHZ

Het AB heeft de VRZHZ opdracht gegeven om een verkenning uit te voeren naar de financiële positie, in relatie tot de toekomstgerichte, robuuste brandweezorg en risico- en crisisbeheersing. Deze verkenning is niet alleen van belang voor het ravijnjaar, maar ook voor de jaren daarna. De concrete uitwerking van de te maken keuzes zijn uitgewerkt in het beleidsplan 2026-2029. De verwachting is dat het beleidsplan 2026-2029 eind oktober met zienswijze zal worden vastgesteld. De financiële vertaling van dit beleidsplan volgt mogelijk in 2026.

Stoplicht

Rood

Sturingsarrangement

Actief

5. GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING BUREAU OPENBARE VERLICHTING LEK-MERWEDE

Vestigingsplaats	Hardinxveld-Giessendam		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Onderdelen	-		
Deelnemers	Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Molenlanden, Papendrecht, Vijfheerenlanden.		
Website	www.bureau-ovl.nl		
Doel(en)	Doel is het behartigen van de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de gemeenten op het gebied van het in stand houden van de openbare verlichting van de gemeenten.		
Programma	3. Fysieke leefomgeving		
Belang	<i>Openbaar</i> Het in stand houden van de openbare verlichting. <i>Financieel</i> De gemeente betaalt jaarlijks een gemeentelijke bijdrage. Verwezen wordt naar de in de inleiding opgenomen bijdragen gemeenschappelijke regelingen en de onderverdeling binnen de GRS (tabel 1). De gemeentelijke bijdrage bestaat uit een bedrag dat wordt berekend op basis van het aantal lichtobjecten dat zich in de gemeente bevindt. <i>Bestuurlijk</i> Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur door wethouder A.M.J.M. Janssen.		
Kerncijfers	Jaarresultaat 2024	€ 180.640	
		31-12-2024	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 371.893	€ 210.202
	Vreemd vermogen	€ 595.200	€ 529.348
	Begrotingsresultaat 2026	€ - na resultaatbestemming	€ - voor resultaatbestemming
		€ 5.000	€ 5.000
	Eigen vermogen 2026	€ 370.000	Ultimo 2026
	Vreemd vermogen 2026	€ 550.000	Ultimo 2026

Vooruitblik 2026

Het voortgezette verbetertraject, wat gestart is in 2022, heeft er toe geleid dat er voor 2026 een goede structuur is neergezet, waardoor de samenwerking tussen Bureau-OVL, de gemeenten en de aannemer een dynamisch geheel kan zijn. Deze samenwerking wordt gekenmerkt door de beheersbare processen, tevreden opdrachtgevers én inwoners. Samenwerken naar een nieuwe, stabiele basis is een gezamenlijk belang. Door een onderlinge, open communicatie tussen beheerders en medewerkers van Bureau-OVL werken ze aan een gezamenlijke doelstelling, verbeteren van de dienstverlening, rust en consolidatie. De komende jaren zal de focus zeker liggen bij het ver-LED-den van het complete areaal wat in beheer is bij Bureau OVL. De verwachting is dan ook dat storingen aan lichtobjecten drastisch zal afnemen. Het managementteam (de driehoek) is gestart met het uitzetten van strategie 'middellange termijn'. Op zoek naar continuïteit, stabiliteit, robuustheid en veerkracht voor de organisatie.

Stoplicht	Oranje
Sturingsarrangement	Maatwerk

6. GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING VUILVERWERKING DORDRECHT EN OMSTREKEN (GEVUDO)

Vestigingsplaats	Dordrecht		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Onderdelen	-		
Deelnemers	Alblasserdam, Avalex, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, Vijfheerenlanden en Zwijndrecht.		
Website	-		
Doel(en)	Gevudo bezit 529 aandelen van de N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland te Alkmaar (HVC) en behartigt en coördineert de belangen van de deelnemende gemeenten richting HVC.		
Programma	3. Fysieke leefomgeving		
Belang	<i>Openbaar</i> Afvalinzameling, - verwerking en straatreiniging. <i>Financieel</i> Gevudo is aandeelhouder in de HVC met 529 aandelen (15,77%). Gevudo heeft met ingang van 2015 haar gemeenschappelijke regeling aangepast, zij is nu een 'houdstermaatschappij': zij voert geen operationele taken meer uit. <i>Bestuurlijk</i> Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur door wethouder A.J. Kosten.		
Kerncijfers	Jaarresultaat 2024	€ 0	
		31-12-2024	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 30.487	€ 30.487
	Vreemd vermogen	€ 400.831	€ 414.373
	Begrotingsresultaat 2026	€ - na resultaatbestemming	€ - voor resultaatbestemming
		€ 0	€ 0
	Eigen vermogen 2026	€ 30.487	Ultimo 2026
	Vreemd vermogen 2026	€ 0	Ultimo 2026

Vooruitblik 2026

Geen noemenswaardige ontwikkelingen met betrekking tot Papendrecht.

Stoplicht	Groen
Sturingsarrangement	Passief

7. STEDIN GROEP N.V.

Vestigingsplaats	Rotterdam		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Onderdelen	-		
Deelnemers	Zie www.stedingroep.nl/aandeelhouders		
Website	www.stedin.net		
Doel(en)	Stedin Groep zorgt voor een energienet in met name de Randstad aan particuliere en zakelijke klanten.		
Programma	1. Bestuur		
Belang	<i>Openbaar</i> Energievoorziening <i>Financieel</i> De gemeente is voor 0,68% aandeelhouder in gewone aandelen (33.751 aandelen op totale portefeuille van ruim 4,9 mln. aandelen). De dividenduitkering is afhankelijk van de winst. Op 3 juni 2021 heeft de raad besloten om voor een bedrag van € 2,5 mln. preferent cumulatieve aandelen te werven. Het gaat om 5.381 aandelen op een totaal van 416.000 (1,29%). Hier staat tegenover een gegarandeerde dividenduitkering. Voor Papendrecht rond de € 70.000 per jaar. <i>Bestuurlijk</i> Vertegenwoordiging in de aandeelhoudersvergadering door wethouder W. Renzen.		
Kerncijfers	Jaarresultaat 2024	€ 158.000.000	
		31-12-2024	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 3.370.000.000	€ 3.221.000.000
	Vreemd vermogen	€ 4.362.000.000	€ 4.363.000.000

Vooruitblik 2026

De energietransitie is een van de grootste uitdagingen waar Nederland voor staat. Tegelijkertijd is de missie van Stedin om iedereen in hun verzorgingsgebied toegang te geven tot het elektriciteitsnetwerk. Om dat mogelijk te maken, moeten de netcapaciteiten uitgebreid worden en de kwaliteit van het elektriciteitsnetwerk worden verhoogd.

Dat is de maatschappelijke opdracht en de kern van de strategie van Stedin voor de periode 2023-2027. Dat doet Stedin door sneller te bouwen, de elektriciteitsnetten beter te benutten en ze betrouwbaar te blijven beheren.

Nederland beweegt van een fossiel naar een duurzaam energiesysteem. Van centraal opgewekte energie naar decentrale opwek met bijvoorbeeld zonnepanelen of windmolens op zee. Ook als de zon even niet schijnt en de wind even niet waait, moet het energiesysteem van vraag en aanbod in balans worden gehouden.

Daar is een goed functionerend elektriciteitsnet voor nodig met voldoende capaciteit en hoge kwaliteit. Hier ligt de focus van Stedin.

Stoplicht	Oranje
Sturingsarrangement	Maatwerk

8. BANK NEDERLANDSE GEMEENTEN N.V.

Vestigingsplaats	Den Haag		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Onderdelen	-		
Deelnemers	Zie www.bngbank.nl/over-BNG-Bank/Organisatie-en-bestuur		
Website	www.bngbank.nl		
Doel(en)	Kredietverlening aan de publieke sector		
Programma	1. Bestuur		
Belang	<i>Openbaar</i> De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. <i>Financieel</i> De gemeente Papendrecht is aandeelhouder van 6.318 aandelen. Het totaal aantal geplaatste aandelen bedraagt 55.690.720 aandelen. Het aandeel bedraagt 0,0113%. <i>Bestuurlijk</i> Vertegenwoordiging in de aandeelhoudersvergadering door wethouder W. Renzen.		
Kerncijfers	Jaarresultaat 2024	€ 294.000.000	
		31-12-2024	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 4.777.000.000	€ 4.721.000.000
	Vreemd vermogen	€ 123.164.000.000	€ 110.819.000.000

Vooruitblik 2026

Het fundingbeleid van BNG Bank blijft, net als voorgaande jaren, onveranderd gericht op permanente toegang tot de geld- en kapitaalmarkt voor de gewenste looptijden en volumes tegen zo laag mogelijke kosten.

Stoplicht	Groen
Sturingsarrangement	Passief

9. OASEN N.V.

Vestigingsplaats	Gouda		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Onderdelen	-		
Deelnemers	Zie www.oasen.nl/over-oasen/bedrijfsstructuur/aandeelhouders		
Website	www.oasen.nl		
Doel(en)	Leveren van helder en betrouwbaar drinkwater		
Programma	1. Bestuur		
Belang	<i>Openbaar</i> Drinkwatervoorziening <i>Financieel</i> De gemeente Papendrecht is aandeelhouder van 29 van de 748 aandelen(3,9%). De aandelen hebben een nominale waarde van € 455 per aandeel. Er zijn 748 aandelen geplaatst bij de gemeenten in het verzorgingsgebied van Oasen NV. Dit komt ongeveer neer op ongeveer 1 aandeel per 1.000 inwoners. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) bestaat uit vertegenwoordigers van aandeelhoudende gemeenten. <i>Bestuurlijk</i> De gemeente wordt vertegenwoordigd in de aandeelhouders vergadering door wethouder A.J. Kosten.		
Kerncijfers	Jaarresultaat 2024	€ 7.892.000	
		31-12-2024	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 136.041.000	€ 128.149.000
	Vreemd vermogen	€ 263.317.000	€ 244.640.000

Vooruitblik 2026

Duurzaamheid en de drinkwatersector zijn al meer dan een eeuw onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Als geen ander weet Oasen hoe belangrijk het is om goed voor de natuur te zorgen. Al jaar en dag werkt Oasen aan het vergroenen van de bedrijfsvoering en zetten ze in op samenwerkingen die bijdragen aan de duurzaamheidsambities. In 2026 gaat Oasen nog meer focus aanbrengen in deze ambities en aanpak. Om zo de komende jaren stapsgewijs naar het doel te werken om een klimaatneutraal drinkwaterbedrijf te worden.

Stoplicht	Groen
Sturingsarrangement	Passief

10. REGIONALE ONTWIKKELINGSMAATSCHAPPIJ DRECHTSTEDEN

Vestigingsplaats	Dordrecht		
Rechtsvorm	ROM-D Holding N.V. – Naamloze Vennootschap ROM-D Dordtse Kil III C.V. – Commanditaire Vennootschap		
Onderdelen	ROM-D Holding N.V. ROM-D Dordtse Kil III C.V.		
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht, provincie Zuid-Holland en Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam.		
Website	www.rom-d.nl		
Doel(en)	Versterken en uitbouwen regionale economie		
Programma	1. Bestuur 3. Fysieke leefomgeving		
Belang	<i>Openbaar</i> De ROM-D werkt aan economische ontwikkeling van de regio en zet zich in voor versterking van bedrijventerreinen. Dit komt tot stand door: risicodragende (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen en grondexploitatie, het spotten van schuifmogelijkheden en het onderzoeken van de hieraan verbonden businesscases. <i>Financieel</i> De gemeente Papendrecht heeft een kapitaalinbreng in: ROM-D Holding van € 150.000. ROM-D Dordtse Kil III € 194.000. Het financiële risico omvat de kapitaalinbreng van in totaal: € 344.000. Deze inbreng bestaat uit aandelen in ROM-D Holding, respectievelijk deelname in het commanditair kapitaal van ROM-D Dordtse Kil III. De gemeente heeft binnen de ROM-D Holding N.V. een aandeel van 3% en in de ROM-D Kil III een aandeel van 2%. <i>Bestuurlijk</i> De gemeente wordt in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) vertegenwoordigd door wethouder W. Renzen.		
Kerncijfers ROM-D Holding N.V.	Jaarresultaat 2024	-/- €143.113	
		31-12-2024	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 4.603.310	€ 4.746.423
	Vreemd vermogen	€ 2.200.856	€ 2.200.857
Kerncijfers ROM-D Dordtse Kil III C.V.	Jaarresultaat 2024	€ 298.160	
		31-12-2024	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 14.554.985	€ 14.256.825
	Vreemd vermogen	€ 183.369	€ 36.637

Vooruitblik 2026

In 2026 zet Rom-D in op ontwikkeling van de 2e en 3e Merwedehaven in Dordrecht. Voor deze projecten zijn reeds in 2024 en de eerste helft van 2025 door de aandeelhouders de businesscases vastgesteld en in uitvoering genomen.

Daarnaast heeft ROM-D in 2025 samen met de gemeente Alblasterdam het Nedstaalterrein in eigendom verworven. Hiermee is een aanzienlijk deel van het eigen vermogen geïnvesteerd met als doel de ruimtelijke mogelijkheden voor de maritieme sector op dit terrein te versterken.

In Papendrecht houden we samen met het lokaal accountmanagement de vinger aan de pols voor een aantal locaties waar op langere termijn sprake kan zijn van bedrijfsverplaatsing en/of schuifoperaties die kansen bieden voor versterking van watergebonden bedrijvigheid.

Stoplicht	Groen
Sturingsarrangement	Passief

11. GEMEENTE PAPENDRECHT SLOBBENGORS B.V.

Vestigingsplaats	Papendrecht		
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap		
Onderdelen	-		
Deelnemers	Gemeente Papendrecht		
Website	-		
Doel(en)	Deelnemen in een besloten vennootschap die participeert als beherend vennootschap in een commanditaire vennootschap ter exploitatie van een fabriek en een kantoor gelegen op het terrein Slobbengors.		
Programma	1. Bestuur 3. Fysieke leefomgeving		
Belang	<i>Openbaar</i> Borging werkgelegenheid. <i>Financieel</i> Gemeente Papendrecht is aandeelhouder van 100% van de aandelen. Het financiële risico omvat de kapitaalinbreng van in totaal € 18.000. <i>Bestuurlijk</i> De gemeente wordt vertegenwoordigd door een extern bestuurder.		
Kerncijfers.	Jaarresultaat 2023	€ 2.205	
		31-12-2023	31-12-2022
	Eigen vermogen	€ 24.838	€22.813
	Vreemd vermogen	€ 3.748	€1.001

Vooruitblik 2026

Ook voor 2026 blijven de werkzaamheden op hetzelfde niveau doorgaan als voorgaande jaren.

Stoplicht	Groen
Sturingsarrangement	Passief

12. RECREATIE EN CULTUUR HOLDING B.V.

Vestigingsplaats	Papendrecht		
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap		
Onderdelen	Theater Sportcentrum		
Deelnemers	Gemeente Papendrecht		
Website	-		
Doel(en)	Exploiteren accommodaties als publieke voorziening .Hierin is tenminste inbegrepen: • het bieden van onderdak aan vaste of incidentele, binnen de gemeente aanwezige maatschappelijke organisaties en particulieren voor de uitoefening van hun sportactiviteiten (‘nat& droog’) • Bieden van ruimte bewegingsonderwijs scholen. • Het bieden van onderdak aan vaste of incidentele, binnen de gemeente aanwezige maatschappelijke organisaties voor de uitoefening van (culturele) activiteiten. • Het verzorgen van theatervoorstellingen		
Programma	4. Samenleving		
Belang	<i>Openbaar</i> Bewegingsonderwijs is wettelijke taak gemeente. Alternatief voor ruimte bewegingsonderwijs is niet voorhanden. <i>Financieel</i> Gemeente is enig aandeelhouder. <i>Bestuurlijk</i> Vertegenwoordiging in de aandeelhoudersvergadering door wethouder W. Renzen.		
Kerncijfers	Jaarresultaat 2024	€ - 98.000	
		31-12-2024	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 423.000	€ 519.000
	Vreemd vermogen	€ 1.367.000	€ 1.098.000

Vooruitblik 2026

MFA

Met de vaststelling van het investeringskrediet voor het MFA gaat het gesprek met RCH over de exploitatie van het MFA verder en worden zij betrokken bij de realisatie van het MFA.

Verbetering samenwerking met RCH

In de afgelopen periode zijn er stappen gezet om de samenwerking met RCH te verbeteren en de governancestructuur aan te scherpen. In 2026 wordt gemonitord of deze stappen het gewenste effect hebben.

Extra structurele investering

We investeren structureel extra in RCH om de exploitatie van het sportbedrijf te verbeteren.

Stoplicht	Rood
Sturingsarrangement	Actief

PARAGRAFEN

Bedrijfsvoering

Inleiding

Om de programma's in de begroting te realiseren is een wendbare organisatie van belang. Dit vraagt om een bedrijfsvoering die in balans is, met samenhang tussen de verschillende bedrijfsvoeringsonderdelen zoals hrm, communicatie, informatiemanagement, financiën, juridische zaken, inkoop en facilitaire ondersteuning. Door meer samenhang en balans te brengen binnen deze onderdelen wordt de effectiviteit van de organisatie versterkt en de weerbaarheid vergroot.

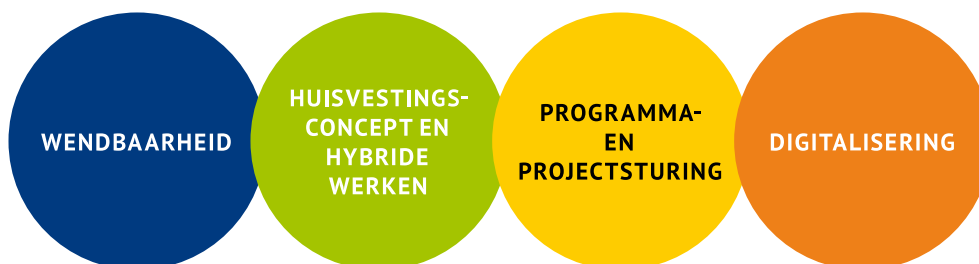
Bedrijfsvoering is niet alleen ondersteunend, maar wordt ook gezien als strategisch en richtinggevend. Het stelt de organisatie in staat om proactief in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen en veranderde opgaven. Door te investeren in integrale sturing, transparante processen en samenwerking tussen disciplines, wordt gebouwd aan een solide fundament voor een goed bestuur en kwalitatieve dienstverlening.

Deze paragraaf bedrijfsvoering combineert de kracht van de continuïteit met de noodzaak tot vernieuwing en/of verscherping. De organisatie richt zich daarbij op zowel reguliere als strategische thema's. Voor de komende periode zijn vier focusthema's benoemd die richting geven aan de ontwikkeling: wendbaarheid, digitalisering, programma- en projectsturing en het huisvestingsconcept in combinatie met hybride werken. Tegelijkertijd blijven tijdloze waarden het kompas van de organisatie: een lerende en reflectieve organisatie, samenwerkend, de basis op orde en het zijn van een aantrekkelijke werkgever. Deze combinatie helpt de organisatie doelgericht te werken aan een wendbare, betrouwbare en effectieve organisatie.

De focus- en tijdloze thema's sluiten naadloos aan op de bredere organisatieontwikkeling, het werkconcept van de gemeente Papendrecht; het organisatieontwikkelingsprogramma "Ruimtemakers". Door te investeren in een moderne, flexibele werkomgeving die past bij de behoefte van medewerkers, wordt het werkplezier versterkt, de samenwerking bevordert en wordt gebouwd aan een toekomstgerichte organisatiecultuur.

In deze paragraaf wordt aan de hand van de thema's en belangrijke ontwikkelingen aangegeven hoe de bedrijfsvoering integraal bijdraagt aan de gemeentelijke organisatie.

Strategische bedrijfsvoering - Focus thema's

Organisatieontwikkeling

Organisatieontwikkeling is niet alleen een kwestie van structuur. Het kan niet los gezien worden van inhoud en cultuur. Noodzakelijke veranderingen in organisaties gaan altijd langs de drie invalshoeken: structuur, inhoud en cultuur. Met het programma “Ruimtemakers” wordt een gestructureerde, programmatische aanpak geboden voor de cultuurkant van de organisatieontwikkeling. De focus wordt daarbij gelegd op de kernwaarden van de ambtelijke organisatie, in het licht van de actuele missie en visie. We bewaken de samenhang tussen de keuzes die gemaakt worden in het hrm-beleid, zoals strategische personeelsplanning, leren en ontwikkelen en opleidingen, en de organisatieontwikkeling zoals bedoeld in het programma “Ruimtemakers”.

Het (woord)beeldmerk dat voor “Ruimtemakers” is ontwikkeld, wordt ingezet om de herkenbaarheid van activiteiten en ontwikkelingen in het kader van de organisatieontwikkeling binnen de ambtelijke organisatie te vergroten.

We geven op een doelgerichte wijze sturing aan de organisatie, dit doen we aan de hand van de A3-methodiek. Hierin staat het formuleren van richting, resultaten en uitvoering centraal.

Wendbaarheid

Er is een groot belang strategische ontwikkelingen en organisatieontwikkeling te verbinden aan de bedrijfsvoering van Papendrecht. Specifiek geldt dat ook voor de P&C-cyclus die het hart van de beheerorganisatie vormt en inzicht geeft in de realisatie van de doelstellingen en dus de realisatiekracht van de organisatie. Wendbaarheid is daarbij essentieel.

Flexibele organisatie (wendbare mensen en teams)

Voor de gemeente is het blijvend van belang flexibel om te gaan met interne capaciteit, kwaliteit en de inzet van externe expertise. Daarbij wordt optimaal gebruik gemaakt van tijdelijke inhuur voor specifieke deskundigheid. Tegelijkertijd is het streven erop gericht vacatures zoveel als mogelijk met vaste medewerkers in te vullen. Zo beweegt het percentage externe inhuur zich naar verwachting in de richting van de landelijke norm. De sturing op het terugdringen van externe inhuur wordt in 2026 gecontinueerd, waarbij periodiek wordt gerapporteerd aan directie en bestuur. Er zijn en worden maatregelen genomen om de reflex om bij ontstane vacatures extern in te huren te verminderen. Daarbij wordt vooral gekeken naar een vaste invulling van vacatures. De opgave om de kwaliteit in de organisatie te borgen en het lerend vermogen te stimuleren is hierbij essentieel.

De mate van succes hangt samen met de arbeidsmarktkansen en de inhoudelijke opgaven waarvoor specialistische kennis vereist is. Strategische Personeelsplanning (SPP), regelmatige hrm-gespreksvoering en monitoring vormen cruciale hrm-instrumenten om dit te realiseren. In 2026 wordt ingezet op verdere intensivering van strategische sturing en op het toepassen van SPP in de gehele organisatie. Daarmee wordt niet alleen de continuïteit versterkt maar ook de wendbaarheid en duurzame inzetbaarheid van de teams.

We gaan verder met onze inspanningen om de organisatie te verbeteren door vanuit de geest van deze paragraaf bedrijfsvoering, meer in samenhang en vanuit leer- en ontwikkelperspectief, te werken. Er wordt aangesloten op verschillende ontwikkelingen die in 2025 en eerder zijn

opgestart, zoals het aanscherpen van procesbeschrijvingen, het werken met een evaluatieteam, het organisatieontwikkelingsprogramma “Ruimtemakers”, een sterke focus op Opleiden & Trainen en een koppeling met de diverse hrm-beleidsinstrumentaria.

Hrm

Rechtszekerheid van medewerkers

De huidige CAO kent een looptijd tot en met 31 maart 2027.

Op basis van de huidige CAO is er voor een specifieke groep medewerkers de mogelijkheid om voorafgaande aan de pensionering gebruik te maken van een RVU-regeling (Regeling Vervroegde Uittreding). Met ingang van 2026 wordt deze regeling vernieuwd en alleen toegankelijk voor medewerkers met een zwaar beroep. Een mogelijk vervroegde uitstroom van ervaren medewerkers vraagt aandacht van het management, maar biedt ook kansen voor doorstroom en daarmee behoud van jongere medewerkers.

Sociale partners in de overheids- en onderwijssectoren en pensioenfonds ABP werken aan een overgang naar een nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2027. De voorbereiding daarop vraagt een goede communicatie richting medewerkers. Voor de wethouders is op dit moment de pensioenwetgeving (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA) van toepassing. Ook deze pensioenen zullen in het nieuwe pensioenstelsel worden ondergebracht en uitgevoerd gaan worden door het ABP.

Gezond & Veilig werken: arbeidsomstandigheden

Er wordt uitvoering gegeven aan de plannen van aanpak, komende uit de Risico-Inventarisatie & Evaluatieonderzoeken (RI&E's). De uitkomsten en aandachtspunten uit de Preventief Medische Onderzoeken (PMO) en Periodieke Arbeidsgezondheidskundige Onderzoeken (PAGO) van 2025 worden na selectie in 2026 vertaald in de planning van de beleidsuitvoering thema Veilig & Gezond werken.

De RI&E's worden bijgehouden en geactualiseerd in een nieuw systeem, door een nieuw opgezet preventieteam waaronder andere de preventiemedewerkers en Arbocoördinator de wijzigingen bijhouden, nieuwe risico's inventariseren en de benodigde acties uitvoeren of laten uitvoeren. Deze werkwijze wordt in 2026 gecontinueerd. Ook worden aandachtspunten opgenomen in de Verzuimaanpak 2026 zodat voor dit thema een integrale monitoring en uitvoering plaatsvindt.

Arbeidsmarkt & Recruitement

Vanuit Recruitement van de Bedrijfsvoering Drechtsteden (voorheen Servicegemeente Dordrecht) worden de arbeidsmarktcommunicatie en de werving en selectie van nieuwe medewerkers voor de diverse werkgevers van de Drechtsteden verzorgd. Aanvullend is er ruimte voor lokale invulling, afgestemd op de eigen organisatiebehoeften van gemeente Papendrecht.

Versterking hrm-advisering en gebruik van instrumenten

In 2026 wordt de ingezette lijn op de versterking van de hrm-advisering en het gebruik van de instrumenten gecontinueerd. De inzet van HR-analytics (een rapportagesysteem t.b.v. signalering, monitoring & sturing) draagt ook bij aan de versterking van de advisering. Op het gebied van functiebeschrijving en -waardering zijn we met hulp en afstemming vanuit de regio bezig met een verkenning naar het functiewaarderingssysteem HR21.

Integriteit & Vertrouwenspersonen

In 2025 is het regionale meldpunt Integriteit ingericht en in werking getreden. De juridische instrumenten zijn hierop aangepast. In 2026 wordt via een interne communicatielijnen extra aandacht gegeven aan veilig & gezond werken. Dit zal ook tot uiting komen in het opleidingsaanbod, om de dialoog over (on)gewenst gedrag, gedragscodes en handelingsperspectieven in de organisatie periodiek te voeren. Veilig & gezond werken worden door de directie en het management als belangrijke cultuur- en randvoorwaarden gezien. We werken in Papendrecht met twee interne vertrouwenspersonen. We hebben daarvan één positie ingevuld. Door de invulling van de functie van de tweede interne vertrouwenspersoon wordt uitvoering gegeven aan het integriteitsbeleid dat in 2025 vastgesteld is. In het verlengde hiervan gaan we in afstemming met de regio ook extra aandacht besteden aan de Veilig Publieke Taak.

Huisvesting & Hybride werken

De manier van werken is de afgelopen jaren aanzienlijk veranderd. Huisvesting is niet langer slechts een fysieke plek, maar ondersteunt werk, samenwerking en cultuur. Daarbij zijn drie zaken van belang:

1. Plaats- en tijdonafhankelijk kunnen werken.
2. Werkplekbezetting: we hebben de werkplekbezetting in een breder huisvestingsperspectief onderzocht en hebben zo de knelpunten in beeld gebracht (bezettingsgraadmeting).
3. Uitvoering aanbevelingen: we onderzoeken welke aanbevelingen wij op basis van de conclusies van dat onderzoek gaan implementeren om de huisvesting weer toekomstbestendig te maken, passend bij de cultuur van onze organisatie. Ook de betrokkenheid van medewerkers en de ondernemingsraad (OR) blijft essentieel. Zij worden op de hoogte gehouden van de voortgang en eventuele vervolgstappen.

Een belangrijk element bij de samenwerking en huisvesting dat vanaf juli 2026 gaat spelen is het feit dat de Papendrechtse brug (Merwedeburg N3) vanaf dat moment gedurende negen maanden dicht gaat. Dat gaat ook iets betekenen voor onze wijze van samenwerken en overleggen. Dit leidt tot een grote opgave in de organisatie om de bedrijfsvoering op de normale wijze te continueren. Het onvermijdelijk gevolg van het veelvuldig werken op afstand is dat de binding in de organisatie op zijn minst anders wordt, maar waarschijnlijk slechter wordt.

Programma- & Projectsturing

De gemeente Papendrecht werkt programmatisch om strategische opgaven effectief en integraal aan te pakken. Daarbij is een bewuste koppeling gemaakt tussen programma's en strategische advisering, zowel inhoudelijk als op personeelsniveau. Strategisch adviseurs bezitten de kennis om programma's te leiden en zorgen voor samenhang en richting.

ICT en digitalisering

In 2026 gaan we, naast allerlei operationele zaken, aan de slag met projecten die invulling geven aan het informatiebeleidsplan. We besteden daarbij aandacht aan het fundament (de informatiehuishouding) en belangrijke aspecten die daaraan zijn gelieerd zoals het sturen op processen, goede afspraken, transparantie en sturing op taken en verantwoordelijkheid in de samenwerking met Bedrijfsvoering Drechtsteden. Dit is des te belangrijker in het licht van het regionale project 'Hoogwaardige dienstverlening met transparante financiering'. Dit valt uiteen in 4 resultaten:

1. Een sturingsmodel
2. Producten- en dienstencatalogus
3. Financieringsmodel
4. Kostenverdeelmodel

Er wordt uitgegaan van zakelijk partnerschap en de focus van de dienstverlening is gericht op 'Operational Excellence'. Operational excellence is een strategie waarbij gestreefd wordt naar het leveren van producten en diensten van hoge kwaliteit op een zo efficiënt, gestroomlijnd en kosteneffectief mogelijke manier. Het draait om het continue verbeteren van processen, middelen en prestaties, met de beleving van afnemers- medewerkers, leidinggevende en organisaties als geheel- als uitgangspunt. In 2026 wordt hierover een besluit genomen.

We hechten daarbij ook veel waarde aan de juiste vaardigheden van medewerkers om technologie als assistent in te kunnen zetten. In 2026 willen we een start maken met opleidingsplannen om deze kennis te borgen en medewerkers mee te nemen in de continue veranderende wereld en (nieuwe) mogelijkheden die bijvoorbeeld AI en de inzet van data met zich meebrengen.

Digitalisering

We gaan experimenteren met de inzet van verantwoorde AI en data op concrete toepassingen. Deze experimenten voeren we uit in verbinding en samenwerking met Bedrijfsvoering Drechtsteden. We kijken daarbij als eerste naar mogelijkheden om dienstverleningsprocessen te verbeteren. De opkomst van artificiële intelligentie (AI) zal ook gevolgen hebben voor het lokaal bestuur. Wat we zeker weten: de impact zal groot zijn en is niet in de volle omvang voorspelbaar. Wij zullen als gemeenten ons telkens moeten afvragen wat wel of niet is toegestaan op basis van onze ethische normen en waarden. We willen uiteindelijk dat digitalisering geen los IT-project meer is, maar helpt bij gemeentelijke vernieuwing. Het helpt ons de dienstverlening toegankelijker en efficiënter te maken, beleid beter te onderbouwen en sneller uit te voeren maar heeft ook een sterke relatie om de organisatie wendbaarder, meer data gedreven en veiliger te maken.

Informatiebeveiliging

Gemeenten worden geconfronteerd met een complex en structureel dreigingslandschap. Deze digitale dreigingen hebben direct invloed op de continuïteit van gemeentelijke dienstverlening en het vertrouwen van inwoners. Gemeenten staan voor een grote uitdaging om hun weerbaarheid tegen deze dreigingen te vergroten. Om de digitale veiligheid te versterken zijn zowel Europees, landelijk en lokaal al diverse stappen ondernomen. Ook de gemeente Papendrecht neemt verschillende stappen om de weerbaarheid binnen alle lagen van de organisatie te vergroten.

De komende jaren concentreren we ons op het op orde brengen en behouden van de basis beveiligingsmaatregelen, zoals aanbevolen door het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) en de VNG Informatiebeveiligingsdienst (IBD). Gezien de toenemende dreigingen en eisen op het gebied van informatiebeveiliging is het essentieel dat we in Papendrecht blijven reflecteren op onze eigen processen en de informatiebeveiliging binnen deze processen verder versterken, letkend op de huidige en komende wetgeving.

De implementatie van de Network and Information Security directive richtlijn 2 (NIS2-richtlijn) in Nederland is vertraagd. Hoewel de richtlijn oktober 2024 in werking trad binnen de EU, is het de Nederlandse overheid nog niet gelukt om deze om te zetten in nationale wetgeving. Totdat de nieuwe wetten in werking treden, hoeven organisaties zich nog niet aan de verplichtingen uit de NIS2-richtlijn te houden. Echter, sommige bepalingen van de richtlijn hebben directe werking, wat betekent dat bepaalde rechten al wel gelden. Organisaties kunnen zich bijvoorbeeld voorbereiden door de risicoanalyse en beveiligingsmaatregelen te versterken.

Processen op orde

In Papendrecht zijn we hier al mee gestart door het actief (en met terugwerkende kracht) uitvoeren van risicoanalyses op kritische en nieuwe processen en applicaties. Dit gebeurt binnen zowel het project 'Processen op Orde' als buiten dit project. Voor gemeenten geldt dat zij zich kunnen voorbereiden door de Baseline Informatiebeveiliging Overheid 2.0 (BIO2) te blijven volgen, aangezien deze eisen straks ook in de NIS2 worden opgenomen.

Verder is het in deze steeds meer digitale en complexere samenleving voor Papendrecht van cruciaal belang om voorbereid te zijn op verstoringen of die nu veroorzaakt worden door cyberaanvallen, uitval van IT-systemen, stroomstoringen of een crisis zoals een pandemie. Business continuïteits-management (BCM) helpt gemeenten om in kaart te brengen welke processen kritisch zijn, welke risico's deze bedreigingen of uitval met zich meebrengen en hoe zij de continuïteit van dienstverlening kunnen waarborgen. Zeker in tijden van nood. Met de komst van de NIS2-richtlijn en de verhoogde dreiging op het gebied van digitale veiligheid is nu het moment voor gemeenten om BCM structureel op de agenda te zetten. Het vormt een essentieel onderdeel van weerbaarheid, risicomanagement en verantwoord bestuur. De gemeente gaat hier, net zoals het afgelopen jaar, mee verder.

Tot slot wordt er binnen Papendrecht (en binnen het samenwerkingsverband Drechtsteden) Operationele Technologie (OT) ingezet. Met OT worden objecten (zoals de pompen, gemalen en de verkeersregelininstallaties) op afstand gemonitord, bewaakt, beheerd, aangestuurd of bediend. Het inzetten van OT kan bij een crisissituatie risico's opleveren voor de continuïteit van gemeentelijke dienstverlening en in uitzonderlijke gevallen ook voor de veiligheid van inwoners. In het licht van de aankomende NIS2-wetgeving is het belangrijk dat gemeente Papendrecht ook deze systemen weerbaar maakt voor een potentiële crisissituatie.

We nemen de volgende maatregelen:

- Verdere uitvoering geven aan het project Basis op Orde, waarin naast de benodigde procesbeschrijvingen ook de wetgeving op het gebied van financiën, digitalisering, informatiebeveiliging, privacy en archivering binnen de betreffende processen wordt geborgd.
- Actualiseren van beleid, contracten, dienstverleningsovereenkomsten en verwerkingsovereenkomsten (basis op orde).
- Bewustwording Incidentenprocedure m.b.t. digitale weerbaarheid.
- Crisismanagement en bedrijfscontinuïteit borgen.
- Gap vaststellen bij digitale weerbaarheid.
- Uitvoeren ENSIA-Verantwoordingsproces.
- Monitoring en intern controleplan opstellen t.b.v. de verantwoording voor de informatiebeveiliging.

- Organisatie Weken van de Informatiebeveiliging, Privacy en Integriteit (WIPI).
- Aanbieden periodieke bewustwordingstraining van informatiebeveiliging voor alle lagen binnen de organisatie.
- Bewustwordingstraining/ e-learning programma informatiebeveiliging monitoren.
- Cyberoefening informatiebeveiliging.
- Risicoanalyses maken van de (nieuwe) processen/gegevensverwerkingen en systemen.
- Riskmanagement borgen en risico acceptatie vaststellen.
- NIS2 en BIO2 implementeren.

Juridische kwaliteitszorg

Na vele malen uitstel van inwerkingtreding, zal de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wet MEBV) op 1 januari 2026 van kracht worden. Deze wet verplicht de gemeente om het mogelijk te maken dat inwoners, bedrijven en instellingen alle formele verzoeken aan de overheid digitaal kunnen indienen. Hiervoor worden verschillende digitale kanalen aangewezen. De uitvoering van de wet zal worden gemonitord.

In het kader van de Omgevingswet zullen alle verordeningen worden onderzocht, waar bepalingen met betrekking tot de fysieke leefomgeving in voorkomen. De bepalingen die zorgen voor wijzigingen in de fysieke leefomgeving zullen uit de verordeningen moeten worden gehaald en moeten worden opgenomen in het Omgevingsplan. Ten aanzien van bepalingen die niet iets wijzigen maar wel de fysieke leefomgeving betreffen moeten keuzes worden gemaakt of zij in het Omgevingsplan opgenomen worden, dan wel in de separate verordeningen blijven staan.

Privacy en gegevensbescherming

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), waaronder ook informatieveiligheid valt, blijft ook in 2026 onverminderd aandacht vragen. De nadruk ligt op het vergroten van bewustwording binnen de organisatie, het versterken van risicobeheersing en het verder verbeteren van de procesinrichting.

De actualisatie van het verwerkingsregister is in 2025 voortgezet en zal naar verwachting in de eerste helft van 2026 worden afgerond. In de praktijk blijkt dit traject omvangrijker dan voorzien, mede vanwege de benodigde inzet van de diverse teams binnen de gemeente. Parallel hieraan wordt in 2026 verder gewerkt aan de structurele inrichting van het beheer van verwerkingsovereenkomsten. In 2025 is al een overzicht van gesloten verwerkersovereenkomsten opgesteld; in 2026 wordt dit verder uitgebouwd tot een duurzaam en actueel systeem.

De aanbevelingen uit het Rekenkamerrapport en het jaarverslag van de Functionaris Gegevensbescherming blijven richtinggevend voor de doorontwikkeling van het privacybeleid. Het project 'Processen op orde' wordt in 2026 voortgezet; werkprocessen worden verder geactualiseerd en waar nodig aangepast, met expliciete aandacht voor privacyaspecten en bewustwording.

Tot slot wordt in 2026 verdere invulling gegeven aan de acties naar aanleiding van de audit op grond van de Wet politiegegevens, gericht op het structureel verbeteren van de privacyborging bij gegevensverwerkingen door gemeentelijke buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's).

Bezwaarschriften en klachten

Inzet van mediationvaardigheden is standaard bij de afhandeling van bezwaarschriften en klachten en levert veel resultaat op. Bij klachten is er slechts incidenteel nog een formele afhandeling nodig. Bij bezwaarschriften is er nog een substantieel deel dat via een formele weg wordt afgehandeld. Deels via de weg van ambtelijk horen, een paar keer per jaar via de weg van advisering door de onafhankelijke regionale commissie bezwaarschriften.

Frauderisico

Frauderisicobeheersing is een onderwerp dat, o.a. vanuit de rechtmatigheidsverantwoording, steeds nadrukkelijker aandacht vraagt. Vandaar dat we hier vanaf de begroting 2024-2027 in de paragraaf bedrijfsvoering specifiek aandacht aan besteden.

Wat doen we om fraude te voorkomen of te signaleren?

Onze administratieve organisatie en interne beheersing is er altijd al op gericht om fraude waar mogelijk te voorkomen. Zo hebben we fraudebeleid en treffen we maatregelen zoals functiescheiding, het 4-ogen principe en het inbouwen van controles in (werk)processen. Als onderdeel van onze interne controle aanpak actualiseren we hiervoor jaarlijks onze frauderisicoanalyse, zodat we alert blijven op bestaande én nieuwe risico's die zich kunnen voordoen. Bij het continu doorontwikkelen van onze werkprocessen, besteden we vervolgens specifiek aandacht aan de werkprocessen met een verhoogd frauderisico. Hierbij besteden we, naast het nemen van 'technische maatregelen' om fraude te voorkomen en te ontdekken, ook aandacht aan bewustwording en alertheid m.b.t. dit onderwerp.

Wat doen we bij (een vermoeden van) fraude?

Wanneer zich toch (een vermoeden van) fraude voordoet, hebben we daarnaast afspraken gemaakt hoe we daarmee omgaan. De aanpak die we hierbij tot op heden hanteren is gebaseerd op de regeling melding vermoede misstand en de richtlijn onderzoek melding vermoede misstand zoals binnen de Drechtsteden opgesteld.

Vanuit de toenemende aandacht voor frauderisicobeheersing stellen we op basis van deze richtlijn een specifiek frauderisicoresponseplan op. In dit plan wordt uitgewerkt welke stappen worden gezet bij (een vermoeden van) fraude om tot een compleet beeld en passende maatregelen te komen. Naast dat we hiermee onze frauderisicoaanpak versterken, geven we ook invulling aan een van de aanbevelingen uit de managementletter van de accountant.

PARAGRAFEN

Openbaarheidsparagraaf

Openbaarheid in het kader van de Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) heeft als doel om de overheid transparanter te maken. De Woo bestaat uit de actieve en de passieve openbaarmaking. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

Actieve openbaarmaking

Overheidsorganisaties zijn verplicht om meerdere categorieën documenten actief openbaar te maken. Daarnaast verlangt de Woo, net als de Archiefwet, een verbetering van de informatiehuishouding. Deze verplichtingen zullen gefaseerd ingevoerd worden door middel van koninklijke besluiten. De verplichte categorieën worden door de gemeente openbaar gemaakt in vier stappen, ook wel tranches genoemd.

Per 1 november 2024 zijn de eerste tranche met 5 informatiecategorieën van de Woo verplicht openbaar gemaakt. Voor gemeenten ging het om informatie over de organisatie, de werkwijze (waaronder de taken en bevoegdheden) en de bereikbaarheid van het bestuursorgaan en haar organisatieonderdelen.

De gemeente is regionaal gestart met het aanbestedingstraject van een Woo-publicatietool. Dit is een technische oplossing met implementatie waarbij gemeente Papendrecht de voor haar relevante informatiecategorieën actief openbaar kan maken op een webportaal, ontsloten via de door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) in stand gehouden digitale infrastructuur (Woo-index). Hier zullen wij de komende jaren mee gaan werken.

Conform een plan van aanpak wordt er verder gewerkt aan de implementatie van de Woo en wordt ingezet om alle informatiecategorieën tijdig en volledig openbaar te maken. Voor dit project is het noodzakelijk dat alle ambtenaren de documenten die onder de verplichte informatiecategorieën vallen via de Woo-tool openbaar maken, waardoor iedereen hierbij actief betrokken raakt.

In de tweede tranche worden meer complexe soorten informatie opgenomen, zoals adviezen en vergaderstukken van decentrale overheden. De Rijksoverheid start naar verwachting op 1 juli 2025 met de actieve openbaarmaking van de tweede tranche. Gemeenten kunnen deze ervaringen gebruiken om zich voor te bereiden voor de toekomst. Voor andere bestuursorganen (waaronder de gemeenten) is er nog geen specifieke datum voor de start van de tweede tranche. Naar verwachting zal dit in het eerste kwartaal van 2026 worden geïmplementeerd.

Passieve openbaarmaking

Daarnaast blijven de werkzaamheden op het gebied van de Woo ook de behandeling van ontvangen Woo-verzoeken (passieve openbaarmaking) bevatten.

BEGROTING 2026

Financiële Begroting

PROGRAMMA BEGROTING 2026

Financiële Begroting

1. INLEIDING

De Programmabegroting 2026-2030 is opgesteld conform het nieuwe Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Op 27 maart 2025 heeft de gemeenteraad ingestemd met een gewijzigde programma-indeling. De begroting is opgedeeld in een viertal nieuwe programma's: Bestuur en organisatie, veiligheid, fysieke leefomgeving en samenleving. Uiteraard blijven de regels omtrent de BBV van toepassing. Om in 2026 weer in aanmerking te komen voor Provinciaal repressief toezicht (toezicht achteraf) gelden de volgende criteria:

- De begroting, inclusief nieuw beleid, dient structureel en reëel in evenwicht te zijn. Hieraan wordt voldaan als ieder jaar de structurele lasten worden gedekt door structurele baten en de ramingen realistisch zijn. Indien het begrotingsjaar 2026 niet structureel en reëel in evenwicht is, dient aannemelijk te zijn dat dit evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren (uiterlijk in 2027) tot stand zal worden gebracht.
- De vastgestelde jaarrekening en de begroting tijdig, respectievelijk vóór 15 juli en 15 november, ingediend is bij de provincie Zuid-Holland.

Algemeen

In de begroting 2026 zijn de uitgangspunten van de perspectiefnota 2025-2030 verwerkt. Dit is inclusief nieuw beleid, ombuigingen, autonome ontwikkelingen, inschatting loon- en prijsstijgingen en actualisatie van de verbonden partijen. Bij de berekening van de uitkering vanuit het gemeentefonds is uitgegaan van de stand van de meicirculaire 2025. Voor de inflatie hanteren we de consumenten prijsindex (cpi) en de beloning medewerkers op basis van recente meerjarige CAO-ontwikkeling.

UITGANGSPUNTEN LOON- EN PRIJSSTIJGINGEN OVERHEIDSSECTOR 2026-2030					
Begortingspost	2026	2027	2028	2029	2030
Exploitatiebudgetten (* / **)	2,10%	2,20%	2,20%	2,20%	2,30%
Loonontwikkeling (** / ***)	1,80%	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%

* Macro Economicsce Verkenning februari 2025

** O.b.v. CAO-gemeenten 2025-2027 (2025 verwerkt in loonksom 1-1-2026). Vanaf 2028 1,5% toegepast.

*** De verbonden partijen zijn op basis van meerjarenbegroting opgenomen in de begroting Papendrecht

De bovenstaande inflatiecijfers hanteren we structureel voor de meerjarenbegroting 2026-2030. Het Rijk rekent hier immers ook mee, wat in feite ook de reële inflatieverwachting zou moeten zijn. Echter we moeten ons ook realiseren dat de werkelijkheid, gezien de instabiele landelijk ontwikkelingen, op elk moment anders kan uitpakken.

Begrotingsresultaat

Voor alle jaren wordt een positief resultaat verwacht. Wel zien we een dip in de begroting 2028 doordat de het Rijk maar voor drie jaar compensatie heeft gegeven voor de hoge jeugdzorgkosten. Naast een positief effect van de meicirculaire 2025 zijn de komende jaren sluitend door de ombuigingen die bij de perspectiefnota 2025 zijn doorgevoerd. We hebben de ombuigingen kunnen vinden zonder dat dit tot lokale grote maatschappelijke gevolgen leidt. Door de financiële druk op de sociale uitgaven, met name jeugd en ouderen, blijft de discussie met het Rijk ook het komende jaar bestaan om te komen tot een gedegen compensatie. Bij de voorjaarsnota 2025 zijn er al extra middelen beschikbaar gesteld, maar dat is nog niet genoeg. We verwachten niet dat er op korte termijn verandering in komt aangezien er eind oktober 2025 nieuwe Tweede Kamer verkiezingen zijn. Dit vertraagt helaas de discussie en dus uitvoering.

In het afgelopen jaar zijn er grote besluiten genomen over de huisvesting VO-scholen en de ontwikkelingen in het Van der Palmgebied (sportvoorziening, MFA, parkeergarage en openbare ruimte). In totaal is hiermee een investering gemoeid van bijna € 158 mln. euro. In de voorliggende begroting zijn deze investeringen op basis van de plannings die er nu liggen opgenomen. Dit geldt zowel voor de kapitaallasten als ook de lening portefeuille. De daaruit voortvloeiende lasten tot 2030 zijn opgenomen in de begroting. Het meerjarenperspectief ziet er financieel goed uit al blijft vanaf 2028 de financiële ruimte beperkt en zullen we scherp aan de wind moeten blijven zeilen. Het structureel bijgewerkte meerjarenperspectief ziet er als volgt uit:

FINANCIËEL MEERJAREN-PERSPECTIEF 2026-2030	2026	2027	2028	2029	2030
Stand Primaire Begroting 2025	€ -1.433.000	€ -1.965.000	€ -1.109.000	€ -686.000	€ -686.000
Financiële ontwikkelingen					
Perspectiefnota 2025-2030	€ 2.864.000	€ 2.964.000	€ 1.266.000	€ 1.158.000	€ 940.000
Amendement Papendrechtse Ideeën Tafel (PIT)	€ -100.000	€ -100.000	€ -	€ -	€ -
Meicirculaire 2025	€ 359.000	€ 210.000	€ 239.000	€ 1.504.000	€ 1.808.000
Subtotaal financiële ontwikkelingen	€ 3.123.000	€ 3.074.000	€ 1.505.000	€ 2.662.000	€ 2.748.000
Beginstand na Meicirculaire 2025	€ 1.690.000	€ 1.109.000	€ 396.000	€ 1.976.000	€ 2.062.000
Mutaties na Meicirculaire 2025					
Actualisatie Kapitaallasten	€ 383.000	€ 39.000	€ 100.000	€ -935.000	€ -595.000
Actualisatie salarislasten	€ -374.000	€ -517.000	€ -381.000	€ -574.000	€ -574.000
Beschermde wonen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -30.000
Begroting GRS & SOJ	€ 174.000	€ 43.000	€ -	€ -	€ -
Overige bijstellingen budgetten	€ -29.000	€ -17.000	€ -17.000	€ -17.000	€ -17.000
Begroting Bedrijfsvoering Drechtsteden	€ -127.000	€ -27.000	€ -	€ -	€ -
Vastgoed	€ -83.000	€ -65.000	€ -65.000	€ -65.000	€ -65.000
Totaal mutaties na Meicirculaire 2025	€ -56.000	€ -544.000	€ -363.000	€ -1.591.000	€ -1.281.000
Stand Begroting 2026-2030	€ 1.634.000	€ 565.000	€ 33.000	€ 385.000	€ 781.000
-/- incidentele baten	€ 3.677.000	€ 1.136.000	€ 882.000	€ 782.000	€ 702.000
+/- incidentele lasten	€ 3.304.000	€ 1.343.000	€ 945.000	€ 720.000	€ 845.000
Structureel begrotingssaldo 2026-2030	€ 1.261.000	€ 772.000	€ 96.000	€ 323.000	€ 924.000

2. BELANGRIJKSTE AFWIJKINGEN TEN OPZICHTE VAN DE LOPENDE BEGROTING

In de tabel op de vorige pagina zijn de wijzigingen na de Meicirculaire 2025 opgenomen. Hieronder volgt een toelichting op deze wijziging.

Algemeen

Vanuit de begroting 2025 zijn de jaarschijven 2026-2029 overgebracht naar begrotingsjaar 2026 en aangevuld met de cijfers uit de Perspectiefnota 2025-2030 en de Meicirculaire 2025. Ook is de jaarschijf 2030 toegevoegd. Bij de Perspectiefnota 2025-2030 zijn nieuwe ontwikkelingen in beeld gebracht, aangevuld met de financiële gevolgen van actualisaties als bijstelling van het investeringsprogramma, urentoerekening (naar programma's, kredieten en grondexploitatie), onderhoudsbudgetten, bijdragen verbonden partijen en het opnemen van stelposten voor loon- en prijsstijgingen. Na de Meicirculaire 2025 hebben zich ook nog mutaties voorgedaan. De financiële consequenties hiervan zijn opgenomen in de begrotingscijfers en zijn aanvullend toegelicht.

TOELICHTING MUTATIES NA MEICIRCULAIRE 2025

Actualisatie Kapitaallasten

Bij de jaarrekening is door de raad een besluit genomen om de restantkredieten door te zetten naar het volgende jaar. In combinatie met nieuwe investeringen voor de begroting worden de kapitaallasten geactualiseerd. Verschillen kunnen ontstaan door mutaties in de opleveringsdatum, wat invloed heeft op de omvang van de jaarlijkse kapitaallasten. Dit brengt tot en met 2028 een voordeel met zich mee.

Vanaf 2029 ontstaat er een incidenteel nadeel wat in de jaren daarna terugloopt naar nul. De oorzaak hiervan is het door de gemeenteraad genomen besluit op 3 juli 2025 over het voorstel "Van der Palmgebied - stedenbouwkundige verkaveling". Bij dit voorstel is invulling gegeven aan de breed gedragen wens van de Raad om de realisatie van de MFA te versnellen en het theaterseizoen zo veel als mogelijk te ontzien tijdens de bouw.

De financiële consequentie daarvan is dat de toename van de spaarpot gedurende een aantal jaren niet voldoende is om de rente- en afschrijvingslasten te dekken. Dat wordt veroorzaakt doordat het jaarlijks sparen was ingericht op eerdere plannen die er lagen. In de voorliggende begroting is dit tekort ten laste van het begrotingsresultaat gebracht. Aangezien een overschot (op de begroting of jaarrekening) wordt gestort in de algemene reserve wordt nu per saldo minder gestort in de algemene reserve. Hiermee volgen we dus de eerdere besluitvorming over de dekking van de meerkosten die ontstaat ten gevolge van het vervroegen van de investering.

Het tekort wat nu is opgenomen, is inclusief de toegenomen rentelasten over de leningen die nodig zijn om bestaande investeringen te financieren. Dit is afgerond € 0,2 mln. en wordt als een autonome ontwikkeling bij het opstellen van de begroting meegenomen. In de begroting zien we dat de lasten één jaar eerder ontstaan dan is opgenomen in het hierboven genoemde voorstel. Dit komt door de inschatting die door treasury is gemaakt wanneer er nieuwe leningen aangetrokken moet worden. De door de gemeenteraad afgegeven financiële ruimte die nodig is om de vervroeging van de investering in het Van der Palmgebied te versnellen zal voor zover nu doorgerekend niet overschreden worden.

Actualisatie salarislasten

In de perspectiefnota is rekening gehouden met een verwachte loonontwikkeling gemeenten. In juni 2025 is de CAO gemeenten definitief geworden en ook structureel doorgerekend in de begroting. Hiertegenover staat dat dit al gedeeltelijk op basis van de toen geldende CBS-cijfers is meegenomen in de positieve ontwikkeling van de meicirculaire 2025. Bij de septembercirculaire 2025 vindt er, indien nodig, een bijstelling plaats van de loon – en inflatiekosten o.b.v. de actuele CBS-cijfers.

Beschermd wonen

In de begroting is rekening gehouden met afloop van het gemeentelijk aandeel in het regionale overschot beschermd wonen. De laatste jaarschijf 2030 was hierop nog niet aangepast.

Begroting GRS en SOJ

In het AB van de GRS en DG&J is in juli 2025 de begroting van de GRS en SOJ vastgesteld. De vastgestelde begrotingen leveren voor de gemeenten een lagere bijdrage op. Verrekening met de door de gemeente opgenomen ombuiging verbonden partijen geeft voor 2026 en 2027 een voordelig effect op de eigen begroting. Vanaf 2028 loopt het totale voordeel weg tegen de opgenomen ombuiging.

Overige autonome ontwikkelingen

Dit betreft diverse kleine aanpassingen i.v.m. o.a. de motie geboortebompjes en toegenomen applicatiekosten.

Begroting Bedrijfsvoering Drechtsteden

Van de bedrijfsvoering Drechtsteden (voorheen Servicegemeente Dordrecht) is een geactualiseerde begroting ontvangen. Voor 2026 en 2027 kan deels uit de stelpost ontwikkeling Bedrijfsvoering Drechtsteden gedekt worden. Vanaf 2028 kan dit volledig gedekt worden uit stelpost die hiervoor is ingericht.

Vastgoed

Door de afwikkeling van de verkoop van de panden aan de Veerpromenade 3-11 en nummer 13 einde 2024 is de begroting aangepast. Door verkoop van de panden ontstaat er per saldo een nadeel omdat de huurinkomsten hoger waren dan de jaarlijks kosten.

3. MEERJARIG OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (1/3)

	BEGROTING 2024			BEGROTING 2025		
	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten
PROGRAMMA						
Bestuur	5.670	704	-4.966	4.972	390	-4.582
Veiligheid	4.483	80	-4.403	5.220	0	-5.220
Fysieke leefomgeving	30.799	21.866	-8.933	30.630	17.408	-13.222
Samenleving	58.936	15.774	-43.162	61.715	14.001	-47.714
Subtotaal Programma's	99.888	38.424	-61.464	102.537	31.799	-70.738
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN						
Lokale heffingen	436	9.106	8.670	314	9.317	9.003
Algemene uitkeringen	0	66.271	66.271	27	69.125	69.098
Saldo van de financieringsfunctie	-1.138	599	1.737	-660	576	1.236
Overige baten en lasten	368	7	-361	1.174	0	-1.174
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	-334	75.983	76.317	855	79.017	78.162
Overhead	14.631	623	-14.009	11.885	144	-11.741
Vennootschapsbelasting (Vpb)	28	0	-28	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	25	0	-25
Totaal baten en lasten exclusief mutatie reserves	114.213	115.030	817	115.302	110.960	-4.342
TOEVOEGING OF ONTREKKING RESERVES						
Bestuur	3.425	4.521	1.096	30.150	34.120	3.970
Veiligheid	0	0	0	0	0	0
Fysieke leefomgeving	0	0	0	0	63	63
Samenleving	0	920	920	0	643	643
Subtotaal mutaties reserves	3.425	5.441	2.016	30.150	34.826	4.676
Totale baten en lasten	117.638	120.471	2.833	145.452	145.786	334
Resultaat	Overschot		2.833	Overschot		334

Bedragen (x € 1.000)

3. MEERJARIG OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (2/3)

	BEGROTING 2026			BEGROTING 2027		
	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten
PROGRAMMA						
Bestuur	4.627	409	-4.218	4.426	416	-4.010
Veiligheid	5.393	0	-5.393	5.383	0	-5.383
Fysieke leefomgeving	28.924	17.393	-11.531	27.442	16.021	-11.421
Samenleving	63.432	13.921	-49.511	61.681	13.482	-48.199
Subtotaal Programma's	102.376	31.723	-70.653	98.932	29.919	-69.013
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN						
Lokale heffingen	314	9.687	9.373	314	10.071	9.757
Algemene uitkeringen	23	70.339	70.316	13	72.143	72.130
Saldo van de financieringsfunctie	-579	576	1.155	87	576	489
Overige baten en lasten	1.233	0	-1.233	2.166	0	-2.166
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	991	80.601	79.610	2.580	82.789	80.209
Overhead	11.374	144	-11.230	11.987	78	-11.909
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	10	0	-10	10	0	-10
Totaal baten en lasten exclusief mutatie reserves	114.751	112.468	-2.283	113.508	112.786	-723
TOEVOEGING OF ONTTREKKING RESERVES						
Bestuur	0	3.252	3.252	0	1.011	1.011
Veiligheid	0	0	0	0	0	0
Fysieke leefomgeving	0	137	137	0	137	137
Samenleving	0	526	526	0	140	140
Subtotaal mutaties reserves	0	3.915	3.915	0	1.288	1.288
Totale baten en lasten	114.751	116.383	1.632	113.508	114.074	565
Resultaat	Overschot		1.632	Overschot		565

Bedragen (x € 1.000)

3. MEERJARIG OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (3/3)

	BEGROTING 2028			BEGROTING 2029			BEGROTING 2030		
	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten
PROGRAMMA									
Bestuur	4.319	361	-3.958	4.319	361	-3.958	4.319	362	-3.957
Veiligheid	5.445	0	-5.445	5.495	0	-5.495	5.505	0	-5.505
Fysieke leefomgeving	27.398	15.650	-11.748	27.414	15.373	-12.041	27.509	15.316	-12.193
Samenleving	62.374	13.424	-48.950	64.194	13.494	-50.700	65.818	13.563	-52.255
Subtotaal Programma's	99.536	29.435	-70.101	101.422	29.228	-72.194	103.151	29.241	-73.910
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN									
Lokale heffingen	314	10.471	10.157	314	10.887	10.573	314	11.319	11.005
Algemene uitkeringen	10	72.539	72.529	9	75.166	75.157	9	76.651	76.642
Saldo van de financieringsfunctie	468	575	108	307	575	268	-650	575	1.225
Overige baten en lasten	1.986	0	-1.986	2.092	0	-2.092	3.025	0	-3.025
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	2.778	83.586	80.807	2.722	86.628	83.906	2.699	88.545	85.847
Overhead	12.020	78	-11.942	12.573	78	-12.495	12.770	78	-12.692
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	10	0	-10	10	0	-10	10	0	-10
Totaal baten en lasten exclusief mutatie reserves	114.344	113.099	-1.245	116.727	115.935	-792	118.630	117.864	-766
TOEVOEGING OF ONTTREKKING RESERVES									
Bestuur	0	999	999	0	999	999	0	1369	1.369
Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fysieke leefomgeving	0	137	137	0	137	137	0	137	137
Samenleving	0	140	140	0	40	40	0	40	40
Subtotaal mutaties reserves	0	1.276	1.276	0	1.176	1.176	0	1.546	1.546
Totale baten en lasten	114.344	114.375	31	116.727	117.111	384	118.630	119.410	780
Resultaat	Overschot		31	Overschot		384	Overschot		780

Bedragen (x € 1.000)

4. SPECIFICATIE OVERHEADSKOSTEN

BEGROTING 2026	
Omschrijving	(x € 1.000)
Personeel	€ 5.861
Informatievoorziening	€ 186
Organisatie	€ 72
Financiën	€ 626
Automatisering	€ 2.749
Communicatie	€ 302
Huisvesting	€ 834
Overigen	€ 743
Totaal	€ 11.373

5. OPGENOMEN STELPOSTEN

SPECIFICATIE STELPOSTEN X € 1.000	2026	2027	2028	2029	2030
Onvoorzien	10	10	10	10	10
Cao en ABP	107	438	624	975	1.256
Indexatie algemeen	0	232	292	590	903
Indexatie subsidies	0	100	200	300	400
Indexatie verbonden partijen	0	456	985	1.435	1.896
Ombuigingen verbonden partijen	0	0	-103	-253	-253
Kostenreductie middelen jeugd (lokaal)	-300	-300	-300	-300	-300
Taakmutaties AU	23	13	10	9	9
Structureel budget toekomstige investeringen	1.213	1.358	593	0	59
Dekking projecten energietransitie	-100	-100	-100	-100	-100
Dekking formatie uit projecten	-180	-180	-180	-180	-180
Totaal	773	2.027	2.031	2.486	3.700

Bedragen (x € 1.000)

Onvoorzien

Voor de post onvoorzien wordt jaarlijks een budget van € 10.000 geraamd. Eerder is dit budget via de perspectiefnota 2025 (ombuigingen) met € 40.000 verlaagd.

Cao en ABP

In juni 2025 is de CAO-gemeenten definitief geworden en ook structureel doorgerekend in de begroting. Deze cao loopt van 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027. Vanaf 2028 is met een percentage van 1,5% rekening gehouden.

Indexatie algemeen

Onder deze post worden verwachte prijsstijgingen opgenomen voor de exploitatiebudgetten van de gemeente. De prognose van het CBS (prijsindexcijfer) geldt hierbij als uitgangspunt.

Indexatie subsidies

Op 3 juli 2025 zijn de subsidieplafonds 2026 door de gemeenteraad vastgesteld. Hierbij is een indexatie toegepast van 1,9%, die functioneel is verwerkt onder de betreffende (deel) programma's. De genoemde stelpost betreft geraamde percentages voor de subsidies vanaf 2027.

Indexatie verbonden partijen

Deze stelpost betreft geraamde indexatie percentages voor de verbonden partijen.

Ombuigingen verbonden partijen

Na verrekening met de ingeboekte besparingen bij de GR Sociaal (apparaatskosten) en Serviceorganisatie Jeugd (contractmanagement) resteert een nog te realiseren ombuiging bij verbonden partijen.

Kostenreductie middelen jeugd (lokaal)

De kosten jeugdhulp zijn – met verwijzing naar de begroting 2026 van de Dienst Gezondheid en Jeugd – fors gestegen, waarbij de verwachting wordt uitgesproken, dat de hoogte van de kosten, die een deels incidenteel karakter hebben, in latere jaren zullen dalen. Mede door de effecten van de routekaart Jeugd (jeugdhulp aan de voorkant) zullen deze kosten Jeugdhulp lager worden.

Taakmutaties algemene uitkering

Vanuit het Rijk worden middelen ontvangen voor uitvoering van specifieke taken. En hoewel het algemene middelen betreffen, is er wel een inspanningsverwachting van het Rijk. Een aantal van deze taken worden op termijn pas uitgevoerd en/of door derden en is nog niet bekend wanneer, en voor welk bedrag, deze ontvangen gelden worden uitgevraagd. Tot die tijd worden deze opgenomen taakmutatiegelden opgenomen als stelpost.

Structureel budget toekomstige investeringen

Om financiële ruimte te creëren om ook in de toekomst noodzakelijke investeringen te waarborgen en uit te kunnen voeren is ruimte in de begroting opgenomen. In juli 2025 is door de gemeenteraad een besluit genomen over de investeringen in de huisvesting VO-scholen, MFA, sportvoorziening, parkeergarage en inrichting openbare ruimte in Van der Palmgebied. Op basis van plannings zijn de investeringen opgenomen in de begroting. De kapitaallasten die hierdoor ontstaan worden gedekt uit de post structureel budget toekomstige investeringen. Hierdoor loopt de stelpost in latere jaren terug.

Dekking projecten energietransitie

Dit betreffen baten die vanuit projecten vanaf 2026 in het kader van de uitwerking energietransitie zijn opgenomen van de deelnemende partijen.

Dekking formatie uit projecten

Dit betreft een vanuit de ombuiging opgenomen post voor het bekostigen van een deel van de formatie (overheadkosten) uit projectbudgetten. Projecten, die in 2026 worden opgestart zullen overheadkosten aan toegerekend worden. Het voordeel wat hierdoor ontstaat in de exploitatie zal wegvallen tegen deze stelpost. Monitoring vindt plaats via de reguliere planning- en controlcyclus

6. STAND EN VERLOOP VAN DE RESERVES

De gemeente kent een algemene reserve en bestemmingsreserves. De algemene reserve dient als dekkingsbron in het geval zicht bepaalde risico's voordoen. Bestemmingsreserves zijn afgezonderde vermogensbestanddelen met een specifieke bestemming voor bepaalde doeleinden. In onderstaand overzicht is het verloop van de diverse gemeentelijke reserves opgenomen.

STAAT VAN RESERVES 2026-2030	SALDO PER 31 DEC 2025	VERMEERDERING 2026	VERMINDERING 2026	SALDO PER 31 DEC 2026	SALDO PER 31 DEC 2027	SALDO PER 31 DEC 2028	SALDO PER 31 DEC 2029	SALDO PER 31 DEC 2030
A. Algemene Reserve								
Gerealiseerd Resultaat 2024	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene reserve excl. ENECO-gelden	23.202.000	-	1.838.000	21.364.000	21.266.000	21.186.000	21.106.000	21.106.000
Gestort ENECO-gelden in de Algemene Reserve	534.000	-	-	534.000	534.000	534.000	534.000	534.000
Risicoreserve Grondexploitatie	100.000	-	-	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Totaal Algemene Reserve	23.836.000	-	1.838.000	21.998.000	21.900.000	21.820.000	21.740.000	21.740.000
B. Bestemmingsreserve								
Reserve stedelijke vernieuwing	0	-	-	0	0	0	0	0
Reserve bedrijfsvoering	177.000	-	27.000	150.000	123.000	96.000	69.000	42.000
Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning	1.330.000	-	-	1.330.000	1.330.000	1.330.000	1.330.000	1.330.000
Egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties	2.030.000	-	526.000	1.504.000	1.364.000	1.224.000	1.184.000	1.144.000
Egalisatiereserve grafrechten	50.000	-	-	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Bestemmingsreserve duurzame inzetbaarheid	732.000	-	35.000	697.000	662.000	627.000	592.000	557.000
Bestemmingsreserve kapitaallasten	43.418.446	-	988.341	42.430.105	41.436.054	40.442.003	39.457.952	38.023.901
Bestemmingsreserve kapitaallasten toekomstige investeringen	7.635.000	-	-	7.635.000	7.635.000	7.635.000	7.635.000	7.635.000
Bestemmingsreserve Onderhoud Gebouwen	2.700.000	-	501.397	2.198.603	2.198.603	2.198.603	2.198.603	2.198.603
Bestemmingsreserve Land van Matena	450.000	-	-	450.000	450.000	450.000	450.000	450.000
Totaal Bestemmingsreserve	58.522.446	-	2.077.738	56.444.708	55.248.657	54.052.606	52.966.555	51.430.504
TOTAAL RESERVES	82.358.446	-	3.915.738	78.442.708	77.148.657	75.872.606	74.706.555	73.170.504

Algemene reserve

De algemene reserve is het weerstandsvermogen van de gemeente ter afdekking van algemene risico's. Op basis van de berekening van het benodigd weerstandsvermogen wordt gestort of onttrokken ten gunste van de algemene reserve.

Overige bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn door de raad voor een bepaald doel geormerkte gelden.

Bestemmingsreserves voor egalisatie tarieven

Om grote fluctuaties in de tarieven te voorkomen als gevolg van wisselende opbrengsten wordt gebruik gemaakt van egalisatiereserves. Hierbij wordt een gemiddelde opbrengst geraamd, waarbij afwijkingen worden gestort of worden onttrokken aan de reserve.

7. FINANCIËLE POSITIE

7.1 INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Hieronder wordt een overzicht weergegeven van de incidentele baten en lasten. De incidentele baten en lasten bestaan uit incidentele toevoegingen en onttrekkingen uit reserves en incidentele posten die reeds via de P&C-cyclus zijn verwerkt. Er wordt beknopt onderbouwing gegeven op deze posten. Voor een uitgebreid onderbouwing wordt verwezen naar de betreffende P&C-product.

Incidentele baten

INCIDENTELE BATEN	2026	2027	2028	2029	2030
Onttrekkingen uit reserves					
Algemene reserve	€ 1.838.000	€ 98.000	€ 80.000	€ 80.000	€ -
Reserve Bedrijfsvoering	€ 27.000	€ 27.000	€ 27.000	€ 27.000	€ 27.000
Egalisatiereserve Rijksstromen Taakmutaties	€ 526.000	€ 140.000	€ 140.000	€ 40.000	€ 40.000
Bestemmingsreserve Duurzame Inzetbaarheid	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
Bestemmingsreserve Onderhoud Gebouwen	€ 501.000	€ -	€ -	€ -	€ -
Programma's					
Programma 1 - Bestuur	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Programma 2 - Veiligheid	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Programma 3 - Fysieke Leefomgeving	€ 750.000	€ 836.000	€ 600.000	€ 600.000	€ 600.000
Programma 4 - Samenleving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal incidentele baten	€ 3.677.000	€ 1.136.000	€ 882.000	€ 782.000	€ 702.000

(+ Hogere baten / - lagere baten)

Onttrekkingen uit reserves (incidenteel)

Algemene reserve

- BIZ – Versterken centrum

Bij het vaststellen van de nieuwe BIZ zijn afspraken gemaakt voor centrumversterkende activiteiten. Deze activiteiten werden gedekt uit de coronareserve, welke bij de Concernrapportage 2023 is opgeheven en het resterende saldo voor de activiteiten te storten in de algemene reserve. De jaarlijkse onttrekking van € 18.000 wordt gedekt uit de algemene reserve.

- Integraal Veiligheidsplan 2023-2026

In september 2023 is het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 vastgesteld. Bij het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 is gekozen voor scenario 1 waarbij er tot en met 2026 voor € 140.000 incidentele dekking plaatsvindt uit de algemene reserve.

- Inlooplocatie jongeren Kraaihoek

In april 2024 is besloten om een (tijdelijke) inlooplocatie voor jongeren in de wijk Kraaihoek te realiseren. De totale kosten over de gehele looptijd wordt gedekt uit de algemene reserve. Het gaat hier om een jaarlijkse onttrekking van € 80.000.

- Dekking begroting Serviceorganisatie Jeugd

Bij de Perspectiefnota 2024-2029 wordt voor twee jaar de surplus van de begroting van de Serviceorganisatie Jeugd gedekt uit de algemene reserve. In de afgelopen jaren zijn diverse maatregelen genomen om de kosten van jeugdzorg terug te dringen naar een stabiel niveau. In 2026 is een onttrekking van € 1.600.000.

Reserve Bedrijfsvoering

Bij het ombuigingsproces 2021 is besloten om jaarlijks € 27.000 te onttrekken ten gunste van het Begrotingsresultaat.

Egalisatiereserve Rijksstromen taakmutaties

Vanuit het Rijk zijn middelen ontvangen voor het uitvoeren van decentralisatietaken. Deze middelen worden gestort in de egalisatiereserve Rijksstromen taakmutaties en wordt ingezet voor de uitvoering van deze taken.

Bestemmingsreserve Duurzame inzetbaarheid

Deze bestemmingsreserve is gevormd om in de toekomst de kosten van maatwerk en flexibele oplossingen om medewerkers in diverse levensfasen goed en duurzaam inzetbaar te houden te kunnen dekken. Dit gebeurt onder meer door inzet van trainees.

Bestemmingsreserve Onderhoud Gebouwen

Bij de Perspectiefnota 2025-2030 is de bestemmingsreserve Onderhoud Gebouwen ingesteld om de hogere kosten voor de planmatige onderhouden van de gemeentelijk vastgoed te bekostigen.

INCIDENTELE BATEN PROGRAMMA'S	2026	2027	2028	2029	2030	BRON
Programma 1 - Bestuur						
Programma 2 - Veiligheid						
Programma 3 - Fysieke Leefomgeving						
CDOKE	€ 700.000	€ 700.000	€ 600.000	€ 600.000	€ 600.000	1e Begrotings- wijziging 2023
Aanpak Oneigenlijk gebruik Gemeentelijk Grond	€ 50.000	€ 136.000	€ -	€ -	€ -	Perspectiefnota 2025-2030
Programma 4 - Samenleving						
Subtotaal Incidentele Baten Programma's	€ 750.000	€ 836.000	€ 600.000	€ 600.000	€ 600.000	

(+ Hogere baten / - lagere baten)

Incidentele baten programma's

Programma 3 – Fysieke Leefomgeving

- CDOKE

Vanuit het Rijk is de SPUK-regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE) in het even geroepen. Tot en met 2030 worden via deze SPUK-middelen beschikbaar gesteld voor het stimuleren van de Klimaat- en Energiebeleid. Voor de gemeente Papendrecht wordt een jaarlijks minimaal bedrag van € 600.000 beschikbaar gesteld. Bij de incidentele lasten worden ook de lasten opgenomen.

- Aanpak oneigenlijk gebruik gemeentelijke gronden

Vanuit het aanpak oneigenlijk gebruik gemeentelijke gronden wordt tijdens de uitvoering inkomsten verwacht uit het legaliseren van oneigenlijk gebruik van gemeentelijke gronden via verkoop. Hier staan incidenteel inkomsten tegenover van € 50.000 in 2026 en € 136.000 voor 2027.

Incidentele lasten

INCIDENTELE LASTEN	2026	2027	2028	2029	2030
Toevoegingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Programma's					
Programma 1 - Bestuur	€ 610.500	€ 278.500	€ 53.500	€ 53.500	€ 53.500
Programma 2 - Veiligheid	€ 150.000	€ -	€ 10.000	€ -	€ 10.000
Programma 3 - Fysieke Leefomgeving	€ 979.000	€ 908.000	€ 715.000	€ 640.000	€ 715.000
Programma 4 - Samenleving	€ 1.564.500	€ 156.500	€ 166.500	€ 26.500	€ 66.500
Totaal incidentele lasten	€ 3.304.000	€ 1.343.000	€ 945.000	€ 720.000	€ 845.000

(+ Hogere lasten / - lagere lasten)

Toevoegingen aan reserves (incidenteel)

Er zijn geen incidentele toevoegingen aan de reserves begroot.

INCIDENTELE LASTEN PROGRAMMA'S	2026	2027	2028	2029	2030	BRON
Programma 1 - Bestuur						
Versterken Jeugd- en onderwijsbeleid	€ 100.000	€ -	€ -	€ -	€ -	Perspectiefnota 2023-2028
Procesregisseur Veiligheid en Sociaal Domein	€ 55.000	€ -	€ -	€ -	€ -	Perspectiefnota 2023-2028
Beleidsadviseur Sociaal Domein	€ 90.000	€ -	€ -	€ -	€ -	Perspectiefnota 2023-2028
Beleidsregisseur Sport & Cultuur	€ 125.000	€ 125.000	€ -	€ -	€ -	Perspectiefnota 2024-2029
Speelveldverkenning Sociaal Domein	€ 50.000	€ -	€ -	€ -	€ -	Perspectiefnota 2025-2030
Routekaart Jeugd - Uitvoeringsagenda	€ 20.000	€ -	€ -	€ -	€ -	Perspectiefnota 2025-2030
Eenzaamheid: Join-Us						
Inlooplocatie jongeren Kraaihoek	€ 53.500	€ 53.500	€ 53.500	€ 53.500	€ 53.500	Perspectiefnota 2025-2030
Papendrechtse Initiatieven Tafel	€ 100.000	€ 100.000	€ -	€ -	€ -	Perspectiefnota 2025-2030
Onderhoud Gebouwen	€ 17.000	€ -	€ -	€ -	€ -	Begroting 2026
Programma 2 - Veiligheid						
Tweejaarlijkse veiligheidsdag	€ 10.000	€ -	€ 10.000	€ -	€ 10.000	1e Begrotingswijziging 2023
Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 - Scenario 1 (Incidenteel)	€ 140.000	€ -	€ -	€ -	€ -	Begroting 2024
Programma 3 - Fysieke Leefomgeving						
Versterken Centrum	€ 18.000	€ 18.000	€ -	€ -	€ -	Perspectiefnota 2023-2028
Deelplannen t/m 2030	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	1e Begrotingswijziging 2023
CDOKE	€ 700.000	€ 700.000	€ 600.000	€ 600.000	€ 600.000	1e Begrotingswijziging 2023
Implementatie WKB	€ 16.000	€ -	€ -	€ -	€ -	1e Begrotingswijziging 2023
Tweejaarlijks actualiseren Omgevingsvisie	€ 75.000	€ -	€ 75.000	€ -	€ 75.000	Perspectiefnota 2024-2029
Aanpak oneigenlijk gebruik gemeentelijke gronden	€ 100.000	€ 150.000	€ -	€ -	€ -	Perspectiefnota 2025-2030
Onderhoud Gebouwen	€ 30.000	€ -	€ -	€ -	€ -	Begroting 2026
Programma 4 - Samenleving						
Pellerpop	€ 40.000	€ -	€ 40.000	€ -	€ 40.000	Perspectiefnota 2023-2028
Wijk GGD- er	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ -	€ -	
Serviceorganisatie Jeugd - Uitstroom Wlz	€ 496.000	€ -	€ -	€ -	€ -	Perspectiefnota 2025-2030
Dienst Gezondheid & Jeugd - Veilig Thuis	€ 27.500	€ -	€ -	€ -	€ -	Perspectiefnota 2025-2030
Dienst Gezondheid & Jeugd - OGGZ	€ 9.500	€ -	€ -	€ -	€ -	Perspectiefnota 2025-2030
Routekaart Jeugd - Uitvoeringsagenda	€ 266.000	€ -	€ -	€ -	€ -	Perspectiefnota 2025-2030
Eenzaamheid: Join-Us						
ANWB Automaatje	€ 30.000	€ 30.000	€ -	€ -	€ -	Perspectiefnota 2025-2030
Brede SPUK GALA	€ 100.000	€ -	€ -	€ -	€ -	Perspectiefnota 2025-2030
Regio Deal - Gezonde buurten en inwoners	€ 15.000	€ -	€ -	€ -	€ -	Perspectiefnota 2025-2030
Inlooplocatie jongeren Kraaihoek	€ 26.500	€ 26.500	€ 26.500	€ 26.500	€ 26.500	Perspectiefnota 2025-2030
Onderhoud Gebouwen	€ 454.000	€ -	€ -	€ -	€ -	Begroting 2026
Subtotaal Incidentele lasten Programma's	€ 3.304.000	€ 1.343.000	€ 945.000	€ 720.000	€ 845.000	

(+ Hogere lasten / - lagere lasten)

Incidentele lasten Programma's

Programma 1 – Bestuur

- *Versterken Jeugd en Onderwijs*

Om de werkzaamheden voor Jeugd en Onderwijs op het verplichte kwaliteitsniveau te krijgen is er vanaf 2024 tot en met 2026 incidenteel € 100.000 beschikbaar gesteld.

- *Procesregisseur Veiligheid en Sociaal Domein*

De procesregisseur maakt het mogelijk om (aan de voorkant) een toename van de ernst en complexiteit van de problematiek (escalatie) te voorkomen door tijdig en op de juiste manier op te schalen en af te schalen bij complexe zorg- en veiligheids casuïstiek. De kosten hiervoor bedragen voor de jaren 2024 tot en met 2026 incidenteel € 55.000 per jaar. Daarna vindt evaluatie plaats over de voortzetting hiervan.

- *Beleidsadviseur Sociaal Domein*

Deze beleidsadviseur krijgt als grootste taak het sturen op en samenwerken met Sterk Papendrecht. De kosten bedragen voor de jaren 2024 tot en met 2026 € 90.000. Daarna vindt evaluatie plaats over de voortzetting hiervan.

- *Beleidsregisseur Sport & Cultuur*

Bij de besluitvorming van de Perspectiefnota 2024-2029 is een toezegging gemaakt om de structurele post voor de beleidsregisseur Sport & Cultuur voor drie jaar incidenteel te maken.

- *Speelveldverkenning Sociaal Domein*

Bij de Perspectiefnota 2025-2030 is budget gevraagd om de speelveldverkenning uit te voeren op het sociaal domein om meer inzicht te krijgen.

- *Routekaart Jeugd – Uitvoeringsagenda Eenzaamheid: Join-Us*

De in 2024 opgestarte inzet vanuit de Routekaart Jeugd wordt vanuit de nog beschikbare ontvangen Rijksmiddelen in de reserve Rijksstromen taakmutaties gecontinueerd. Gezien het financieel meerjarenperspectief wordt ingezet op incidentele verlenging tot en met 2026.

- *Inlooplocatie jongeren Kraaihoek*

Voor de inlooplocatie jongeren in de wijk Kraaihoek is een jongerenwerker voor 0,5 fte ingezet. De kosten worden gedekt uit de algemene reserve.

- *Papendrechtse Initiatieven Tafel*

Bij de Perspectiefnota 2025-2030 is een amendement aangenomen om voor 2026 en 2027 een bedrag van € 100.000 beschikbaar te stellen voor de Papendrechtse Initiatieven Tafel.

- *Onderhoud gebouwen*

Vanuit de meerjarenonderhoudsplan worden aanvullende onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Deze kosten worden gedekt uit de bestemmingsreserve onderhoud gebouwen.

Programma 2 – Veiligheid

- *Tweejaarlijks Veiligheidsdag*

Tweejaarlijks wordt een veiligheidsdag georganiseerd waarbij burgers kennis kunnen maken met alle veiligheidspartijen. Voor de jaren 2026, 2028 en 2030 is een bedrag van € 10.000 beschikbaar gesteld.

- *Integraal Veiligheidsplan 2023-2026, scenario 1 incidenteel*

In september 2023 is het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 vastgesteld. Bij het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 is gekozen voor scenario 1 waarbij er tot en met 2026 voor € 140.000 incidentele dekking plaatsvindt uit de algemene reserve.

Programma 3 – Fysieke Leefomgeving

- *Versterken Centrum*

Onder de noemer ‘centrumversterkende initiatieven’ wordt jaarlijks € 18.000 toegekend gedurende de BIZ-periode 2023-2027. Bij de Concernrapportage 2023 is voorgesteld het saldo van de coronareserve te storten in de algemene reserve. De begrote dekking voor de BIZ wordt daardoor gedekt uit de algemene reserve.

- *Deelplannen t/m 2030*

In 2030 moeten de deelplannen per wijk geactualiseerd zijn conform de nieuw omgevingswet. Dit vergt een extra inspanning ten opzichte van de huidige werkzaamheden. Hiervoor is tot en met 2030 jaarlijks € 40.000 beschikbaar gesteld.

- *CDOKE*

Vanuit het Rijk is de SPUK-regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE) in het even geroepen. Tot en met 2030 worden via deze SPUK-middelen beschikbaar gesteld voor het stimuleren van de Klimaat- en Energiebeleid. Voor de gemeente Papendrecht wordt een jaarlijks minimaal bedrag van € 600.000 beschikbaar gesteld. Bij de incidentele baten worden ook de baten opgenomen.

- *Implementatie WKB*

Voor de implementatie en borging van de Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen (WKB) is voor de jaren 2024 tot en met 2026 een bedrag van € 16.000 beschikbaar gesteld. Hier staan Rijksmiddelen tegenover.

- *Tweejaarlijks actualiseren Omgevingsvisie*

In het kader van de Omgevingswet is het noodzakelijk om de Omgevingsvisie om de twee jaar te actualiseren. Hiervoor is een budget van € 75.000 beschikbaar.

- *Aanpak oneigenlijk gebruik gemeentelijke gronden*

In 2026 en 2027 wordt een project gestart om oneigenlijk gebruik van gemeentelijke gronden aan te pakken. Hier staan inkomsten tegenover uit verkoop van gemeentelijke gronden om het eigenlijk gebruik te legaliseren.

- *Onderhoud gebouwen*

Vanuit de meerjarenonderhoudsplan worden aanvullende onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Deze kosten worden gedekt uit de bestemmingsreserve onderhoud gebouwen.

Programma 4 – Samenleving

- *Pellerpop*

Eén keer per twee jaar wordt Pellerpop georganiseerd. In totaal kost het organiseren van Pellerpop € 40.000.

- *Wijk GGD'er*

Via de Perspectiefnota 2023-2027 is een budget van € 100.000 voor de wijk GGD'er beschikbaar gesteld voor een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag. De beschikbaarstelling van het budget met dekking ten laste van de Egalisatiesreserve Rijksstromen Taakmutaties loopt tot en met 2028.

- *Serviceorganisatie Jeugd – Uitstroom Wlz*

Op basis van onderbouwde analyse van leeftijdscategorieën en type jeugdzorg wordt geconstateerd dat door uitstroom naar de wet langdurige zorg een bedrag van € 496.000 miljoen in 2026 als incidenteel gelabeld kan worden.

- *Dienst Gezondheid & Jeugd – Veilig Thuis*

In de begroting 2026 van de Dienst Gezondheid & Jeugd is voor Veilig Thuis een incidenteel bedrag van € 27.000 in 2026 opgenomen.

- *Dienst Gezondheid & Jeugd – OGGZ*

In de begroting 2026 van de Dienst Gezondheid & Jeugd is voor OGGZ een incidenteel bedrag van € 10.000 in 2026 opgenomen.

- *Routekaart Jeugd – Uitvoeringsagenda Eenzaamheid: Join-Us*

De in 2024 opgestarte inzet vanuit de routekaart Jeugd continueren we vanuit de nog beschikbare ontvangen Rijksmiddelen in de reserve Rijksstromen taakmutaties. Gezien het financieel meerjarenperspectief zetten we nu in op incidentele verlenging tot en met 2026. Dit geeft ons ook de tijd gericht te monitoren en evalueren op verschillende projecten en pilots vanuit de routekaart Jeugd.

- *ANWB-Automaatje*

In december 2023 is de pilot ANWB automaatje gestart. Met ANWB automaatje wordt het voorkomen en verminderen van eenzaamheidsgevoelens en verbetering van fysieke en sociale gezondheid bereikt. Uit de evaluatie blijkt het positieve effect op genoemde doelen en een aanbeveling tot structureel vervolg. Gezien het financieel meerjarenperspectief wordt nu ingezet op incidentele verlenging van twee jaar.

- *Brede SPUK GALA*

De afgelopen jaren financierden we onze inzet op bestaande beleidsdoelstellingen deels vanuit de Brede SPUK Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De beleidsdoelstellingen komen onder meer voort uit de Uitvoeringsagenda Eenzaamheid, de Actieagenda Wonen en Zorg Senioren en het Lokaal Volksgezondheidsbeleid. Enkele onderdelen van deze SPUK (die als geheel einde 2026 afloopt) lopen eerder (einde 2025) al af. Deze onderdelen worden met één jaar incidenteel verlengt, en in de komende periode wordt integraal afgewogen hoe de inzet op de beleidsdoelstellingen zoals nu gefinancierd vanuit de Brede SPUK inhoudelijk en financieel vorm zal worden geven.

- *Regio Deal – Gezonde buurten en inwoners*

Papendrecht doet in de Regio Deal mee met twee projecten, waaronder Impuls Gezonde wijken en inwoners - innovatielabs en bewegen in de buitenruimte. Cofinanciering vindt deels plaats vanuit bestaand budget. Voor de deelname aan innovatielabs is voor 2026 nog incidenteel € 15.000 nodig, omdat het project later start dan eerder voorzien.

- *Inlooplocatie jongeren Kraaihoek*

Voor de inlooplocatie jongeren in de wijk Kraaihoek wordt een portakabin aangeschaft. De kosten worden gedekt uit de algemene reserve.

- *Onderhoud Gebouwen*

Vanuit de meerjarenonderhoudsplan worden aanvullende onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Deze kosten worden gedekt uit de bestemmingsreserve onderhoud gebouwen.

7.2 STRUCTURELE TOEVOEGINGEN EN ONTTREKKINGEN UIT RESERVES

Naast incidentele baten en lasten is ook inzicht gewenst in de structurele toevoegingen aan en onttrekkingen uit reserves. In het onderstaand overzicht worden deze gespecificeerd.

STRUCTURELE MUTATIES RESERVES	2026	2027	2028	2029	2030
Onttrekkingen uit reserves (baten)					
Bestemmingsreserve Kapitaallasten	€ 989.000	€ 995.000	€ 995.000	€ 985.000	€ 1.435.000
Totaal structurele onttrekkingen uit reserves	€ 989.000	€ 995.000	€ 995.000	€ 985.000	€ 1.435.000
Structurele toevoegingen aan reserves (lasten)					
-	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal structurele toevoegingen aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal structurele mutaties reserves	€ 989.000	€ 995.000	€ 995.000	€ 985.000	€ 1.435.000

Op basis van de notitie Incidentele baten en lasten van de commissie BBV zijn alle onttrekkingen en stortingen incidenteel van karakter, met uitzondering van onttrekkingen t.b.v. kapitaallasten.

7.3 STRUCTUREEL BEGROTINGSRESULTAAT

De Provincie oordeelt in haar financieel toezicht of de begroting van de gemeenten meerjarig structureel sluitend is. Om te komen op het structureel begrotingssaldo wordt het begrotingsresultaat gecorrigeerd met de incidentele baten en lasten. In paragraaf 7.1 Incidentele baten en lasten worden de incidentele baten en lasten toegelicht.

STRUCTUREEL BEGROTINGSRESULTAAT	2026	2027	2028	2029	2030
Saldo Begroting	€ 1.634.000	€ 565.000	€ 33.000	€ 385.000	€ 781.000
-/- Incidentele baten	€ 3.677.000	€ 1.136.000	€ 882.000	€ 782.000	€ 702.000
+/- Incidentele lasten	€ 3.304.000	€ 1.343.000	€ 945.000	€ 720.000	€ 845.000
Structureel Begrotingssaldo	€ 1.261.000	€ 772.000	€ 96.000	€ 323.000	€ 924.000

7.4 STAND EN VERLOOP VAN DE VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden gevormd voor toekomstige verplichtingen. Voorzieningen worden dan ook beschouwd als vreemd vermogen. Dit in tegenstelling tot reserves die als eigen vermogen worden gekwalificeerd. De voorzieningen van de gemeente zijn te verdelen in voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's, egalisatievoorzieningen en voorzieningen van derden verkregen gelden die specifiek besteed moeten worden.

Stand van de voorzieningen

STAND EN VERLOOP VAN DE VOORZIENINGEN 2025-2030	2025 SALDO PER	2026 SALDO PER	2027 SALDO PER	2028 SALDO PER	2029 SALDO PER	2030 SALDO PER
BEDRAGEN X € 1.000	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
A. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's						
VZ pensioenen wethouders	€ 4.819	€ 4.619	€ 4.419	€ 4.219	€ 4.019	€ 3.819
VZ personele verplichtingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
VZ RVU	€ 60	€ 60	€ 60	€ 60	€ 60	€ 60
VZ liquidatie GR Logopedische Dienst KS	€ 28	€ 12	€ -	€ -	€ -	€ -
VZ Bovenwettelijk verlof	€ 249	€ 249	€ 249	€ 249	€ 249	€ 249
Complexen met negatieve boekwaarde	€ 195	€ 195	€ 195	€ 195	€ 195	€ 195
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 5.351	€ 5.135	€ 4.923	€ 4.723	€ 4.523	€ 4.323
B. Egalisatievoorzieningen						
VZ gemeentehuis	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
VZ onderhoud gebouwen	€ 472	€ 404	€ 315	€ 302	€ 334	€ 374
VZ pontons waterbus	€ 273	€ 282	€ 266	€ 275	€ 284	€ 293
VZ baggeren vijvers en watergangen	€ 59	€ 92	€ 96	€ 164	€ 125	€ 123
VZ baggeren havens	€ 289	€ 106	€ 169	€ 231	€ 266	€ 83
Totaal egalisatievoorzieningen	€ 1.093	€ 884	€ 846	€ 972	€ 1.009	€ 873
C. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden						
VZ Onderhoud ecozone polder Nieuwland	€ 87	€ 87	€ 87	€ 87	€ 87	€ 87
VZ calculatieverschillen riolering	€ 3.838	€ 3.270	€ 2.763	€ 2.325	€ 1.972	€ 1.692
Totaal van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	€ 3.925	€ 3.357	€ 2.850	€ 2.412	€ 2.059	€ 1.779
TOTAAL VOORZIENINGEN	€ 10.369	€ 9.376	€ 8.619	€ 8.107	€ 7.591	€ 6.975

Onttrekkingen uit voorzieningen

ONTTREKKINGEN UIT VOORZIENINGEN 2025-2030	2025 SALDO PER	2026 SALDO PER	2027 SALDO PER	2028 SALDO PER	2029 SALDO PER	2030 SALDO PER
BEDRAGEN X € 1.000	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
A. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's						
VZ pensioenen wethouders	€ 300	€ 300	€ 300	€ 300	€ 300	€ 300
VZ personele verplichtingen	€ 14	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
VZ RVU	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
VZ liquidatie GR Logopedische Dienst KS	€ 16	€ 16	€ 12	€ -	€ -	€ -
VZ Bovenwettelijk verlof	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Complexen met negatieve boekwaarde	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 330	€ 316	€ 312	€ 300	€ 300	€ 300
B. Egalisatievoorzieningen						
VZ gemeentehuis						
VZ onderhoud gebouwen	€ 171	€ 119	€ 140	€ 64	€ 19	€ 11
VZ pontons waterbus	€ -	€ -	€ 25	€ -	€ -	€ -
VZ baggeren vijvers en watergangen	€ 782	€ 195	€ 224	€ 160	€ 267	€ 230
VZ baggeren havens	€ 28	€ 245	€ -	€ -	€ 28	€ 245
Totaal egalisatievoorzieningen	€ 981	€ 559	€ 389	€ 224	€ 314	€ 486
C. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden						
VZ Onderhoud ecozone polder Nieuwland	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
VZ calculatieverschillen riolering	€ 500	€ 568	€ 507	€ 438	€ 353	€ 280
Totaal van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	€ 500	€ 568	€ 507	€ 438	€ 353	€ 280
TOTAAL VOORZIENINGEN	€ 1.811	€ 1.443	€ 1.208	€ 962	€ 967	€ 1.066

Stortingen in voorzieningen

STORTINGEN IN VOORZIENINGEN 2025-2030	2025 SALDO PER	2026 SALDO PER	2027 SALDO PER	2028 SALDO PER	2029 SALDO PER	2030 SALDO PER
BEDRAGEN X € 1.000	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030
A. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's						
VZ pensioenen wethouders	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100
VZ personele verplichtingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
VZ RVU	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
VZ liquidatie GR Logopedische Dienst KS	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
VZ Bovenwettelijk verlof	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Complexen met negatieve boekwaarde	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100	€ 100
B. Egalisatievoorzieningen						
VZ gemeentehuis	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
VZ onderhoud gebouwen	€ 51	€ 51	€ 51	€ 51	€ 51	€ 51
VZ pontons waterbus	€ 9	€ 9	€ 9	€ 9	€ 9	€ 9
VZ baggeren vijvers en watergangen	€ 228	€ 228	€ 228	€ 228	€ 228	€ 228
VZ baggeren havens	€ 63	€ 63	€ 63	€ 63	€ 63	€ 63
Totaal egalisatievoorzieningen	€ 351	€ 351	€ 351	€ 351	€ 351	€ 351
C. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden						
VZ Onderhoud ecozone polder Nieuwland	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
VZ calculatieverschillen riolering	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
TOTAAL VOORZIENINGEN	€ 451	€ 451	€ 451	€ 451	€ 451	€ 451

7.5 LENINGENPORTEFEUILLE

Voor de financiering van de gemeentelijke uitgaven worden leningen afgesloten. Afhankelijk van de aard van de financiering vallen deze uiteen in kortlopende leningen (< 1 jaar) en langlopende leningen (> 1 jaar). In de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) is voorgeschreven welk gedeelte met kort geld mag, en welk gedeelte met lang geld moet worden gefinancierd. Hiervoor is de hoogte van de kasgeldlimiet bepalend. Deze limiet wordt berekend op basis van een percentage (8,5 %) van het begrotingstotaal. Gestreefd wordt naar een optimale combinatie van leningen die leidt tot de laagste rentekosten.

De totale leningenportefeuille per 1 januari 2026 bedraagt € 62 miljoen. In onderstaand overzicht wordt het geraamde verloop van de leningen over de jaren 2026-2030 weergegeven.

LENINGENPORTEFEUILLE (*€ 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Saldo begin boekjaar	62.025	70.327	90.229	126.287	165.932
Nieuw aan te trekken leningen	12.874	24.739	38.860	42.463	22.156
Aflossing	4.572	4.837	2.802	2.818	3.228
Saldo einde boekjaar	70.327	90.229	126.287	165.932	184.860

7.6 INVESTERINGSPROGRAMMA 2026-2030

Jaarlijks wordt een overzicht gemaakt van de geplande investeringen voor de komende jaren. In verband met de heroverwegingen worden investeringen niet alleen (opnieuw) intensief bekeken op nut en noodzaak, maar ook op het tijdstip van vervanging. Het merendeel van de investeringen betreft vervangingsinvesteringen. Als vervanging kan worden uitgesteld, wordt deze doorgeschoven. Het kan natuurlijk ook voorkomen dat een actief eerder vervangen moet worden dan gepland. Bij investeringen wordt bekeken of samenwerking met anderen mogelijk is. Na beoordeling op bovenstaande zaken is in onderstaande, gecomprimeerde tabel per categorie investering weergegeven welke investeringen voor de komende jaren staan gepland.

INVESTERINGSPROGRAMMA (€ 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Investeringsprogramma - Maatschappelijk Nut					
Civiele kunstwerken	180	235	228	270	545
Asfaltwerken	490	910	1.135	150	847
OVL Vervangingsplan Armaturen	155	155	185	185	185
Vervanging straatmeubilair	35	35	35	35	35
Vervangen bomen en heesters	215	215	215	215	215
Vervangen speeltoestellen	60	60	60	60	60
Speelplaatsen	50	50	50	50	50
Totaal Investeringsprogramma - Maatschappelijk Nut	1.185	1.660	1.908	965	1.937
Investeringsprogramma - Economische Nut					
Vervanging besturingssysteem liften Overtoom	-	-	-	76	-
Vervangen installaties Sportcentrum	100				
Kunstgrasveld 2 PKC 2021		520			
Kunstgrasveld 1 PKC 2026	20				
Kunstgrasveld VV Drechtstreek			500		
Vervangen dimmers theater 2026	35				
Vervangen pompen riolering	100	100	100	100	100
Reconstructie riool	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Nieuwbouw CSG De Lage Waard	4.310	5.339	17.012	24.568	13.671
Nieuwbouw Willem de Zwijger	1.937	15.400	14.718	2.280	-
Sportvoorziening Van der Palm	-	-	-	8.485	8.485
Multifunctioneel Accommodatie	-	-	7.150	7.150	-
Totaal Investeringsprogramma - Economische Nut	10.002	24.859	42.980	46.159	25.756
Totaal Investeringsprogramma	11.187	26.519	44.888	47.124	27.693

7.7 GEPROGNOSTICEERDE BALANS

Voor het begrotingsjaar 2026 zijn de cijfers geactualiseerd tot en met september 2025.

	REALISATIE	BEGROTING	BEGROTING	BEGROTING	BEGROTING	BEGROTING	
	T-2	T-1	T	T+1	T+2	T+3	
ACTIVA	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	
(im) Materiële vaste activa	123.703	130.000	173.519	209.845	268.102	313.348	
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	10.058	10.044	10.058	10.058	10.058	10.058	
Financiële vaste activa: Leningen	32.015	28.377	25.567	23.942	22.230	20.468	
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	0	0	0	0	0	0	+
Totaal Vaste Activa	165.776	168.421	209.144	243.845	300.390	343.874	
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	0	0	0	0	0	0	
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	0	0	0	0	0	0	
Uitzettingen <1 jaar	13.684	4.000	1.000	1.000	1.000	1.000	
Liquide middelen	44	100	100	100	100	100	
Overlopende activa	3.230	2.000	2.000	1.000	1.000	1.000	+
Totaal Vlottende Activa	16.957	6.100	3.100	2.100	2.100	2.100	
Totaal Activa	182.733	174.521	212.244	245.945	302.490	345.974	

	REALISATIE	BEGROTING	BEGROTING	BEGROTING	BEGROTING	BEGROTING	
	T-2	T-1	T	T+1	T+2	T+3	
PASSIVA	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	
Eigen vermogen	87.035	78.773	78.093	76.304	75.028	73.852	
Voorzieningen	11.729	9.218	11.113	11.034	11.040	11.079	
Vaste schuld	66.594	67.857	70.327	90.229	126.287	165.932	+
Totaal Vaste Passiva	165.358	155.848	159.534	177.567	212.355	250.864	
Vlottende schuld	4.476	3.000	36.710	48.378	67.135	70.111	
Overlopende passiva	12.899	15.672	16.000	20.000	23.000	25.000	+
Totaal Vlottende Passiva	17.376	18.672	52.710	68.378	90.135	95.111	
Totaal Passiva	182.733	174.521	212.244	245.945	302.490	345.974	

7.8 EMU-SALDO

Op grond van de Europese begrotingsregels mag het landelijk EMU-tekort (het gezamenlijk tekort van het Rijk, lokale overheden en sociale fondsen) van de landen die participeren in de Economische Monetaire Unie niet boven de 3% uitkomen. Een goede informatievoorziening voor het Rijk is essentieel voor het monitoren en beheersen van het EMU-saldo.

In navolgend overzicht wordt deze informatie voor wat betreft Papendrecht gepresenteerd.

	T-1 2025 x € 1000,- Volgens realisatie tot en met sept. 2025, aangevuld met raming resterende periode	T 2026 x € 1000,- Volgens begroting 2026	T+1 2027 x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2027
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-4.342	-2.283	-723
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	6.297	43.519	36.326
3. Mutatie voorzieningen	-2.511	1.895	-79
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	0	0
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im) materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-13.150	-43.907	-37.129

8. MEERJARIG OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

Taakveld - Bestuur en ondersteuning

OMSCHRIJVING (-/ = NADELIG)		REALISATIE						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Lasten	26.255	48.222	18.637	19.567	19.160	20.009	20.579
0.1	Bestuur	4.383	3.854	3.415	3.253	3.146	3.146	3.146
0.2	Burgerzaken	1.288	1.118	1.213	1.173	1.173	1.173	1.173
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0	0
0.4	Overhead	14.631	11.885	11.374	11.987	12.020	12.573	12.770
0.5	Treasury	-1.138	-660	-579	87	468	307	-650
0.61	OZB woningen	171	66	66	66	66	66	66
0.62	OZB niet-woningen	253	248	248	248	248	248	248
0.63	Parkeerbelasting	0	0	0	0	0	0	0
0.64	Belastingen overig	11	0	0	0	0	0	0
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	27	23	13	10	9	9
0.8	Overige baten en lasten	368	1.199	1.243	2.176	1.996	2.102	3.035
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	28	0	0	0	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	3.425	30.150	0	0	0	0	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	2.834	334	1.634	565	33	385	781
	Baten	82.751	114.377	85.070	84.570	85.302	88.245	90.531
0.1	Bestuur	0	0	0	0	0	0	0
0.2	Burgerzaken	704	390	409	415	362	362	362
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0	0
0.4	Overhead	623	144	144	78	78	78	78
0.5	Treasury	599	576	576	576	575	575	575
0.61	OZB woningen	5.788	5.888	6.124	6.369	6.624	6.889	7.164
0.62	OZB niet-woningen	3.296	3.360	3.494	3.633	3.779	3.930	4.086
0.63	Parkeerbelasting	12	69	69	69	69	69	69
0.64	Belastingen overig	10	0	0	0	0	0	0
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	66.271	69.125	70.339	72.143	72.539	75.166	76.651
0.8	Overige baten en lasten	7	0	0	0	0	0	0
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	5.441	34.826	3.916	1.288	1.276	1.176	1.546
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0
	Saldo	56.496	66.155	66.433	65.003	66.142	68.236	69.952

Bedragen (x € 1.000)

Taakveld - Veiligheid

OMSCHRIJVING (-/ = NADELIG)		REALISATIE						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Lasten	4.550	5.220	5.393	5.383	5.445	5.495	5.505
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.036	3.195	3.326	3.326	3.378	3.438	3.438
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.513	2.025	2.067	2.057	2.067	2.057	2.067
	Baten	80	0	0	0	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0	0	0
1.2	Openbare orde en veiligheid	80	0	0	0	0	0	0
	Saldo	-4.469	-5.220	-5.393	-5.383	-5.445	-5.495	-5.505

Bedragen (x € 1.000)

Taakveld - Verkeer, vervoer en waterstaat

OMSCHRIJVING (-/ = NADELIG)		REALISATIE						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Lasten	6.741	7.771	6.547	6.652	6.682	6.733	6.811
2.1	Verkeer en vervoer	5.175	6.069	5.109	5.068	5.102	5.152	5.214
2.2	Parkeren	1.273	1.185	1.092	1.095	1.092	1.093	1.110
2.3	Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0	0
2.4	Economische havens en waterwegen	139	312	169	312	311	311	310
2.5	Openbaar vervoer	155	206	178	177	177	177	177
	Baten	2.208	966	1.082	1.078	1.075	955	955
2.1	Verkeer en vervoer	1.268	190	190	190	190	190	190
2.2	Parkeren	765	633	749	745	742	622	622
2.3	Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0	0
2.4	Economische havens en waterwegen	175	143	143	143	143	143	143
2.5	Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0	0
	Saldo	-4.533	-6.805	-5.465	-5.573	-5.607	-5.779	-5.856

Bedragen (x € 1.000)

Taakveld - Economie

OMSCHRIJVING (-/ = NADELIG)		REALISATIE						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Lasten	2.907	1.862	1.730	1.703	1.639	1.610	1.590
3.1	Economische ontwikkeling	2.391	1.316	1.168	1.141	1.077	1.048	1.028
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5	35	37	37	37	37	37
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	459	451	462	462	462	462	462
3.4	Economische promotie	52	61	64	64	64	64	64
	Baten	3.068	1.988	1.773	1.734	1.689	1.634	1.577
3.1	Economische ontwikkeling	2.611	1.555	1.330	1.281	1.228	1.173	1.116
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2	0	0	0	0	0	0
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	397	377	377	377	377	377	377
3.4	Economische promotie	58	56	66	76	84	84	84
	Saldo	161	126	43	31	51	24	-13

Bedragen (x € 1.000)

Taakveld - Onderwijs

OMSCHRIJVING (-/ = NADELIG)		REALISATIE						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Lasten	4.097	4.547	4.280	4.607	5.420	7.300	8.351
4.1	Openbaar basisonderwijs	263	257	286	286	286	286	286
4.2	Onderwijshuisvesting	1.469	1.944	1.824	2.175	2.988	4.867	5.917
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.365	2.346	2.169	2.145	2.146	2.146	2.147
	Baten	897	1.148	1.051	1.069	1.069	1.069	1.069
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	38	23	23	23	23	23	23
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	859	1.125	1.028	1.046	1.046	1.046	1.046
	Saldo	-3.200	-3.399	-3.229	-3.538	-4.352	-6.231	-7.282

Bedragen (x € 1.000)

Taakveld - Sport, cultuur en recreatie

	OMSCHRIJVING (-/ = NADELIG)	REALISATIE						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Lasten	9.914	10.884	10.904	10.294	10.385	10.602	11.243
5.1	Sportbeleid en activering	357	451	417	199	259	259	259
5.2	Sportaccommodaties	3.054	3.348	3.406	3.208	3.266	3.244	3.553
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cul- tuurparticipatie	1.750	1.838	1.845	1.760	1.723	1.957	2.267
5.4	Musea	24	42	59	59	59	59	59
5.5	Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0	0
5.6	Media	708	751	805	705	706	706	706
5.7	Openbaar groen en (open- lucht) recreatie	4.023	4.454	4.373	4.363	4.372	4.378	4.399
	Baten	1.440	1.316	1.253	1.071	1.071	1.071	1.071
5.1	Sportbeleid en activering	153	212	181	0	0	0	0
5.2	Sportaccommodaties	880	861	826	826	826	826	826
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cul- tuurparticipatie	115	109	111	111	111	111	111
5.4	Musea	0	0	0	0	0	0	0
5.5	Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0	0
5.6	Media	31	0	0	0	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (open- lucht) recreatie	260	134	134	134	134	134	134
	Saldo	-8.475	-9.568	-9.652	-9.222	-9.314	-9.531	-10.172

Bedragen (x € 1.000)

Taakveld - Sociaal domein Deel 1/2

OMSCHRIJVING (-/ = NADELIG)		REALISATIE						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Lasten	47.102	48.841	50.594	49.318	49.120	48.854	48.812
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	5.244	5.145	5.228	4.774	4.674	4.673	4.641
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.924	0	0	0	0	0	0
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	0	873	932	932	932	932	932
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	1.727	1.724	1.674	1.674	1.674	1.674
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	526	556	445	445	445	445
6.3	Inkomensregelingen	13.264	14.149	14.179	14.062	13.987	13.979	13.969
6.4	WSW en beschut werk	2.232	2.231	2.189	2.051	2.008	1.922	1.922
6.5	Arbeidsparticipatie	2.065	2.159	1.732	1.729	1.729	1.730	1.730
6.6	Hulpmiddelen en diensten (WMO)*	1.963	2.211	2.592	2.653	2.735	2.723	2.723
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0	0	0
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)*	3.571	3.950	4.287	3.897	3.876	3.865	3.865
6.712	Begeleiding (WMO)	2.834	2.967	2.632	2.603	2.573	2.542	2.542
6.713	Dagbesteding (WMO)	1.315	1.314	1.210	1.182	1.175	1.157	1.157
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0	0
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	2.022	0	0	0	0	0	0
6.72b	Jeugdhulp behandeling	449	0	0	0	0	0	0
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	1.054	0	0	0	0	0	0
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	57	0	0	0	0	0	0
6.73a	Pleegzorg	525	0	0	0	0	0	0
6.73b	Gezinsgericht	135	0	0	0	0	0	0
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	2.437	0	0	0	0	0	0
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	1.976	0	0	0	0	0	0
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	1.258	0	0	0	0	0	0
6.74c	Gesloten plaatsing	230	0	0	0	0	0	0
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	0	60	73	73	73	73	73
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	0	4.437	5.058	5.039	5.035	5.035	5.035
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	0	714	1.367	1.367	1.367	1.367	1.367
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	0	0	0	0	0
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	3.264	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	595	0	0	0	0	0
6.791	PGB Wmo	0	505	427	429	429	429	429
6.792	PGB Jeugd	0	255	221	221	221	221	221
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0	0
6.811	Beschermd wonen (WMO)	496	518	515	515	515	415	415
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	92	120	37	37	37	37	37
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0	0
6.821	Jeugdbescherming	859	1.018	908	908	908	908	908
6.822	Jeugdreclassering	100	104	134	134	134	134	134
6.91	Coördinatie en beleid Wmo	0	0	0	0	0	0	0
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	0	0	379	379	379	379	379

Taakveld - Sociaal domein Deel 2/2

OMSCHRIJVING (-/ = NADELIG)		REALISATIE						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Baten	13.221	11.220	11.368	11.233	11.186	11.268	11.348
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.216	937	979	848	774	774	774
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	211	0	0	0	0	0	0
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	0	0	0	0	0	0	0
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	0	0	0	0	0	0
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	83	83	0	0	0	0
6.3	Inkomensregelingen	9.457	9.535	9.700	9.749	9.926	10.038	10.148
6.4	WSW en beschut werk	47	45	46	46	46	46	46
6.5	Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0	0	0
6.6	Hulpmiddelen en diensten (WMO)*	0	0	0	0	0	0	0
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0	0	0
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)*	0	0	0	0	0	0	0
6.712	Begeleiding (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
6.713	Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0	0
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	0	0	0	0	0	0	0
6.72b	Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0	0	0	0
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	0	0	0	0	0	0	0
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0
6.73a	Pleegzorg	0	0	0	0	0	0	0
6.73b	Gezinsgericht	0	0	0	0	0	0	0
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	0	0	0
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0	0	0	0	0
6.74c	Gesloten plaatsing	0	0	0	0	0	0	0
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	0	0	0	0	0	0	0
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	0	0	0	0	0
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	0	0	0	0	0
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	0	0	0	0	0
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	0	0	0	0	0
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	0	0	0	0	0
6.791	PGB Wmo	0	0	0	0	0	0	0
6.792	PGB Jeugd	0	0	0	0	0	0	0
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0	0
6.811	Beschermde wonen (WMO)	1.290	620	560	590	440	410	380
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0	0	0	0	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0	0
6.821	Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0	0
6.822	Jeugdreclassering	0	0	0	0	0	0	0
6.91	Coördinatie en beleid Wmo	0	0	0	0	0	0	0
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	0	0	0	0	0	0	0
	Saldo	-33.880	-37.622	-39.226	-38.085	-37.934	-37.586	-37.464

Taakveld - Volksgezondheid en milieu

	OMSCHRIJVING (-/ = NADELIG)	REALISATIE						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Lasten	10.844	12.059	12.195	11.859	11.872	11.896	11.908
7.1	Volksgezondheid	1.845	1.897	2.025	1.824	1.820	1.815	1.811
7.2	Riolering	2.393	2.326	2.459	2.467	2.572	2.575	2.591
7.3	Afval	4.406	4.777	4.893	4.892	4.892	4.892	4.891
7.4	Milieubeheer	1.715	2.551	2.385	2.247	2.160	2.185	2.185
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	485	509	433	429	429	429	429
	Baten	9.793	10.950	11.013	10.871	10.874	10.760	10.749
7.1	Volksgezondheid	476	451	384	243	232	220	209
7.2	Riolering	3.207	3.348	3.294	3.348	3.462	3.360	3.360
7.3	Afval	5.413	5.898	6.172	6.172	6.172	6.172	6.172
7.4	Milieubeheer	340	845	755	700	600	600	600
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	356	408	408	408	408	408	408
	Saldo	-1.051	-1.109	-1.182	-988	-999	-1.136	-1.159

Bedragen (x € 1.000)

Taakveld - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

	OMSCHRIJVING (-/ = NADELIG)	REALISATIE						
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Lasten	8.062	6.379	6.104	4.689	4.652	4.612	4.612
8.1	Ruimtelijke ordening	299	499	401	401	401	401	401
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	4.811	1.780	1.585	225	270	305	305
8.3	Wonen en bouwen	2.952	4.101	4.118	4.063	3.981	3.906	3.906
	Baten	7.013	3.821	3.775	2.446	2.110	2.110	2.110
8.1	Ruimtelijke ordening	26	51	51	51	51	51	51
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	3.961	1.504	1.415	0	0	0	0
8.3	Wonen en bouwen	3.026	2.266	2.309	2.395	2.059	2.059	2.059
	Saldo	-1.049	-2.558	-2.329	-2.244	-2.542	-2.502	-2.502

Bedragen (x € 1.000)

PROGRAMMA BEGROTING 2025

Lijst van afkortingen

AFKORTING	BETEKENIS
A&O Fonds	Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds
ASH	Alblasserwaard-Vijfheerenlanden
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AI	Artificiële intelligentie
AMV	Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen
APPA	Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers
AU	Algemene Uitkering
AVE	Aanpak Voorkoming Escalatie
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AZWA	Aanvullend Zorg- en Welzijns Akkoord
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCM	Business Continuïteitsmanagement
BD	Bedrijfsvoering Drechtsteden
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BIZ	Bedrijveninvesteringszone
BK-weg	Burgemeester Keijzerweg
BLVS	Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BoPa	Buitenplanse omgevingsplanactiviteit
BOR	Beheer Openbare Ruimte
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BRP	Basisregistratie Personen
Burap	Bestuursrapportage
BV	Besloten Vennootschap
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CDOKE	Rijksregeling Compensatie Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CPB	Centraal Planbureau
Cpi	Consumenten prijsindex
CSG	Christelijke Scholengemeenschap

AFKORTING	BETEKENIS
CV	Commanditaire Vennootschap
DG&J	Dienst Gezondheid & Jeugd
Diftar	Tariefdifferentiatie
DTFL-NL	Digitale tweeling fysieke leefomgeving Nederland
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
E.d.	En dergelijke
ECB	Europese Centraal Bank
EMU	Economische Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EU	Europese Unie
EURIBOR	Euro Interbank Offered Rate (Europese Kapitaalsrente)
Excl.	Exclusief
FME	Feature Manipulation Engine (Importeren, bewerken en exporteren van data uit verschillende bronnen)
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GIS	Geografische Informatie
GISIB	Geografisch Informatie Systeem voor Integraal Beheer
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRID	Gemeenschappelijk Regionaal Infrastructuur Drechtsteden
GRP	Gemeentelijke Rioleringsplan
GRS	Gemeenschappelijke Regeling Sociaal
GTK	Gemeenschappelijk financieel Toezichtkader
HRM	Humanresourcemanagement (personeelszaken)
HVC	Huisvuilcentrale
HWA	Hemelwaterafvoer
I.v.m.	In verband met
IAK	Integraal Afwegingskader
IBD	Informatiebeveiligingsdienst
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan
Incl.	Inclusief
IT	Informatietechnologie
IV3	Informatie voor derden
IVP	Integraal Veiligheidsplan
IWA	Integraal Wijkaanpak
JOGG	Jongeren Op Gezond Gewicht
Kg	Kilogram
kV	Kilovolt
LKS	Loonkostensubsidie
M.b.t.	Met betrekking tot
MaaS	Mobility as a Service

AFKORTING	BETEKENIS
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MFA	Multifunctionele Accommodatie
MJOP	Meerjaren onderhoudsplan
MKB	Midden- en kleinbedrijven
MPG	Meerjarenprogramma Grondexploitatie
NCSC	Nationaal Cyber Security Centrum
NIS2	Network and Information Security directive (Europese richtlijn)
NPR	Nederlandse Praktijkrichtlijn
N.V.	Naamloze Vennootschap
N.v.t.	Niet van toepassing
O.a.	Onder andere
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
OR	Ondernemingsraad
OT	Operationele Technologie
OTO	Opleiden, Trainen en Oefenen
OV	Openbaar Vervoer
OVL	Openbare verlichting
OZB	Onroerendezaakbelasting
OZHZ	Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
P&C	Planning en control
PAGO	Periodieke Arbeidsgezondheidskundige onderzoeken
PBD	Plastic, Blik en Drinkpakken
PFAS	Per- en polyfluoralkylstoffen
PIT	Papendrechtse Initiatieven Tafel
PKC	Papendrechtse Korfbal Club
PMO	Preventief Medische Onderzoeken
POC	Percentage of Completion
RAS	Regionale klimaat Adaptatie Strategie
RES	Regionale Energiestrategie
RI&E	Risico-inventarisatie en -evaluatieonderzoek
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
RVU	Regeling voor Vervroegde Uittreding
RWS	Rijkswaterstaat
SALT	Samenwerkingsafspraken Lange Termijn
SCALE	Smart Campus Leerpark
SDD	Sociale Dienst Drechtsteden
SGD	Servicegemeente Dordrecht
SID	Social Intranet Drechtsteden
SLA	Schone Luchtakkoord
SMP	SoortenManagementPlan
SOC	Samen Ontwikkelen door Cultuur

AFKORTING	BETEKENIS
SOJ	Serviceorganisatie Jeugd
SPP	Strategische Personeelsplanning
SPUK	Specifieke Uitkering
STOMP	Stappen (lopen), Trappen (fietsen), Openbaar vervoer, Mobility as a Service, Privé auto
t.b.v.	Ten behoeve van
t/m	Tot en met
t.o.v.	Ten opzichte van
TMV	Terugmeldvoorziening
µg	Microgram
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Vnl.	voornamelijk
VO	Voortgezet Onderwijs
VpB	Vennootschapsbelasting
VRHZ	Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
VTH	Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving
VV	Voetbalvereniging
VVTH	Veiligheid, Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving
VZ	Voorziening
WALAA	Webapplicatie Landelijke Aanpak Adreskwaliteit
Wet Bibob	Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
Wet Fido	Wet Financiering decentrale overheden
Wet MEBV	Wet Modernisering Elektronische Bestuurlijk Verkeer
Wgr	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
WIPI	Weken van de Informatiebeveiliging, Privacy en Integriteit
WK10	Woonkracht10
WKB	Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen
Wlz	Wet Langdurige Zorg
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
Woo	Wet Open Overheid
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WRP	Water- en Rioleringsprogramma
WSJG	Waar Staat je Gemeente
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening

Gemeente Papendrecht
Markt 22
3351 PB Papendrecht
tel. 14 078

www.papendrecht.nl

